

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

C

562,759

1

2

3

4

5

6

7

SANCTI EPHRAEM SYRI

HYMNI ET SERMONES.

مقامات و محبت
؟ و محبت من افرام
ملافا

EPHRAEM SYRUS

SANCTI EPHRAEM SYRI
HYMNI ET SERMONES

QUOS E CODICIBUS LONDINENSIBUS,
PARISIENSIBUS ET OXONIENSIBUS DESCRIPTOS, EDIDIT,
LATINITATE DONAVIT, VARIIS LECTIONIBUS INSTRUXIT, NOTIS ET PROLEGOMENIS ILLUSTRAVIT

THOMAS JOSEPHUS LAMY

SS. D. N. PRÆLATUS DOMESTICUS, ECCL. CATH. NAMURC. CAN. HON., S. THEOL. DOCT.,
ORD. LEOP. EQUES, ACADEM. REGIÆ BRUX. ET RELIG. CATH. ROM. SOCIUS, S. SCRIPT.
ET LINGG. SEMITT. IN UNIVERSIT. CATH. LOVAN. PROF. ORD., ET COLL. MAR. THER.
PRÆSES.

TOMUS II.

MECHLINIÆ,
H. DESSAIN, SUMMI PONTIFICIS, S. CONGREGATIONIS DE PROPAGANDA FIDE
ET ARCHIEPISCOPATUS MECHLINIENSIS TYPOGRAPHUS.

M. D. CCC. LXXXVI.

TOUS DROITS RÉSERVÉS.

BR

65

E63

1882

v.2

IMPRIMATUR.

Opus quod inscribitur : *Sancti Ephraem Syri Hymni et Sermones quos e codicibus Londinensibus, Parisiensibus et Oxoniensibus descriptos, edidit, latinitate donavit, variis lectionibus instruxit, notis et prolegomenis illustravit* THOMAS JOSEPHUS LAMY, SS. D. N. prælatus domesticus, Eccl. cath. Namurc. Can. hon., S. Theol. Doct., Ord. Leop. Eques, Academ. Reg. Brux. et relig. cath. rom. Socius, S. Script. et Lingg. Semitt. in Universit. cath. Lovan. Prof. Ord., et Coll. Mar. Ther. Præses, ex auctoritate Illustrissimi ac Reverendissimi Archiepiscopi Mechliniensis et legum Academicarum præscripto recognitum, quum fidei aut bonis moribus contrarium nihil continere visum fuerit, imprimi potest.

Datum Lovanii, die 1 Octobris 1886.

C. PIERAERTS, RECT. UNIV.

PRÆFATIO.

Quatuor abhinc annis primum edidi tomum *Hymnorum ac Sermonum S. Ephræm Syri*, nunc secundus prodit tomus, serius quam speraveram; cujus dilationis causa fuit tum difficultas suscepti operis laborque in eo exequendo et in codicibus describendis subeundus, tum variæ et multiplices occupationes, quibus in fungendo munere professoris ac præsidis collegii Mariæ Theresiæ in hac nostra Universitate detentus fui. Spero, Deo juvante, tertium et ultimum tomum, cui adjungentur index rerum et dissertatio de re Ephræmi metrica, citius esse proditurum, quum magna ejus pars jam sit prelo parata. Restat ut pro absoluto hoc tomó Deo optimo maximo gratias agam et simul gratos meos sensus exprimam doctissimis viris qui huic meo operi sua benevolentia et adjumento favere dignati sunt, in primis autem venerabilibus viris Musæo Britannico præpositis qui maxima benevolentia pretiosissimos hujus Bibliothecæ codices syriacos mihi, dum Londini degerem, communicarunt, Cl. viro P. Martin in Instituto catholico parisiensi professori, qui e Bibliotheca nationali Acta S. Ephræmi deprompsit et ad me misit, claris etiam viris D. Sachau, in Universitate Berolinensi professori qui nonnulla S. Ephræmi excerpta e codicibus a se ex Oriente allatis ad me direxit, et D. Rahmani, presbytero Mossulensi, qui e codicibus mossulensibus aliquot hymnos in nativitatem Domini mihi transcripsit. Peculiares etiam referendæ sunt gratiæ Ill. D. Clementi David, Syrorum in urbe Damascena antistiti et R. D. L. Kayser sermonum S. Ephræmi de Passione in linguam germanicam translator, qui ad me magnam partem erratorum et corrigendorum infra appositorum miserunt, et meo collegæ, olim discipulo, Ex. D. Forget, linguæ arabicæ in hac nostra Universitate professori, qui partem posteriorem hujus tomí antequam prelo exiret correxit, Excellentissimo etiam viro scientiarum ac litterarum et artium in Belgio administro qui mea studia subsidiis promovit, denique peritissimo typographo H. Dessain, alteri Plantino, senectute et virtutibus venerabili, qui, ut est in litteras propensioris animi, suis expensis et sumptibus non solum typos syriacos ad opus cudendum emit, sed totum opus eleganter optimaque charta impressit.

Scribebam Lovanii, die festo S. Augustini, 28 Aug. 1886.

AUCTOR.

TOM. II.

*

PROLEGOMENA.

Acta
Ephræmi.

I. Exorditur tomus hic secundus ab *Actis S. Ephræmi* a cl. D. Martin e codice syriaco parisino 235 descriptis. Codex quidem ad sæculum XIII merito referri videtur; quo autem tempore vel loco vixerit auctor anonymus qui hanc Ephræmi historiam conscripsit, quosnam fontes adierit, non constat, sed vel ejus textus quasdam interpolationes passus est, vel ipse, medio ævo scribens, nonnullis rebus fictitiis, ut sæpe tunc fiebat, S. Ephræmi historiam exornare voluerit. Certe ad manus pleraque Ephræmi scripta eaque quæ nos latent habuerit; plura etiam hauserit e fontibus syriacis. Testatur quippe Sozomenus plura de Ephræmo apud syros notissima fuisse quæ apud Græcos inaudita erant: « Indigenæ, inquit, plura de illo norunt et commemorant¹. » Conveniunt porro in multis Acta parisina cum Actis, quæ e codice syriaco vaticano XI sæculi edita sunt in tomo III *Opp. Syr.-lat.* S. Ephræmi, quæque maximam jam partem edita fuerant a J. S. Assemano in tomo I suæ *Bibliothecæ orientalis*. Discrepant autem Acta parisina a Romanis in duobus pun-

ctis maximi momenti ad definendam *Vitæ* Ephræmi chronologiam quæ hucusque a nemine recte determinata fuit. Rem quidem aggressus est peculiari opere² J. Alsleben, sed veritatem non est assecutus. Eum presso pede secutus est Røediger³, nec ipse magis profecit. Cl. D. Bickell annum quidem mortis diaconi Edesseni post J. S. Assemanum in an. 373 recte reposuit, sed Nisibis obsidiones perturbavit. Quare tota series vitæ S. Ephræmi novo examini subjicienda fuit. Nec frustra: etenim in nostro opere anni nativitatæ ac baptismi S. Ephræmi extra controversiam positi sunt, tempus etiam quo Edessam migravit, quo Valentis persecutioni obstitit; annus denique quo mortuus est exacte et certe determinatus est.

Juxta Acta parisina, Ephræmus natus est anno 306, sub Constantino magno. E domo paterna expulsus, baptismum suscepit anno ætatis 18°, Christi 324. Anno sequenti ivit ad concilium Nicænum. Acta romana hic chronologiam perturbant, quum differunt ejus baptismum in annum ejus 28^m, Christi 334. Anno 338 quo mortuus est S. Jacobus

¹ *Hist. Eccl.* III, 16.

² *Das Leben des H. Ephræm des Syrers, nebst einer Abhandlung « Untersuchungen über die chrono-*

logie Ephræm's » Berlin, 1853.

³ *Encyclopædia von Ersch und Græber*, ad vocem « Ephræm. »

nisibenus, cum sancto illo præsule suis utriusque precibus coegit Saporem, Persarum regem, obsidium urbis Nisibis derelinquere. Ephræmus cum Vologese, Nisibin episcopo, obsidioni anni 350 adfuit. In urbe permansit usque dum Persis a Joviano traderetur anno 364.

Tunc ex urbe discedere coactus, se recepit in Beth-Garbaia, unde mox per persecutionem expulsus Amidam profectus est. Nec diu ibi commoratus est, anno enim sequenti Edessam se contulit. Edessam igitur advenit anno 365, ibique vel in monte adjacente reliquos vitæ dies transegit et placida morte obdormivit die 9^a, 15^a, 18^a vel 19^a junii anni 373. Acta parisina et romana tradunt Ephræmum, ex Edessa profectum ut iret in Cappadociam ad Basilium, primo perrexisse in Ægyptum ad monachos deserti ibique per octo annos degisse. Hoc autem admitti nequit. Cum enim Edessam advenerit anno 365 et ibi per aliquod tempus monachus egerit antequam ad Basilium se conferret, cum aliunde constet ejus obitum in annum 373 reponendum esse, impossibile est ut octo annos in Ægypto fuerit, eo vel magis quod eadem Acta tradunt legatos a Basilio ad Ephræmum missos fuisse quatuor post annos a quo Ephræmus Basilium inviserat. Vel igitur quæ narrantur de Ephræmi itinere in Ægyptum interpolata et fictitia sunt, vel exiguo tempore ibi fuerit. Acta non tradunt quonam anno Ephræ-

mus ad Basilium iverit et ab eo diaconus ordinatus fuerit, nec alii scriptores, ut Gregorius Nyssenus, Sozomenus, Metaphrastes, qui illud Ephræmi ad Basilium iter memorant, aliquo modo annum significant. Potest tamen aliunde aliqua lux infundi. Scilicet Basilius anno 370 Cæsareæ episcopus ordinatus fuit¹. Igitur non ante hunc annum Ephræmus Cæsaream venerit. Ephræmus autem jam ab aliquo tempore Edessam redierat, quum Valens, anno 372, contra Edessenos persecutionem movit. Intra illud igitur temporis spatium iter ad Basilium reponendum est, nempe Ephræmus Cæsaream advenerit ad festum Epiphaniæ anni 371. Jam diximus Acta romana duplici vitio laborare et in hac parte ab Actis parisinis feliciter corrigi. Primum vitium est circa baptismum ejus, alterum est circa persecutionem quæ Ephræmi tempore ab imperatore romano contra Edessam mota est. Acta romana referunt hanc persecutionem ab imperatore Juliano contra Edessam motam fuisse, Ephræmum Juliano restitisse et contra eum scripsisse. Unde consequitur Ephræmum jam ante annum 363, quo Julianus defunctus est, Edessæ domicilium habuisse. Sic tota perturbatur chronologia. At Acta parisina hoc vitium corrigunt. Narrant quippe Valentem imperatorem, non Julianum, Edessam venisse et contra Edessenos persecutionem movisse, de qua scripsit Ephræmus. Hæc autem

¹ Vid. *Prolegomena* in *Opp. S. Basilii* ap. Migne,

Patrol. gr. XXIX, col. LVII.

mentariis illustraverit alios libros supra indicatos, non ita certo affirmari potest, quamvis S. Gregorius Nyssenus in suo Ephræmi encomio, Dionysius Barsalibæus et Gregorius Barhebræus (ap. Asseman. B. O. I. 57, 63) testentur Ephræmum explanavisse omnes Veteris et Novi Testamenti libros. De prophetis autem Ebed-Jesu affirmat a S. Doctore explanatos esse quatuor prophetas majores et duodecim minores. J. S. Assemanus¹ etiam indicat se commentaria Ephræmi in Jonam, Nahum, Habacuc Sophoniam et Aggæum legisse in Catena Severi monachi, quæ tamen omissa fuere ab editoribus romanis, forsitan quia codex nimium detritus fuerit. Quidquid sit, commentaria in hos quinque prophetas et in posteriorem Isaïæ partem ac in Lamentationes Jeremiæ feliciter nacti sumus in Musæi Britannici codice additio 12,144 eaque in hoc volumine inseruimus post Acta S. Ephræmi. Notandum est commentaria S. Doctoris integra ad nos non pervenisse, sed per fragmenta et veluti *scholia* digesta esse. Solent quippe Catena auctores fideliter quidem Patres exscribere, sed ea quæ fusius dicta sunt, servatis auctorum verbis, abbreviare et præcipuas tantum explicationes transcribere. At, quamvis commentaria vel potius scholia S. Ephræmi in libros veteris Testamenti ad nos nonnisi per medium alicujus Catenæ pervenerint, tamen præcipuum quemdam locum tenent

inter hujus generis opera, quæ quatuor prioribus Ecclesiæ sæculis a Patribus conscripta sunt. Sufficiat in hanc rem adducere testimonium Cæsaris Lengerke qui doctis operibus et singulari studio commentaria S. Ephræmi ad trutinam criticam revocavit.

Is igitur auctor ita scribit: « Hoc unum tantum hic monuerim, primum omnium quicumque SS. interpretationes scripserunt, fuisse nostrum, qui inter allegoricam et inter verbalem interpretandi consuetudinem, mediam quandam viam incederet constanterque persequeretur, atque eum, qui interpretes inter Græcos antecessissent, quod ad historiam et grammaticam interpretandi rationem, longissime antecelluisse omnes². »

Quamvis autem S. Ephræmus libros V. T. deutero-canonicos non explanaverit, eos tamen pari veneratione ac ceteros libros sacros suscipiebat. Nam frequenter in suis hymnis et sermonibus provocat ad facta in illis narrata aut eorum verba recitat. Sic provocat ad *additamenta Dan. Opp. Syr.-lat.* III, 47; ad *Machabæos*, ibid. II, 218, 231; ad *Judith*, ibid. II, 293; ad *Baruch*, ibid. II, 212-213; ad *Machabæos* in *Carminibus nisib.* p. 198, 219, 221; rursus ad *additamenta Danielis* in nostro opere t. I, 530; II, 662, 668, 670; ad *Tobiam*, ibid. I, 300; ad *Ecclesiasticum*, ibid. I, 302; ad *Machabæos*, ibid. I, 78. In tertio vo-

¹ *Bibl. Orient.* I, 70-71.

² C. Lengerke. *De Ephræmi Syri arte hermeneutica.* Regiomontii Prussorum, 1831, p. VII-VIII.

lumine edituri sumus hymnos in Machabæos. In operibus græcis frequenter citantur *Sapientia* et *Ecclesiasticus*. Utitur pariter S. Doctor omnibus N. T. libris, nulla distinctione facta inter libros proto et deutero-canonicos.

Textus syriacus cui annexa sunt Ephræmi scholia a monacho Severo nobis transmissa textus est versionis simplicis; differt tamen multis in locis a textu impresso hujus versionis et nunc quidem accedit propius ad hebræum, nunc vero declinat ad versionem septuagintaviralem. An autem illæ discrepantiæ codici quo usus est Ephræmus, an vero codici cui postea Severus monachus scholia Ephræmi adjunxit, tribuendæ sint, non ita certo affirmari potest, quin e scholiis appositis res definiri nequeat. In uno quidem aut altero loco, ut v. g. ad Is. LIX, 20, e scholiis constat Ephræmum aliter legisse quam habet Catænæ textus adeoque discrepantiam post Ephræmum esse invectam; sed rariora sunt illa loca ut conclusio generalis exinde deduci possit¹. Utique omnibus constat Ephræmum, ubi in suis sermonibus aliqua Scripturæ verba adducit, ea juxta versionem simplicem constanter recitare, etiam in locis ubi illa versio differt ab hebræo et a versione LXX. Ejus scholia etiam ita

sunt digesta ut versionem simplicem continuo exponant, non autem nisi raro textum hebræum vel græcum ubi scilicet hi textus a versione simplici discrepant. Quum Ephræmus per totam fere vitam commoratus sit Nisibi et Edessæ, in quibus civitatibus erant scholæ famosæ multique Judæi; quum præterea lingua hebræa magnam habeat cum syriaca affinitatem, suspicari quis possit cum J. Assemano et P. Benedicto² Ephræmum linguæ hebraicæ non fuisse ignarum, eo vel magis quod nonnullas Judæorum traditiones ex eorum consortio aut ex eorum libris vel magistris acceptas interdum in suis commentariis referat et sæpe Judæos in suis sermonibus et hymnis impugnet. Hæc autem suspicio omnino firmari primo intuitu videtur e ratione loquendi S. Doctoris in suis scholiis. Etenim non raro in commentariis, quæ in editione romana habentur, non in nostra editione in qua nulla hujusmodi locutio obvia est, locutiones occurrunt quales sunt istæ: Ubi enim dicit, « oravi » in *textu hebræo* scribitur « jejunavi³; » intravit, juxta *hebræum*, ut « tegetet pedes suos, » pro quo versio nostra dicit « et ibi dormivit⁴. » Vox *שׁוֹר* (sen'or) *hebraica* est et rupem significat⁵; » « Vox *נֹקְדוֹ* (noqdo) quam hic ex-

¹ Aliqua exempla adducit C. Lengerke, *Comment. critica de Ephræmo Syro SS. interprete*. Halis saxon. 1828, p. 15.

² Ephræmum linguam hebraicam cognovisse et fonte hebraico usum esse contenderunt J. S. Assemanus *Bibl. Or.* I, 74; Petrus Benedictus *Opp. Syr.-lat.* I, præf. ad lect. p. 22; Spohn, Wohl,

Eichhorn apud Lengerke, *Comment. critica*, p. 22, sqq. Lengerke autem in illa commentatione totus est ut demonstret Ephræmum linguam hebræam non calluisse.

³ *Comment. in Deut.* IX, 9.

⁴ *I Samuel*, XXIV, 4.

⁵ *I Sam.* XXIII, 28.

primit Scriptura, nomen est quod ex *hebræo* derivat, significatque gregum dominum, qui nimirum plurima pecora alat¹. » Et mox adhuc : « *نَحْشَر* (noqušo) quam dicit mater est chordarum aut Kinnara secundum *hebræum*². » Ex his similibusque locutionibus in scholiis Ephræmi sæpe obviis concluderunt Spohn et alii Ephræmum hebraice doctum fuisse. At observandum est S. Doctorem eodem modo loqui de versione græca, quamvis linguam græcam ignoraret, ut alibi probavimus³. Sic ad *Zach.* XI, 5, adnotat : « Pastor stolidus. » *Græcus* autem « pastorem imperitum dicit. » Imo de Nemrodo ait : « Ipse fuit vir *نَحْشَر* (nahsir-tono) coram Domino. » Nahsirtono enim venatorem Persæ appellant⁴. Exinde tamen nemo recte dixerit Ephræmum linguæ persicæ fuisse peritum. Quare, etsi non diffiteor Ephræmum propter linguarum hebraicæ et syriacæ affinitatem quædam verba hebraica intellexisse, ut galli verba italica, tamen e locis allatis satis firmum duci nequit argumentum. Fieri enim potest ut Ephræmus ad marginem sui codicis quasdam notulas habuerit ex *hebræo* vel *græco* adjectas. Satis probabile est Hexapla Origenis non fuisse ignota in urbe Edessa Romanis subjecta. Quum jam tunc temporis scripta Græcorum syriace

redderentur, forsitan plura ex Hexaplis syriace versa fuerunt, quibus Ephræmus uti potuerit. Nulla quippe probabili ratione conficitur Ephræmum hebraicæ linguæ peritum fuisse. Etenim si *hebræam* linguam S. Doctor calluisset, sæpius ad textum *hebræum* recurrisset, maxime ubi versio simplex obscura est aut a vero sensu recedit ; attamen Ephræmus etiam in iis locis Versionem Simplicem sequitur et explanat⁵.

Quum autem Versio Simplex immediate ex *hebræo* derivata sit et textui primigenio propter utriusque linguæ affinitatem presse inhæreat, commentaria S. Ephræmi plurimum utilitatis afferunt ad textum primigenium elucidandum. Nam S. Ephræmus omne studium adhibet ut sensum litteralem textus assequatur et exponat et ad hunc finem non solum quid verba sonent, quid metaphoræ significant, sed quid contexta oratio, quid loca parallela, quid Ecclesiæ sensus habeant, inquit. Ita tamen sensum, litteralem exponit ut non negligat sensum typicum et spirituale. Utique non studet constanter sensui allegorico, ut Origenes, sed illum non negligit, ubi ad informandos mores utilis videtur. Elucidat locutiones metaphoricæ et symbolicas in prophetis frequenter obvias⁶, ostendens quo sensu ad Babylonios, ad Judæos aut ad Christum refe-

¹ *II Reg.* III, 9.

² *II Reg.* III, 15.

³ *T. I*, XXXII. Cfr. infra col. 56.

⁴ *Vid. Opp. Syr.-lat.* I, 153.

⁵ Card. Wiseman in *Horis syriacis* Romæ, 1828,

p. 112, sqq. fuse demonstravit Ephræmum versione simplici in suis commentariis usum esse.

⁶ Sic ad *Is.* LXIV, 1 : « *A conspectu tuo liquefacti sunt montes. Egyptios, inquit, Amorrhæos et Amalecitas montes vocat propter eorum elationem.* »

rantur. Ad Christum autem referri et quidem sensu litterali vaticinia Isaiaë de « servo Dei » illumque servum esse Christum, qui ita appellatus est « quia accepit formam servi et quia missus est a Patre ad salutem mundi¹, » ita dilucide explicat ut videatur os occlusisse rationalistis diu antequam nascerentur.

Omnia prophetarum oracula dicta non sunt de Christo in sensu litterali, non pauca agunt de Messia solum in sensu typico. Voluit enim Deus veterem Legem Legis novæ figuram esse. Hoc Ephræum non fugit. Sic in sensu typico explicat verba Is. LIX, 20 : « Sioni veniet salvator, id est, inquit, Zorobabel. Sion autem spiritualis et collis visionum seu revelationum Ecclesia est. Salvator autem qui ad eam venit est Christus, Zorobabel ille magnus. » Eodem modo explicat verba Jeremiæ Thren. V, 20 : « Spiritus narium nostrarum Unctus Domini capietur in fovea. His spiritualiter significatur Filius, Unctus Patris, qui est vera nostra vita, qui in peccatis nostris irretitus fuit ; realiter autem hæc acciderunt Sedeciæ qui vocatus est Unctus Domini propter regnum. » Historiam Jonæ etiam explicat in sensu litterali et typico. Sic ad Jon. II. ait : « Piscis magnus qui deglutivit Jonam figura est mortis quæ absorbit Dominum nostrum. Fuit Jonas in visceribus piscis tribus diebus ; hac re significatur Dominum nostrum tribus diebus et tribus noctibus fuisse in inferioribus

partibus terræ. Vivus perstitit Jonas in visceribus piscis et vivus permansit Dominus noster postquam in sancto sepulchro conditus fuit. »

Exponit autem S. Doctor sensum litteralem sæpius per meram paraphrasin. Sic ad Sophon. II, 2 : « Antequam sitis sicut gluma quæ a vento effertur, i. e. antequam a populo Babylonis castigemini et dispergamini. » Et ibid. 4 : « Quia Gaza derelicta erit, et Ascalon in ruinam : Gaza scilicet et Ascalon Philisthæorum. » Ubi autem res postulat, explicationem addit. Sic ad Aggæum II, 10 : « Et magna erit gloria domus hujus novissimæ plus quam primæ. Hisce duo intenduntur : unum vult eos docere domum hanc esse novissimam nec fore aliam posteriorem, alterum vult ostendere domum a Zorobabele ornatam præstantiorem esse illa a Salomone ornata et pretiosiores esse thesauros novissimæ thesauris quæ David paravit et reposuit priori. Spiritualiter autem istud : *Erit gloria domus hujus*, etc. significat quam excelsa sit renovatio Adami per Christum effecta, etc. »

Editores romani commentaria S. Ephræmi quandoque liberius et per paraphrasin latine reddiderunt, ego conatus sum pressius litteræ adhærere et verbum verbo, quantum sinit differentia linguarum, reddere.

III. Commentaria excipiunt quatuor sermones e codicibus peranti-

Sermones de admonitione, de reprehensione, et de magis, in-

¹ In Is. XLIX, 3-6.

cantatori- stat in cod. add. 14,605 sæc. VII; in
bus ac con- cod. Rich. 7,190 sæc. XIII, in cod.
summatio- vat. syr. V¹ et in Musæi Britannici
ne. cod. add. 12,166 sæc. VI, fol. 99-103.

In primo codice adscribitur Ephræmo, in tribus aliis S. Isaaco Antiocheno. Stylo quidem et eloquentia aliis Ephræmi sermonibus metricis prorsus similis est; at auctoritas trium codicum, inter quos unus est sæculi VI, Isaaco potius quam Ephræmo hunc sermonem vindicat. Quare anceps hæreo quisnam: an Ephræmus vel Isaacus. revera illius sit auctor. Quum tres posteriores codices mihi non innotuerint nisi postquam sermo typis mandatus fuerat, impossibile fuit varias lectiones apponere. Totus est auctor in hoc sermone ut ex verbis Isaïæ « *omnis caro fœnum* » ostendat omnia in mundo fluxa, transeuntia et vana esse mortisque finiri; herbæ similem esse hominem qui exoritur, exornatur, floret, deinde marcescit, decidit et perit. Hæc autem mirabili eloquentia evoluit.

Secundo loco posui sermonem de *Reprehensione* e codice membranaceo perantiquo sæculi VI. Is codex duos Ephræmi sermones continet de *Reprehensione*; secundus editus est inter *Opp. Syr.-lat.* III, 654, sqq. Idcirco illum omisi. Et primum tantum exscripsi. Versibus septem syllabis constat, sicut tres alii sermones qui ei hic conjunguntur. In hoc ser-

mone S. Doctor, accepta occasione a ruina Nisibis, docet vitia esse fugienda; invehitur autem præsertim in mulieres et puellas libidinosas, quæ calceis nimium exornatis et saltatione ut Herodias, et filia Israel ad vitium pertrahunt. Hæc sunt vitia quæ ruinæ urbis causa fuerunt; fugienda igitur sunt, sectanda autem virtus cujus pulchritudo nunquam marcescit. Hic sermo exaratus fuerit post Nisibin a Persis captam. Tertio loco alium vulgavimus sermonem de *Reprehensione*, e cod. add. 12,176 decerptum. Hic codex antiquissimus est, utpote ad sæculum V vel VI referendus; nihil continet nisi Ephræmi opera. Invehitur rursus S. Doctor in vitia; ducunt quippe homines in damnationem; describit porro Ephræmus damnatorum pœnas, maxime pœnam ignis, quod et fecit eodem modo in sermone de *Timore Dei et consummatione sæculi*². Statui damnatorum opponit felicitatem justorum in paradiso. Ignis inferni imaginem præbet incendium Sodomorum. Sermone claudit adducendo e veteri Testamento multa ultionis divinæ exempla. Quarto loco venit Sermo *De magis, incantatoribus et divinis et de fine et consummatione*, quem in duobus Musæi Britannici codicibus et in uno Oxoniensi invenimus³. E lectione Scripturarum patet adesse finem temporum et tamen

¹ Vid. J. S. Assemanus, *Bibl. Or.* I, 222, n. 19.

² *Opp. Syr.-lat.* III, 637-638.

³ Cfr. quæ diximus infra col. 312 in Monito prævio et col. 393 in nota. In hac nota delenda sunt verba:

« Denique reperitur in cod. syr. vat. V falso sub nomine Isaaci Antiocheni. Vid. J. S. Assemanus, *Bibl. Or.* I, 222, n. 19. » Ista verba erronee ibi sunt apposita.

homines suam salutem negligunt, euntes ad veneficos, satanæ ministros, qui rerum sacrarum abusu nec proles eis præbere, nec mala ab eis avertere possunt. Ostendit hisce veneficis et his qui ad eos recurrunt diem Domini repente adventurum; vivida oratione depingit terribilia quæ inopinate fient quando Salvator angelis stipatus ad judicandum veniet; stabunt coram iudice cœlestem Jerusalem respicientes omnes iusti veteris et novi Testamenti quos longo agmine describit; stabunt ex altera parte cum mœrore Arius cum suis asseclis et magi ac venefici, omnes autem mercedem juxta opera accipient. Sæpius egit S. Ephræmus de adventu Christi in fine temporum, de iudicio ultimo, de consummatione mundi et resurrectione et quidem tanta compunctione, tam vivida oratione, tam vehementi et copiosa eloquentia ut vix alius inter Patres ipsi æquipari valeat. Hic autem sermo non infimum tenet locum inter alias S. Doctoris de hac re orationes. Agit porro Ecclesiæ syriacæ lumen de iudicio ultimo et fine mundi in sermone *De secundo Christi adventu*. *Opp. græc.* II, 192-209; et rursus in sermone *In resurrectionem, pœnitentiam, charitatem, et secundum Christi adventum*, ibid. II, 219-222; in sermone *De consummatione sæculi et adventu Antichristi*, ibid. II, 222-230; in sermone *In pretiosam ac vivificam crucem et in secundum Christi adventum*, ibid. 247-258; in sermone: *De patientia et consum-*

matione sæculi et secundo Christi adventu, et in altero *De secundo Christi adventu et patientia*, ibid. III, 93-104; 152-159; in sermone: *De iis qui in Christo obdormierunt*, ibid. 260-273; denique in sermone syriaco 13 inter diversos, et in canone funebri 12, *Opp. Syr.* III, 242-246; 629-638.

IV. S. Ephræmus piis ac suavis hymnis celebravit festa Domini, Beatæ ejus Matris et Sanctorum. In primo tomo jam vulgavimus hymnos de Epiphania, de azymis et de crucifixione, in hoc volumine veniunt hymni de nativitate Christi, de Beata Maria Virgine, de jejuniis quadragesimali et de diversis ad vitam Christi pertinentibus.

Editores romani jam e codicibus nitriensibus vulgaverunt quatuordecim *مَدْرَسَة* *Madrase* in Nativitatem Domini quos minus recte sermones appellaverunt. Sermones enim *مِمْرَة* *Mimre* appellantur et soluta oratione vel versibus septem syllabarum conscripti sunt; *Madrase* autem strophis et versibus constant ut odæ, hymni et cantica Latinorum. Sed multo plures hymnos S. Doctor composuerat. Hymnus enim quem primo loco posuimus, 25us erat in codice quo utebatur Jacobus Edessenus, ut diximus in nota ad stropham quintam hujus hymni. Differt ordo hymnorum in codicibus antiquissimis; sic in Musæi Britannici cod. add. 14,571 anni 518, hymnorum ordo diversus est ab illo quem secuti sunt editores romani.

Hymni
de Nativitate
Christi.

Quum igitur attente investigaremus codices syriacos Musæi Britannici feliciter nacti sumus octo hymnos nondum luce donatos, sex in cod. add. 14,506, fol. 140-152 unde alia multa deprompsimus et duos in cod. add. 14,571 sæculi VI. Hi iidem hymni separatim in aliis plurimis codicibus liturgicis inveniuntur, quandoque sine nomine auctoris, vel per fragmenta; inveniuntur etiam in codd. Mossulensibus quos cl. D. Rahmani presbyter Mossulensis benevole nobis communicavit. Quum autem in suis hymnis divus Syrorum vates agat non solum de Christi nativitate in carne verum etiam de partu Beatæ Virginis et de aliis quæ post partum evenerunt, ut adoratio Magorum, hinc codices liturgici inter hymnos de beata Dei Genitrice et de Epiphania nonnullos hymnos reponunt quos alii codices ad Christi nativitatem referunt. Sic hymnus X de B. M. V. in aliis codicibus ad nativitatem Christi, de qua revera agit, refertur.

In hymno primo hortatur poeta ad celebrandam cum angelis Christi nativitatem. « Sol, inquit, ingressus est uterum dum radii ejus in supernis et infimis diffundebantur. » Docet illum quem mundus comprehendere non potest habitasse in sinu Mariæ, quæ, illæso virginitatis signaculo, eum peperit. « Unigenitus, inquit, ingressus est uterum et nihil passa est casta virgo. Illapsus est in uterum et exivit in puerperio; sensit natum pulcherrima virgo. Invisibili gloria circumdatus

occultus fuit in ingressu, vilis vero et visibilis in egressu, quia Deus erat in ingressu et homo in egressu. Res auditu mira et intellectu impervia; ignis ingressus est uterum, corpus induit et exivit. » Pergit ostendens Christi nativitatem inscrutabilem esse.

In secundo hymno gratias agit ob misericordiam mundo exhibitam salutemque allatam per Christi nativitatem. Hac nativitate idola e mundo fugata sunt: « Loco ignis irrationalis qui per se materiam consumebat, magi adorarunt Ignem qui dedit corpus se comedentibus. Conquestæ sunt creaturæ quod adorarentur. Omnium liberator eas exaudivit; nihil passus induit formam servi in utero, exivit et assumpta servi forma creaturam liberavit. Benedicta sit ejus nativitas. »

In hymno tertio sacer vates miratur cum gratiarum actione incomprehensibilem Christi nativitatem. « Amore suo Unigenitus Deitatis factus est Mariæ Unigenitus; mundus angustior erat ut involveret ejus amplitudinem et sinus Mariæ cum complexus est. Gloria illi ab omnibus. »

Hymnus quartus notissimus est in liturgicis officiis, celebrat necem infantium. « Messuerunt satellites in Bethleem flores teneros, ut cum eis simul periret semen recens in quo latebat panis vitæ. At fugerat spica vitæ ut fieret manipulus tempore messis. Iverunt satellites in paradisum floribus præcocius plenum; excusserunt flores e ramis, flores et gemmas destruxerunt; vic-

timas innocentes, se inscio, perturbator obtulit. Væ ei beatæ illæ. »

Hymnus quintus et ipse notissimus beatam prædicat Ecclesiam ob præclarum festum, ob Christum natum ab angelis annunciatum, a magis adoratum, ab infantibus confessum, ab Isaia, Michæa, Daniele et Davide prænuntiatum; beatam prædicat Bethleem « quia in ea initium sumpsit Filius qui ab æterno est in Patre, et temporibus se subjecit qui ante omne tempus existit. »

In hymno sexto annus primus et secundus nativitatis Salvatoris et octo dies a Nativitate ad circumcisionem, sua quisque strophæ, laudes offerunt Christo, quod et faciunt dies decimus et dies purificationis Mariæ. Notandum est Magos, juxta Ephræmum, anno secundo advenisse, quæ est nonnullorum veterum sententia.

Hymnus septimus sistit Mariam gratias Filio agentem quod miserit Magos, coronaverit infantes, honoraverit speluncam. Beata virgo exclamat: « O puer virgo qui virginalia matris tuæ induisti, et ipsis integris exivisti, tu mihi es infans et sponsus et filius et Deus. »

Nonnisi quinque strophæ remanent hymni octavi; fragmenta autem, esermone super initium Evangelii S. Joannis servata, quædam doctrinalia de incarnatione continent, ut hoc: « Filius induit corpus destructibile ut sui corporis destructione renovaret creaturas exitium passas, » et illud: « Per aurem Maria vidit absconditum qui in voce venit. »

V. Hymni de beata Dei genitrice Maria desumpti sunt e sex Musæi Britannici codicibus liturgicis, cum quibus contulimus *scalas* in codice parisiensi contentas. Illud igitur hic in memoriam revocandum est quod tomo I, col. 3 monuimus, in codicibus liturgicis nec ordinem hymnorum servari, nec omnes hymnos referri, nec omnes unius ejusdemque hymni strophas quandoque saltem recitari. Totus autem est Vates Syrorum in hisce hymnis ut prædicet Mariam esse vere Deigenitricem, virginemque fuisse purissimam ante partum, in partu et post partum.

In hymno primo miratur Mariam « quæ sancte peperit filium et lac dedit nationum alitori atque in virgineis genibus sustentavit eum qui omnia sustinet. Virgo est et mater et quidnam non est. » Invitat deinde ordines virginum, Patrum et prophetarum ad gaudendum cum Maria. Secundus hymnus est veluti continuatio præcedentis; insistit autem maxime in hoc quod Maria, virgo permanens peperit. Tertiū hymni quatuor tantum strophas habemus.

Hymnus quartus invitat puellas ad admirandam Mariam quæ « humani generis factorem peperit et omnium alitori lac dedit. » In hymno quinto poeta docet: « Maria virgo concepit et virgo peperit. Infans editus est per viam natorum. Mater ejus virgo fuit; prodigio induta, fructum portavit; simul autem venter ejus sigillo munitus clausus permansit. » In hymnis

Hymni
de Beata
Maria
Virgine.

sexto et septimo, octavo et nono rursus invitat virgines et sapientes ad laudes virginis quam Isaias prædixit; beatam eam prædicat quia « dolores matrum haud experta exultavit in fructu matrum. » Signacula enim habuit intemeratæ castitatis et prolem habuit partus dolores removens. Ubi vides S. Ephræmum disertis verbis a partu illo virginali omnem dolorem remove. Continuo in aliis hymnis repetit virginalia in Maria integra remansisse, Mariam portam esse clausam, congressum maritalem nullam in conceptione Unigeniti partem habuisse. « Quando, inquit hymn. 12, sponsus gloriosus exire voluit, virginalia somno oppressa reliquit, ita ut non sentirent ejus egressum. » Et in hymno XI : « Ingressus est per aurem et secreto uterum inhabitavit, e ventre porro exiens, non solvit virginalia, sicut nec solvit exeundo sigilla sepulchri. » « Maria gestavit eum in utero novem mensibus. » « Similis erat Mariæ sinus illi maritatarum et matrum et prolem gestabat, nullo habito congressu. » Nec ulla difficultas exinde ingeri potest quod loquendo de partu Virginis semel et iterum Ephræmus adhibeat vocabulum *مَوْلِد* quod proprie dolores partus significat, quia istud vocabulum sæpe adhibetur ad designandam parturitionem nullo habito respectu ad dolores e maledictione Evæ partum comitantes. Etenim Mariam a maledictione Evæ immunem fuisse perspicue docet.

Hymnus decimus potius ad Chri-

sti nativitatem quam ad beatam Mariam virginem refertur. « Sine me, inquit sacer vates, fide dicere generationem tuam. Ecce in Patre tuo es, et in Maria, in curru cherubim, et in præsepio et in omni loco. In Patre es verissime et in Matre certissime. Tu es ille qui ex Patre est, et tu es ille qui ex matre est, tu es ille qui unus est, tu es ille qui venit et venturus est. Filius Patris, filius es Mariæ, et unum es Verbum Dei, supernaturaliter e matre, naturaliter e Patre, extraordinarie e Jordane natum; e flumine, e matre et e Patre unus idemque es Puer-Deus. » Non potest expressius declarari Mariam Deigenitricem esse. Mox repetit : « Similis es Patri in virtute, in essentia, in natura, in potestate; similis es Mariæ tuæ parenti, ex qua formam humanam assumpsisti. » Et adhuc : « Igneus es, spiritalis es, Entis summi filius es, incarnatus e filia Davidis e genere servorum es; etiam carnem et ossa habes, o incorporee, qui corpus assumpsisti. » « In nativitate tua ex Patre non te formasti, quia non habes principium. In Maria autem formasti te quia voluisti. Stat Maria, mater tua, soror tua, sponsa tua, ancilla tua; ipsa quippe peperit te, te amore fovit, amplexa est, osculata est, laudavit, oravit, gratias egit, lac dedit. Ecce tenet te, blanditur tibi, ridet pueritiæ tuæ, tu vero lac suges hilaris et exultans. » In ceteris hymnis totus est Ephræmus ut inculcet vel prædicet præcipuam illam maternitatis divinæ præro-

gativam. Hymnus undecimus varias celebrat prærogativas beatæ et intemeratæ virginis, quod et fit in hymnis XII-XVI, quos putem non esse integros.

Hymnus decimus septimus alphabeticus est. Post invocationem ad Deum poeta inducit angelum colloquentem cum Maria. Angelus salutat Mariam: « Pax tecum, Mater Domini, benedicta tu, o puella, et benedictus fructus ventris tui. » Maria attonita inquit de mysterio et post suavissimum colloquium cum angelo tandem consentit et eodem momento concipit.

Hymnus decimus octavus etiam alphabeticus est et rursus de annunciatione angeli ac de incarnatione Verbi Mariæque prærogativis agit. Sic eam rursus Matrem Dei prædicat: « Virgo quæ Unigenitum peperit, Deum et hominem enutrivit (in sinu suo) et mater facta est pueruli absconditi, qui ex Patre natus est perfectus et infans factus est in utero ejus. » « Maria Ignem in manibus portabat et flammam brachiis amplexabatur; flammæ ubera sugenda præbebat et omnium aliori lac dabat. » « Maria fons est purissimus, cui nihil immixtum est fluxus conjugii, ipsa in sinu suo recepit flumen vitæ. » « Maria peperit Deum qui mundum replet benedictione. »

Hymnus decimus nonus suavis ac gratissima cantilena est Beatæ Virginis blandientis suo nato Deo. « Portabat, inquit, puerulum, blandiebatur, amplexabatur, blandis

vocibus gratulabatur adorabatque dicens: « Jube mihi, Domine mi, amplexer te. Filius meus es, meis cantilenis blandiar tibi. »

Hymnus vigesimus est de Simeone sene et Maria agitque de oblatione Christi in templo, et de cantico Simeonis. Hi quatuor ultimi hymni ad illud genus pertinent quod Syri « Sugita » appellant.

VI. Hymni de jejunio magno, id est de jejunio quadragesimali, desumpti sunt e sex Musæi Britannici ^{Hymni de jejunio quadragesimali.} codicibus, quorum unus, e quo jam hymnos de azymis et crucifixione desumpsimus, anno Christi 519 scriptus fuit, tres alii ad sæculum sextum vel septimum pertinent, duo alii liturgici sunt et sæculi sunt decimi: Hymni dumtaxa sunt undecim; nam duodecimus non hymnus sed sermo est et quidem mancus. In hisce hymnis hortatur ad jejunium, cujus necessitatem, dotes, conditiones et fructus egregie evoluit. Hymnus primus docet jejunio dissolvi obcæcationem ab Adamo nobis transmissam; secundus, tertius et quartus proponunt exemplum Danielis a feris non læsi et trium puerorum, qui in fornacem coniecti ab igne nihil passi sunt, dum Babylonii flammis combusti fuere. Jejunium corpus et animam Danielis triumque puerorum exornavit. In hymno quinto celebratur jejunium Moysi in mense Nisan.

Hymnus sextus, qui videtur primo loco ponendus fuisse, in exemplum adducit jejunium quadragesimale Christi: « Hoc est jejunium Unigeniti et principium ejus

triumphorum ; gaudeamus de ejus adventu. Per jejunium Unigenitus triumphavit. Jejunio homo vincit Heluonem qui per fructum vicit Adamum. » Describit salutes jejunii effectus : jejunium animam purificat et refrænat gulam, sed jejunium sit oportet non solum oris sed et cordis. Hymnus septimus continuat præcedentem et in exemplum adducit Estherem et Jonam. In hymnis octavo et nono ostendit jejunio vinci diabolum ; hymnus vero decimus docet abstinentiæ alias virtutes esse adjungendas ; non autem ore tantum sed corde maxime jejunandum esse jubet hymnus undecimus. Seriem claudit sermo incompletus in quo S. Doctor de jejunio generatim agit.

Hymni
diversi.

VII. Tres hymni qui sequuntur ad illam collectionem pertinent, quæ in antiquissimo codice vaticano appellatur de *Ecclesia* et agunt de miraculis a Christo patratis, de triumphali ejus ingressu in Jerusalem et de portentis in ejus morte visis. Assemanus¹ quinque hymnos in codice vaticano legit quorum tres tantum, quia codex initio mutilus est, habemus. Hymni decimus sextus et decimus septimus agunt de tabulis legis et pertinent ad eandem collectionem. Quatuor qui sequuntur hymni tum doctrina tum poesi pulcherrimi agunt de descensu Christi ad inferos deque ejus

resurrectione ac festo paschatis. Desumpti sunt e codice sæc. VI vel VII. Ultimo loco veniunt tredecim hymni ex illa collectione desumpti quæ titulum habet de *Ecclesia et virginitate*. Cod. add. 17,141 sæc. VIII-IX subministravit novem hymnos priores eodem ordine quo veniunt in codice vaticano anni 523². Tres priores hymni de castitate et virginitate agunt. Porro, etsi S. Doctor virginitatem matrimonio præstare doceat, non parvipendit nuptias quæ ad propagationem generis humani sunt institutæ. In omnibus autem homo veterem hominem exuere debet carnemque ac concupiscentias domare. Hymni quatuor qui sequuntur, agunt de variis symbolis quæ oleum et oliva nobis subministrant in re doctrinæ christianæ et pietatis ; et sic divus vates per contemplationem rerum naturalium animam elevat ad res spirituales considerandas pietatemque mire promovet. Sequuntur tres hymni de divina Christi œconomia, qui mira arte confecti de rebus evangelicis agunt deque redemptionis effectibus. Denique tres reliqui hymni agunt de Christo tentato, de urbe Sichem et de Cana in qua Christus primum suum fecit miraculum. Veniunt isti hymni, quos reperimus in cod. add. 14,506, in codice vaticano sub numeris 14, 17 et 33³.

¹ *Bibl. Or.* I. 90, n. 38.

² Vid. J. S. Assemanus, *Bibl. Orient* I, 92-94.

³ Cfr. Assemanus *Bibl. Or.* I, 95-96.

NOTA.

Quum in recenti meo itinere in urbem Londinensem observavissem in catalogo codicum syriacorum Musei Britannici a cl. G. Wright edito¹ indicari fragmenta sermonis S. Ephraemi de Simone pharisæo et muliere peccatrice et alterius sermonis de Simeone sene et Christi in templo oblatione, tanquam contenta in codice antiquissimo sæc. V vel VI, (*add. man.* 14,654, fol. 34-45), mens fuit ea exscribere. Vix autem inceperam quum animadverti hisce foliis nihil aliud contineri quam fragmentum satis amplum sermonis de Domino nostro in tomo primo cod. 145-274 a me editi. Continet nimirum istud fragmentum ea quæ habentur in sermone de Domino a n. 21 ad 53 cum nonnullis lacunis. In codice autem ordo foliorum turbatus est; folia enim 38-42 reponenda sunt ante

folium 34. Porro in hisce foliis, quibus nomen Ephraemi minio appositum est, feliciter nactus sum folium quod in cod. add. 14,370 desiderabatur. Quare exinde hic supplevi lacunam tomi I, col. 248 ad finem. Præterea varias lectiones cod. 14,634 sub littera B collegi et infra indicavi. Porro uterque codex mire consentit. Sunt tamen quedam orthographiæ differentię quas hic semel indicavisse sufficiat : pro **فهم** codex B fere constanter habet **فهيم**, pro **سهم** habet **اسهم**, pro **مهم** habet **المهم**, pro **نهم** habet **انهم**, pro **وهم** habet **اوهم**, pro **يهم** habet **ايهم**.

Sic igitur in cod. 14,654, f. 35 verso continuatur sermo de Domino nostro n. 43:

[illegible]

« Quia igitur peccatrix fuit, opera ejus libidinosa fuerunt, et hæc quidem peragenda habuit; si autem a lascivia peccatorum nunc munda est, agnosce, o pharisæe, illum quem prophetam esse negasti ipsum esse qui ex impudicis honestos facit. Ex hoc enim quod scis eam peccatricem et quod cernis eam pœnitentem, inquirendum tibi est quænam virtus eam immutavit. Oportebat igitur ut pharisæus prosterneret se ad adorandum eum qui etiam tacens suo silentio castos reddit quos prophetæ vehementibus suis sermonibus ad castitatem adducere nequiverunt. Cernere erat in domo istius pharisæi rem miram ac stupendam, mulierem scilicet peccatricem quæ flens consistebat nec cur fleret dicebat, dum ille ad cujus pedes sedebat eam non interrogabat cur fleret. Porro non indigebat peccatrix ut labiis rogaret Dominum, quia credebatur ipsum utpote Deum nosse petitiones in lacrymis suis absconditas; Dominus

¹ Vide W. Wright, *Catalogue of the syriac manuscripts in the British Museum*, p. 4082.

1000 וְשָׁמַר מִכֶּסֶּם אֶת הַכֶּסֶּם וְיִשְׁמַר
מִכֶּסֶּם . לֹא לִמְשָׁלָהּ חֵן אֶת מִכֶּסֶּם
חֵן מִכֶּסֶּם וְאִתּוֹ מִכֶּסֶּם . וְכֵן לֹא
חֵן מִכֶּסֶּם וְיִשְׁמַר מִכֶּסֶּם וְיִשְׁמַר
מִכֶּסֶּם . מִכֶּסֶּם חֵן חֵן חֵן חֵן
לֹא מִכֶּסֶּם חֵן חֵן חֵן חֵן .
אֵת אֶת מִכֶּסֶּם חֵן חֵן חֵן חֵן
חֵן חֵן . אֵת חֵן חֵן חֵן חֵן .
חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן

unus debebat denarios quingentos,
et alius denarios quinquaginta¹.
Tædium tibi, o auditor, non inge-
rat iteratus de indulgentia sermo,
ne contradictor fias illius qui in
parabola indulgens fuit ut sic auxi-
lium præberet. « Tandem, quum
nemo e duobus haberet unde red-
deret dimisit utrique. Quemnam in
mente tua ponis fœneratori plus
debuisse? Dixit ei Simon: æstimo
illum esse cui plus dimissum est.
Dixit ei Dominus: Recte judi-
casti². » Dominus pro sua æqui-
tate laudavit perversum pharisæum
de recto iudicio quod pronuntia-
verat. Ille autem pro sua malitia
responderat Bono de misericordia
ab ipso peracta. Multa latent sub
hac parabola, quæ veluti thesaurus
est multis auxiliis repletus. Quid
opus erat³, etc.

¹ Luc. VII, 41.

² Ibid. 42-43.

³ Juvat hic apponere varias lectiones codicis
14,654 seu B ad sermonem de Domino nostro t. I,
col. 189, eqq. col. 189, l. ult. B וְיִשְׁמַר
col. 191, l. 7 B חֵן חֵן חֵן חֵן
col. 193, l. 2 B חֵן חֵן חֵן חֵן
l. 20 B om. חֵן חֵן חֵן חֵן
198, l. 9 B חֵן חֵן חֵן חֵן
197, l. 3 B חֵן חֵן חֵן חֵן
B וְיִשְׁמַר חֵן חֵן חֵן חֵן
B חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
col. 199, l. 18 B חֵן חֵן חֵן חֵן
col. 201, l. 4 B חֵן חֵן חֵן חֵן
B חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
B חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
col. 243, l. ult. B חֵן חֵן חֵן חֵן
l. 9 B חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
l. 21 B om. חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן

col. 245, l. 3 post חֵן חֵן B add. חֵן חֵן
B חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
l. 14 B חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
l. 17 B חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
l. 18-19 textus e B ita restitu-
endus חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
B חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
l. 6 B חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
l. 8 B חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
l. 11 B חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
col. 249, l. 9 B חֵן חֵן חֵן חֵן
col. 251, l. 26 B om. חֵן חֵן
l. 26 B חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
l. pen. חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
col. 255 l. 14 B חֵן חֵן חֵן חֵן
B חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
col. 257, l. 1 B חֵן חֵן חֵן חֵן
l. 2 ante B add. חֵן חֵן חֵן חֵן
B חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
col. 259, l. 3 B חֵן חֵן חֵן חֵן
B חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
col. 261, l. 2 B חֵן חֵן חֵן חֵן
col. 267, l. 6 B חֵן חֵן חֵן חֵן
B חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
l. 14 B חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן
l. 21 B om. חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן חֵן

MONITUM

IN ACTA S. EPHRÆMI.

Quæ sequuntur S. Ephræmi Acta e cod. syriaco parisiensi 235 fol. 125-142 descripta fuerunt a cl. D. MARTIN., S. Scripturæ in Instituto catholico parisiensi professore, qui apographum suum benevole mihi communicavit. Codex est chartaceus ad sæculum XIII pertinens¹. Vita autem, quam continet, S. Ephræmi convenit quidem in multis cum *Actis* S. Doctoris, quæ

descripta sunt e codice vaticano sæculi XI et edita in tomo tertio *Opp. Syr. lat. S. Ephræmi*², et maxima ex parte jam a J. S. Assemano in sua *Bibliotheca Orientali*³ qui et Acta breviora ex alio ejusdem ætatis codice simul edidit. In nonnullis tamen magni momenti rebus prorsus differt, quod perspicuus cl. D. Bikell quædam e cod. paris. protulit latine primum, deinde syriace⁴.

---

¹ Cfr. Zoltenberg, *Catal. des manuscrits syriaques de la Bibliothèque nationale* N° 235.

² Cfr. *S. Ephræm Syri Opp. Syr. lat.* Romæ 1743, t. III, p. XXIII-LXIII.

³ Cfr. J. S. Assemanus, *Bibl. Orient.* I, 26-53.

⁴ Latine in libro: *Conspectus rei Syrorum litteraræ.* Monasterii, 1874, p. 26, sqq.; Syriace in *Zeitschrift des D. M. G.* 1873, p. 600-603.

HISTORIA S. EPHRÆMI DOCTORIS SYRI.

ORATIO EJUS NOBISCUM.

Virtute Domini nostri Jesu-Christi et ope ac auxilio orationum ejus confisi incipimus historiam Actorum sancti Ephræmi a vitæ ejus exordio usque ad finem, quæ Edessæ, Mesopotamiæ civitate, contigit.

1. Sanctus Ephræm erat genere Syrus. Pater autem ejus erat e Nisibi, urbe in confiniis sita¹. Nondum enim Persis tradita fuerat². Mater autem ejus erat ex urbe Amida³. Erat porro pater ejus Nisibi sacerdos idoli cujusdam nomine Abizal⁴, quod inclytus imperator Jovianus⁵ postea confregit. Natus est igitur patri suo puer ille inclytus diebus Constantini imperatoris victoris⁶. Deus Ephræmum ab utero matris, ut Jeremiam, elegit, ut per eum hæreticorum sævitiam extingueret et totum orbem veræ doctrinæ radiis illuminaret. A Deo igitur electus divina gratia servabatur ne immisceret se sacrificiis impuris coetibusque ac solemnitatibus

ܠܥܕܢܐ ܕܡܝܬܐ
ܡܢ ܐܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ :

ܡܢ ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ :
ܡܢ ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ :
ܡܢ ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ :
ܡܢ ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ :

Ephræ-
mi ortus.

ܡܢ ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ :
ܡܢ ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ :
ܡܢ ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ :
ܡܢ ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ :
ܡܢ ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ :
ܡܢ ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ :
ܡܢ ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ :
ܡܢ ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ :
ܡܢ ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ :
ܡܢ ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ :
ܡܢ ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ :
ܡܢ ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ :
ܡܢ ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ :
ܡܢ ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ :
ܡܢ ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ :

¹ Nisibin, urbs Mesopotamiæ in finibus Imperii romani et regni persici sita a Syris recentioribus Soba (ܣܒܐ) appellata. Græci Antiochiam Mygdontæ dixere. Urbi ad aquilonem mons Masius imminet, unde erumpens fluvius Masius vel Mygdonius urbem alluebat aquas suas in Chaboram deferens. Hodie destructa jacet in via quæ a Mardin Mossulam ducit. Vid. Ritter, *Erdkunde, West-Asien*, XI, th. III, abth. p. 413-437. Nisibi natum Ephræmum docentetiam Sozomenus, *Hist. Eccl.* III, 16 et Acta vaticana; confr. Gregorius Barhebræus in *Chronico ecclesiastico* (edd. Abbeloos et Lamy, Lovan. 1872 I, 70.) Metaphrastes eum oriundum facit e Syrorum regione, quod tam de Nisibi quam de Edessa intelligi potest. Corrigendus ergo anonymus græcus a Vossio primum editus et ab Assemano iterum recusus (*Ephræmi Opp. gr. lat.* I,

p. XXIX), qui eum Edessæ natum tradit. Anonymus iste porro sibi non concinit quando infra refert Ephræmum captum desiderio Edessæ invisendæ in hanc urbem venisse. Quod utique supponit ipsum alibi natum fuisse.

² Persis tradita fuit a Joviano, anno 363.

³ Amida vel ܐܡܝܕܐ, hodie Diarbekir, urbs ad Tigrim superiorem in Kurdistan.

⁴ In *Actis vaticanis* vocatur Abnil.

⁵ Constante scribitur ܝܘܒܝܢܐ Jovinianus. Ita et in *Actis vat.*

⁶ Constantinus imperium tenuit ab anno 306-337. Ex infra dicendis colligitur Ephræmum natum esse anno 306, quum baptismum suscepit anno ætatis 18° et ad concilium Nicænum jam baptizatus iverit anno 325.

اَنْتُمْ كَذِبًا مُلَا اِذَا . فَاَنْتُمْ سَعِيدٌ
 بِرَبِّكُمْ . وَالْاَوَّلُ مِنْكُمْ اَفْضَلُ
 مِنْكُمْ . وَلَهُ الْاَوَّلُ الْاَوَّلُ . ثُمَّ
 كَذِبًا مِنْكُمْ . ثُمَّ كَذِبًا مِنْكُمْ . ثُمَّ
 كَذِبًا مِنْكُمْ . ثُمَّ كَذِبًا مِنْكُمْ . ثُمَّ
 كَذِبًا مِنْكُمْ . ثُمَّ كَذِبًا مِنْكُمْ .

Balnea-
tori ope-
ram locat.
 12. Urbem ingressus, quum
nullam artem didicisset consilium
iniit pro mercede operam suam lo-
care ut sibi panem procuraret.
Adiit itaque quemdam balneato-
rem et cum eo laboravit. Ea tem-
pestate magna Edessæ pars ethnica
erat; Ephræmus ethnicos edocebat
et cum eis e Scripturis disputabat
quoties facultas ipsi dabatur.

Monachi
suasu in
montem
secedit.
 13. Quadam autem die occurrit
ei in platea venerabilis monachus
qui interrogavit eum: « Unde es tu,
puer? » Cui ille totam vitæ suæ
rationem aperuit. Adjecit mona-
chus: « Quo modo, christianus cum
sis, cum gentibus conversaris? Num
in mundo vis remanere? » Res-
pondit ei Ephræmus: « Nequa-
quam, Domine. » Reposuit mona-
chus: « Igitur, frater mi, consilium
tibi do ut pergas ad quemdam e
solitariis hujus loci vivasque cum eo,
et ille animæ tuæ curam habebit. »
Hisce auditis, monacho se adjunxit
et e civitate exiit in montem ad
latus occidentale Edessæ situm ubi
multi monachi degebant¹. Commo-
rabatur ibi sanctus Ephræmus
jejunia ac orationes protrahens et
assidue Scripturas perscrutans.

opporteret, « Non alio, inquit loco tecum congregiar,
nisi in medio civitatis. » « Sed non, inquit illa, pu-
dore atque rubore aperte afficiemur a videntibus ho-
minibus, si sic nos ibi jaceamus in medio. » Capta
autem est mulier, quæ voluit capere impatibilem et
inexpugnabilem animam. Cum vero statim veluti
ansam verbum apprehendisset vir præclarus, contra
intulit: « Si ergo hominum judicasti oculos satis esse
ad pudore afficiendam animam, et a mala actione
abducendam: Dei oculos qui omnia intuentur, tam
quæ clam quam quæ aperte fiunt, nonne multo magis
reverebimus, et extimescemus, et a re mala abstinēbi-
mus: qui semper nobiscum habitantem in nobis excitat
conscientiam, et ex ea nobis reservat tormenta quæ
finem non accipiunt? » Hæc suffecerunt non solum ad

meretrici persuadendum, ut abstineret ab improba in
eum libidine, sed ut priorum etiam eam malorum
pœniteret. » Ita Metaphrastes.

¹ Ephræmus tunc ætatem quinquaginta annorum
prætergressus dictamine familiari puer appellatur.

² Mons ille appellabatur ܡܢܬܐ ܡܢܬܐ mons Edes-
sæ. Eum accurate descripsit Sachau in *Zeitschrift der
Deut. Morg. Gesellschaft*, 1882 p. 142. Nomen hodie
habet *Nimroud-Dagh*; exurgit supra arcem urbis in
altitudinem centum metrorum. Hodie desertus olim
domicilium præbuit vivis et defunctis. In ejus latere
innumera cernuntur speluncæ olim a solitariis inha-
bitatæ, vel sepeliendis mortuis destinatæ. Ostenditur
sepulchrum S. Ephræmi in monasterio S. Sergii.

[illegible]

ut in silentio sedeam, et effugiam strepitum mundi. » Dixit ei angelus : « Vide, ne narretur de te quod dictum est : *Ephræm fugit a me tanquam vitula, cujus scapula renuit jugum*¹. » Ille autem flens dixit : « Domine, infirmus sum et prorsus indignus. » Dixit ei angelus : « *Vir, nemo accendit lucernam et ponit eam sub modio, sed super candelabrum ut omnes ejus lumen videant*². » Plura autem cum eo locutus evanuit ab ejus oculis, et Beatus reversus est Edessam. Qui autem egressi erant ad eum, illo non invento, redierunt in urbem. Sanctus Ephræm cum pervenisset ad portam urbis prostravit se orans et cum fletu dixit : « Domine, qui dedisti potestatem Apostolis tuis sanctis super satanam et exercitus ejus, da mihi virtutem tuam, et subverte coram me omnes hæreses quæ insurgunt contra doctrinam tuam. » Hisce dictis, intra portam progressus projecit se in unam e mæniorum turribus ibique dormivit. Mane cum urbem ingressus esset vir ; qui eum secuti fuerant, viso illo atque agnito, clamabant cum irrisione ad invicem dicentes : « Venite, videte hominem hunc habitu modestum quem persecuti sumus et qui fuga se proripuit a nobis. » Eum igitur vanæ gloriæ amatorem existimantes apprehenderunt et mediam in civitatem traxerunt ut ab omnibus aspiceretur. Ipse autem nihil commotus, sed cum magna humilitate coram eis inclinatus dicebat : « Dimittite mihi,

¹ Os. X, 11, juxta versionem syriacam.

ТОМ. II.

• *Matth. V, 18.*

לא חסל . סחב רבמה חבגא פנמה
 סחב חבגא חסל *

סחב סחב חסר פחבגא חסר
 רבמה . סחבגא חסר / חסר רבמה
 חסר חסר סחב / סחבגא . סחב / חסר
 רבמה חסר סחב . סחבגא חסר
 סחב חסר סחב / סחבגא חסר
 חסר . סחבגא חסר *

רבמה / סחב חסר / סחבגא : סחב חסר
 סחב חסר חסר / סחבגא חסר / סחבגא .
 לא חסר חסר / סחב / סחבגא . סחב חסר
 חסר / סחבגא . סחב / סחבגא חסר
 חסר . סחב / סחבגא חסר / סחבגא
 חסר / סחבגא . סחב / סחבגא חסר / סחבגא
 חסר / סחבגא . סחב / סחבגא חסר / סחבגא
 חסר : סחב / סחבגא חסר / סחבגא

¹ Antinu appellatur in Actis vaticanis.

² Octo annis ut infra habetur. Iter Ephræmi in Ægyptum asseritur etiam in Actis vaticanis tum brevioribus tum prolixioribus et in his quidem describuntur tempestas ab Ephræmo sedata belluæque marina ab eo occisa ac deinde S. Doctoris commotio in deserto inter monachos per octo annos ejusque cum Arianis disputationes et dæmoniæ mira sanatio ab eo effecta. Quæ omnia eodem fere modo hic narrantur. Observantur tamen inter utramque narrationem notabiles quædam differentię. Miraculum de occisione belluæ marinæ aliter narratur in Actis vaticanis. Nostra Acta silent de conversatione Ephræmi cum S. Pisa quam narrant Acta vaticana. In utroque documento notatur Ephræmum, linguæ græcæ ignarum secum assumpsisse interpretem, coelitus autem accepisse donum loquendi ægyptiace. Sed in Actis vaticanis adjicitur Ephræmum Ægyptiace scripsisse sermones et homilias. Hoc autem valde dubium nobis videtur, quum omnes scriptores Syri et græci, præter Acta, de hac re altum teneant silentium. Exstant quidem coptice nonnulli Ephræmi sermones, sed putaverim meras esse versiones e græco aut syriaco, sicut arabice habentur sermones e græco

fluitabat. Cum igitur ad terram appulissent, magna cum tristitia se ab eo separarunt.

22. Ipse vero perrexit in Ægyptum in urbem Antiqu¹ appellatam et ibi inquisivit quo modo exire posset in desertum ad monachos Scetenses. Quo cum pervenisset invenit specum quoddam et cellam vacuum in quam cum interprete socio ingressus est, permanseruntque ibi multis diebus².

23. Sanctus autem Ephræmus, a quo tempore vitam monachalem incoepit usque ad finem vitæ, non comedit nisi panem hordeaceum et interdum legumina arida et olera. Potus ejus aqua erat. Carnes ejus super ossibus desiccatae erant sicut testa figuli. Vestes ejus e pannis detritis confectæ squallebant. Statura parvus, vultu perpe-

Ephræ-
mi mores.

translati. Nemo nescit multos Ephræmi sermones in plures linguas, nominatim in græcam, latinam, slavica, armenam, arabicam, copticam et æthiopicam fuisse translatos. Putaverim etiam miracula in mare patrata, quorum nemo, præter Acta, mentionem fecit, factum esse ingenii jacobitici qui Ephræmo tribuere voluerit aliquam cum Paulo naufrago similitudinem. De Ephræmi autem in Ægypto itinere, præter Acta vaticana et parisiensia, silent omnes antiqui tum Syri, tum Græci. Imo antiqua Ephræmi Vita, Amphilochio olim adscripta, illud excludit. Refert enim Ephræmum postquam habuisset visionem, supra n. 20 relatam, « Statim sine mora adhibito interprete, eo quod ipse linguæ græcæ rudis et ignarus esset, venisse ad magnam ecclesiam celeberrimæ urbis Cæsareæ: ad quam ipso vespere sanctæ solemnitatis sanctorum Theophaniorum pervenit. » (S. Ephræmi Opp. gr. lat. III, p. XXXI). Utique nihil impossibile aut inverisimile habet quod Ephræmus, ut alii monachi Syri in Ægyptum ad invisendos S. Antonii discipulos se contulerit. Quod autem ibi per octo annos degerit, ut asseritur in Actis, hoc cum tota serie gestorum Ephræmi et anno mortis ejus conciliari nequit.

[illegible]

cesso. » Adjecit postea Basilius : « Frater, ne deneges mihi donum divinum quod a te exposco ; age, fruamur doctrina quam Deus largitus est tibi. » Respondens autem beatus Ephræm dixit : « Pater sancte, est etiam mihi una ad te petitio, quam suscipias omnino velim. » Respondit ei magnus Basilius : « Jube, multorum erga te debitor sum, præsertim ob laborem et defatigationem quam sustinuisti ut venires ad me. » Reposuit inclytus Ephræm : « Scio, o Sancte Domini, quia quæcumque poposceris a Deo dabit tibi. Vellem igitur poscas a Deo ut græca lingua loqui possim. » Hoc audito sanctus Basilius dixit ei : « O pater, cœnobii et solitudinis amator, postula a Deo qui voluntatem tuam adimplere potest. Scriptum est enim quod « facit voluntatem timentium se et preces eorum audit et salvat eos¹, » nihil enim ipsi difficile est. » Postquam igitur diu oravissent et ab oratione surrexissent dixit ei divus præsul Basilius : « Domine Ephræm, cur non accipis presbyteratus ordinationem ? Te quippe prorsus decet. » Respondit ei per interpretem : « Quia peccator sum, o pater... » « Utinam peccata tua mea essent, » reposuit Basilius, qui dixit ei : « Fac inclinationem. » Qui cum fecisset usque ad terram, divus præsul Ephræmo manum imposuit et recitavit super eum orationem diaconatus² et illico Ephræmo dixit : « Jube,

¹ *Psal.* CXIV, 19.

2 Acta vaticana tum breviora tum prolixiora cum nostris Actis asserunt Ephræmum a Basilio diaconum,

non presbyterum, ordinatum fuisse, ejus vero socium ordinem presbyteratus accepisse. Silent de hac re S. Gregorius Nyssenus, Metaphrastes, et græcus

ܠܥܢܢ ܐܦܬܝܢ . ܕܦܥܡܐ ܕܥܡܝܢ ܗܝ .
 ܕܥܡܝܢ ܐܦܬܝܢ ܕܥܢܢ ܐܦܬܝܢ ܕܥܢܢ .
 ܕܥܡܝܢ ܐܦܬܝܢ ܕܥܢܢ ܐܦܬܝܢ .
 ܕܥܡܝܢ ܐܦܬܝܢ ܕܥܢܢ ܐܦܬܝܢ .
 ܕܥܡܝܢ ܐܦܬܝܢ ܕܥܢܢ ܐܦܬܝܢ .
 ܕܥܡܝܢ ܐܦܬܝܢ ܕܥܢܢ ܐܦܬܝܢ .
 ܕܥܡܝܢ ܐܦܬܝܢ ܕܥܢܢ ܐܦܬܝܢ .
 ܕܥܡܝܢ ܐܦܬܝܢ ܕܥܢܢ ܐܦܬܝܢ .
 ܕܥܡܝܢ ܐܦܬܝܢ ܕܥܢܢ ܐܦܬܝܢ .
 ܕܥܡܝܢ ܐܦܬܝܢ ܕܥܢܢ ܐܦܬܝܢ .
 ܕܥܡܝܢ ܐܦܬܝܢ ܕܥܢܢ ܐܦܬܝܢ .

anonymus. *Vita* autem olim Amphilochio adscripta, prout edita est apud Vossium et in *Ephraemi Opp. syr. lat.* I, tradit Ephraemum in presbyterum ordinatum fuisse his verbis: « Spirituali itaque lætitia cum illis triduo refectus (Basilius), ordinatisque interprete in diaconum et ipso in presbyterum (Καὶ αὐτὸν πρεσβύτερον), eos dimisit in pace. » Supra tamen dixerat orationem diaconatus super Ephraemum recitatam fuisse, nulla presbyteratus mentione facta. In codice autem pervetusto Vallicelliano ejusdem *Vitæ* habetur: « Καὶ χειροτονήσας τὸν ἐφημέριον διάκονον καὶ πρεσβύτερον id est quumque ordinasset interpretem diaconum et presbyterum, » ut *Acta Syriaca* habent. Amanuensis intruserit pronomen αὐτὸν in codicibus græcis et pro « diaconum et presbyterum » posuit « diaconum et ipsum presbyterum. » Unde ortus est error ille, quo Menologium Basilianum, Vincentius Bellovacensis, Trithemius, Versio latina *Vitæ* pseudo-Amphilochii ap. Bollandum t. 4 febr. p. 76 aliique Ephraemum presbyterum fecerunt. Nam una est antiquorum traditio Ephraemum diaconum non presbyterum fuisse. S. Hieronymus, cujus tam verax est eruditio, diserte asserit Ephraemum diaconum fuisse. Idem docent Sozomenus, Theodoretus, Palladius, Gennadius. Cfr. J. S. Assemanus, *S. Ephraemi Opp. gr. lat.* III, p. XLV.

Porro quod *Acta* tradunt Ephraemum a S. Basilio diaconum ordinatum nullam difficultatem ingerit. Vocatur quidem ab antiquis diaconus *edessenus*, at, non quia ab episcopo edesseno pro ecclesia edessena ordinatus fuerit, sed quia Edessæ ultimos suæ vitæ annos peregit ibique obiit. Recte J. S. Assemanus in hanc rem ait: « Constans est Syrorum opinio, quibus hac in re Sozomenus plurimum deferendum docet, a Basilio magno Ephraemum *diaconum* creatum, dictumque dumtaxat *Edessenum* a diutina conversatione in illa ecclesia et plebe. Ad Em. Baronii argumentum, quod non esset Basilii *juris syrum* hominem ordinare doctissime respondent Corbeticus et Pagius. Paulo ante Ephraemi ordinationem, S. Athanasius Alexandrinus et Eusebius Sarcotensis extra provinciam

resuscita nos. » Tunc Dominus Ephraem lingua græca dixit: « Jube, suscita me Deus per gratiam tuam. » Mirati sunt omnes. Quum autem vellet Basilius ipsi ordinem presbyteratus conferre, instanter rogavit eum S. Ephraemus ut hoc non faceret quia Deo dignus non erat. Confestim autem græca lingua recte locutus est laudavitque Deum qui omnia potest quæ sunt hominibus impossibilia⁴. Retinuit autem

propter cogentem necessitatem ordinationes peragebant. Nec diaconi tantum aut presbyteri sine certis ecclesiis ordinabantur, sed etiam episcopi in Mesopotamia, ut Sozomenus lib. VI, 32 tradit de Barse, Lazaro et Eulogio, quorum duo ad Edessenum postea thronum temporibus Basilii et Ephraemi assumpti sunt, ut late t. I Bibl. Orient. 396 et 398 ostensum. » *Ephraemi Opp. gr. lat.* I, p. VIII. Cfr. Combefis *Notæ in Amphiloch.* Paris, 1644, p. 274. Ejus verba recitantur in *Ephraemi Opp. gr. lat.* I, p. LX.

⁴ In *Actis* vaticanis additur Basilio donum linguæ Syriacæ simul concessum fuisse; at recte *Vita* pseudo-Amphilochii cum nostris *Actis* de hac re silent. Quod Basilii aliquando Syriacæ locutus sit, alibi quam in *Actis* vaticanis memoriæ proditum non est.

Ephraem igitur S. Basilii precibus linguæ græcæ peritiam accepit. Putant socii bollandiani (*Acta Sanct.* t. I febr. p. 49, sqq) gratiam hanc in eo perdurasse neque solum ad illud cum Basilio colloquium fuisse concessam. Et infra asseritur Ephraemum græca scripta reliquisse. At J. S. Assemanus contrarium tenet (*Ephraem Opp. gr. lat.* I, p. VIII). Certe S. Hieronymus docet Ephraemum *Syro sermone* scripsisse et se legisse librum ejus de Spiritu sancto græce translatus. Theodoretus rem magis definit dicens (*Hist. Eccl.* IV, 26) Ephraemum inter Syros scriptorem esse peritissimum qui « Syriaca usus lingua spiritualis gratiæ radios diffundebat. Nam etsi *Græcorum disciplinam* (καταστάσις) non *delegastarat* multiplices tamen illorum errores patefecit. » Sozomenus (*Hist. Eccl.* III, 16) docet Ephraemum lingua Syra scripsisse, græcæ vero eruditionis fuisse expertem, libros autem ejus, ipso adhuc vivente, in græcum sermonem transferri coepisse et usque ad sua tempora transferri. Concinit Gregorius Barhebraeus in *Chronico ecclesiastico* docens Ephraemum « nihil ex institutione Græcorum delibasse. » Quare cum J. S. Assemano concludimus donum linguæ græcæ Ephraemo collatum non perdurasse postquam Basilium reliquit. Cfr. quæ diximus t. I, Proleg. p. XXXII, sqq. De hac re rursus disputabitur infra.

ܠܠܐܠܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ . ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .
ܠܠܐܠܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .

ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .
ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .
ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .
ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .

ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ . ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .
ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ . ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .
ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ . ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .
ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ . ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .
ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ . ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .
ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ . ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .
ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ . ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .
ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ . ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .
ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ . ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .
ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ . ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .

Invehi-
tur in Bar-
desanem.

ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ . ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .
ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ . ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .
ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ . ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .
ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ . ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .

ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ . ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .
ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ . ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .
ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ . ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .
ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ . ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ .

¹ Hisce versibus præfigitur nomen auctoris « ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ » Ephræmi.

² Acta vaticana non docent Ephræmum aliqua Scripta græce exarasse. Vide quæ diximus supra, sedasserunt S. doctorem hymnos scripsisse de Christi nativitate, baptismo, jejunio, passione, resurrectione, ascensione deque reliquis divinæ illius dispensationis mysteriis, de martyribus, de poeniten-

illustrium martyrum. Vicit autem sua diligentia omnem Græcorum sapientiam.

Uno verbo valebat
Multa exprimere sensa
Parabat quippe sibi thesaurum
Ad bellum adversus eas¹,

hæreses scilicet de quibus supra diximus, per virgines Deo sacratas, quæ assidue ad ecclesiam conveniebant. Constituit itaque illis doctrinam et docuit eas hymnos. Vespere porro et mane conveniebant in ecclesia ante sacrum officium et in martyriis, psallebant etiam in exequiis defunctorum; quod et fecit pro iis, quæ extra urbem aut in montibus degebant. Pulcher autem erat quando stans inter sorores voce decantabat laudes. Scripsit enim pro eis libros multos et fere innumerabiles etiam in lingua græca². Fama ejus totum implevit orbem.

32. Cum evertisset omnes hæreses propalavit etiam fraudes Bardesanis eumque cum omnibus suis asseclis anathemate perculit sic locutus:

« Maledicta spes nostra si sit in septem (eonibus)

Quæ confitetur Bardesanes³.

Anathema sit qui dicit, ut ille dixit, Pluviam et rorem ab illis descendere.

tia et de defunctis.

³ Versus heptasyllabi hic recitati conveniunt cum versibus in Actis vaticanis adductis. Observantur tamen satis multæ variæ lectiones. Eis in codice præfigitur nomen Ephræmi. Porro Bardesanem septem admisisse eonas docet S. Ephræmus hymno 50 *Adversus hæreses*, *Opp. Syr. lat.* II, 550: « ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ » statuit eones septem. » Cfr. ibid. 553.

[illegible]

catum quoddam ceteris majus. Quum autem illa, aperta charta, hoc invenisset, cecidit ad pedes sancti viri eum deprecans pro isto peccato. Qui dixit ei : « Filia, qui sua misericordia delevit multitudinem peccatorum tuorum etiam hoc per misericordiam suam delebit. Si igitur perseveras non tantum condonationem accipies, sed etiam gratia digna eris. Sed vade ad montem Edessæ et ibi invenies virum sanctum omnibus virtutibus præstantem nomine Ephræm, offer ei chartam tuam et ipse condonabit tibi peccatum tuum. » Hisce auditis mulier a sancto viro, benedictione accepta, recessit et confestim profecta est. Quum pervenisset ad locum ipsi designatum, inquisivit sanctum Ephræm et cum invenisset cellam ejus exclamans dixit : « Miserere mei, sancte Dei. » Ille autem circumspiciens cum eam intuitus esset per spiritum rem cognovit et dixit ei : « Recede a me mulier quia homo peccator sum. » Illa autem, projecta charta, dixit : « Archiepiscopus misit me ad te ut Deum depreceris et deleatur peccatum quod commisi ; omnia enim peccata mea, præter hoc, oratione sancti viri deleta sunt ; tu autem ne renuas poscere et deprecari Deum pro me propter istud unum peccatum. Misit quippe me ad te. » Respondit illi sanctus vir : « Non, filia, non ; sed qui potuit condonare multa potest et hoc delere potius quam ego : vade igitur sine mora ut eum attingas antequam ab hac vita recedat. » Illico mulier, petita

[illegible]

۱۰۰۰ ۲۰۰۰ ۳۰۰۰ ۴۰۰۰ ۵۰۰۰ ۶۰۰۰ ۷۰۰۰ ۸۰۰۰ ۹۰۰۰ ۱۰۰۰۰
 ۱۱۰۰۰ ۱۲۰۰۰ ۱۳۰۰۰ ۱۴۰۰۰ ۱۵۰۰۰ ۱۶۰۰۰ ۱۷۰۰۰ ۱۸۰۰۰ ۱۹۰۰۰ ۲۰۰۰۰
 ۲۱۰۰۰ ۲۲۰۰۰ ۲۳۰۰۰ ۲۴۰۰۰ ۲۵۰۰۰ ۲۶۰۰۰ ۲۷۰۰۰ ۲۸۰۰۰ ۲۹۰۰۰ ۳۰۰۰۰
 ۳۱۰۰۰ ۳۲۰۰۰ ۳۳۰۰۰ ۳۴۰۰۰ ۳۵۰۰۰ ۳۶۰۰۰ ۳۷۰۰۰ ۳۸۰۰۰ ۳۹۰۰۰ ۴۰۰۰۰
 ۴۱۰۰۰ ۴۲۰۰۰ ۴۳۰۰۰ ۴۴۰۰۰ ۴۵۰۰۰ ۴۶۰۰۰ ۴۷۰۰۰ ۴۸۰۰۰ ۴۹۰۰۰ ۵۰۰۰۰
 ۵۱۰۰۰ ۵۲۰۰۰ ۵۳۰۰۰ ۵۴۰۰۰ ۵۵۰۰۰ ۵۶۰۰۰ ۵۷۰۰۰ ۵۸۰۰۰ ۵۹۰۰۰ ۶۰۰۰۰
 ۶۱۰۰۰ ۶۲۰۰۰ ۶۳۰۰۰ ۶۴۰۰۰ ۶۵۰۰۰ ۶۶۰۰۰ ۶۷۰۰۰ ۶۸۰۰۰ ۶۹۰۰۰ ۷۰۰۰۰
 ۷۱۰۰۰ ۷۲۰۰۰ ۷۳۰۰۰ ۷۴۰۰۰ ۷۵۰۰۰ ۷۶۰۰۰ ۷۷۰۰۰ ۷۸۰۰۰ ۷۹۰۰۰ ۸۰۰۰۰
 ۸۱۰۰۰ ۸۲۰۰۰ ۸۳۰۰۰ ۸۴۰۰۰ ۸۵۰۰۰ ۸۶۰۰۰ ۸۷۰۰۰ ۸۸۰۰۰ ۸۹۰۰۰ ۹۰۰۰۰
 ۹۱۰۰۰ ۹۲۰۰۰ ۹۳۰۰۰ ۹۴۰۰۰ ۹۵۰۰۰ ۹۶۰۰۰ ۹۷۰۰۰ ۹۸۰۰۰ ۹۹۰۰۰ ۱۰۰۰۰۰

benedictione, reversa est in urbem Cæsaream. Ecce corpus sancti viri deducebatur. Quod cum vidisset mulier clamare cœpit in pulvere se volutans et cum sancto contendens hisce sermonibus : « Væ mihi, serve Dei, quare misisti me in longinquam regionem ut retardarer et viderem te quando deduceris. Ecce frustra reversa sum. Videat Deus et judicet inter me et te, quia cum posses me absolvere ad alterum misisti. » Talia locuta projecit chartam super feretrum et narravit toti urbi suam historiam. Occurrens autem aliquis de clero apprehendit chartam scire volens quodnam esset peccatum ; et cum solvisset eam nihil prorsus in ea scriptum reperit ; clamans porro voce magna dixit mulieri : « Charta tua scripta non est, o mulier. » Factum est hoc signum ut Deus in sanctis suis clarificaretur. Sic per orationem Basilii et sancti Ephræmi ac per fidem mulieris ejusque laborem omnia ejus peccata fuere deleta.

40. Beatus autem Ephræmus de morte sancti Basilii valde afflictus fuit scripsitque in eum hymnos¹, quibus totam ejus in Deo vitam collaudat.

¹ Istud peccatricis factum fusius narratur in Actis vaticanis et in Vita Basilii et Ephraemi Amphilocho tributa (S. Ephraemi *Opp. Graeco-lat.* I, proleg. XXXVII.) Legitur etiam in *Vita Patrum* a Rosweido editis ap. Migne *Patrol lat.* LXXIII, col. 307-309. At in antiquissimo codice vallicelliano, ubi habetur hæc eadem narratio quæ in codd. recentioribus Amphilocho erronee tribuitur, ista narratio deest. Illius nulla mentio fit a S. Gregorio Nysseno, a Sozomeno, a Metaphraste, nec ab anonymo graeco quem edidit Vossius. Porro simile factum legitur in *Vita Joannis Eleemosynarii* (*Patrol. lat.* LXXIII.

col. 380-382.) Merito itaque suspecta habetur, eo vel magis quod Ephraemus jam tunc ut infra demonstrabitur, e vita migraverat et quod nihil tale in vita Basilii referatur.

² Acta vaticana « habuit hymnos et sermones. » Exstat inter opera graeca S. Ephraemi (*Opp. graecolat.* II, 289, sqq.) encomium in S. Basilium, in quo S. Basilii virtutes, pietas et miracula celebrantur. Refert Ephraemus se divino monitu ad Basilium accessisse, laudibus extollit Basilii in resistendo Valenti imperatori constantiam, miraculum refert hac occasione in filium Valentis patratum, aliudque miraculum quo

auctores in *Actis* S. Ephræmi, in quibus narratur mulierem peccatricem ad Basilium ab Ephræmo remissam Cæsaream pervenisse quum corpus Basilii (1^a Jan. 379) ad sepulchrum deduceretur. At, ut observavimus, ista historia haud satis certa est. Nituntur secundo in Encomio S. Basilii quod græce exstat inter opera S. Ephræmi et genuinum esse S. Doctoris fœtum pro certo habemus. Sed illud encomium, vivente adhuc Basilio, habitum fuerit. Restat tertium argumentum : chronologia *Actorum* S. Ephræmi. Acta quidem vaticana prolixiora et Acta parisiensia silent de anno mortis, ut diximus, sed ex eorum chronologia tempus mortis Ephræmi hac ratione eruitur. Peccant quidem Acta romana tum in anno baptismi S. Ephræmi, tum in tribuenda Juliano apostatæ persecutione quam Edessa passa est sub Valente. Unde infirmatur graviter auctoritas chronologica horum *Actorum*. At ab utroque hoc vitio immunia sunt Acta parisiensia, cujus chronologia ita se habet.

Natus est Ephræmus in urbe Nisibi diebus Constantini (306-337) et quidem, ut demonstravimus, primo ejus regni anno seu an. 306.

Baptizatus fuit in Beth-Garbaia anno ætatis 18°, Christi 324. Ivit cum S. Jacobo nisibeno ad concilium Nicænum an. 325 ; rediit Nisibin ibique vixit sub S. Jacobo nisibeno († 338), et sub ejus successoribus Babu, Vologese et Abraham, donec Nisibis a Joviano imperatore Persis traderetur, quod factum est in secunda parte an. 363¹. Inde digressus Ephræmus venit in Beth-Garbaia et inde Amidam, et, transacto anno, Edessam. Adventus igitur Ephræmi in urbem Edessam in finem anni 364 vel in annum 365 reponendus est. Quod affirmant Acta Ephræmum venisse Edessam post traditam Persis a Joviano Nisibin, confirmatur ineluctabili testimonio Hymnorum quos Ephræmus Nisibi degens composuit in Episcopos Nisibenos S. Jacobum, Babu, Vologesem, et Abrahamum. Vologeses quippe sedem nisibenam tenuit usque ad annum 361, quo Abrahamus ipsi successit. Porro Ephræmus in Abraham, quum ille sedem nisibenam teneret, scripsit hymnos collectionis nisibenæ XVII-XXI².

Acta non produnt quot annos Ephræmus Edessæ et in monte vicino manserit, sed asserunt ipsum

Alzog (*Hist. Eccl.*,) Darras (*Hist. eccles.* t. 40 p. 449;) J. S. Assemanus (*Bibl. orient.* I, 53, not.) Fabricius, *Biblioth. gr.* V, 349 mortem reponit in annum 378; quod facit etiam Natalis Alexander, *Hist. eccl. sæc.* IV, c. 6, a. 17. Par. 1714, ac Røediger in *Ersch und Grueber Encyclop.* ad V. Ephrem.

¹ Ephræmum Nisibi permansisse sub S. Jacobi

successoribus Babu, Vologese et Abraham, ineluctabiliter evincitur e *Carminibus nisibenis* a Cl. D. Bickell Lips. 1866 editis. Hinc cadunt omnes conjecturæ quibus Alsleben totam Vitæ Ephræmi pervertit chronologiam (*Das Leben Ephrem's des Syrers* p. 46, sqq.).

² Vid. Bickell, *S. Ephræmi Syri Carmina nisibena* Lips. 1866, p. 108, sqq.

exinde se contulisse in Ægyptum, ubi per octo annos commoratus fuerit. Inde Cæsaream ad Basilium se contulit, quo advenit circa festum Epiphaniæ. Si supponamus Ephræmum Edessæ per unum dumtaxat annum commoratum esse antequam pergeret in Ægyptum, ejus adventus ad Basilium contingere non potuit ante annum 373 vel 374. Diaconus a Basilio ordinatus Ephræmus Edessam rediit et post quatuor annos, anno igitur 377 vel 378 vel posterius suscepit legatos Basilii Thomam et Theophilum. Narrant deinde Acta parisiensia Edessam ab Ephræmo a persecutione Valentis fuisse liberatam, sed non indicant aliter tempus quam asserendo hoc sub Barsete episcopo evenisse. Porro Barses, juxta Chronicon edessenum¹, sedem Edessæ tenuit ab anno Græcorum 672 ad an. 689, (Chr. 361-378). Acta denique referunt mulierem ab Ephræmo ad Basilium remissam Cæsaream pervenisse in die sepulture S. Basilii, id est mense januario 379. Ephræmum denique, audita Basilii morte in eum hymnos scripsisse et etiam orationes ut habent Acta vaticana. Quæ si ita sint, Ephræmi mors non evenerit ante mensem junium anni 379. At gravissima testimonia cogunt, ut mox probabimus, eam in annum 373 reponere. Et revera, si attente

consideraverimus qualem se habet chronologia Actorum · postquam Ephræmus Edessam advenit, facile apprehendemus in eam aliquod vitium irrepsisse. Acta asserunt Ephræmum octo annos in Ægypto fuisse deinde ad Basilium venisse, deinde Edessam ab exercitu Valentis liberasse. Sed hæc simul stare nequeunt. Nam, juxta Actorum chronologiam, Ephræmus, relicta Ægypto et viso Basilio, Edessam non redierit ante medium anni 373 vel 374; sed persecutio Valentis contra christianos Syriæ et Asiæ minoris sæviit an. 371 et 372. Quum Modestus munus præfecti gesserit quando Valens Edessam advenit ex Antiochia, putaverim persecutionem contra Edessenos motam fuisse an. 371. Nam an. 372 Modestus consul renuntiatus fuit. Itaque admitti nequit Ephræmum octo annos in Ægypto fuisse. Nec etiam intervallum quatuor annorum inter Ephræmi a Basilio recessum et missionem legatorum episcopi Cæsareæ conciliari potest cum obitu Ephræmi in anno 373.

Jam autem gravissima testimonia reponunt Ephræmi obitum in annum 373, qui annus Cl. D°. Bickell² prorsus probatur. Primo loco occurrit *Chronicon Edessenum*, sæc. VI e probatissimis fontibus elaboratum. In eo igitur legimus³:

« حنة عذراء لا تقبل من زنا »

¹ Ap. J. S. Assemanum, *Bibl. orient.* I, 397-398.

² S. Ephræmi Syri carmina nisibena p. 9.

³ Cfr. J. S. Assemanus, *Bibl. orient.* I, 397.

Ephræmum a tempore Constantini usque ad imperium Valentis vitam produxisse¹. Cum traditione Syrorum concinit Hieronymus² docens Ephræmum sub Valente decessisse. Cum quo facit etiam Georgius, Arabum episcopus³, juxta quem Ephræm sub finem Valentis flore-

bat. Quum Valens mense augusti 378 obierit sequitur e testimonio S. Hieronymi aliorumque Syrorum mortem S. Ephræmi non posse reponi post mortem Basilii in an. 379 aut 380 adeoque falsam esse pro hac parte Actorum quæ edidimus chronologiam.

II. DE TEMPORE QUO EPHRÆMUS SUA SCRIPTA EXARAVIT.

Hucusque satis compertum non est quonam tempore Ephræmus commentaria sua suosque innumeros fere hymnos ac sermones ediderit. Editores romani operum S. Doctoris hanc quæstionem vix attigerunt. Nemo adhuc eam enodavit; deficiebant quippe ad hoc idonea documenta. Hodie tamen, quamvis multa adhuc remaneant incerta, aliqua lux affunditur ex Actis quæ edidimus et ex aliis fontibus recens detectis.

Georgius, Arabum sæc. VII episcopus, in *Epistola ad Josue reclusum*⁴ ait: « Inde a synodo Nicæna usque ad annum Græc. 656 (Chr. 345) anni sunt viginti, et hoc quidem tempore scriptorem illum Persam (Aphraatem) scripsisse colligimus; annis autem anterioribus, iis præsertim qui annum Græc.

648 (Chr. 337) præcesserunt Mar Ephræmum docuisse vel scripsisse, ita ut dicere possimus ipsum antecessisse scriptori nostro Persæ hujusque doctorem aut magistrum fuisse nusquam invenimus. » Infra idem auctor addit Ephræmum *Contra doctrinas* (ܡܕܢܬܐ) scripsisse postquam, Nisibi Persis tradita, Edessam venerat. Ex Georgio igitur discimus Ephræmum nihil ante an. 337, imo ante an. 345 vix aliquid scripsisse. Liber Chalifarum⁵ asserit: « Anno Græc. 670 (Chr. 359) primum innotuit Mar Ephræm doctor. » E quo testimonio sequitur Ephræmum tanquam scriptorem innotuisse quinque tantum annis antequam Edessam se conferret.

Hisce testimoniis aliquantisper contradicere videtur Greg. Barhe-

¹ Ephræmi Opp. gr. lat. I Prolog. p. IX.

² De Vir. ill. 115. Idem testatur. Inscriptio cod. gr. criptoferratensis.

³ Apud Forget, Dissert. De Vita et Scriptis Aphraatis Lovan. 1882, p. 25.

TOM. II.

⁴ Edita est a D. de Lagarde in *Analectis Syriacis*, Lips, 1858 p. 408, sqq.; deinde pro parte recusa a D. Wright in *The homilies of Aphraates the Persian Sage* et a D. F. Forget, *De Vita et scriptis Aphraatis*.

⁵ Ap. Land, *Anecdota syriaca* I, 117.

bræus¹ asserens : « A tempore concilii in Nicæa congregati cœpit S. Ephræm noster cantica et hymnos (سُنَنٌ) adversus sui temporis hæreses conscribere. » Quæ tamen verba ita intelligi possunt ut paucidumtaxat hymni ab Ephræmo exarati fuerint in annis qui concilium Nicænum proxime secuti sunt.

Porro si Acta S. Ephræmi ejusque scripta hucusque reperta interrogaverimus hæc statui posse videntur. Primo loco occurrunt *Hymni nisibeni* a cl. D. Bickell e codicibus Londinensibus editi Lips. 1866. Novem priores hymni agunt de variis Nisibis obsidionibus quæ ab anno 338 ad annum 363 factæ sunt, et in hymno quidem septimo asseritur afflictiones duravisse per annos 20 unde datur intelligi hunc hymnum non ante annum 358 fuisse conscriptum. Hymnus 10us agit de expugnatione castelli Anazit quæ anno 359 contigit; hymni 13-14 agunt de tribus Nisibis episcopis S. Jacobo, Babu et Vologese, quo vivente, scripti sunt. Unde recte concluditur hos hymnos ante an. 361 quo ille defunctus est fuisse compositos; hymni 17-21 agunt de Abraham Nisibis episcopo et scripti sunt anno 363 paulo ante quam Nisibin Persis traderetur; hymni 25-30 referendi videntur ad res Edessenas, certe hymni 31-34, qui-

bus de Haran et Vito ejus episcopo agitur, post traditam anno 363 Nisibin, scripti sunt. Qui vero sequuntur in eadem collectione hymni de Domino nostro et de morte ac diabolo, etc., quonam tempore exarati fuerint dici nequit.

Porro hymni quatuor adversus Julianum apostatam ab Overbeek editi scripti fuerunt antequam Nisibin Persis traderetur. Commentaria autem in S. Scripturam edita fuerint quo tempore monachus degebat in monte Edessæ. Ad hoc enim tempus pertinet commentarium in Genesin. Hymni adversus scrutatores et adversus doctrinas seu hæreses, qui secundo et tertio operum syriacorum tomo habentur scripti fuerint partim antequam pergeret ad Basilium, partim postquam ab itinere redux erat, ut colligitur ex Actis. Hymni in Julianum Sabam anno 367, quo ille mortuus est, posteriores sunt. Historia pariter Abrahæ Qidunensis († 367) et hymni in eum ejusdem sunt ætatis. Sermones ascetici ad fratres monachos directi utique referendi sunt ad tempus quo monachum agebat in monte Edessæ. Hymni denique in festa Domini et martyrum, juxta Acta vaticana et parisiensia ad tempus pertinent quo Edessæ commemorabatur. Ejus autem Testamentum paulo antequam e vita migraret exaratum fuit.

III. DE CULTU S. EPHRÆMI.

S. Ephræmum inde a suo obitu sanctorum cultu honoratum fuisse constat ex ejus Actis, quibus refertur S. Doctoris exequias ab omnibus Edessenis cum honore et reverentia sanctis viris debita fuisse celebratas ejusque corpus paulo post fuisse elevatum et in sepulchro episcoporum Edessæ repositum. Fama ejus sanctitatis illico ultra fines Syriæ se extendit. S. Gregorius, Nyssæ episcopus, in anniversaria ejus solemnitate præclaro encomio ejus virtutes celebravit. Sozomenus et Theodoretus Ephræmum inter Sanctos viros et Ecclesiæ doctores numerarunt. Ante eos S. Hieronymus testatus fuerat Ephræmi scripta tantam auctoritatem immediate post ejus mortem nacta esse, ut in nonnullis ecclesiis post lectionem S. Scripturæ legerentur. Jacobus, Batnarum Sarugi episcopus ad finem sæc. V, in Ephræmi encomio¹ testatur eum apud Edessenos sanctitate et doctrina inter ceteros præcelluisse.

Quamvis autem beatus Ephræm æstate in Domino obdormiverit,

ejus tamen natalis dies ab Orientalibus ad diem 28 januarii, a latinis vero ad diem 1 februarii celebratur. Martyrologia Usuardi, et Adonis sicut et martyrologium romanum obitum S. Ephræmi in diem 1^m februarii reponunt²; Græci vero in Menologio et in Menæis in diem 28 januarii; Menæa syriaca pariter diem 28 januarii assignant³. In Tropologio autem syriaco sæculi IX assignatur dies 1^a februarii⁴. In Calendariis omnium ecclesiarum orientalium, Græcorum, Slavorum, Armenorum, Chaldæorum, Syrorum, Maronitarum, Nestorianorum, Ephræmi natalis die 28 januarii celebratur⁵. Quod cur factum sit non liquet. Jacobitæ insuper commemorationem S. Ephræmi peragunt Sabbato 1^a hebdomadis jejunii quadragesimalis⁶. Hodie vero Syri uniti, Chaldæi ac Nestoriani hanc commemorationem peragunt feria 6^a post Epiphaniam⁷. Sed Copti Ephræmi obdormitionem in suo Calendario in diem 15 julii reponunt⁸.

¹ Cod. par. Syr. 195, fol. 109-119.

² Cfr. *Acta Sanctor.* febr. t. I, 50.

³ Cod. paris. 136, fol. 237; Bibl. Bodl. Oxon. codd. Dawk. 11, 18, 24.

⁴ Musæi Britann. cod. addit. 14, 504 f. 33.

⁵ Vid. N. Nilles, *Kalendarium manuale utriusque*

ecclesiæ t. I, 48, 416, 435, 440, Æniponte, 1879.

⁶ Musæi Britann. cod. addit. 12, 147, fol. 24 14, 695, fol. 143; 14, 698, fol. 72; 14, 696 fol. 113.

⁷ Nilles, *Lib. cit.* t. II, p. 664-665.

⁸ Nilles, *Ibid.* t. II, 658.

MONITUM

IN COMMENTARIA SEQUENTIA.

Quæ sequuntur Commentaria in capp. XLIII-LXVI Isaïæ, in Lamentationes Jeremiæ, in Jonam, Nahum, Habacuc, Sophoniam et Aggæum, desumpta sunt e Musæi Britannici codice additio 12,144. Exaratus fuit is codex in Ægypto anno gr. 1392, Chr. 1081. Continet porro *Catenam Patrum in S. Scripturam* a Severo monacho Edesseno, anno Christi 861 elaboratam. Ejusdem Catenæ alter codex exstat in Bibliotheca vaticana. Ex hoc codice editores romani operum S. Ephræmi eruerunt commentaria S. Ephræmi in libros protocanonicos veteris Testamenti. Deficiunt tamen in editione romana ultima pars vaticiniorum Isaïæ, Lamentationes Jeremiæ fere integræ et quinque prophetæ minores; nempe: Jonas, Nahum, Habacuc, Sophonias et Aggæus. Quod cur factum sit ignoro, quum ista commentaria non defuerint in codice

romano, ut constat e J. S. Assemani *Bibliotheca orientali* I, 70, sq, ubi iste codex describitur et quædam allegantur scholia nostris apprime correspondentia. Quum igitur editores romani hæc omiserint, operæ pretium esse duxi ea hic addere ad complendum opus S. Doctoris exegeticum. Quum autem mens sit typis ea tantum mandare quæ hucusque inedita sunt incipio ab Isaïæ capite XLIII. Scholia enim in capp. I-XLII in editione romana habentur.

Porro codex britannicus, in quo Ephræmi scholia feliciter reperi fuse et docte describitur in W. Wright *Catalogue of the Syriac Manuscripts in the British Museum*, part. II, p. 908-914. Illud dumtaxat hic observo orthographiam satis negligenter a scriba fuisse observatam pluraque menda manifesta hic illic occurrere, ut legenti patebit.

וְכִי־יִשְׁמַע . פֶּסַעַל וְאַחַד

CAPUT XLIII.

מִי־הוּא הַחֵץ וְשֵׁמָּה הוּא . מִי־פֶסַעַל
נִפְסַע . אֶחָד לַחֲכָמִים מִן־אֵל . *

אֵלֵינוּ מִי־הוּא מִי־הוּא . אֵל . אֵלֵינוּ וְ
חַלֵּלֵנוּ וְאַחַד מִי־הוּא מִי־הוּא מִי־הוּא . *

מִי־הוּא וְכִי־הוּא אֵלֵינוּ מִי־הוּא . אֵל
אֵלֵינוּ וְכִי־הוּא . אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ
וְכִי־הוּא אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ
וְכִי־הוּא אֵלֵינוּ . *

אֵלֵינוּ מִי־הוּא מִי־הוּא . אֵלֵינוּ
אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ
אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ . *

אֵלֵינוּ מִי־הוּא אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ
אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ
אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ
אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ . *

אֵלֵינוּ מִי־הוּא אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ
אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ
אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ
אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ . *

אֵלֵינוּ מִי־הוּא אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ . *

¹ אֵלֵינוּ in forma Aphel.

² Versio simplex cum hebræo habet « Sanctus

CAPUT XLIII.

9. *Quis est in vobis qui hoc indicet, et priora enarret?* rursus ad probationem provocat eos.

10. *Vos estis testes, inquit Dominus. Scilicet de justis dixit: Vos estis testes mei dicit Dominus* (vers. 12).

13. *Et quod ego facio quis subvertet?* Loquitur de novissimis quæ promisit se eis præstiturum, nempe eos flamma non esse comburendos (vers. 2); loquitur etiam de ceteris promissionibus bonis.

9. *Producant testes suos nempe Moysen, Aaron, Hur et Josue, per quos salvavit eos et justificentur et annuntient¹ et dicant.*

14. *Propter vos misi Babylonem, et adduxi omnes Chaldaeos qui in navibus gloriantur. Quando ablatum fuit regnum Assyriorum propter eorum peccata et datum fuit Babylo-niis, istos etsi parvos et despectos prævalere fecit Assyriis ut castigare possent Israel.*

15. *Ego sum Dominus salvator vester², qui creavi Israel, rex vester. Et ego ostendi et salvavi et audire feci³, quod scilicet servituti eos subjecit propter eorum iniquitates et salvavit propter suam in eos misericordiam.*

17. *Et extinguentur velut lu-*

vester. »

³ Hæc e vers. 11 adjecta sunt.

אֶל חֲכָלָא יֵרֵךְ . אֶל חֲכָלָא חֵן לֵרֵךְ
לְהַמְצִיחָא וְהָיָה חֲכָלָא חֲכָלָא

וְהָיָה לְחֲכָלָא לְהַמְצִיחָא חֲכָלָא חֲכָלָא .
וְהָיָה . חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא
חֲכָלָא

לְהַמְצִיחָא חֲכָלָא חֲכָלָא . וְהָיָה חֲכָלָא חֲכָלָא
חֲכָלָא . וְהָיָה חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא .
חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא

בְּעֵל חֲכָלָא חֲכָלָא . וְהָיָה חֲכָלָא חֲכָלָא
וְהָיָה חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא

לֹא לְהַמְצִיחָא חֲכָלָא חֲכָלָא . וְהָיָה חֲכָלָא חֲכָלָא
חֲכָלָא חֲכָלָא . וְהָיָה חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא .
וְהָיָה חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא
חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא

לֹא אֶבְרִיחָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא . וְהָיָה חֲכָלָא חֲכָלָא
וְהָיָה חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא

לֹא לֹא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא . וְהָיָה חֲכָלָא חֲכָלָא
חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא ..
חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא
חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא

לְהַמְצִיחָא חֲכָלָא חֲכָלָא . וְהָיָה חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא
חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא
חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא
חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא

חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא חֲכָלָא

*cerna quæ crepitat. Hi sunt Baby-
lonii, aut memorat hos ipsos anti-
quos qui fuerunt in Ægypto.*

19. *Ecce ego faciam novum,
faciam viam in deserto, in hoc
ascensu vestro faciam viam reditus
in deserto.*

20. *Laudabunt me bestiae agri,
canes scilicet aurei et struthiones.
Nempe laudabunt me qui per bes-
tias, per canes aureos et struthiones
figurantur.*

21. *Bibet populus meus electus,
vos scilicet qui electi fuistis ante
fundamenta mundi¹.*

23. *Non attulisti mihi agnos
holocaustorum tuorum, quia scili-
cet idolis tuis obtulisti eos. Non te
servire feci in oblationibus, non
ego sed peccata tua magna et parva
coegerunt te ad offerendas (idolis)
oblationes. Peccatis conformes fue-
runt oblationes.*

24. *Non emistis² mihi argento
calamum, quia vitulis hæc fecistis.*

25. *Ego ipse sum qui deleo ini-
quitatem tuam, deleo scilicet prop-
ter me et non propter pœnitentiam
quæ non est inventa in te. Et pec-
catorum tuorum non recordabor,
quod addit aut per repetitionem
aut per longanimitatem.*

26. *Judicemur simul, i. e. facia-
mus inquisitionem et judicemus
invicem ego et tu. Sed hæc fecisti
tibi Israel. Pater tuus Saul pec-
cavit. Non una vice sed pluribus
peccavit.*

27. *Principes tui prævaricati*

¹ Cfr. Ephes I, 4.

² Versio simplex cum hebræo « non emisti. »

וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ כִּי

וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ . כִּי . וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ . וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ . וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ . וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ . וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ .

CAPUT XLIV.

מִמְּדַבְּרֵי חֲמֹס וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ . כִּי . וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ .

וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ . כִּי . וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ . וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ .

וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ . כִּי . וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ . וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ . וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ .

וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ . כִּי . וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ . וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ . וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ .

וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ . כִּי . וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ . וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ . וְיָחִידָם מִבֵּית מִסְכֵּי־הַמֶּלֶךְ .

sunt in me. Domus Jeroboam et Achab eorumque asseclæ prævaticati sunt in me.

28. *Magnates tui polluerunt sanctuarium. Qui erant e domo Manassis polluerunt sanctuarium idolo quadrifaciei quod in sanctuarium introduxerunt. Propter quæ facinora, præsertim propter illud Manassis, devovi Jacobum anathemati et Israelem opprobrio.*

CAPUT XLIV.

1. *Audi me Jacob quem elegi et sustinui in deserto. Memoriam injicit Jacobi et Esau.*

3. *Dabo aquas in loco sitienti, effundam spiritum meum super semen tuum, scilicet præbebo reditum sitientibus liberationem.*

4. *Et germinabunt inter herbas, nimirum inter generationes quæ transeunt sicut herbæ. Sicut salices juxta rivos, nimirum inter salices exorientes germinabunt apostoli sancti.*

5. *Iste dicet : Domini sum. Hæc scilicet generatio apostolorum dicet : Domini sum. Et ille appellabitur nomine Jacob, et hic scribet manu : Domino, quatenus scilicet populus e gentibus electus constituet fœdus novum quo Deum colat, vice populi qui irritum reddidit fœdus in Horeb sancitum.*

6. *Et nomine Israel nuncupabitur, nomine Israel qui cruci affixit Christum, qui in cruce sua profite-*

¹ Versio simplex cum hebræo et græco: « vocabit. »

² Verba syriaca ambigua sunt. Sic redduntur in

Polyglottis Londinensibus: « alius proprium chirographum Domino subscribet. »

שֶׁהָיָה לְאִשְׁמוֹתָם וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה
לְאִשְׁמוֹתָם וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם

וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם

וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם

וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם

וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם

וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם
וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לְאִשְׁמוֹתָם

† Astrologiam.

‡ Verbotenus : Dixit.

tristati quippe fuerant blasphemiis
quas impii evomuerant. *Et sylva
et omnes arbores qui in ea sunt,*
quia liberati sunt a suffitibus quos
Diis offerebant sub arboribus.

24. *Extendi cælos solus, et ter-
ram per memetipsum et mihi fir-
mavi.* Cœpit rursus narrare de
potenti sua virtute: *ego extendi
cælos et firmavi terram.*

25. *Irrita facio signa ariolorum
et divinationes eorum stultas red-
do,* signa scilicet quæ dant arioli
seu ventriloqui. *Et divinationes
eorum stultas reddo,* prout sub-
vertit omnia quæ dicunt. *Converto
sapientes retrorsum,* sapientes Ba-
bylonios retrorsum; *et scientiam
eorum stultam reddo,* chaldais-
mum[†] eorum stultum reddo.

26. *Firmans verbum servi sui,*
Moysi, quod scilicet dispergentur
sub finibus cœli, etc. *Et consilium
nuntiorum suorum perficiens,* i. e.
quæcumque nuntia bona attulerint
vobis prophetæ, qui tanquam nuntii
stant inter me et vos, perficio.

27. *Qui dixit profundo : de-
struitor,* i. e. destruet Dominus
sinum maris. *Et flumina arefa-
ciam,* i. e. extendet manum suam
super Euphraten. Aliter: destruet
Dominus diabolum ejusque falla-
ciam, in quam velut in mare im-
mergit homines. Et flumina quæ
arefacit sunt nefarii ejus exercitus.

28. *Dixi[‡] Cyro pastori meo ut
omnem voluntatem meam perfi-
ciat, dicendo Jerusalem : ædifica-
beris[‡], et templo : coronaberis.*

‡ Verbotenus : ædificabitur.

CAPUT XLV.

אֶחָדָא לְיָמֵי מִלְּחָמָא חֲמִישָׁא . וְאֶחָדָא
 חֲמִישָׁא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא
 חֲמִישָׁא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא
 חֲמִישָׁא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא
 חֲמִישָׁא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא

אֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא
 חֲמִישָׁא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא
 חֲמִישָׁא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא
 חֲמִישָׁא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא
 חֲמִישָׁא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא

אֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא
 חֲמִישָׁא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא
 חֲמִישָׁא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא
 חֲמִישָׁא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא
 חֲמִישָׁא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא

אֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא
 חֲמִישָׁא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא
 חֲמִישָׁא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא
 חֲמִישָׁא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא
 חֲמִישָׁא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא

אֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא
 חֲמִישָׁא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא
 חֲמִישָׁא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא
 חֲמִישָׁא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא
 חֲמִישָׁא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא . וְאֶחָדָא

¹ אֶחָדָא verti potest Messias, Christus vel Unctus. Tria quippe hæc nomina idem significant.

CAPUT XLV.

1. *Sic dicit Dominus uncto¹ suo Cyro : apprehendi manum ejus dexteram, manum scilicet hujus Cyri, qui Unctus appellatur propter reditum (Judæorum) et pastor quia magno cum honore eos ascendere fecit. Per ejus manum adimpleta sunt omnia populi bona.*

2. *Portas æneas et vectes ferreos dirumpam.* Confractæ sunt portæ et vectes ferrei quæ opponebantur prophetiæ, in qua spes populi descripta erat.

1. *Incipiam aperire portas coram eo, portas regionum in quibus inclusi erant filii Israel.*

4. *Vocavi te unctum meum² et non cognovisti me, forsitan quia cessavit ædificatio templi in diebus ejus aut quia sepsit locum igne et docuit eos adorare ignem et aquam.*

6. *Ut sciant ab ortu solis usque ad occasum ejus nullum esse præter me.* Nimirum potentia Dei erat prædicanda ut per eam scirent, etc.

7. *Qui formavit lucem et creat tenebras, liberationem scilicet Ægypti et servitutem Babylonis. Fecit pacem et creavit malum.* Pax quam se fecisse dicit liberatio est per Cyrum effecta, et malum quod se creasse dicit perditio est Babyloniorum et domus Gog.

8. *Lætamini cœli desuper, in salute scilicet gentium.* Gaudent quippe angeli super uno peccatore

² Vers. simplex cum hebræo: vocavi te nomine tuo.

117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

pœnitentiam agente'. *Et nubes stillent justitiam.* Nubes quæ stillant justitiam apostoli sunt et sacerdotes qui justificant per absolutionem quam dant e baptismo. *Aperiaturl terra et multiplicetur salus.* Colatur justitia in populorum mente per terram figurata, et multiplicetur salus in omnes regiones. *Et justitia oriatur simul.* In salute populorum multiplicata est eorum justitia, et exoriuntur ac crescunt simul illa duo : salus et justitia.

9. *Væ¹ litiganti cum fictore suo.* Accusatione nos invicem accusavimus. Qui nos contendere fecit non veniat ad te. *Testa e testis terræ.* Testa quidem es e testis, non litiges (?) cur creatus es testa absque misericordia. Sicut non reprehendit testa figulum, sic non reprehendat testa Deum.

10. *Væ qui dicit patri, i. e. Deo : quare genuisti² ? Et matri : quare concepisti ?*

11. *Petite a me signa de filiis meis. Et de opere manuum mearum examine me.* Respicit consilium Sancti (Israel) quo constituit tempus adversitatis et redivit.

12-13. *Ego manibus meis extendi cœlos, et mandavi omni exercitui eorum, excitavi eum in justitia.* Vult ostendere eandem esse manum, quæ cœlos extendit eorumque exercitui leges imposuit, et quæ excitavit in justitia Cyrum ut captivitatem dimitteret et urbem ædificaret.

¹ Luc. XV. 40.

² 2 = 17. Pro quo Syri dicunt 2.

³ Vers. simplex 2.

לא ידעו כי הם חפצו עמו ויפסדו.
 חפצו ספצו ויפסדו חפצו. ו.
 חפצו. חפצו חפצו ויפסדו.
 * ויפסדו.

לא ידעו כי הם חפצו עמו. ו.
 חפצו. חפצו. ויפסדו.
 * ויפסדו.

לא ידעו כי הם חפצו עמו. ו.
 חפצו. חפצו. ויפסדו.
 * ויפסדו.

חפצו. חפצו. ויפסדו.
 ו.
 חפצו. חפצו. ויפסדו.
 * ויפסדו.

15. *Coram Deo abscondito*¹ *Israelis salvatore, erubuerunt atque pudefacti sunt qui turpiter se gerunt, nimirum pudore affecti sunt omnes qui sculpunt idola turpia.*

18. *Non frustra creavit eam; utique non frustra creavit terram; sed illi peccant et illa exinanit et disperdit eos.*

19. *Non sum clam locutus in loco terræ tenebroso, sicut qui faciunt xænia et divinationem et interrogant mortuos de vivis.*

23. *Per me jüravi et egressum est ex ore meo verbum justitiæ. Voluit ostendere quod de justitia et propter justitiam juste juravit et dixit: Mihi incurvabitur omne genu et per me omnis lingua jurabit.*

CAPUT XLVI.

חפצו (sic) חפצו חפצו. ו.
 חפצו חפצו חפצו. ו.
 חפצו חפצו חפצו. ו.
 חפצו חפצו חפצו. ו.
 חפצו חפצו חפצו. ו.
 חפצו חפצו חפצו. ו.

חפצו חפצו חפצו. ו.
 חפצו חפצו חפצו. ו.
 חפצו חפצו חפצו. ו.

חפצו חפצו חפצו. ו.
 חפצו חפצו חפצו. ו.
 חפצו חפצו חפצו. ו.

CAPUT XLVI.

1. *Cecidit Bel et corruit Nabu, et sculpta eorum idola facta sunt sarcinæ ponderosæ. Pudore afficientur in illis Babylonii videntes ea sustentata et imposita jumentis.*

9. *Memores estote antiquorum quæ a sæculo facta sunt, omnium scilicet bonorum quæ feci patribus vestris.*

10. *Ostendo a principio novissima, nimirum ante annos quadringentos dixit et fecit quod eis promiserat.*

11. *Voco ab oriente avem*², aut avem Medos vocat qui vastabunt Babylonios, aut avem appellat Israelitas qui in reditu suo Ara-

¹ Vers. simplex: Tu es Deus, etc.

² חפצו est proprie avis rapax.

لا إله إلا الله محمد رسول الله
❖ ❖ ❖

حزبنا وافرمانده . آه . افسوس

مَجْدُ خُزْءِ اِيْمَانِ . اَيْ . مَجْدُ
خُزْءِ اِيْمَانِ وَفِيهِ حَقِيقَاتُ

CAPUT XLVII.

لا يصح له ان يفتي احد بالحد من حد غيره
ممن هو عليه . ولا . ولا . ولا . ولا .
الحد منه . احل الله له ان يفتي

معصیٰ فیما یحب معصیٰ . ۱۰۰ . خلا
 ولحقها فیما یحب فیما یحب . ۱۰۱ . خلا
 ولحقها بقصص فیما یحب فیما یحب
 وحجۃ . ۱۰۲ . خلا
 ۱۰۳ . خلا

جاءت عنتك حبيب نوره ١٥٥١ . آه . ميم
عنت . لست صعب احبها ١٥٥٢ . آه . لحي
صعب احبها ١٥٥٣ . لحي حبيب . لحي
صعب لست بها وعنت *

الحمد لله . وآلا . ولا اله الا الله . محمد رسول الله .

الملك متفق معها في ذلك .
 ١٥ . بلا أيدي أحد طرفيها
 وحدها : اجلا / انحصار / اجمع .
 ٢٥ . محاسن . اجلا / ايسر من حال .
 / انحصار / انحصار / مع فلاحه +

۱۲/۱۱ | لحاح حبعلہ حرقلہ . امہ و
۱۲/۱۲ | لحاح منط حہمہ و حہلہ *

¹ 𐤀𐤍𐤏𐤔' pro 𐤀𐤍𐤏𐤔'. Hæc scriptio occurrit etiam *Ephr.* II, 88 ; et *II Reg.* XI, I ; *IV Reg.* V, 2 ; IX.

mæos¹ et Græcos et domum Gog
vastarunt.

12. *Virum consilii mei, i. e.*
Zorobabelem.

13. *Appropinquavit justitia mea*, scilicet appropinquavit vindicta quæ in Babylonios fiet.

CAPUT XLVII.

1. *Non amplius vocabunt te teneram ac delicatam.* Affirmat ruinam Babylonis delicatæ et voluptuosæ.

2. *Accipe molam, mole farinam.* Medis quippe moluit servitutem agens illa, quæ omnibus populis moluit in ministerio servitutis. *Tonde canos tuos* propter devastationem magnam quæ circumdedit te.

3. *Detege crura tua, transi flumina ante captivos. Sumam de te vindictam.* Faciam ex te vindictam universæ terræ quam afflixisti et populi mei Israel quem captivum fecisti.

5. *Sede in stupore, quia non agnoverunt Chaldæi occultum Dei consilium. Ingredere in tenebras.*

9. *Duæ plagæ una die venient super te, quia artificio Chaldæorum tuorum decepta ignorasti finem tuum. Orbitas et viduitas operient te*³, i. e. sterilitas. Orbitas urbis destructionem notat, viduitas regni privationem.

11. *Superveniet tibi malum in matutino, i. e. excidium attinget te in liberatione populi.*

45; XIII, 17.

² Vers. simpl. : venient super te.

מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי
 אֵת . מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא
 וְיִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא
 אֵת . מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא
 אֵת . מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא

12. *Surge nunc cum multitudine magorum et incantatorum tuorum, surge, inquit, et pugna vi fallaciarum magorum et incantatorum tuorum, forte proficere poteris.*

14. *Non habet carbones ignis eorum, i. e. nullam habent virtutem oracula eorum.*

CAPUT XLVIII.

אֵת . מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא
 אֵת . מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא
 אֵת . מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא
 אֵת . מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא
 אֵת . מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא
 אֵת . מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא

אֵת . מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא
 אֵת . מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא
 אֵת . מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא
 אֵת . מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא
 אֵת . מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא
 אֵת . מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא

אֵת . מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא
 אֵת . מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא
 אֵת . מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא
 אֵת . מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא
 אֵת . מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא
 אֵת . מִמֶּנִּי יִצְאֵהוּ וְיִשְׁתַּעֲבֹדֵנִי . חֲסִילָא

* Vers. simpl. cum hebræo et aliis : « Qui voca-
 mini, » quod et Ephræmus legit, ut patet e com-

CAPUT XLVIII.

1. *Audite hæc domus Jacob, qui juratis¹ per nomen Israel. De fonte Judæ exierunt, i. e. de fonte et aquis Judæ (exierunt) qui vocantur nomine Israel, etsi indigni. Et de fonte Judæ exierunt etiam illi qui ex tribu ejus exierunt et nati sunt. Et Deum Israel commemorant non autem veraciter. Quia etiam a civitate veritatis² denominantur.*

Et Deo Israel innixi sunt. Putant se innixos esse etsi revera innixi non sunt.

4. *Nervum habes ferreum et frontem æneum; reprehendit hisce verbis impios et veluti e persona omnium loquitur ad omnes hoc modo.*

5. *Ostendi tibi jam pridem; revelavi tibi per prophetas quæ ventura sunt antequam evenirent. Ne dicas idola mea humiliaverunt me et liberaverunt me.*

8. *Jam pridem apertæ fuerant aures tuæ, scilicet aperui aures tuas ut a Moyse audires. Quod si dicas: ab ariolis ea audiavi certo mentiris. Et iniquus ab utero*

mentario adjecto.

* Vers. simpl. : a civitate sancta.

לְהוֹלִיץ וְלִשְׁלֹחַ . אֵל חַסְדֵּיכֶם
וְיִצְחָק .

מִלְּפָנֶיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל . אֵל
עֲבָדֶיךָ וְלִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
חֲסִידֶיךָ .

וְאֵל יִצְחָק הוּא חַסְדֵּיכֶם . אֵל
חֲסִידֶיךָ .

וְאֱמַנְתָּ לְאִשְׁרָיִךְ לֹא לְהֵלָל . אֵל . אֵל הוּא נִפְלָא
לְעַמְּסָא בְּיָמֵיךָ . לֹא בְּיָמֵי
וְאַחֲרֵיכֶם . אֵל וְיִשְׂרָאֵל חֲסִידֵיכֶם
מִיִּשְׂרָאֵל מִיִּשְׂרָאֵל הוּא מִלְּפָנֶיךָ
חֲסִידֶיךָ .

חֲסִידֶיךָ וְיִצְחָק חֲסִידֶיךָ . אֵל .
וְיִצְחָק חֲסִידֶיךָ לְאִשְׁרָיִךְ וְיִצְחָק
חֲסִידֶיךָ .

וְיִצְחָק חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ
אֵל . אֵל . אֵל הוּא מִלְּפָנֶיךָ
וְיִצְחָק . אֵל הוּא מִלְּפָנֶיךָ
וְיִצְחָק חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ
אֵל . אֵל . אֵל הוּא מִלְּפָנֶיךָ
וְיִצְחָק חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ
חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ .

חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ . אֵל .
חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ .

וְיִצְחָק חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ
אֵל . אֵל . אֵל הוּא מִלְּפָנֶיךָ
חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ .
חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ .
חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ . אֵל .
חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ .
חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ חֲסִידֶיךָ .

vocatus es. Peccatores quippe fuerunt jam quum exirent ex Ægypto.

9. *Propter nomen meum prorogabo iram meam ; propter nomen meum quod invocatum est super eos iræ meæ immiscebo longanimitatem.*

10. *Ecce purgavi te sed non argento, paupertate, sed non morte.*

11. *Et honorem meum alteri non dabo, significat quod non adducet Christum ex alia tribu quam ex semine Abrahæ, aut quod ipsius solius est adoratio et imperium quæ ei ab omnibus debentur.*

14. *Dominus amat efficere voluntatem suam in Babylonem, i. e. opere perficere ea quæ contra eam per verbum suum decrevit.*

16. *Et a tempore, quo facta est hæc plaga in toto populo meo, ibi eram. Ut non spernantur ab incantatoribus ea quæ dixit, ostendit verba non esse prophetæ, sed Domini et Spiritus ejus qui prophetam misit ad hæc prædicanda. Dixit enim veluti ex persona ejus perspicue: « In omni populo meo ibi sum et dextera mea extendit cælos¹. »*

17. *Doceo te ne inique agas in me sicut Babylon quæ inique egit in me.*

19. *Et erit semen tuum ut glareæ fluvii. Promissio Abrahæ proteget eos in captivitate ut sedeant sub umbra ejus orbatu liberis.*

21. *Rupit petram et fluxerunt aquæ. Eduxit eos e dura Babele et reduxit eos in terram eorum, quæ sitiēbat eos.*

¹ Supra vers. 13.

CAPUT XLIX.

عقبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..

حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..

حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..

حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..

حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..
حجبتني من بعيد .. من بعيد .. من بعيد ..

CAPUT XLIX.

1. *Audite insulæ et auscultate populi. A longinquo Dominus vocavit me. Hoc in corpus Domini convenit; quia per Abraham et semen ejus traductus est usque in uterum matris ejus et tunc memorie traditum est nomen ejus ab angelo et vocatus est Jesus.*

2. *Effecit os meum ut gladium acutum, in tempore quo judicaturus est vivos et mortuos. Fecit me ut sagittam electam, et in pharetra sua abscondit me, quatenus in regno eorum absconditus erat et revelabatur tantum in sacramentis et figuris. Erat autem sagitta electa qua percussus fuit ille qui suis sagittis vulneraverat omnes gentes.*

3, 6. *Servus meus es, in te gloriabor. Parum est tibi ut sis mihi servus et suscites tribum Jacobi et reducas virgultum Israël, nempe per humanitatem quam suscepit et formam servi qua indutus est aucta maxime fuit gloria divinitatis. Appellatus est autem a Patre Filius ejus servus, quia accepit formam servi et quia missus est a Patre ad salutem mundi, ut convertat Jacobum et Israellem Dei.*

8, 6. *Dedi te in fœdus populo et in lucem gentibus ut sis salus mea usque in fines terræ. Hæc addit in confirmationem eorum quæ dixit: dedi te in lucem gentibus.*

7. *Cujus anima despicitur. Rursum hæc in dominum nostrum quadrant; ipse enim a populo contemptus est et repulsus a pharisæis et sacerdotibus invidis ut transgres-*

וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת . וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת .
וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת . וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת .
וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת . וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת .
וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת . וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת .
וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת . וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת .
וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת . וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת .

וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת . וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת .
וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת . וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת .
וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת . וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת .
וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת . וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת .
וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת . וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת .
וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת . וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת .

וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת . וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת .
וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת . וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת .
וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת . וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת .
וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת . וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת .
וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת . וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת .
וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת . וְיִשְׁמְרוּן מִן הַיָּד הַזֹּאת .

¹ Vers. simpl. omittit « omnes. »

² In textu mendose habetur. « לְיִשְׁמְרוּן »
TOM. II.

sor legis. *Reges videbunt et surgent*, i. e. magi videbunt stellam ejus et surgent ac venient e regione sua. *Dedi te in foedus populis ut restaures terram et accipias hæreditatem solitudinum*, ut restaures creaturam quæ velut terra a malo conculcata fuerat et animas quæ cognitione Dei privatæ erant. In hæreditatem suam acquisivit eas quando eas salvavit.

9. *Ut dicas vinctis: Egredimini.* Eos scilicet qui vincti erant errore et servitute diaboli eduxit. *Et carcere detentis: Revelamini.* Iis qui detenti erant in retibus diaboli dixit: Revelamini. *Super omnes vias pascentur*; nimirum ex omnibus viis in viam ejus gaudentes veniebant. *Et in omnibus semitis pascua*; ex omnibus semitis idolorum ad Christum accedebant.

10. *Non esurient neque sitient*; non esurient amplius cultum idolorum, et non sitient adorationem simulacrorum. *Neque nocebit eis æstus et sol*; Deos eorum pristinos quos adorabant vocat æstum et solem. Quandoque etiam tentationes et persecutiones in nos immissas propter peccata nostra hujusmodi nominibus designat. *Quoniam qui miseretur eorum ducet eos et ad fontem aquarum adducet*; i. e. ad Evangelium salvificum adducet eos; hoc quippe fontem aquæ vivæ appellat.

11. *Efficiam omnes montes*

אֲנִי הָיִיתִי כְּמִי שֶׁנִּתְּנָה לִּי חֵן וְחֶסֶד
וְכִדְּוָה מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי

וְהָיִיתִי כְּמִי שֶׁנִּתְּנָה לִּי חֵן וְחֶסֶד
וְכִדְּוָה מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי
וְהָיִיתִי כְּמִי שֶׁנִּתְּנָה לִּי חֵן וְחֶסֶד
וְכִדְּוָה מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי

וְהָיִיתִי כְּמִי שֶׁנִּתְּנָה לִּי חֵן וְחֶסֶד
וְכִדְּוָה מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי
וְהָיִיתִי כְּמִי שֶׁנִּתְּנָה לִּי חֵן וְחֶסֶד
וְכִדְּוָה מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי
וְהָיִיתִי כְּמִי שֶׁנִּתְּנָה לִּי חֵן וְחֶסֶד
וְכִדְּוָה מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי

וְהָיִיתִי כְּמִי שֶׁנִּתְּנָה לִּי חֵן וְחֶסֶד
וְכִדְּוָה מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי
וְהָיִיתִי כְּמִי שֶׁנִּתְּנָה לִּי חֵן וְחֶסֶד
וְכִדְּוָה מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי

וְהָיִיתִי כְּמִי שֶׁנִּתְּנָה לִּי חֵן וְחֶסֶד
וְכִדְּוָה מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי
וְהָיִיתִי כְּמִי שֶׁנִּתְּנָה לִּי חֵן וְחֶסֶד
וְכִדְּוָה מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי

וְהָיִיתִי כְּמִי שֶׁנִּתְּנָה לִּי חֵן וְחֶסֶד
וְכִדְּוָה מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי
וְהָיִיתִי כְּמִי שֶׁנִּתְּנָה לִּי חֵן וְחֶסֶד
וְכִדְּוָה מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי

וְהָיִיתִי כְּמִי שֶׁנִּתְּנָה לִּי חֵן וְחֶסֶד
וְכִדְּוָה מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי
וְהָיִיתִי כְּמִי שֶׁנִּתְּנָה לִּי חֵן וְחֶסֶד
וְכִדְּוָה מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי

וְהָיִיתִי כְּמִי שֶׁנִּתְּנָה לִּי חֵן וְחֶסֶד
וְכִדְּוָה מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי
וְהָיִיתִי כְּמִי שֶׁנִּתְּנָה לִּי חֵן וְחֶסֶד
וְכִדְּוָה מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי

vias. Cupiditates significantur moresque eorum pristini, quæ virtute crucis calcantur sub pedibus ascetarum.

12. *Isti venient ab aquilone et illi a mari Senim.* Hoc reipsa nunc conspicitur, nec possunt Judæi negare quod suis oculis vident.

13. *Laudate cæli et exulta terra,* in die scilicet qua hæc fient populis. *Jubilate montes cum laudibus* quas incolæ emittunt. *Quia consolatus est Dominus populum suum,* populum e gentibus electum, quem in Ecclesia sua Dominus consolatus est.

14. *Dereliquit me Dominus et Dominus oblitus est mei.* Quando vidit propheta quæ in futurum reservata erant Ecclesiæ, in persona synagogæ dixit: *Dereliquit me Dominus et oblitus est mei.*

15. *Si obliviscitur mulier infantis sui et si non miseretur filii viscerum suorum,* ego non obliviscar tui, si Christum non crucifixeris.

16. *In palmis manuum mearum descripsit te, et muri tui coram me sunt semper.* Significatur ecclesia gentium et muri civitatis vestræ quos ædificaturus sum.

17. *Mox filii tui qui te destruunt et evertunt, ex te egredientur; mox filii tui per peccata quæ in crucifixum committunt erunt destructores et eversores tui; crucifixores e te egredientur.*

18. *Leva oculos tuos in circuitu tuo, et vide omnes ad te congre-*

וְנִתְּנָהּ מִמֶּנִּי . מִיִּבְחָל לְהַיָּה
 * וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה *
 לְהַיָּה מִיִּבְחָל וְנִתְּנָהּ . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה
 מִיִּבְחָל וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה
 * וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה *
 וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה
 * וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה *

וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה
 * וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה *
 וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה
 * וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה *

וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה
 * וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה *

וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה
 * וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה *
 וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה
 * וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה *

CAPUT L.

וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה
 * וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה *
 וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה
 * וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה *

וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה
 * וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה *
 וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה
 * וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה *

וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה
 * וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה *
 וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה . וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה
 * וְנִתְּנָהּ לְהַיָּה *

¹ Marc. V, 4, sqq.

dicant veritatem et habent sanandi donum.

24. *Quare aufertur praeda gigantis?* Hoc respicit Christum qui eripuit populos captivos a dæmone, gigante fortissimo. Dæmonis quippe fortissimi praeda eripietur.

25. *Et causas tuas ego judicabo;* tuas ex Satana causas judicabo.

26. *Efficiam ut oppressores tui carnem suam manducent.* Horum alios per porcos projecit in mare, alii autem, dum vexabantur, misericordiam implorabant dicentes : *Peto a te ne crucies me*¹.

CAPUT L.

1. *Quisnam est libellus quo matrem vestram repudiaverim quasi in æternum?* Rursus de Synagoga populi Israel dicit : Quisnam est libellus quem scripsi matri vestræ quasi in æternum? *Ecce propter peccata vestra venditi estis*, i. e. facti estis captivi et mater vestra repudiata est.

2. *Ecce increpatione mea mare exhaurio et flumina in desertum converto.* Forte Babylonem per mare figurat et per flumina exercitus ejus.

3. *Cælus tenebris induo et cilicium facio operimentum ejus.* Dejectum Babylonis regnum figurat per cælus atros. Veritas autem hujus figuræ Christum respicit, cujus nece cæli tenebris operti fuere.

4. *Domine Deus meus*², da mihi

² Vers. simpl. : Deus dedit.

לא מני וו גלגל אף וו . וו
 ומלכו סבא לא חקק אף .
 וו חקק מלכו וו אף .

ומלכו מלכו חקק . ו . א . חקק
 ומלכו . ו . א . חקק
 חקק מלכו . ו . א . חקק
 ומלכו . ו . א . חקק
 חקק מלכו . ו . א . חקק
 ומלכו . ו . א . חקק
 חקק מלכו . ו . א . חקק
 ומלכו . ו . א . חקק

חקק מלכו . ו . א . חקק
 ומלכו . ו . א . חקק
 חקק מלכו . ו . א . חקק
 ומלכו . ו . א . חקק
 חקק מלכו . ו . א . חקק
 ומלכו . ו . א . חקק

CAPUT LI.

סנה לאהא וו אף וו . וו
 ומלכו . ו . א . חקק
 חקק מלכו . ו . א . חקק
 ומלכו . ו . א . חקק
 חקק מלכו . ו . א . חקק
 ומלכו . ו . א . חקק
 חקק מלכו . ו . א . חקק
 ומלכו . ו . א . חקק

חקק מלכו . ו . א . חקק
 ומלכו . ו . א . חקק
 חקק מלכו . ו . א . חקק
 ומלכו . ו . א . חקק

¹ Vers. simpl. : effossi estis.

linguam doctrinae. Hoc etiam Christum respicit, qui novam suam doctrinam omnibus gentibus prædicavit. Omnes porro gentes audiverunt eam et conversæ sunt.

6. *Corpus meum dedi plagis,* plagis flagellorum, quibus percussit dorsum ejus Pilatus per ministerium impiorum, scribarum et sacerdotum Judæorum. *Et genas meas alapis.* Hæc similiter a Judæis sustinuit et passus propter gentes. *Faciem meam non averti ab ignominia et a sputo populi* scilicet Judæorum iniquorum propter amorem gentium.

11. *Omnes injectores ignis estis,* aggravatores peccatorum estis. *Incedite in fulgore ignis vestri et in nitore flammæ vestræ,* i. e. incedite in nitore flammæ peccatorum vestrorum, quia e manibus justitiæ accidet vobis ut in Babylone juste dormiatis.

CAPUT LI.

1. *Inspicite montem e quo excisi estis, et foveam e qua vocati estis*¹. Memoriam ipsis ingerit Abrahæ, patris eorum, quem nomine montis designat, et Saræ, matris eorum, quam nomine foveæ significat. Sicut, inquit, fuit spes ventri sterili e quo nati estis, ita sit spes urbi vestræ incolis orbatæ, et in ea, sicut in ventre, concipiæmini.

4. *Audite me populi, aures præbete mihi tribus, quia lex a conspectu meo exiit.* Et quomodo

נח נקוד משה נחם . לא
 ונח נקוד משה נחם . לא
 ונח נקוד משה נחם . לא
 ונח נקוד משה נחם . לא
 ונח נקוד משה נחם . לא
 ונח נקוד משה נחם . לא
 ונח נקוד משה נחם . לא
 ונח נקוד משה נחם . לא

משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא

משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא

משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא

משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא
 משה נקוד משה נחם . לא

nunc exit si ipsa eadem sit quæ a diebus Moysi exiit ? Sed patet quod legem spiritualem, quæ est novum Testamentum, mystice inducit. *Et judicium meum lux est populis* ; idem est sacramentum. Significat etiam quod in futuro de omnibus diis reprobatis iudicio illuminabitur sententia tenebris obvoluta omnium gentium.

5. *Approinquavit justitia mea* ; quia justificor in omnibus gentibus. *Et brachiis meis populi judicabuntur*, i. e. vindicabuntur. *Me expectabunt insulæ*, etc., quia a longe sedebant populi in spe salutis ejus.

6. *Elevate oculos vestros in cælum et intuemini quoque deorsum*. Loquitur de regno Babylonis per cælum figurato. Transit vir ut fumus; *cæli quippe ut fumus transibunt, et habitatores terræ sicut illa erunt*, i. e. urbs eorum sicut vestimentum consumetur. *Et salus mea quam promisi in æternum*, i. e. septem hebdomades. *Et justitia mea non transibit*, i. e. gratia mea quam illis impertior non transibit.

9. *Evigila, evigila, et induere fortitudine brachii Domini*, i. e. salute latente in dextera Domini. *Tu es qui excidisti excisionem magnam in mare*, i. e. qui occidisti Pharaonem.

10. *Tu qui per profundum aquarum transisti*, qui per Jordanem fecisti viam populo.

13. *Horum quæ promisi non est oblita*, i. e. non est oblita promissionis Abrahæ factæ ante annos qua-

חֲסִידֵי אֱלֹהִים וְיִשְׁכְּבוּ בֵּינֵם חֲסִידֵי
עֲמָלָה . יָהּ . שִׁבְטָא וְיִשְׁכְּבוּ אֶלְוָה .
וְחֲסִידֵי מִצְרַיִם וְיִשְׁכְּבוּ בֵּינֵם חֲסִידֵי
אֱלֹהִים אֵלֵינוּ . יָהּ . וְיִשְׁכְּבוּ אֶלְוָה .

אֶלְוָה מִצְרַיִם וְיִשְׁכְּבוּ . יָהּ . אֶלְוָה מִצְרַיִם
וְיִשְׁכְּבוּ אֶלְוָה מִצְרַיִם . יָהּ .

CAPUT LII.

אֱלֹהִים מִצְרַיִם וְיִשְׁכְּבוּ אֶלְוָה . יָהּ .
אֱלֹהִים מִצְרַיִם וְיִשְׁכְּבוּ אֶלְוָה . יָהּ .
אֱלֹהִים מִצְרַיִם וְיִשְׁכְּבוּ אֶלְוָה . יָהּ .
אֱלֹהִים מִצְרַיִם וְיִשְׁכְּבוּ אֶלְוָה . יָהּ .

אֱלֹהִים מִצְרַיִם וְיִשְׁכְּבוּ אֶלְוָה . יָהּ .
אֱלֹהִים מִצְרַיִם וְיִשְׁכְּבוּ אֶלְוָה . יָהּ .

אֱלֹהִים מִצְרַיִם וְיִשְׁכְּבוּ אֶלְוָה . יָהּ .
אֱלֹהִים מִצְרַיִם וְיִשְׁכְּבוּ אֶלְוָה . יָהּ .
אֱלֹהִים מִצְרַיִם וְיִשְׁכְּבוּ אֶלְוָה . יָהּ .

אֱלֹהִים מִצְרַיִם וְיִשְׁכְּבוּ אֶלְוָה . יָהּ .
אֱלֹהִים מִצְרַיִם וְיִשְׁכְּבוּ אֶלְוָה . יָהּ .
אֱלֹהִים מִצְרַיִם וְיִשְׁכְּבוּ אֶלְוָה . יָהּ .

אֱלֹהִים מִצְרַיִם וְיִשְׁכְּבוּ אֶלְוָה . יָהּ .
אֱלֹהִים מִצְרַיִם וְיִשְׁכְּבוּ אֶלְוָה . יָהּ .
אֱלֹהִים מִצְרַיִם וְיִשְׁכְּבוּ אֶלְוָה . יָהּ .

אֱלֹהִים מִצְרַיִם וְיִשְׁכְּבוּ אֶלְוָה . יָהּ .
אֱלֹהִים מִצְרַיִם וְיִשְׁכְּבוּ אֶלְוָה . יָהּ .
אֱלֹהִים מִצְרַיִם וְיִשְׁכְּבוּ אֶלְוָה . יָהּ .

† Ps. LXII, 5.

contristabitur super te ? Filii tui attoniti jacent in compitis omnium platearum, significantur vastatio et orbitas incolarum; filii autem tui disseminati et dispersi per plateas mundi obstupescunt de vastatione quæ accidit eis.

20. *Velut beta flaccida, i. e. sicut beta flaccida sic vim standi non habent.*

CAPUT LII.

2. *Excute te a pulvere, et surge, sede Jerusalem, i. e. surge, sede in throno regni tui, o Jerusalem, quia non amplius ingreditur in te præputiatus seu potestas Chaldæorum.*

4. *Gratis venundati estis et absque argento redimemini, scilicet per gratiam meam.*

5. *Principes ejus ululant et nomen meum blasphemant. Aut de Babyloniis loquitur aut de regibus Israel et Judæ, inter quos fuerunt viri execrabiles et blasphematores.*

11. *Exite e medio ejus, separamini qui portatis vasa Domini; qui accepistis nuntium lætifican-*

12. *Non autem exhibitis præcipientanter ex Ægypto, quia præcedet vos Dominus, juxta id quod dictum est: qui ascendit ad occidentem Dominus nomen ejus¹.*

13. *Ecce sapiet servus meus i. e. innotescet, hoc quippe Dominum nostrum respicit, ipse enim vocatus est servus a Patre suo, primo qui-*

מלך וְהָיָה כִּי יֵלֶךְ בְּעַמְּךָ יְהוָה
 חֲשֹׁמֶת וְחִסְמָה . וְהָיָה מִלִּפְנֵי מַלְאָכָיו
 וְעַד וְהָיָה וְחָגְרָה . וְהָיָה
 וְהָיָה וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה .
 וְהָיָה .

וְהָיָה וְהָיָה וְהָיָה וְהָיָה . וְהָיָה
 וְהָיָה וְהָיָה וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה
 וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה
 וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה
 וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה
 וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה

וְהָיָה וְהָיָה וְהָיָה וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה
 וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה

וְהָיָה וְהָיָה וְהָיָה וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה
 וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה
 וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה
 וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה
 וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה

CAPUT LIII.

וְהָיָה וְהָיָה וְהָיָה וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה
 וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה
 וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה
 וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה

וְהָיָה וְהָיָה וְהָיָה וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה
 וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה
 וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה
 וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה
 וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה
 וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה . וְהָיָה

dem quia missus est a Patre ut voluntati ejus ministraret in salute hominum procuranda, secundo quia formam servi accepit. *Effertur, attolletur, et tantopere exaltabitur* per virtutes suas et miracula.

14. *Ut multi obstupescant de eo, adeo immutata est species ejus a virili et aspectus ejus ab humano*; aut loquitur de splendore quem accepit in monte Thabor aut de variis formis quas accepit propter suam humiliationem ineffabilem.

15. *Hic mundabit gentes multas, suo sanguine sancto et divino baptismo.*

16. *Et super ipsum occudent reges os suum*; obmutescent ad inquisitionem naturæ ejus incomprehensibilis. *Quia quod non dictum fuerat illis viderunt*; Hebræis quippe, non gentibus, hoc in Scripturis indicatum fuerat. *Et quod non audiverant intellexerunt.*

CAPUT LIII.

1. *Quis credidit auditui nostro? antequam veniret et revelaretur. Et brachium Domini cui revelatum est? Cuinam e gentibus revelatum fuerat brachium patris?*

2. *Ascendit ut infans coram eo, quando senex Simeon obtulit eum in templo veluti coram Deo Patre. Et sicut radix de terra sitiendi de Maria virgine. Non erat ei aspectus non sicut angelo aut Moysi. Et videntes eum non habere speciem inficiati sumus eum, et videntes*

לוי סרול מן חסידים . יא . סרסרסר
 ולכס סרול סרל וללול . מן חסידים ול
 ללול סר . סרל קלס קלל לל סר
 סרסר סרל סרסר סרל סרסר .

סרל סרסר וללול . יא . וסרסר
 סרל סרסר סרל * סרל סרל וסרל
 סרל סרל . יא . וסרל סרל וסרל
 סרל וסרל . סרל סרל סרל . יא .
 סרל סרל וסרל סרל סרל סרל *
 סרל סרל סרל סרל סרל . יא . וסרל
 סרל סרל וסרל סרל סרל סרל
 סרל .

סרל סרל סרל סרל סרל . יא . סרל
 וסרל סרל סרל סרל סרל * סרל
 סרל סרל סרל סרל סרל * סרל
 סרל סרל סרל סרל סרל וללול
 סרל סרל . יא . סרל סרל סרל
 וסרל סרל סרל סרל סרל *

סרל סרל סרל סרל סרל . יא . וסרל
 סרל * סרל סרל סרל סרל . יא .
 סרל סרל סרל סרל סרל * סרל
 סרל סרל * סרל סרל וסרל סרל
 יא . סרל וסרל סרל סרל סרל
 סרל סרל סרל סרל *

סרל סרל סרל סרל . סרל סרל
 סרל . יא . סרל סרל סרל
 סרל סרל סרל סרל סרל . יא .
 סרל סרל *

eum non habere speciem Dei, inficiati sumus eum esse Deum. Istæ voces veluti e persona populi Judæorum prolatae sunt.

3. *Despectus et vilissimus hominum*, utpote qui capitatione descriptus fuit. *Vir dolorum et sciens perpassiones*, scivit quippe perpassiones quas pertulit ejus anima dolorosa. *Et avertimus facies nostras ab eo*, ab eo qui convertit omnes facies ad se. *Et contempsimus eum et non reputavimus eum*, quia tributum et capitationem quæ dant primogeniti exegimus ab eo et a Simone.

4. *Vere passiones nostras ipse pertulit*, quia passionibus suis voluit redimere peccata nostra, quando dedit animam suam pro nobis. *Et nos reputavimus eum cruciatum et percussum a Deo et humiliatum*. Hinc dixerunt: *Nonne bene dicimus quia samaritanus es et dæmonium habes*¹.

5. *Ipse occiditur propter peccata nostra*, ut nos redimeret suo sanguine. *Et humiliatur propter scelus nostrum*, humiliatur sub tormentis crucifigentium propter scelus nostrum. *Castigatio pacis nostræ super eum*, juxta quod flagellatione ejus pax facta est inter gentes et angelos.

6. *Omnes nos sicut oves erravimus*. *Unusquisque in viam nos convertimus*, scilicet ante adventum Christi. *Dominus imposuit ei peccata omnium nostrum*, ante crucifixionem ejus.

¹ Joan. VIII, 48:

לִּי אֶחָד חֲכָמִים לְיָדִי . אֵ . לְחֶמְדִּי
 פִּלְגֶּמֶד * וְלִי בֶּטֶן מִבֶּן יִשְׂרָאֵל עֲלִיב
 * . אֵ . מִבֶּן יִשְׂרָאֵל * .

וְיָדִי שְׂחַמֵּל * וְיָדִי לְיָדִי . אֵ . וְ
 וְיָדִי יִשְׂרָאֵל * וְיָדִי חֲכָמִים לְיָדִי
 לְיָדִי . רִבְּ פִלְגֶּמֶד * . מִבֶּן יִשְׂרָאֵל
 פִּלְגֶּמֶד * וְיָדִי יִשְׂרָאֵל * וְיָדִי מִבֶּן
 לְיָדִי * . מִבֶּן יִשְׂרָאֵל * וְיָדִי מִבֶּן
 וְיָדִי יִשְׂרָאֵל * וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל *
 וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל * וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל *
 וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל * וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל *
 וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל * וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל *
 וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל * וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל *
 וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל * וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל *
 וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל * וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל *

וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל * וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל *
 וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל * וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל *
 וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל * וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל *
 וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל * וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל *
 וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל * וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל *

וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל * וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל *
 וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל * וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל *
 וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל * וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל *
 וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל * וְיָדִי מִבֶּן יִשְׂרָאֵל *

7. *Tanquam agnus ad mactationem ductus est coram Pilato, et sicut ovis coram tonsore obmutuit coram Herode.*

8. *E carcere et iudicio ductus est. E iudicio, quo judicarunt eum tota nocte sacerdotes, ductus est ad Pilatum. Testis est porta Pilati, quæ ad petitionem Joannis coram Simone aperta fuit. Et quis narrabit generationem ejus, generationem ejus qui has passiones acerbas pati et portare voluit quis enarrabit tum propter divinitatem, tum propter humanitatem filii Davidis regis? Quia abscissus est de terra viventium. Hoc dictum est aut quia ex Patre ortus est tanquam vivens e vivente, aut quia sublatus est e terra viventium per ascensionem suam. Et ex iniquis populi mei accesserunt ad eum ad conspuendum in faciem ejus et ad eum cruciatibus afficiendum.*

9. *Dederunt impii sepulchrum ejus¹, i. e. mortem ejus in cruce. Et divites in morte ejus justificati sunt, Josephus nimirum nobilis et Pilatus et Nicodemus. Quia non fecit iniquitatem, quia non abnegavit semetipsum dicendo se non esse Deum, ut expetebant.*

10. *Et Dominus voluit eum humiliare atque doloribus afficere. Nimirum, calicem quem dedit mihi Pater non bibam illum²? Et videbit semen, doctrinam Ecclesiæ suæ. Et protrahet dies suos, eandem Ecclesiæ suæ doctrinam. Et voluntas Domini per eum prospe-*

¹ Vers. simpl. « dedit impius. »

² Joan, XVIII, 11.

לְפָנַי מִלֵּאסֵפֶּה . וְ . חֲסֹפֶה
 עֲבִי . מִלֵּאסֵפֶּה וְלִמְסֵלָה מִלֵּאסֵפֶּה .
 וְ . חֲסֹפֶה וְ . חֲסֹפֶה

וְ . חֲסֹפֶה וְ . חֲסֹפֶה . וְ . חֲסֹפֶה
 וְ . חֲסֹפֶה וְ . חֲסֹפֶה . וְ . חֲסֹפֶה

וְ . חֲסֹפֶה וְ . חֲסֹפֶה . וְ . חֲסֹפֶה
 וְ . חֲסֹפֶה וְ . חֲסֹפֶה . וְ . חֲסֹפֶה
 וְ . חֲסֹפֶה וְ . חֲסֹפֶה . וְ . חֲסֹפֶה
 וְ . חֲסֹפֶה וְ . חֲסֹפֶה . וְ . חֲסֹפֶה
 וְ . חֲסֹפֶה וְ . חֲסֹפֶה . וְ . חֲסֹפֶה

וְ . חֲסֹפֶה וְ . חֲסֹפֶה . וְ . חֲסֹפֶה
 וְ . חֲסֹפֶה וְ . חֲסֹפֶה . וְ . חֲסֹפֶה
 וְ . חֲסֹפֶה וְ . חֲסֹפֶה . וְ . חֲסֹפֶה
 וְ . חֲסֹפֶה וְ . חֲסֹפֶה . וְ . חֲסֹפֶה
 וְ . חֲסֹפֶה וְ . חֲסֹפֶה . וְ . חֲסֹפֶה
 וְ . חֲסֹפֶה וְ . חֲסֹפֶה . וְ . חֲסֹפֶה

וְ . חֲסֹפֶה וְ . חֲסֹפֶה . וְ . חֲסֹפֶה
 וְ . חֲסֹפֶה וְ . חֲסֹפֶה . וְ . חֲסֹפֶה
 וְ . חֲסֹפֶה וְ . חֲסֹפֶה . וְ . חֲסֹפֶה
 וְ . חֲסֹפֶה וְ . חֲסֹפֶה . וְ . חֲסֹפֶה
 וְ . חֲסֹפֶה וְ . חֲסֹפֶה . וְ . חֲסֹפֶה

tolorum. Et cortinas tentoriorum
 tuorum extende et non parcas in
 diebus septuaginta discipulorum.
 Quia ad dextram et ad sinistram
 multiplicaberis post crucifixionem.

3. Et semen tuum possidebit
 gentes, quia per doctrinam sacer-
 dotum tuorum irretiuntur ad sa-
 lutem omnes gentes.

4. Nam verecundiae pueritiae
 tuae oblivisceris, quando oblivis-
 ceris te quoad Deum mutatam esse
 teque idola adoravisse. Et probri,
 quod tulisti a justis synagogae non
 recordaberis, in diebus viduitatis
 tuae non recordaberis usque ad
 adventum novissimum. Et Deus
 vocabitur non Jerusalem tantum,
 sed totius terrae.

9. Ut in diebus Noe istud est;
 sicut juravi non transituras ultra
 aquas diluvii super terram, i. e.
 hoc foedus non erit ut illud quod
 in Horeb sancitum fuit et peccatis
 populi irritum factum est. Quia
 Dominus tuus fecit tibi sic. Sic
 juravi quod non irascar contra
 te neque reprehendam te', ut
 non fiat amplius distinctio inter
 legem et legem, foedus et foedus,
 hanc et alteram, synagogam et
 Ecclesiam

11. O humiliata, procellis agi-
 tata, consolatione destituta: quae
 humiliata fuit vitulis (aureis) et
 exagitata ab ariolis. Et nemo e
 prophetis vel liberatoribus potuere
 consolari eam. Ecce facturus sum
 lapides tuos beryllos et fundamen-
 ta tua firmaturus sum lapidibus
 saphyri.

ולא לאכיל ולא עבדו. וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל אֵלֶיךָ שׁוּבוּ. וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל אֵלֶיךָ שׁוּבוּ. וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל אֵלֶיךָ שׁוּבוּ.

לְחַיֵּיךָ וְלִשְׁמִיךָ וְלִשְׁמִיךָ וְלִשְׁמִיךָ. וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל אֵלֶיךָ שׁוּבוּ. וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל אֵלֶיךָ שׁוּבוּ. וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל אֵלֶיךָ שׁוּבוּ.

לְחַיֵּיךָ וְלִשְׁמִיךָ וְלִשְׁמִיךָ וְלִשְׁמִיךָ. וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל אֵלֶיךָ שׁוּבוּ. וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל אֵלֶיךָ שׁוּבוּ. וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל אֵלֶיךָ שׁוּבוּ.

לְחַיֵּיךָ וְלִשְׁמִיךָ וְלִשְׁמִיךָ וְלִשְׁמִיךָ. וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל אֵלֶיךָ שׁוּבוּ. וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל אֵלֶיךָ שׁוּבוּ. וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל אֵלֶיךָ שׁוּבוּ.

לְחַיֵּיךָ וְלִשְׁמִיךָ וְלִשְׁמִיךָ וְלִשְׁמִיךָ. וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל אֵלֶיךָ שׁוּבוּ. וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל אֵלֶיךָ שׁוּבוּ. וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל אֵלֶיךָ שׁוּבוּ.

absque pane¹, et laborem vestrum absque saturitate. Placentas quas idolis faciebant hisce verbis significat.

3. *Gratiam Davidis fidelem. Idem est quod mox addit: Vocabis populos quos non nosti, et gentes, quæ te non noverunt antequam venires, ad te convertentur quando veneris.*

8. *Consilia mea non sunt sicut consilia vestra, nimirum ejus consilia e misericordia procedunt et in gratiam vergunt.*

9-10. *Sicut cælum terra sublimius est... Sicut pluvia e cælo descendit et illuc non redit. Per pluviam quæ omnibus frugibus terram exornat figurat verbum homines virtutibus exornans.*

12. *Exultent montes laudibus et sylva et omnes arbores quæ in ea sunt. Hæc dicta sunt de creaturis quæ expectabant liberationem ab eo quando procul aberat; eadem quoad ejus redemptionem audita fuerunt dum prope aderat. Pro spinis orietur² abies et pro hyssopo germinabit myrtus. Sacramentum horum verborum est de mutatione morum qui exorti sunt et germinaverunt in adventu Christi in populis ejus fidem amplexis. Pro spinis peccata figurantibus et pro hyssopo fructibus orbato exortæ sunt abies et myrtus suaveolentes, figuræ actionum virtutis, puritatis et sanctitatis quæ Deo gratæ sunt illumque oblectant. Idcirco etiam postea propheta dixit: Beatus vir qui*

¹ Vers. simplex: « non pro pane » erraverit in nostro codice amanuensis.

² Pro לִיכָא cod. habet לִיכָא

מללללל ללל וכלללללל וכלללללל
 וכלללללל . מכלללללל וכלללללל וכלללללל
 וכלללללל לללללל . וכלללללללל וכלללללל
 וכלללללל וכלללללל וכלללללל . וכלללללל
 וכלללללל וכלללללל . וכלללללל וכלללללל
 וכלללללל . וכלללללל וכלללללל וכלללללל
 וכלללללל וכלללללל וכלללללל . וכלללללל
 וכלללללל וכלללללל וכלללללל . וכלללללל
 וכלללללל וכלללללל וכלללללל . וכלללללל

fecerit hanc (justitiam) et homo qui illa roboratur et sabbatum servaverit ne profanet illud. Sabbatum quippe hebdomadam notat, et sæculum velut in typo sabbati per septem decurrit. Oportet igitur nos Deo placentes sæculum hoc decurrere toto vitæ spatio in vita bona, non autem illud profanare aut terere in voluptatibus. Rursus: *Pro spinis germinabit abies et pro hyssopo orietur myrtus.* Pro operibus iram provocantibus redeunt et germinant in homine interiore et exteriori opera justitiæ et fructus virtutum.

CAPUT LVI.

וכלללללל וכלללללל וכלללללל
 וכלללללל וכלללללל וכלללללל . וכלללללל
 וכלללללל וכלללללל וכלללללל . וכלללללל
 וכלללללל וכלללללל וכלללללל . וכלללללל
 וכלללללל וכלללללל וכלללללל . וכלללללל

וכלללללל וכלללללל וכלללללל
 וכלללללל וכלללללל וכלללללל . וכלללללל
 וכלללללל וכלללללל וכלללללל . וכלללללל

וכלללללל וכלללללל וכלללללל
 וכלללללל וכלללללל וכלללללל . וכלללללל
 וכלללללל וכלללללל וכלללללל . וכלללללל
 וכלללללל וכלללללל וכלללללל . וכלללללל
 וכלללללל וכלללללל וכלללללל . וכלללללל

¹ Marc. XI, 17.

CAPUT LVI.

3. *Neque vero dicat filius alienigenarum qui adjungitur Domino: plane separavit me Dominus a populo suo, i. e. nec dicat filius alienigenarum seu ethnicorum illorum qui adhærent viris Judæis: plane separavit me Dominus a populo suo quando ascendi.*

4. *De Eunuchis qui servant sabbata mea et firmiter tenent fœdus meum... dabo nomen æternum.* Forsan de Daniel et sociis ejus locutus est.

6-7. *Et filios alienigenarum qui Domino se adjunxerunt adducam in montes sanctos meos, et lætificabo eos in domo orationis meæ; quoniam domus mea domus orationis vocabitur unctis (gentibus).* Hoc ad ecclesiam gentium refertur, sicut ipse Dominus noster explicavit Judæis, et scriptum est in Evangelio¹.

כל סמא ויחל לא לחבל לחלו סמא
 ויחל . ו . חוהי . ו . לחבל ויחל
 חסא . ו . לחבל ויחל

חלוהי חסא ויחל . ו . חוהי
 ויחל חסא ויחל . ו . חוהי
 חסא ויחל . ו . חוהי
 חסא ויחל . ו . חוהי
 חסא ויחל . ו . חוהי

CAPUT LVII.

וה ויחל . ו . חוהי
 חסא ויחל . ו . חוהי
 חסא ויחל . ו . חוהי
 חסא ויחל . ו . חוהי
 חסא ויחל . ו . חוהי

חסא ויחל . ו . חוהי

חסא ויחל . ו . חוהי

חסא ויחל . ו . חוהי

חסא ויחל . ו . חוהי
 חסא ויחל . ו . חוהי
 חסא ויחל . ו . חוהי
 חסא ויחל . ו . חוהי

¹ Vers. simpl. : « extendisti. »

9. *Omnes bestiae agri venite, devorate omnes bestias sylvarum.* Hisce aut Medos excitat contra Babylonios aut Græcos adversus Hebræos.

10. *Omnes cæci et ignari.* Quia ignorant quod vident vocavit eos cæcos. *Canes muti sunt omnes; nec possunt latrare; indulgent voluptati, recumbunt et amant dormire.* Quia non evigilant ad videnda miracula vocat eos canes mutos.

CAPUT LVII.

1. *Ecce justus perit et nemo est qui animum adjiciat...* Quia a conspectu malitiæ rapitur justus, malitiæ scilicet advenientis. Quia a conspectu malitiæ rapitur justus, reprehendit eos et dicit : *Viri sancti rapiuntur, et non intelligunt illos per mortem fugere a futura malitia.*

5. *Necavistis pueros in fluvius sub rupibus.*

7. *Super montes altos posuisti cubile tuum, quod in (offerendis) placentis nocturnis faciebas.*

8 *Quia a me recessisti et ascendisti et amavisti¹ cubile eorum, i. e. fuisti a partibus idolorum.*

9. *Et laudata fuisti a regibus propter unguentum, quod illis mittebas quando ad eos confugiebas. Et misisti nuntios tuos longe confugiens ad reges gentium, aut, ut Ezechiel ait, cum Diis gentium te constuprans. Voluptuosa et de-*

ספספסא . יא . ספספסא ספספסא
 * ספספסא *

ספספסא ספספסא ספספסא ספספסא .
 יא . ספספסא ספספסא ספספסא .
 ספספסא ספספסא ספספסא . ספספסא ספספסא
 * ספספסא ספספסא ספספסא *

ספספסא ספספסא ספספסא ספספסא *

ספספסא ספספסא ספספסא . יא . ספספסא
 ספספסא * ספספסא ספספסא . יא . ספספסא
 * ספספסא ספספסא *

ספספסא ספספסא ספספסא . יא .
 ספספסא ספספסא ספספסא ספספסא ספספסא
 ספספסא ספספסא * ספספסא ספספסא ספספסא
 ספספסא ספספסא ספספסא . יא . ספספסא
 ספספסא ספספסא ספספסא ספספסא ספספסא .

ספספסא ספספסא ספספסא ספספסא *
 ספספסא ספספסא ספספסא . ספספסא ספספסא ספספסא
 ספספסא ספספסא . יא . ספספסא ספספסא ספספסא
 * ספספסא ספספסא *

ספספסא ספספסא ספספסא . יא . ספספסא
 ספספסא . יא . ספספסא ספספסא * ספספסא ספספסא
 * ספספסא . יא . ספספסא ספספסא ספספסא

ספספסא ספספסא ספספסא . יא . ספספסא
 * ספספסא ספספסא ספספסא *

*licata*¹, i. e. formosa et plena deliciis ac voluptatibus.

14. *Et dicent : Auferte offendicula a via populi mei.* Forsan hæc dixit de Judæorum zelatoribus, qui interfecerunt populares suos eo quod ad idola defecerant et offendiculo fuerant concivibus suis in diebus Græcorum.

11. *A quo pertemrita fuisti ut me abnegares?*

15. *Humiles et afflictos mente* qui fuerunt in diebus Machabæorum. *Ad vivificandum spiritum, ad salvandum spiritum humilium.*

17. *Propter crimen fraudis ejus iratus sum et percussi eam.* Propter ejus iniquitatem et fraudem cordis ejus tradidi eam in manus inimicorum ejus. *Et conversa est et irata est*², *et abiit suspirium ejus in via cordis ejus.* Ivit cum ea suspirium cordis ejus quando descendit.

18. *Sed conversus sum et vidi vias virtutum ejus. Et sanavi eam et consolatus sum et rependi consolationem ipsi et lugentibus ejus ;* i. e. beneficiis consolatus sum eam et lugentes ejus.

19. *Creatus est sermo labiorum* non ad accusandum sed ad laudandum Deum. *Pacem longinquis et propinquis,* i. e. dispersis et congregatis.

21. *Non est pax impiis, Græcis* scilicet qui exagitantur bello Judææ.

¹ Supra XLVII, 4.

² Vers. simpl. : « et conversus sum et iratus sum. »

CAPUT LVIII.

מִן הַכֶּתֶף הַזֹּאת הָאֵלֹהִים מֵאֵלֶיךָ
 חֲדָשׁוֹת * וְכִי תִּשְׁמָעוּ בְּכֹחַ
 חֲדָשׁוֹת וְכֹחַ הָאֵלֹהִים מֵאֵלֶיךָ
 חֲדָשׁוֹת * וְכִי תִּשְׁמָעוּ בְּכֹחַ
 חֲדָשׁוֹת * וְכִי תִּשְׁמָעוּ בְּכֹחַ
 חֲדָשׁוֹת * וְכִי תִּשְׁמָעוּ בְּכֹחַ
 חֲדָשׁוֹת * וְכִי תִּשְׁמָעוּ בְּכֹחַ

לְכָל הָאֵלֹהִים * וְכִי תִּשְׁמָעוּ
 בְּכֹחַ חֲדָשׁוֹת * וְכִי תִּשְׁמָעוּ
 בְּכֹחַ חֲדָשׁוֹת * וְכִי תִּשְׁמָעוּ
 בְּכֹחַ חֲדָשׁוֹת * וְכִי תִּשְׁמָעוּ
 בְּכֹחַ חֲדָשׁוֹת * וְכִי תִּשְׁמָעוּ
 בְּכֹחַ חֲדָשׁוֹת * וְכִי תִּשְׁמָעוּ
 בְּכֹחַ חֲדָשׁוֹת * וְכִי תִּשְׁמָעוּ

לֹא תִשְׁמָעוּ בְּכֹחַ חֲדָשׁוֹת *
 וְכִי תִּשְׁמָעוּ בְּכֹחַ חֲדָשׁוֹת *
 וְכִי תִּשְׁמָעוּ בְּכֹחַ חֲדָשׁוֹת *
 וְכִי תִּשְׁמָעוּ בְּכֹחַ חֲדָשׁוֹת *
 וְכִי תִּשְׁמָעוּ בְּכֹחַ חֲדָשׁוֹת *
 וְכִי תִּשְׁמָעוּ בְּכֹחַ חֲדָשׁוֹת *
 וְכִי תִּשְׁמָעוּ בְּכֹחַ חֲדָשׁוֹת *
 וְכִי תִּשְׁמָעוּ בְּכֹחַ חֲדָשׁוֹת *

וְכִי תִּשְׁמָעוּ בְּכֹחַ חֲדָשׁוֹת *
 וְכִי תִּשְׁמָעוּ בְּכֹחַ חֲדָשׁוֹת *
 וְכִי תִּשְׁמָעוּ בְּכֹחַ חֲדָשׁוֹת *
 וְכִי תִּשְׁמָעוּ בְּכֹחַ חֲדָשׁוֹת *

CAPUT LVIII.

1. *Clama ex gutture tuo et non parcas et ostende populo meo iniquitatem suam. Mandat prophetæ ut clamet et prædicet in auribus omnium, nec parcat proclamans comminationes Dei: quod scilicet Deus eos internecioni traditurus est eorumque iniquitatem propalaturus, ut agnoscant se juste pati quæ ipsis sunt obventura.*

3. *Quare jejunamus et humiliamus animas nostras et tu ignoras? Sic exorant me ut faciam eis retributionem justitiæ eorum. In die enim jejunii vestri facitis voluntates vestras malas. Reprehendit eos per prophetam; quia vidi, inquit, non retribuui vobis. Et affertis idola vestra, i. e. opera vestra reproba idolis significata.*

4-5. *Ne jejunetis ut hodie ut audiri faciatis vocem vestram in excelso. Non enim istud est jejunium quod elegi. Ne jejunetis tanquam ad perficiendas voluntates vestras malas, quasi votum quoddam feceritis ut fiat vobis hoc vel illud, et mala eveniant inimicis vestris. Hujusmodi enim jejuniis et orationibus, inquit, quæritis oblectamentum voluntatum vestrarum et non meæ, et, quia me contemnitis, clamatis in excelso: Jejunavimus et humiliavimus animas nostras.*

5. *Hoc est enim jejunium quod elegi ut homo se humiliet tanquam hamum, opere ut hamum et etiam humiliatione pœnitentiæ. Et sacco et cinere humiliet se, i. e. sacco*

עבדא . ויכחש ויכחש / אב קלדוהי מלא
 חתוהוהוהו . ויכחש / אב חתוהוהו
 מעבד עבדא . ו . חתוהוהו .

מחלא וסא לאנספ חס וסא . וסוהמסא
 לא ויכחש . ו . מחלא וסא לא וסא
 נעבדא מ חתוהוהו . וסא לאנספ
 נעבדא חתוהוהו וסא לאנספ . נעבדא
 נעבדא אב חסא . לאנספ חתוהוהו אב
 ויכחש . וסא לאנספ אב ויכחש ויכחש
 חתוהוהו .

ויכחש חס אב ויכחש . וסא וסא וסא .
 חתוהוהו חתוהוהו . ו . חתוהוהו ויכחש
 חתוהוהו ויכחש חסא . חסא ויכחש ויכחש
 חתוהוהו ויכחש חסא . חתוהוהו ויכחש
 חתוהוהו ויכחש חסא . חתוהוהו ויכחש
 חתוהוהו .

מחלא וסא לאנספ חסא . וסא . וסא .
 חתוהוהו וסא . חתוהוהו . וסא .
 חתוהוהו וסא . חתוהוהו . וסא .
 חתוהוהו וסא . חתוהוהו . וסא .
 חתוהוהו וסא . חתוהוהו . וסא .
 חתוהוהו וסא . חתוהוהו . וסא .

וסא חסא ויכחש ויכחש . וסא . אב
 ויכחש ויכחש ויכחש . וסא . ויכחש
 ויכחש ויכחש ויכחש . וסא . ויכחש

rei eam attingenti. *Qui comederit ex ovis eorum morietur et qui fregerit unum ex eis reperiet anguiculum.* Qui credit et loquitur juxta eorum verba morietur in peccatis suis, et qui agit conformiter ad eorum opera inveniet anguiculum seu amaritudinem.

9-10. *Idcirco recessit a nobis judicium et justitia non veniet ad nos ; i. e. propterea non habuimus vindictam de inimicis nostris nec salvati sumus. Expectavimus lucem et factæ sunt tenebræ. Palpavimus parietem ut cæci ; impegimus ipso meridie non secus ac vesperino tempore ; et suspiravimus sicut hi qui morti proximi sunt.*

11-13. *Rugimus omnes tanquam ursi et tanquam columbæ gemuimus, et peccata nostra contestati sunt. Expectavimus salutem et attigit nos captivitas, cum reliquis quæ recitat et adducit quæ sustinuerunt tempore captivitatis et quando descenderunt Babylonem. Dicit quippe propheta : Quia locuti sumus injurias contra Deum et rebellavimus in eum.*

14. *Quia impegit veritas in viis¹ in lege Dei, et putaverunt increpationem et retributionem non posse venire.*

15. *Quia etiam veritas abdita fuit, eo quod timuerunt eam publice eloqui sicut septem millia tempore Jezabelis.*

16. *Et vidit Deus et nemo erat qui faceret judicium. Simile quid dixit ad Jeremiam tempore capti-*

¹ Pro וסא/ Vers. simpl. habet וסא/.

וְכֵן יִבְרָכְךָ לְעַמְּךָ וְלָאֲרָמִים
 מִכָּל הָאֲרָמִים וְכֵן יִבְרָכְךָ
 לְכָל רִצְוֹת חַיִּיךָ . מִכָּל חַיִּיךָ וְלָאֲרָמִים
 כִּי תִבְרָכְךָ . לְכָל רִצְוֹת חַיִּיךָ
 נִפְתָּח בְּכָל מִנְיָן . וְכֵן יִבְרָכְךָ
 לְכָל חַיִּיךָ . וְכֵן יִבְרָכְךָ לְכָל חַיִּיךָ
 לְכָל חַיִּיךָ . כִּי תִבְרָכְךָ מִכָּל
 הָאֲרָמִים . לְכָל חַיִּיךָ . וְכֵן יִבְרָכְךָ
 לְכָל חַיִּיךָ . לְכָל חַיִּיךָ . לְכָל חַיִּיךָ
 מִכָּל חַיִּיךָ . לְכָל חַיִּיךָ . לְכָל חַיִּיךָ
 מִכָּל חַיִּיךָ . לְכָל חַיִּיךָ . לְכָל חַיִּיךָ

וְכֵן יִבְרָכְךָ לְעַמְּךָ וְלָאֲרָמִים
 מִכָּל הָאֲרָמִים וְכֵן יִבְרָכְךָ
 לְכָל רִצְוֹת חַיִּיךָ . מִכָּל חַיִּיךָ
 וְכֵן יִבְרָכְךָ לְכָל חַיִּיךָ . לְכָל חַיִּיךָ
 מִכָּל חַיִּיךָ . לְכָל חַיִּיךָ . לְכָל חַיִּיךָ

וְכֵן יִבְרָכְךָ לְעַמְּךָ וְלָאֲרָמִים
 מִכָּל הָאֲרָמִים וְכֵן יִבְרָכְךָ
 לְכָל רִצְוֹת חַיִּיךָ . מִכָּל חַיִּיךָ
 וְכֵן יִבְרָכְךָ לְכָל חַיִּיךָ . לְכָל חַיִּיךָ
 מִכָּל חַיִּיךָ . לְכָל חַיִּיךָ . לְכָל חַיִּיךָ

וְכֵן יִבְרָכְךָ לְעַמְּךָ וְלָאֲרָמִים
 מִכָּל הָאֲרָמִים וְכֵן יִבְרָכְךָ
 לְכָל רִצְוֹת חַיִּיךָ . מִכָּל חַיִּיךָ
 וְכֵן יִבְרָכְךָ לְכָל חַיִּיךָ . לְכָל חַיִּיךָ
 מִכָּל חַיִּיךָ . לְכָל חַיִּיךָ . לְכָל חַיִּיךָ

omnes oves Cedar congregabuntur ad te ; arietes Nabuoth servient tibi. Hæ sunt oblationes gentium, quas acceperunt Hebræi in compensationem injuriæ sibi illatæ et spoliolum ipsis ereptorum, quando in captivitatem abducti sunt, sicut compensationem sumpserant quando egressi sunt ex Ægypto. Apparet autem hæc etiam respicere Ecclesiam, quum ex omnibus partibus populi veniant ad eam venerandam portantes oblationes reconciliationis, non solum oblationes spirituales confessionis et voluntatis, sed etiam hæc typica piacularia : incensum suave, lampades, et vestes seu indumenta pretiosa ad ornamentum ejus

7. *Et domum gloriæ meæ gloriosam reddam.* Quod gloria novissima præstabit gloriæ primæ hoc etiam Ecclesiæ convenit. Ipsa quippe vere domus est gloriæ Dei.

8. *Qui sunt isti qui ut nubes volant ?* Videns propheta per revelationem majestatem et gloriam eorum qui convertuntur dixit : *Qui sunt isti qui ut nubes volant et ut columbæ ad fenestras suas ?* Nubes et columbas justos et justas appellat. Fenestræ autem domum refugii repræsentant.

9. *Quia me expectabunt insulæ et naves Tharsis, ut ab initio.* Etsi hæc lectio synagogæ mystice conveniat quæ rediit e Tharsis post ruinam Gog, sicut redierat primum quando ascendebant e Babylone. Tamen Ecclesiam respicit quia gentes a Deo procul aberant.

בְּפִתְחֵי אֲפֻקֵּי אֲמִלָּהּ חֲרִיבִים
 וְלֹא בְּאִסְרֵי . וָ . חֲרִיבִים וְלֹא חֲרִיבִים
 וְלֹא בְּאִסְרֵי חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים
 חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים
 חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים

וְלֹא בְּאִסְרֵי חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים
 חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים
 חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים

וְלֹא בְּאִסְרֵי חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים
 חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים

וְלֹא בְּאִסְרֵי חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים
 חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים
 חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים
 חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים
 חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים

וְלֹא בְּאִסְרֵי חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים
 חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים
 חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים
 חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים

וְלֹא בְּאִסְרֵי חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים
 חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים
 חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים
 חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים
 חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים
 חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים
 חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים
 חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים
 חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים
 חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים חֲרִיבִים

11. *Apertæ semper erunt januæ tuæ die noctuque et non claudentur orationi omni tempore.*

14. *Et venient ad te humiliati filii humiliantium te.* Hoc dicit de filiis persecutorum qui sua conversione adoratores efficiuntur.

15. *Pro eo quod fuisti derelicta et exosa Deo a tempore ædificationis turris et deinceps, faciam te lætissimam in æternum.*

16. *Lac gentium suges ; oblationes gentium accipies.*

17. *Pro ære adducam aurum ; pro rebus contemptibilibus et rejiciendis, quas adorantes idola habebatis, spirituales et cœlestes dabuntur vobis in Ecclesia.*

19. *Non erit tibi sol in lucem diurnam.* Non amplius sedebis confisa in astris quæ invocabas ut Deos.

20. *Et lux lunæ non illuminabit te, quia Dominus erit tibi lux in æternum.* Hæc fient Ecclesiæ per surculum quem plantasti in tribu Judæ.

22. *Minimus erit in millenos, pauci erant et facti sunt in millia ; initio pauci erant et brevi tempore facti sunt in populum ingentem. Ego Dominus ad tempus ejus servavi eum ad consolandos omnes lugentes. Pro cinere unguentum suave, pro luctu amictus laudis et pro spiritu dolente vocabuntur arietes justitiæ.* Significatur Dominum prophetarum ad adimplendos omnes prophetas in fine temporum venturum esse. Illum servat Pater in tempus saluti opportunum. Et

חַדְשָׁם . סֵלֶה וְיִצְחָק . סֶחֱבִי עִיִּי
 אֵיךְ אֲחַקֵּךְ . אֵיךְ וְאֲחַקֵּךְ אֲחַקֵּךְ
 מִשְׁכַּח דְּעִלְיָהּ . מִשְׁכַּח דְּעִלְיָהּ . מִשְׁכַּח דְּעִלְיָהּ
 אֵיךְ דְּעִלְיָהּ . מִשְׁכַּח דְּעִלְיָהּ . מִשְׁכַּח דְּעִלְיָהּ
 מִשְׁכַּח דְּעִלְיָהּ . מִשְׁכַּח דְּעִלְיָהּ . מִשְׁכַּח דְּעִלְיָהּ
 מִשְׁכַּח דְּעִלְיָהּ . מִשְׁכַּח דְּעִלְיָהּ . מִשְׁכַּח דְּעִלְיָהּ
 מִשְׁכַּח דְּעִלְיָהּ . מִשְׁכַּח דְּעִלְיָהּ . מִשְׁכַּח דְּעִלְיָהּ

venit *consolari lugentes* (LXI, 2)
 nempe justos qui lugebant perdi-
 tionem mundi ab errore. *Et non*
est qui salvavit. Et postquam sal-
 vavit gentes quæ quodammodo de-
 missæ, disjectæ et reæ erant cultus
 falsi, unxit et lenivit eas oleo fessos
 recreante, quod est oleum unctionis
 et induit eas stola candida
 baptismi et recreavit eas a doloribus
 effecitque arietes cultu justitiæ
 illustres.

CAPUT LXI.

CAPUT LXI.

אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם
 אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם
 אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם
 אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם
 אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם
 אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם

1. *Spiritus Domini Dei super*
me, eo quod unxit me ad evange-
lizandum, i. e. unxit eum Deus
Spiritu sancto. Etenim incarnatus
 et corpore humano indutus dicitur
 accepisse Spiritum et unctum esse
 Spiritu, quum pro nobis Spiritum
 acceperit et illo nos unxerit.

אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם
 אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם
 אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם
 אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם
 אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם
 אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם
 אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם . אֲנִי הָיִיתִי לְעֹלָם

1. *Spiritus Domini super me,*
 ille Spiritus qui a Patre procedit et
 sua essentia est in me qui Verbum
 et Filius Patris sum et propter
 meam incarnationem unctionem
 accepi œconomiae. *Spiritus Do-*
mini super me. Propterea quod
unxit me Dominus, ad evangeli-
zandum pauperibus misit me. Iis
 enim qui scientia Dei egebant et
 peccatis divites erant prædicabat
 dicens: *Pœnitentiam agite, ap-*
*propinquavit regnum Dei*¹. Sic
 etiam confractos corde sanavit et
 captivis prædicavit dimissionem
 quando alligavit Fortem et libe-
 ravit nos. Et cæcis visum largitus

¹ *Math. IV, 17.*

וְלֹא בְּחֹשֶׁךְ יִהְיֶה אֲנִי כִּי אֶנִּי יְהוָה .

וְעַתָּה אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי .
וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי .
וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי .
וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי .
וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי .
וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי .
וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי .
וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי .
וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי .
וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי .

וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי .
וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי .
וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי .
וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי .
וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי .
וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי .
וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי .
וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי .
וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי .
וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי .

וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי . וְאִם אֲנִי אֶנִּי .

est quando velut Oriens ortus est
iis qui in tenebris ignorantiae et in
umbra mortis sedebant.

2. Ad loquendum simpliciter: *ut
proclamem annum acceptabilem
et jucundum Domino*, scilicet an-
num omnium conjunctim bonorum
et virtutibus plenum. *Ad evange-
lizandum pauperibus*, humilibus
nempe exaltationem. *Et consoli-
dem confractos corde* per condo-
nationem. *Proclamem libertatem
captivis*, libertatem iis qui captivi
sunt in peccato. *Et solutionem in
carcere detentis*, iis qui vinculis
pravarum consuetudinum detinen-
tur. *Et proclamem annum jucu-
dum Domino*. Significat Messiam
post baptismum egressurum esse
ad sanandum et prædicandum no-
vam Evangelii doctrinam et ad
lugentes consolandos per promis-
siones cœlestes.

6. *Vos autem sacerdotes Domi-
ni vocabimini et ministri Dei*. Hoc
dicit quia cessaverat sacerdotium
eorum per septuaginta annos. Con-
venit autem Ecclesiæ e gentibus
collectæ, quia, postquam incar-
natus est et providentialiter Spiritu
sancto unctus est in baptismo in
Jordane ægrotosque sanavit et con-
tritos corde confortavit ac liberta-
tem prædicavit atque remissionem
peccatorum largitus est, constituit
intra Ecclesiam e gentibus quas
salvavit collectam sacerdotes et
œconomos et dixit ad eos: vos
vocabimini: sacerdotes Domini.
Opes gentium comedetis, oblatio-
nes eorum et sacrificia.

7. *Duplicem hæreditatem possi-*

וְיִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל חַלְלָהּ . וְחַלְלָהּ יִשְׂרָאֵל
 חַלְלָהּ . וְ . חַלְלָהּ חַלְלָהּ

חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ
 חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ
 חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ
 חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ

חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ
 חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ
 חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ
 חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ
 חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ
 חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ
 חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ
 חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ

CAPUT LXIII.

חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ
 חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ
 חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ
 חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ חַלְלָהּ

⁴ Psal. XLIV, 17-18.

⁵ Cod. חַלְלָהּ

terram, ut prædicetur per eos nomen meum in generationem et generationem⁴. Et quemadmodum sponsus oblectatur sponsa, ita te oblectabitur Dominus, propter conversionem tuam.

6. *Super muros tuos Jerusalem constitui custodes.* Istius Jerusalem populi Israelitici custodes fuerunt prophetæ et iusti, Jerusalem autem spiritualis seu Ecclesiæ sanctæ custodes et rectores a Deo constituti sunt summi sacerdotes et sacerdotes.

7. *Non tacebunt neque silebunt commemoratores⁵ donec stabiliat te.* Etenim omni tempore deprecabantur pro Israelis liberatione. Hæc igitur reditum populi respiciunt.

10. *Transite, transite, restituite viam populo, terite semitas, purgate lapides.* Retributio est Edomitarum eo quod dixerint: *Nudate, nudate, usque ad fundamentum in ea⁶.* Respicit etiam hic locus præpositos Ecclesiæ quibus creditum est verbum salutis, quia verbum Dei eis mandat ut ostendant populo viam veritatis, ut terant semitas salutis, solvant et extinguant omne verbum scandali et perturbationis.

CAPUT LXIII.

1. *Quis est iste qui venit de Edom?* Interrogat semetipsum et sibi respondet dicens: *Ego loquor justitiam.* Et quænam est, Domine, justitia quam loqueris? Cal-

⁶ Psalm. CXXXVI, 7.

חֲסִידֵי יְהוָה . יָדָה . חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה . יָדָה . חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה

חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה . יָדָה . חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה

חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה

חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה

חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה

חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה

חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה

¹ Infra vers. 6.
² Abdias 4.

*cavi populos in ira mea*¹; etenim extulerunt se contra gentes tempore iræ meæ.

3. *Torcular calcavi solus et nemo ex populis aderat mihi*; Israel quippe solus vastavit Edomitas post reversionem.

4. *Quia dies ultionis*, quæ fiet in Edomitas, *in corde meo repositus est. Et dies salutis*: salus populo meo futura advenit.

5. *Respexi et nemo erat qui adjuvaret*; respexi in Edomitas quia sanguis nobilis erat in eis, respexi ut misericordiam sibi quærerent et in eis nemo inventus est qui adjuvaret.

6. *Et calcavi eos in ira mea*, et afflixi eos in furore meo, et *in terram dejeci robur eorum*; idem est ac illud: *Si te extuleris et inter stellas posueris nidum tuum, exinde te dejiciam*, ait Dominus².

7. *Gratiam Domini memorabo*; gratiarum igitur actio pro prioribus beneficiis significatur per « gratiam Domini memorabo. » E contra verba « *Quare avertisti me, Domine, a via tua* », reprehensionem continent de novissimis.

9. *Angelus faciei ejus salvavit eos*. In omnibus Israelitarum peccatis, ultionem de illis non sumpsit Deus propter Moysen qui in conspectu ejus egit ut non perderet eos. *Et extulit eos et evexit eos cunctis diebus sæculi*, per facinora præclara quæ identidem per prophetas contingebant illis.

10. *Et ipsi exasperaverunt ejus*

² Infra vers. 17.

מִנְּךָ אֵלֵינוּ דְּבָרָא דְּהוּא . אֵלֵינוּ
 הָיָה וְיִהְיֶה חַיִּים

לְעַלְמָא דְּבָרָא דְּהוּא וְיִהְיֶה . אֵלֵינוּ
 לְחַיִּים חַיִּים וְיִהְיֶה . אֵלֵינוּ לְחַיִּים
 חַיִּים . אֵלֵינוּ חַיִּים וְיִהְיֶה . אֵלֵינוּ
 חַיִּים חַיִּים חַיִּים

CAPUT LXIV.

לֹא חָסַד עָשִׂיתָ אֵלֵינוּ . אֵלֵינוּ
 מִבְּרִיתִי לְאַפְעִינֵנוּ לְחַיִּים חַיִּים
 חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים

אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ אֵלֵינוּ
 חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים
 חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים

חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים
 חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים
 חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים
 חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים

חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים
 חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים
 חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים
 חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים

חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים
 חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים
 חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים
 חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים חַיִּים

¹ Vers. simpl. « avertisti nos, » ut hebræus et
 TOM. II.

ne, pater noster es; fecisti hæc eis,
tu es salvator a sæculo.

17. *Quare, Domine, avertisti me¹ a via tua et indurasti cor nostrum ne timeremus te.* Vana rursus accusatio, prædicta quippe fuerat hæc captivitas a Moyse et ab omnibus prophetis.

CAPUT LXIV.

1. *Annon cælos aperuisti et descendisti ad nos juvandos? A conspectu tuo liquefacti sunt montes.* Ægyptios, Amorrhæos et Amalecitas montes vocat propter eorum elationem.

2. *Comburet etiam nunc ignis tuus inimicos tuos.* Et propter ultionem quam præstas nobis notum fiet nomen tuum inimicis tuis.

3. *Quando fecisti terribilia non expectavimus te.* Si peccavimus tibi, antiqui quibus miracula fecisti nec ipsi justi fuerunt. *Et nunc fac duo illa in revelatione tua super nos :* nobis salutem et adversariis nostris vindictam.

4. *A sæculo quippe, i. e. a die quo separasti tibi hunc populum a ceteris.* *Nec oculus vidit Deum præter te... qui cum deliciis occurris iis qui faciunt justitiam quique in viis tuis tui memores erunt, i. e. in miraculis tuis quæ coram illis facta sunt.*

5. *Ecce tu iratus es, quia peccavimus tibi... In illis mundus salvabitur, in miserationibus tuis quas mundo exhibuisti, salvabitur mundus.*

vulgata habent. Hoc postulat contextus.

ܐܝܬܝܢ ܐܝܡ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ
ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ
ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ

ܐܝܬܝܢ ܐܝܡ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ
ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ
ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ
ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ

CAPUT LXV.

ܐܝܬܝܢ ܐܝܡ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ
ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ
ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ
ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ

ܐܝܬܝܢ ܐܝܡ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ
ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ
ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ
ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ

ܐܝܬܝܢ ܐܝܡ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ
ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ
ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ
ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ

ܐܝܬܝܢ ܐܝܡ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ
ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ
ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ
ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ

ܐܝܬܝܢ ܐܝܡ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ ܕܥܩܪܐ ܕܥܝܢܐ

6. *Sumus velut impuri omnes.* Hæc est oratio ejus pro eis. *Defluximus ut folia omnes*; nimirum per singulas generationes captivi facti sunt.

7. *Nec est qui invocet nomen meum*; quia idola adorabant, memoriam nominis tui non faciebant. *Et non est qui recordeter firmiter in te confidere*; omnem quippe suam confidentiam in idolis reponabant.

CAPUT LXV.

1. *Quæsitus sum ab eis qui me non quærebant.* Hic in persona filii ausus est Isaias loqui coram Judæis, nec timuit, ut testatus est apostolus Paulus. *Et inventus sum ab his qui non me quæsiverunt*, scilicet a gentibus. *Et dixi: Ecce me*; Ecce me populo e gentibus collecto qui non invocaverat nomen meum.

2. *Expandi manus meas tota die*; i. e. expandi manus meas in cruce tota die super populum Israel inobedientem. *Super populum inobedientem.* Et cur noluit Israel obedire? *Quia, inquit, incedunt post cogitationes suas*, etc.

3. *Sacrificant in hortis et ponunt thura super lapides*¹, juxta legem incantatorum. Lapidés altaria vocat super quibus offerebant filios suos dæmoniis.

5-7. *Et dicunt: Ne accedas ad me: peccata eorum et peccata patrum eorum, dupliciter stant coram me*, ait Dominus; i. e.

¹ Pro ܐܝܬܝܢ codex mendose habet ܐܝܬܝܢ

לְסִבָּה חֶמְדָּה וְשִׁמְשֹׁנִים וְיִשְׁמִיעֵל וְיִשְׁמִיעֵל
 חֶמְדָּה בְּפִנְיָהּ מִיָּד * שִׁמְשֹׁנִים .
 וְ . חֶמְדָּה אֶתְּנֶה לָּהֶם חֶמְדָּה
 וְשִׁמְשֹׁנִים . וְיִשְׁמִיעֵל *

אֶת וְשִׁמְשֹׁנִים וְיִשְׁמִיעֵל חֶמְדָּה . וְשִׁמְשֹׁנִים
 אֶת לֹא אֶסְחָדֶנָּה : חֶמְדָּה וְחֶמְדָּה אֶת
 חֶמְדָּה . וְשִׁמְשֹׁנִים וְיִשְׁמִיעֵל חֶמְדָּה . וְשִׁמְשֹׁנִים
 וְחֶמְדָּה חֶמְדָּה וְחֶמְדָּה .. וְ . אֶת . וְשִׁמְשֹׁנִים
 וְשִׁמְשֹׁנִים חֶמְדָּה וְשִׁמְשֹׁנִים אֶתְּנֶה לָּהֶם חֶמְדָּה
 חֶמְדָּה וְשִׁמְשֹׁנִים .. וְשִׁמְשֹׁנִים חֶמְדָּה חֶמְדָּה
 חֶמְדָּה וְשִׁמְשֹׁנִים חֶמְדָּה חֶמְדָּה * חֶמְדָּה
 וְשִׁמְשֹׁנִים חֶמְדָּה חֶמְדָּה אֶתְּנֶה לָּהֶם חֶמְדָּה
 חֶמְדָּה . וְשִׁמְשֹׁנִים חֶמְדָּה חֶמְדָּה וְשִׁמְשֹׁנִים
 חֶמְדָּה לֹא אֶסְחָדֶנָּה וְשִׁמְשֹׁנִים חֶמְדָּה
 חֶמְדָּה חֶמְדָּה חֶמְדָּה חֶמְדָּה . חֶמְדָּה אֶתְּנֶה
 חֶמְדָּה חֶמְדָּה . חֶמְדָּה חֶמְדָּה חֶמְדָּה חֶמְדָּה
 חֶמְדָּה חֶמְדָּה . חֶמְדָּה חֶמְדָּה חֶמְדָּה חֶמְדָּה .
 חֶמְדָּה חֶמְדָּה . חֶמְדָּה חֶמְדָּה חֶמְדָּה חֶמְדָּה *
 חֶמְדָּה אֶתְּנֶה לָּהֶם חֶמְדָּה חֶמְדָּה * חֶמְדָּה
 חֶמְדָּה חֶמְדָּה חֶמְדָּה חֶמְדָּה *

חֶמְדָּה חֶמְדָּה חֶמְדָּה חֶמְדָּה . חֶמְדָּה
 חֶמְדָּה חֶמְדָּה . חֶמְדָּה חֶמְדָּה חֶמְדָּה חֶמְדָּה .
 חֶמְדָּה . חֶמְדָּה חֶמְדָּה חֶמְדָּה חֶמְדָּה . חֶמְדָּה
 חֶמְדָּה חֶמְדָּה חֶמְדָּה חֶמְדָּה . חֶמְדָּה חֶמְדָּה

scripta sunt coram me et ea non operiam, donec peccata eorum et patrum eorum duplo retribuantur a me. *שִׁמְשֹׁנִים* i. e. dupliciter; in sinu eorum et in sinu eorum patrum retribuam peccata eorum.

5-10. *Sicut reperitur acinus in botru et dicit quis: ne corrumpas illum, quia benedictio est in eo. Et erit Saron in caula ovium et vallis Achor in cubile boum.* Etsi sacramentum huiusce loci in justis qui inter Israelitas erant praefiguratum fuerit; tamen ejus veritas adimpleta fuit in illo qui occultabatur in justis domus Judæ et per eos traducebatur. Conservata est enim synagoga propter justos, et justis cum eorum populo propter Christum qui per eorum populum traducebatur. Acinus in botru typum exprimebat Justorum qui inerant in populo; benedictio autem quæ in acino erat designabat eum qui Abrahæ promissus erat, qui oriundus erat ex eo et in quo omnes populi credentes benedicendi erant. Saron autem typus est uniuscujusque justis, qui populo protector exstitit: ut Moyses, Josue, Elias, Daniel. Vallis Achor vallis est vindictæ, quæ repræsentat Christum judicem et vindicem, qui est simul caula ovium et cubile boum. Oves totum populum, boves vero ejusdem populi justos et rectos repræsentant.

11-12. *Implevistis mensas Fortunæ et miscuistis ei lagenas et elegistis quod mihi displicet.* Hisce verbis reprehendit eos quod currant post vanitatem et immolent

מִנְעֵמִי חֲסִפָּא מִיָּדָא דְּחַדְוֵי .
 מִיָּדָא דְּמִרְיָא דְּחַדְוֵי מִיָּדָא
 דְּמִיָּדָא דְּחַדְוֵי .

וְהָא חֲבִיבִי מִיָּדָא . מִיָּדָא .
 חֲבִיבִי מִיָּדָא . מִיָּדָא .
 מִיָּדָא . מִיָּדָא .

וְהָא חֲבִיבִי מִיָּדָא . מִיָּדָא .
 מִיָּדָא . מִיָּדָא .

וְהָא חֲבִיבִי מִיָּדָא . מִיָּדָא .
 מִיָּדָא . מִיָּדָא .
 מִיָּדָא . מִיָּדָא .
 מִיָּדָא . מִיָּדָא .

וְהָא חֲבִיבִי מִיָּדָא . מִיָּדָא .
 מִיָּדָא . מִיָּדָא .
 מִיָּדָא . מִיָּדָא .
 מִיָּדָא . מִיָּדָא .
 מִיָּדָא . מִיָּדָא .
 מִיָּדָא . מִיָּדָא .

וְהָא חֲבִיבִי מִיָּדָא . מִיָּדָא .
 מִיָּדָא . מִיָּדָא .
 מִיָּדָא . מִיָּדָא .
 מִיָּדָא . מִיָּדָא .
 מִיָּדָא . מִיָּדָא .

¹ II Cor. I, 20.

ac libent Sortibus et Fortunæ in errore cordis sui. Et horum quidem, inquit, constanter solliciti estis quæ mihi displicent et injucunda sunt.

13. *Ecce servi mei comedent et vos esurietis.* Servi mei populi comedent corpus vivum et bibent pharmacum vitæ, vos autem privabimini.

15. *Et servis suis imponet nomen aliud, scilicet Israel Dei.*

16. *Qui benedicebatur bonis terrestribus in terra, benedicetur bonis spiritualibus in Deo creatore suo. Amen. Et qui jurabat per terram, jurabit per Deum creatorem suum. Amen.* Ex hoc loco sumit apostolus illud : *ad gloriam Dei. Amen*¹.

17. *Quia ecce ego creo cælos novos et terram novam.* Hoc Ecclesiam respicit propter dona cœlestia et spiritualia² ipsi concessa. Si enim Israelitarum curam egit propter terrena ipsis promissa, quanto magis Ecclesiæ providebit propter lætitiā quam expertus est populus in sua conversione. Porro cælos novos et terram novam etiam appellat vitam novam et spiritualem Ecclesiæ elargitam in adventu Christi.

20. *Nec erit ibi amplius infans dierum qui moriatur, et senex non implebit dies suos. Quia infans centum annos natus morietur, i. e. quia deficiet ab eis mors centum annos.* Omnia enim bona per illos centum annos fient eis. *Et qui pec-*

² Cod. mendose מִיָּדָא

ܠܗܘܐ ܕܝܐܠܗ ܠܠܗܐ ܕܡܝܪܝܐ ܕܡܝܪܝܐ
ܡܠܐ ܩܝܡ +

ܡܠܠܐ ܡܝܪܝܐ ܠܡܝܪܝܐ ܕܡܝܪܝܐ . ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ
ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ .

ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ . ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ
ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ . ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ
ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ . ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ
ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ .

CAPUT LXVI.

ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ . ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ
ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ . ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ
ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ . ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ
ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ . ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ
ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ . ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ
ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ .

ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ . ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ
ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ . ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ
ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ . ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ
ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ . ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ
ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ . ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ
ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ ܡܝܪܝܐ .

¹ Supra XLVI, 7. Ab hoc loco usque ad finem ea quæ hic habentur insunt in *Opp. Syr. lat.* II, 94-97.

² Editores romani in versione latina hæc addunt quæ non inveniuntur in textu syriaco: « Pedibus

caverit centesimum annum agens maledicetur. Vindicta etiam cessabit apud eos per centum annos.

24. *Et antequam clament respondebo eis*, loco illius (quod olim dixi): *Clamabunt in auribus meis et non exaudiam eos*¹.

25. *Lupus et agnus pascentur simul*. Res ipsa in Ecclesia peracta est, figura autem in synagoga significata est. Lupi quippe et agni pascentes simul reges sunt qui eos in servitutem redegerunt et pacifice cum eis habitant.

CAPUT LXVI.

1. *Sic dicit Dominus: Cælum thronus meus est, terra autem scabellum pedum meorum*². *Quænam est ista domus quam ædificabitis mihi?* Quodnam ædificium mensura definitum illi sufficiat qui mensurari nequit? Templum igitur superbiorum manu exstructum Deo nimis angustum est, sed cor parvum mansueti et humilis hominis qui est in Ecclesia gentium sat spaciosum Deo est propter ejus bonitatem.

3. *Qui immolat taurum quasi qui interficiat virum, qui mactat agnum quasi qui jugulat canem*. Consentiant quæ dicit Malachias: *Dispergam stercus super facies vestras*³. Prophetæ declarant Judæorum sacrificia immunda fuisse; hæc ergo Isaïas hoc loco hominum

substrata meis, divinæ naturæ immensitatem ostendit, quum ergo cælum et terra ego impleam, me manufacta templa non capiunt.

³ Mal. II, 3.

ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ

ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ

ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ

ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ

ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ

ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ

ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ

ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ
ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ ܕܥܡܐ

riet masculum. Hoc dicit de læti-
tia, qua regio afficienda erat in
die liberationis suæ, quam talem
futuram ait qualem experitur mu-
lier a zelotypo marito afflicta, quæ
præ gaudio dati sibi masculi obli-
viscitur dolorum acerbissimorum
et illatæ sibi injuriæ.

8. *Quis audit rem hujusmodi, terram in die parturire?* Negat unquam factum quid tale ut terra quodam die parturiret. (*Quoniam a quatuor ventis revertentur et una hora parietur populus*, i. e. incolis replebitur civitas vacua uno die.

9. *Ego qui dedi spem istam non pariam?* ait Dominus. Ego qui populo meo reditum post septuaginta annos promisi, num promissum adimplere non potero?

11. *Et nonne sugetis ab ubere consolationis?* i. e. dabo Sioni ubera deliciarum e quibus sugant debiles pinguedinem.

14. *Et cognoscetur manus Domini super servos suos, et perdet inimicos suos*, i. e. Judæos impios.

15. *Ecce Dominus in igne venit et quasi turbo currus ejus.* Hac figura designat gentiles, quorum opera Deus legis suæ contemptores punire decreverat.

16. *Quia in igne judicabit Dominus, et in gladio suo omnem carnem* i. e. per hos inimicos judicabit omnem carnem filiorum Jerusalem.

17. *Et multiplicabuntur interfecti a Domino. Qui sanctifican-*

חַסְדֵּיךָ יְיָ . וְאֵלֶיךָ חָלָה וְלֹא חֲסָא . סָ"א
 חֲסָא סָ"ב חַסְדֵּיךָ . וְאֵלֶיךָ חָלָה וְלֹא חֲסָא
 חַסְדֵּיךָ . וְאֵלֶיךָ חָלָה וְלֹא חֲסָא
 אֵלֶיךָ חָלָה וְלֹא חֲסָא וְאֵלֶיךָ חָלָה
 אֵלֶיךָ חָלָה וְלֹא חֲסָא וְאֵלֶיךָ חָלָה
 חֲסָא אֵלֶיךָ חָלָה וְלֹא חֲסָא

חַסְדֵּיךָ יְיָ . וְאֵלֶיךָ חָלָה וְלֹא חֲסָא .
 חֲסָא וְאֵלֶיךָ חָלָה וְלֹא חֲסָא וְאֵלֶיךָ חָלָה
 חַסְדֵּיךָ יְיָ . וְאֵלֶיךָ חָלָה וְלֹא חֲסָא
 חַסְדֵּיךָ יְיָ . וְאֵלֶיךָ חָלָה וְלֹא חֲסָא
 חַסְדֵּיךָ יְיָ . וְאֵלֶיךָ חָלָה וְלֹא חֲסָא
 חַסְדֵּיךָ יְיָ . וְאֵלֶיךָ חָלָה וְלֹא חֲסָא
 חַסְדֵּיךָ יְיָ . וְאֵלֶיךָ חָלָה וְלֹא חֲסָא
 חַסְדֵּיךָ יְיָ . וְאֵלֶיךָ חָלָה וְלֹא חֲסָא
 חַסְדֵּיךָ יְיָ . וְאֵלֶיךָ חָלָה וְלֹא חֲסָא
 חַסְדֵּיךָ יְיָ . וְאֵלֶיךָ חָלָה וְלֹא חֲסָא
 חַסְדֵּיךָ יְיָ . וְאֵלֶיךָ חָלָה וְלֹא חֲסָא

חַסְדֵּיךָ יְיָ . וְאֵלֶיךָ חָלָה וְלֹא חֲסָא
 חַסְדֵּיךָ יְיָ . וְאֵלֶיךָ חָלָה וְלֹא חֲסָא

tur confusione et purificantur
 unus post alterum mediis in hortis
 palam scilicet et impudentissime.
Unus post alterum in medio. So-
 ciorum exemplo inducebantur aut
 post eos cum alacritate pergebant
 ad mala ista opera perpetranda.
Et qui comedunt reptilia et mures,
 quia legem meam spreverunt hisce
 simul consumentur.

18. *Postquam venero ad congregandas omnes gentes.* Forsan propheta loquitur de gentibus, quas Ezechiel Gog et Magog appellat, et adducendas ait ad montes Israel earumque interitum describit eodem ordine, quem hic observat Isaias, vel quas Esdras recenset et narrat adversus Judæos Babylone reversos undique insurrexisse, et a Zorobabele et principibus ejus sociis humiliatæ fuerunt, vel quas Persarum reges, vel Antiochus ejusque successores Græci in Judæam postea immiserunt et a Judæis, atque a Juda Machabæo, ejusque fratribus attritæ sunt, et a Romanis tandem penitus deletæ. Dicit itaque propheta Deum per has omnes gentes puniturum Judæos, qui peccarunt post reditum ab exilio. Manifeste ostendit earum interitum captivitate posteriorem esse et anteriorem salute et conversione populi electi et gentium, quæ facta est per dominum nostrum et completa fuit per prædicationem apostolorum.

12. *Et in lecticis portabimini et super genua educabimini, et sicut si mater consoletur filium*

^a Verba : ... חַסְדֵּיךָ ... addita sunt e cod. vat. — ^b Verba : ... חַסְדֵּיךָ ... addita sunt e cod. vat.

استدلاله والبراهينه حقه حقه .
عقله

[illegible]

١٢ مبرور . اھڙو حقوٽو ۽ الله .
 ١٣ . ١٤ جنهن بعد ١٥ . ١٦ ۽ ١٧
 حقوٽو ۽ الله . ١٨ ۽ ١٩ ۽ ٢٠ ۽ ٢١
 ۽ ٢٢ ۽ ٢٣ ۽ ٢٤ ۽ ٢٥ ۽ ٢٦ ۽ ٢٧
 ۽ ٢٨ ۽ ٢٩ ۽ ٣٠ ۽ ٣١ ۽ ٣٢ ۽ ٣٣
 ۽ ٣٤ ۽ ٣٥ ۽ ٣٦ ۽ ٣٧ ۽ ٣٨ ۽ ٣٩
 ۽ ٤٠ ۽ ٤١ ۽ ٤٢ ۽ ٤٣ ۽ ٤٤ ۽ ٤٥

وہوہو ہج اچہ ہنہ جہنہ ہوہو اچہ عدا
لعدا باہی حلا جعہ لاصصہ ہوہو
منہا . لوصہ دہاڑہوہو ہوتستہوہو
معوہوہو لہوہو اہلیہ ہعدا جھک ہوہو
لعقنب عتہ ❖

هَلْ لَكَ مَسَاقَ عَيْنِيهِمْ فِي حَتَا وَابْجَلِهِ
 حَب . آه . هَلْ لَكَ فِي الْإِلَهِيَّةِ وَحَدِّهِ
 لَمْ يَحْصُقْ صَوْنُهُمَا فِيهِمْ وَفَقْلُهُ
 الْبَحَارُ وَالْحَمْدُ وَتَحْدُ لَيْسَ إِلَّا نَفْسُهُ
 لَمْ يَحْصُقْ وَفَقْلُهُ حَتَا لَحْصَارُ وَلَا وَطَانُهُ

nuntiabunt gloriam meam in gentibus, quatenus scilicet apostoli proficiscuntur ad annuntianda mirabilia Dei inter gentes.

20. *Et adducent omnes fratres vestros ex omnibus gentibus oblationem Domino in equis, et in carrucis et in curribus*, i. e. non coacti, quomodo captivi Babylonem abducti fuistis, sed cum honore et reverentia, quomodo oblationes Deo offeruntur; *et quomodo afferunt filii Israel similam in vasis mundis in domum Domini*. Forsan qui eos adducent talia in mentibus cogitabunt de Deo.

21. *Et ex eis assumam in sacerdotes et levitas, (alio modo: et ex eis accipiam sacerdotibus et levitis.)* Aut igitur filii sunt populi Israel qui venient decimas oblaturi sacerdotibus et levitis, aut de gentibus quæ Judæos deduxerunt loquitur et ait gentes quæ crediderunt et per fidei communionem fratrum suorum thesaurum acceperunt venturas cum suis oblationibus in domum Domini.

23. *Et erit: a tempore mensis in mensem et a tempore sabbati in sabbatum veniet omnis caro ut adoret coram Domino.* Promittit eis constantem solemnitatem et sacrificiorum successionem, quæ antea Babylonica servitute ad annos septuaginta interrupta fuerat.

24. *Et venient et videbunt cadavera virorum, qui praevaricati sunt in me. Etenim postquam destructa fuerit domus Gog, venient populi credentes qui ascendunt ad solemnitatem cum filiis Israel et*

MAR EPHRÆMI SCHOLIA
QUÆDAM IN LAMENTATIONES JEREMIÆ¹.

CAPUT I.

selecta ex integro opere. Porro editio romana non-
nisi partem horum scholiorum in tria priora capita
exhibet, nos e codice londinensi integra damus.

ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ . ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ

ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ . ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ

ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ

ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ

ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ

ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ

ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ

ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ

ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ

ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ

¹ Math. V, 39.

² Hucusque cod. vat.

superest retributio et spes promissa in cœlo non autem in terra hæreditatis eorum.

30. *Dabit maxillam suam percutienti se, idem est ac illud: Si quis te percusserit in maxilla tua, præbe ei et alteram*¹.

33. *Quia non respondet ex corde qui humiliat filios fortium.* Nempe, si in tempore tribulationis afflictis non respondet propter peccata eorum, attamen ipse ex corde suo, id est ex ardenti misericordia cordis sui humiliat filios fortium.

35. *Ad inclinandum iudicium viri in conspectu altissimi.* Si iudicium inclinaverit hominem coram Deo, nonne Dominus videbit eum?

37. *Quis est ille qui dixit et factum est?* i. e. quis est ex regibus qui dixit et fecit quod Dominus non præcepit?

38. *Ex ore altissimi exeunt mala et bona.* Mala appellat pœnas, bona vero retributionem virtutum.

39. *Quid recogitat homo? Quid recogitat qui vapulat quia peccavit?*

40. *Utinam perscrutemur vias nostras et dicamus, i. e. utinam digni efficiamur hisce castigationibus, et revertamur ad Dominum ut non reprehendamus.*

41. *Et portemus corda nostra super manus nostras ad Deum, i. e. extollamus corda nostra ad Deum et non irascamur.*

42. *Nos inique egimus in omni tempore, ille autem non dimisit sicut dimittere solebat.*

וְיָבִישׁוּן וְיָבִישׁוּן . אֵל . אֵל וְיָבִישׁוּן וְיָבִישׁוּן
 בְּכַף מִן חֶבֶד מִשְׁכָּתָל . אֵל וְיָבִישׁוּן וְיָבִישׁוּן
 בְּלֹא בִחְפָּזָל . אֵל . אֵל וְיָבִישׁוּן וְיָבִישׁוּן
 חֲתֻמָּה

וְיָבִישׁוּן וְיָבִישׁוּן . אֵל . אֵל וְיָבִישׁוּן וְיָבִישׁוּן
 חֲתֻמָּה

עַל־כֵּן חֲסִידָא וְיָבִישׁוּן . אֵל . אֵל וְיָבִישׁוּן וְיָבִישׁוּן
 מִנְּבִיא . אֵל . אֵל וְיָבִישׁוּן וְיָבִישׁוּן
 חֲתֻמָּה . אֵל . אֵל וְיָבִישׁוּן וְיָבִישׁוּן
 חֲתֻמָּה

וְיָבִישׁוּן וְיָבִישׁוּן . אֵל . אֵל וְיָבִישׁוּן וְיָבִישׁוּן
 חֲתֻמָּה

חֲתֻמָּה . אֵל . אֵל וְיָבִישׁוּן וְיָבִישׁוּן
 חֲתֻמָּה . אֵל . אֵל וְיָבִישׁוּן וְיָבִישׁוּן
 חֲתֻמָּה

חֲתֻמָּה . אֵל . אֵל וְיָבִישׁוּן וְיָבִישׁוּן
 חֲתֻמָּה

חֲתֻמָּה . אֵל . אֵל וְיָבִישׁוּן וְיָבִישׁוּן
 חֲתֻמָּה . אֵל . אֵל וְיָבִישׁוּן וְיָבִישׁוּן
 חֲתֻמָּה

חֲתֻמָּה . אֵל . אֵל וְיָבִישׁוּן וְיָבִישׁוּן
 חֲתֻמָּה . אֵל . אֵל וְיָבִישׁוּן וְיָבִישׁוּן
 חֲתֻמָּה

ubera sua et lactaverunt catulos suos. Hoc significat aut quod defectu ciborum lac non haberent, aut quod in captivitate absque pudore nudarunt ubera sua ad lactandos filios suos.

4. *Adhæsit lingua infantis palato ejus, præ siti in captivitate.*

5. *Petierunt panem et non erat qui porrigeret in civitate. Qui comedebant delicias ecce jacent in plateis, qui nutriebantur in croceis, ecce dormiunt in sterquiliniis, i. e. in plateis urbium Babyloniae et in sterquiliniis persecutorum.*

7. *Candidiores sunt nazarei ejus lacte¹, et rubicundiores sunt sardio, scilicet in tempore magnificentiae eorum.*

14. *In tempore humiliationis vacillarunt principes ejus ambulantes in plateis et non potuerunt accedere ad vestes, i. e. quia aspersi fuerunt sanguine non potuerunt accedere ad vestes animæ suæ.*

16. *Frustra speculati sunt speculatores versus populum minime liberaturum, i. e. versus populum Ægypti qui non liberat.*

18. *Vultus Domini dividit eos in quatuor partes (terræ). Personas sacerdotum non acceperunt, et senum non sunt miserti isti persecutores.*

18. *Venati sunt minutissimos quosque, eos qui ambulabant in plateis. Super montes persecuti sunt nos, in Jerusalem destruxerunt et in valle Jericho regem nostrum insidiis exceperunt.*

¹ Pro « lacte » Versio simplex cum Vulgata et LXX habet « nive » Hebræus autem habet לַח lac.

20. *Spiritus narium¹ nostrarum*
unctus Domini, spiraculum animæ
nostræ unctus Domini. Capietur
in fovea. His spiritualiter signifi-
 cat Filium, Unctum Patris, qui
 est vera nostra vita, qui in peccatis
 nostris irretitus fuit; realiter autem
 hæc acciderunt Sedeciæ, qui voca-
 tus est Unctus Domini propter re-
 gnium, *sub cujus umbra dicebamus*
nos victuros inter gentes quæ nos
circuindant. Hoc refertur ad Do-
 minum nostrum qui captus est in
 fovea eorum et ab eis in cruce
 suspensus. De illo quippe dixerunt
 qui cum Cleopha erant: *Nos spe-*
rabamus quia ipse esset salvatu-
rus Israel².

20. *Spiritus narium¹ nostrarum*
unctus Domini, spiraculum animæ
nostræ unctus Domini. Capietur
in fovea. His spiritualiter signifi-
 cat Filium, Unctum Patris, qui
 est vera nostra vita, qui in peccatis
 nostris irretitus fuit; realiter autem
 hæc acciderunt Sedeciæ, qui voca-
 tus est Unctus Domini propter re-
 gnium, *sub cujus umbra dicebamus*
nos victuros inter gentes quæ nos
circuindant. Hoc refertur ad Do-
 minum nostrum qui captus est in
 fovea eorum et ab eis in cruce
 suspensus. De illo quippe dixerunt
 qui cum Cleopha erant: *Nos spe-*
rabamus quia ipse esset salvatu-
rus Israel².

21. *Caput urbium facta est sub*
tributo³, Pharaoni et Nabuchodo-
nosori.

21. *Caput urbium facta est sub*
tributo³, Pharaoni et Nabuchodo-
nosori.

22. *Invocavi nomen tuum, Domine*
e lacu inferiori⁴. Vocem meam
audisti. De se loquitur. Sicut retri-
 buisti iis qui projecerunt me in
 lacum, retribue etiam iis qui ad-
 duxerunt populum in lacum infe-
 riorem, id est in Babylonem.

22. *Invocavi nomen tuum, Domine*
e lacu inferiori⁴. Vocem meam
audisti. De se loquitur. Sicut retri-
 buisti iis qui projecerunt me in
 lacum, retribue etiam iis qui ad-
 duxerunt populum in lacum infe-
 riorem, id est in Babylonem.

CAPUT V.

CAPUT V.

9. *Animam⁵ nostram obtulimus*
pro pane ne fames ante gladium
nos consumat.

9. *Animam⁵ nostram obtulimus*
pro pane ne fames ante gladium
nos consumat.

5. *Ægyptii dederunt manum,*
i. e. relaxaverunt manus, sicut Ba-
bylon dedit manus. Et Assyrii ut
pane satiant i. e. eleemosynam
dent aut iis qui in captivitate de-

5. *Ægyptii dederunt manum,*
i. e. relaxaverunt manus, sicut Ba-
bylon dedit manus. Et Assyrii ut
pane satiant i. e. eleemosynam
dent aut iis qui in captivitate de-

¹ Minus recte in Polyglottis Londin. « facierum. »

² Luc. XXIV, 24.

³ Thren. I, 4. Videtur amanuensis quedam hic

TOM. II.

aliunde apposuisse.

⁴ Threni III, 5.

⁵ Differt a vers. simpl.

וְנִשְׁמָה בְּחַיִּים לְדָוִד . אָה חַיִּים בְּחַיִּים לְדָוִד .
 חַיִּים בְּחַיִּים . אָה . אָה . אָה . אָה . אָה .
 אָה . אָה . אָה . אָה . אָה . אָה .
 אָה . אָה . אָה . אָה . אָה . אָה .

מִשְׁכָּנֵינוּ אֵין בְּנוֹנוֹת לְמִשְׁכָּנֵינוּ . אָה
 מִשְׁכָּנֵינוּ מִשְׁכָּנֵינוּ . אָה . אָה . אָה .
 חַיִּים בְּחַיִּים . אָה . אָה . אָה .
 אָה . אָה . אָה . אָה . אָה . אָה .

וְנִשְׁמָה בְּחַיִּים לְדָוִד . אָה חַיִּים בְּחַיִּים לְדָוִד .
 חַיִּים בְּחַיִּים . אָה . אָה . אָה . אָה . אָה .

וְנִשְׁמָה בְּחַיִּים לְדָוִד . אָה חַיִּים בְּחַיִּים לְדָוִד .
 חַיִּים בְּחַיִּים . אָה . אָה . אָה . אָה . אָה .
 אָה . אָה . אָה . אָה . אָה . אָה .

וְנִשְׁמָה בְּחַיִּים לְדָוִד . אָה חַיִּים בְּחַיִּים לְדָוִד .
 חַיִּים בְּחַיִּים . אָה . אָה . אָה . אָה . אָה .
 אָה . אָה . אָה . אָה . אָה . אָה .

וְנִשְׁמָה בְּחַיִּים לְדָוִד . אָה חַיִּים בְּחַיִּים לְדָוִד .
 חַיִּים בְּחַיִּים . אָה . אָה . אָה . אָה . אָה .
 אָה . אָה . אָה . אָה . אָה . אָה .

וְנִשְׁמָה בְּחַיִּים לְדָוִד . אָה חַיִּים בְּחַיִּים לְדָוִד .
 חַיִּים בְּחַיִּים . אָה . אָה . אָה . אָה . אָה .
 אָה . אָה . אָה . אָה . אָה . אָה .

וְנִשְׁמָה בְּחַיִּים לְדָוִד . אָה חַיִּים בְּחַיִּים לְדָוִד .
 חַיִּים בְּחַיִּים . אָה . אָה . אָה . אָה . אָה .
 אָה . אָה . אָה . אָה . אָה . אָה .

וְנִשְׁמָה בְּחַיִּים לְדָוִד . אָה חַיִּים בְּחַיִּים לְדָוִד .
 חַיִּים בְּחַיִּים . אָה . אָה . אָה . אָה . אָה .
 אָה . אָה . אָה . אָה . אָה . אָה .

וְנִשְׁמָה בְּחַיִּים לְדָוִד . אָה חַיִּים בְּחַיִּים לְדָוִד .
 חַיִּים בְּחַיִּים . אָה . אָה . אָה . אָה . אָה .
 אָה . אָה . אָה . אָה . אָה . אָה .

⁴ Isai. LXII, 10.

gunt, aut iis juxta quos transeunt.

*Transite, transite*¹. Persecutores hæc populo dicebant. *Etenim non addetis iterum*, i. e. non habitabitis iterum in regione vestra.

10. *Pellis nostra ut in fornace corrugata est*, seu exusta est, et *atratae sunt* seu corrugatae et lividae factæ sunt personæ eorum coram cruciatum famis, i. e. ex uredine.

12. *Magnates manibus eorum suspensi fuerunt*, i. e. a persecutoribus suspensi fuerunt.

13. *Adolescentes agitarunt molas captivatoribus. Et juvenes ad ligna impegerunt*, ad ligna quæ pro magnatibus colligebant.

14. *Senes a portis cessabunt*, a porta judicis. *Adolescentes a gaudiis suis*, a conviviis suis.

16. *Cecidit corona capitis nostri*, corona Sedeciae. *Væ nobis quia peccavimus*, et idcirco ecce in captivitatem redigimur.

18. *Super montem Sion*, i. e. super sanctuarium quod ædificatum est in monte Sion.

19. *Tu vero, Domine, in æternum stas*, etc. Si destruitur domus habitationis nostræ, thronus gloriæ tuæ stat in cælo.

21. *Restaura dies nostros*, etc. *Memento nostri et salva nos sicut salvasti ex Ægypto*.

Explicit Mar Ephræmi commentarium in Jeremiam prophetam.

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הַיָּם וְהַיָּבֵשׁ וְכָל הָאָרֶץ
 וְכָל הַבְּרִיָּה וְכָל הַחַיָּה וְכָל הַצֶּמַח וְכָל הַיֶּשֶׁבֶת
 וְכָל הַיִּצְחָק וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ
 וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ
 וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ
 וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ
 וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ

CAPUT I.

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הַיָּם וְהַיָּבֵשׁ וְכָל הָאָרֶץ
 וְכָל הַבְּרִיָּה וְכָל הַחַיָּה וְכָל הַצֶּמַח וְכָל הַיֶּשֶׁבֶת
 וְכָל הַיִּצְחָק וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ
 וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ
 וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ
 וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ
 וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ
 וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ
 וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ וְכָל הַיִּשְׁמֵחַ

1 Idem narratur in libro *De Virtutibus prophetarum* inter opera dubia S. Epiphanii, *Patrol. gr.* XLIII, 407.

EJUSDEM MAR EPHRAEMI IN JONAM PROPHETAM COMMENTARIUM LITTERALE INTERDUMQUE MYSTICUM.

Jonas erat e vico Narin. Postquam reversus est a prædicatione Ninivitarum, assumpta matre sua, migravit in terram tribus Hernah, nempe in Tyrum. Dicebat quippe: sic effugiam opprobrium quo afficior ex mendaci prædicatione contra Ninivitas¹.

CAPUT I.

1. *Et factum est verbum Domini ad Jonam filium Mathæi² dicens: Surge, vade in Niniven civitatem magnam.* Prædicavit Jonas in diebus Ezechie, antequam ascenderent Sennacheribi copie et corruerent in Jerusalem. *Surge, vade in Niniven.* Volebat autem Deus illum mittere in Niniven propter duo: unum quidem, ut per ejus prædicationem Ninivitas etsi ethnicos et Dominum ignorantes ad suum cultum reduceret, ut, inquam, quum audirent imminentem suam suæque urbis ruinam et excidium, timore futuri istius excidii corriperentur et ad Domini cultum reducerentur; alterum, ut hoc facto Israelitas confusione operiret, quod gentes quæ Deum ignorabant et legem Moysi non audierant et miracula non viderant sicut Israelitæ pœnitentiam egerunt in prædicatione Jonæ et Deum agnovissent. Porro Ninive figura est hujus mundi.

2 Hebr. Amathi.

3. *Fugit autem in Tharsis propheta Jonas.* Fugiebat Jonas in Tharsis, quia in simplicitate sua putabat sanctum Dei habitaculum esse in Jerusalem (et non alibi), et quia nolebat ire in Niniven ad prædicandam poenitentiam, ut hac ratione significaret prophetas ad gentes missos non esse. Dolebat autem et moleste ferebat quod videret gratiam prophetiæ transire ad gentes Israellemque quasi e domo expelli.

3. *Fugit autem in Tharsis propheta Jonas.* Fugiebat Jonas in Tharsis, quia in simplicitate sua putabat sanctum Dei habitaculum esse in Jerusalem (et non alibi), et quia nolebat ire in Niniven ad prædicandam poenitentiam, ut hac ratione significaret prophetas ad gentes missos non esse. Dolebat autem et moleste ferebat quod videret gratiam prophetiæ transire ad gentes Israellemque quasi e domo expelli.

4. *Et facta est tempestas in mare, et navis jactabatur ut contereretur, Jonas autem descendit ad interiora navis et dormivit.* Viderunt autem nautæ mare turbatum simul et tranquillum, turbatum pro eis, tranquillum pro ceteris in circuitu navibus.

4. *Et facta est tempestas in mare, et navis jactabatur ut contereretur, Jonas autem descendit ad interiora navis et dormivit.* Viderunt autem nautæ mare turbatum simul et tranquillum, turbatum pro eis, tranquillum pro ceteris in circuitu navibus.

7-14. *Et miserunt sortes et exivit sors Jonæ... Ecce mare it et turbatur contra nos. Dixerunt igitur nautæ ad invicem: mittamus sortes ut sciamus propter quemnam hoc malum venit super nos¹. Et miserunt sortes. Quum autem sors in Jonam cecidisset, dixit eis: Tollite me et mittite in mare. Et sedatum est mare. Et timuerunt viri illi et immolaverunt hostias et voverunt vota. Et clamaverunt nautæ ad Dominum et dixerunt: Quæsumus, Domine, ne pereamus in anima viri hujus. Quod invocaverunt nautæ Dominum et rogarunt ut non perirent propter Jonam et rei non traducerentur propter mortem ejus, figura est prophetarum san-*

7-14. *Et miserunt sortes et exivit sors Jonæ... Ecce mare it et turbatur contra nos. Dixerunt igitur nautæ ad invicem: mittamus sortes ut sciamus propter quemnam hoc malum venit super nos¹. Et miserunt sortes. Quum autem sors in Jonam cecidisset, dixit eis: Tollite me et mittite in mare. Et sedatum est mare. Et timuerunt viri illi et immolaverunt hostias et voverunt vota. Et clamaverunt nautæ ad Dominum et dixerunt: Quæsumus, Domine, ne pereamus in anima viri hujus. Quod invocaverunt nautæ Dominum et rogarunt ut non perirent propter Jonam et rei non traducerentur propter mortem ejus, figura est prophetarum san-*

¹ Scriba ordinem textus perturbavit.

עממלוב ס'נעסב . ז'רר אסר זכ וסר .
 מלכ ל' נ' ; ו'ח' ססר ו'עסר/ל' :
 ו'ז'ל' ססס חלסר ס'ל' * ס'ר' ו'ל'ל'ב
 ע'ל ו' ח'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'
 ס'ע' . ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל' . ו'ל'ל'ל'ל'ל' ס'ס'ס'
 ז'ס'ל' ס'ס'ס'ל' . ו' ח'ל' ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס' *

CAPUT II.

ס'ס'ל' ז'ל' ו'ח'ל' ס'ס' . ו'ס'ס'ל' ו'ס'ס'ל'
 ו'ח'ל' ס'ס'ל' * ס'ר' ו'ס'ס'ל' ס'ס' ס'ס'ס'ס'
 ו'ס'ס'ל' ס'ס'ס' . ו'ס' ו'ס' ו'ס'ס' ס'ס'
 ח'ס'ס'ס'ס'ס'ס' ו'ז'ל' ל'ל'ל' ל'ס'ס'ס' ס'ל'ל'ל'
 ל'ס'ל' * ו'ס' ו'ס' ו'ס' ס'ס' ס'ס'ס'ס'
 ו'ס'ל' ו'ס' ו'ס' ו'ס' ס'ס' ס'ס' . ו'ס'
 ח' ס'ס'ס' ס'ס'ס' ס'ס'ס' ס'ס'ס' *

ס'ר' ו'ס'ל' ס'ס' ח'ס'ס'ס' ו'ס'ל' ז'ל' ו'ס'
 ו'ס' ס'ס'ס' ס'ס' ס'ס'ס' ס'ס'ס' .
 ו'ס' ח' ס'ס'ס' ס'ס'ס' . ס'ל'
 ס'ס'ס'ס' ס'ס'ס'ס' ס'ס'ס' ס'ס' *

ס'ר' ו'ס'ס' ו'ס'ס' ו'ס'ל' ס'ס'ל' ס'ס'ס' .
 ו'ס' . ו'ל' ס'ס'ס'ל' ו'ס'ל' ס'ס' ס'ס'ל' ס'ס'ל'
 ס'ס'ס' ל'ל' ו'ח'ל'ל' ס'ס'ס' ס'ס'ס' ח'ל'ס'

¹ Cfr. *Matth.* XII, 40.

^a Cod. ו'ס' . — ^b Assem. ו'ס' .

ctorum. Hi quippe, ubi propheta-
 bant super passionem et mortem
 Christi, rogabant ut contemptores
 non reputarentur quia super mor-
 tem Dei scribebant. Quod autem
 dixit Jonas: *Tollite me et mittite in*
mare mysterium est magnum. Do-
 cet quippe Emmanuelem sua vo-
 luntate passiones in se suscepisse.
 Quod denique quievit mare a fer-
 vore suo, postquam in illud pro-
 jectus est Jonas, significat in mundo
 siluisse Spiritum nequam post mor-
 tem Emmanuelis.

CAPUT II.

1. Piscis magnus qui deglutivit
 Jonam figura est mortis quæ ab-
 sorbuit Dominum nostrum. Fuit
 Jonas in visceribus piscis tribus
 diebus; hac re significatur Domi-
 num nostrum tribus diebus et
 tribus noctibus fuisse in inferio-
 ribus terræ partibus¹. Vivus per-
 stitit Jonas in visceribus piscis et
 vivus permansit Dominus noster
 etiam postquam in sancto sepulchro
 conditus fuit.

2. Jonas in ventre piscis preces
 fundebat; hac re significatur Chri-
 stum, etiam quum esset in inferis
 inclusus, cum Patre suo locutum
 fuisse; vivus quippe, fortis et po-
 testate resuscitandi etiam tunc præ-
 ditus erat.

Quum dicit Niniven itinere
 trium dierum fuisse², non significat
 civitatem itinere trium dierum lon-
 gam fuisse, sed spatio trium dierum

² *Infra* III, 3.

CAPUT III.

4. Et cepit Jonas introire in
 Niniven itinere trium dierum, et
 prædicavit et dixit: Adhuc qua-
 draginta dies, Ninive subvertetur.
 In græco autem dixit: Adhuc tres
 dies, Ninive subvertetur. Utrum-
 que verum est. Sic enim scriptum
 est in hebræis exemplaribus: *Cæpit*
Jonas introire in Niniven civitatem
*diebus quadraginta*⁴. Sciendum est
 impossibile esse ut ista civitas iti-
 neris esset quadraginta dierum et ut
 Jonas apud eam maneret quadra-
 ginta diebus, donec videret quid
 fieret. Ubinam enim Jonas mansis-
 set? Præterea, dum solis æstus per-
 cutiebat caput prophetæ, cucurbita
 ascendit super caput ejus obum-
 brans eum; si igitur per quadra-
 ginta dies cucurbita mansisset ut
 umbra sua Jonam ab æstu prote-
 geret, quomodo dicere potuisset
 cucurbitam una nocte exortam
 esse et uno die exaruisse, si per

CAPUT III.

4. Et cepit Jonas introire in
 Niniven itinere trium dierum, et
 prædicavit et dixit: Adhuc qua-
 draginta dies, Ninive subvertetur.
 In græco autem dixit: Adhuc tres
 dies, Ninive subvertetur. Utrum-
 que verum est. Sic enim scriptum
 est in hebræis exemplaribus: *Cæpit*
Jonas introire in Niniven civitatem
*diebus quadraginta*⁴. Sciendum est
 impossibile esse ut ista civitas iti-
 neris esset quadraginta dierum et ut
 Jonas apud eam maneret quadra-
 ginta diebus, donec videret quid
 fieret. Ubinam enim Jonas mansis-
 set? Præterea, dum solis æstus per-
 cutiebat caput prophetæ, cucurbita
 ascendit super caput ejus obum-
 brans eum; si igitur per quadra-
 ginta dies cucurbita mansisset ut
 umbra sua Jonam ab æstu prote-
 geret, quomodo dicere potuisset
 cucurbitam una nocte exortam
 esse et uno die exaruisse, si per

⁴ Non ita habetur in hebræo. Quare suspicatur
 J. S. Assemanus, *Bibl. or.* I, 71, vel Ephræmum
 hebraico exemplari parem accurato usum fuisse, vel
 librarii incuria factum ut « quadraginta dies » cum
 introitu Jonæ in Niniven civitatem conjungeretur.
 Nam in textu legitur sic: « Et cepit Jonas introire
 in civitatem itinere diei unius et clamavit: Adhuc
 quadraginta dies et Ninive subvertetur. »

S. Ephræmus sequitur textum græcū eique ad-
 hæret. In sermone autem de *Penitentia Ninivitarum*
 adhæret versionī simplici et docet Ninivitas pœni-
 tentiam egisse per « quadraginta dies. » Sic enim
 loquitur (*Opp. Syr. lat.* II, 373): « Jonas numerabat
 dies, et Ninivitæ sua delicta; supputabat Jonas noc-
 tes, Ninive sua deplorabat mala; laboravit Ninive
 per sex Hebdomadas in fletu, vigilia et gemitibus.
 In umbraculo interim Jonas sedebat, dum Ninivitæ
 flerent in urbe. » Similia pluries habet in decursu
 carminis.

Ex præsentī loco sequi videtur Ephræmum græce

doctum fuisse. At si attente consideretur nulla talis
 conclusio erui potest, ut ipse J. S. Assemanus, *Bibl.*
or. I, 71 fatetur: « Ex quibus, inquit, discimus
 Ephræmum græci sermonis haud ignarum fuisse:
 nam versionis LXX interpretum meminī, vel saltem
 versionem illam in syriacum versam fuisse. » Utique
 nihil improbabile habet quod versio septuagintavira-
 lis, quam multi Patres antiqui divinitus inspiratam
 esse docuerunt, jam sæculo IV cum aliis scriptis
 græcis syriacè translata fuerit. Alia conjectura est
 quod Ephræmus aliquo versionis syriacæ codice usus
 sit, in quo ad marginem variae lectiones et glos-
 semata ex græco (ܐܬܪܬܐ) et ex hebræo (ܕܢܝܢܝܐ)
 appositæ erant. Quam conjecturam post Crednerum
 suam facit Cæsar a Lengerke, *Commentatio critica*
de Ephræmo Syro S. Scripturæ interprete, Halis,
 1828, p. 18, sqq. Utique labores Origenis circa
 textum veteris Testamenti in Hexaplis non fuerint
 incogniti Syris qui Scholam Edessenam tempore
 Ephræmi florentissimam frequentabant.

⁵ Cod. Vat. apud Assem. B. O. I, 70: ܕܝܢܝܐ.

וְיִתְחַבֵּן . וְיִתְחַבֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ
וְיִתְחַבֵּן . וְיִתְחַבֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ
וְיִתְחַבֵּן . וְיִתְחַבֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ
וְיִתְחַבֵּן . וְיִתְחַבֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ

וְיִתְחַבֵּן . וְיִתְחַבֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ
וְיִתְחַבֵּן . וְיִתְחַבֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ
וְיִתְחַבֵּן . וְיִתְחַבֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ
וְיִתְחַבֵּן . וְיִתְחַבֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ

CAPUT IV.

וְיִתְחַבֵּן . וְיִתְחַבֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ
וְיִתְחַבֵּן . וְיִתְחַבֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ
וְיִתְחַבֵּן . וְיִתְחַבֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ
וְיִתְחַבֵּן . וְיִתְחַבֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ
וְיִתְחַבֵּן . וְיִתְחַבֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ
וְיִתְחַבֵּן . וְיִתְחַבֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ
וְיִתְחַבֵּן . וְיִתְחַבֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ
וְיִתְחַבֵּן . וְיִתְחַבֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ

וְיִתְחַבֵּן . וְיִתְחַבֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ
וְיִתְחַבֵּן . וְיִתְחַבֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ
וְיִתְחַבֵּן . וְיִתְחַבֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ
וְיִתְחַבֵּן . וְיִתְחַבֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ

Karoa respondet Arabico El-Kera plantæ
e genere cucurbitarum. De hac planta hæc habet
Niebuhr, *Description de l'Arabie* I, 130-131 : « Je
vis pour la première fois à Basra la plante El-
Kherroa. Elle a la figure d'un arbre. Chaque branche
n'a qu'une grande feuille à 6, 7 ou 8 échancrures.
Cette plante était près d'un ruisseau qui l'humectait

TOM. II.

et Ninive subvertetur. Definiverunt enim, ut opinamur, illud « quadraginta » de via dictum esse, et, dum implexum illud de spatio et longitudine itineris interpretati sunt, nodum verborum solverunt et lucem locutioni « tres dies » attulerunt.

Rex autem Ninivis qui deposuit coronam suam et saccum induit, figuram nobis exprimit mentis, quæ per Evangelium Domini nostri ab elatione recedit et induit humilitatem propter mala sua priora.

CAPUT IV.

2-3. *O Domine, nonne hoc erat verbum meum, quum adhuc essem in terra mea? Propter hoc prius fugi in Tharsis, quia expedit mihi mori potius quam vivere.* Hæc dicit propheta quia sciebat, post exitium et subversionem ab ipso Ninivitis annuntiatam, Ninivitas poenitentiam acturos et Deum propter suam misericordiam accepturum esse eorum poenitentiam et ipsis condonaturum esse. « Ego, inquit, ero mihi propheta mendax et idcirco fugiebam in Tharsis; oportet quippe me potius mori quam prædicare mendacium. »

6-7. *Præcepit porro Dominus palmiti Karoæ¹, quæ crescens ascendit super Jonam. Altero autem*

suffisamment A la fin d'octobre 1765 elle était montée en 5 mois d'environ huit pieds et portait à la fois des fleurs, des fruits verts et des murs. Les feuilles et les fleurs que j'en cueillis se flétrirent en peu de minutes comme font toutes les plantes qui croissent vite. Il y a apparence, que cet arbre est connu depuis longtemps des botanistes, car on

חבב ופלא חסדא . וחסדא חבב
 חבב חבב חבב . חבב חבב חבב
 חבב חבב חבב . חבב חבב חבב
 חבב חבב חבב . חבב חבב חבב
 חבב חבב חבב . חבב חבב חבב
 חבב חבב חבב . חבב חבב חבב
 חבב חבב חבב . חבב חבב חבב

חבב חבב חבב . חבב חבב חבב
 חבב חבב חבב . חבב חבב חבב
 חבב חבב חבב . חבב חבב חבב
 חבב חבב חבב . חבב חבב חבב
 חבב חבב חבב . חבב חבב חבב
 חבב חבב חבב . חבב חבב חבב
 חבב חבב חבב . חבב חבב חבב

חבב חבב חבב . חבב חבב חבב

est, quod tam cito aruit quam cre-
 verat, hæc omnia patieris, ego vero
 qui mea bonitate creavi homines
 eosque mea providentia servo ac
 mea sollicitudine eis vitæ alimo-
 niam præsto, annon oportebat ut
 pœnitentibus eis condonarem, et
 in peccantes longanimum me præ-
 starem de die in diem ut pœniterent
 expectans. Quomodo igitur oportet
 me civitatem destruere multo
 populo plenam, quæ ad tuam præ-
 dicationem malos suos mores cor-
 rexit et pœnitentiæ habitum induit?
 Oportebat vero te lætari quod ad
 tuam prædicationem Ninivitæ re-
 cessissent ab errore, quum ex eorum
 perditione nihil utilitatis exorire-
 tur¹. His aliisque hujusmodi conso-
 labatur Dominus prophetam mœ-
 rore affectum quod mendax evasisset
 ejus prædicatio.

Umbraculum illud quod fecit
 sibi propheta Jonas extra civitatem
 spiritualiter nobis exprimit figu-
 ram synagogæ. Synagogam quippe
 umbraculum vocari testatur Isaïas²:
Derelecta est filia Sion sicut um-
braculum in vinea. Palmes autem
 Karoe (cucurbitæ) figura est populi
 in cujus medio prophetæ cum
 gaudio sedebant.

Explicit commentarium in Jo-
 nam.

¹ Similia habet in carmine de pœnitentia Ninivi-
 tarum. Opp. Syr. lat. II, 378.

² Is. I, 8 juxta vers. simpl.

פסעמא נסעמא נחל : נסעמא נסעמא נסעמא .

נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא
נחל נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא
נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא

CAPUT I.

נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא
נחל נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא
נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא

נחל נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא
נחל נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא
נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא
נחל נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא
נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא

נחל נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא
נחל נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא
נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא
נחל נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא
נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא

נחל נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא
נחל נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא
נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא
נחל נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא
נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא

נחל נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא
נחל נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא
נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא נסעמא

¹ Cfr. Liber de vitis prophetarum inter Opp.

EJUSDEM MAR EPHRÆM

COMMENTARIUM IN NAHUM PROPHETAM.

Nahum erat ex Alkus in finibus Beth-Harnim e tribu Simeonis. Obiit in pace et sepultus est in terra sua¹.

CAPUT I.

1. Nahum exponitur « consolatio. » *Plaga Ninive quæ* (habetur) *in libro visionum Nahum Alkusei*, i. e. prophetia de plaga Ninive.

2. *Deus zelotes et ultor*, i. e. non solum zelatur sed et ulciscitur. Nec tantum ulciscitur, sed *in ira ulciscitur de osoribus suis*; ulciscitur scilicet de osoribus suis hic in Jerusalem. *Et (iram) servat in hostes suos*, i. e. eam evomit in eos in media Ninive.

3. *Longa est patientia Domini*, quia non illico vindictam sumit de peccatore. *Et absolvendo non absolvit*, ita ut peccator pœnam ab eo inflictam effugiat. *Dominus in turbine et in procella via ejus*. Babylonios vocat turbinem et procellam, quia per eos destruet Niniven.

4. *Increpat mare illudque arefacit*; Mare, i. e. regna. *Et omnes fluvios vastat*, i. e. omnes principatus eorum. *Elath, Mathnin et Carmel, et germen Libani exaruit*. Carmelo et monte Libano aliisque pulchris rebus Assyrios significat.

6. *Donec furor ejus ardeat sicut ignis, et montes liquefiant ab eo*. De Assyriis loquitur.

S. Epiphani ap. Migne, Patrol. gr. XLIII. 440, 447.

בְּיָמָיו חָזַק הָיָה לְהַדְבִּיקָם חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל .
 וְהָיָה לְהַדְבִּיקָם חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל . חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל
 חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל

וְהָיָה לְהַדְבִּיקָם חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל . חֶסֶד
 וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל

וְהָיָה לְהַדְבִּיקָם חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל . חֶסֶד
 וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל
 חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל

וְהָיָה לְהַדְבִּיקָם חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל . חֶסֶד
 וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל
 חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל

וְהָיָה לְהַדְבִּיקָם חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל . חֶסֶד
 וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל
 חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל

וְהָיָה לְהַדְבִּיקָם חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל . חֶסֶד
 וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל
 חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל

וְהָיָה לְהַדְבִּיקָם חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל . חֶסֶד
 וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל
 חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל
 חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל חֶסֶד וְיִשְׁרָאֵל

7. *Bonus est Dominus ad auxilium præstandum¹ in die tribulationis. Et cognovit eos qui confidunt in eo. De tribu Juda innuit.*

8. *Et in diluvio faciet consummationem Assyrio, ut dicit.*

10. *Comederunt et impleverunt se stipula sicca. Sicut nulla stipulae siccae remanet virtus, sic nulla virtus inest spoliis quas reportarunt de cunctis gentibus, quæ liberatae sunt quo die a Babyloniis contemnebantur.*

11. *Ex te exiet cogitans malitiam contra Dominum, i. e. Rabsaces cum suis blasphemias. Et meditans iniquitatem, i. e. Assyrii per epistolas ejus.*

12. *Sic dicit Dominus de capitibus aquarum quæ rapuerunt et transierunt. Hoc dictum est aut quia captivam fecerunt Samariam urbesque socias in diebus Oseæ filii Elæ, aut quia ascenderunt contra omnes Judæ urbes munitas easque ceperunt in diebus Ezechiae.*

13. *Si te audiui, rursus non exaudiam, i. e. Si te effeci ignominiam gentibus, o Jerusalem, non amplius efficiam.*

14. *Frangam jugum ejus a te, i. e. jugum Assyrii regis tui, et vincula tua disrumpam, quibus subjeciebas populos. Et non seminabitur nomen tuum in domo Dei tui, i. e. non orabunt pro regibus suis in domo Deorum suorum. Et perdam sculptilia tua et conflabilia tua in captivitate, et faciam illam sepulchrum tuum cito; ibi in*

¹ Vers. simpl. : « ad protegendum »

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה
וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה
וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה
וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה
וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה
וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה
וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה
וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה
וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה
וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה
וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה
וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה
וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה
וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה
וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה
וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה
וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה
וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה
וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה
וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה

⁴ Verti etiam posset « diripite » ut habet Vulgata.

commotum est aut lamentatione eorum qui intus sunt aut blasphemiiis exterorum.

8. *Excitavit illa equites suos et ascendit*, i. e. remanserunt equites ad portas et pedites ascenderunt ad servandum murum. *Et ancillæ gemebant sicut columbæ*, i. e. excubiæ internæ quæ clamabant et servabant murum.

9. *Et Ninive similis est lacui aquarum et est inter aquas*. Etsi de Ninive dicit eam esse inter aquas propter illius aquarum scaturigines et propter Tigrim ei inservientem, tamen castra eorum quibus Jerusalem circumdabatur lacum vocat. Quum autem aperta fuit scissura in exercitu Rabsaces, fugit Sennacherib et qui cum eo erant expulsi sunt in Ægyptum. *Excitate, excitate, et non sit qui retro se vertat*. De Sennacherib dicit: *excitate, excitate et non sit qui retro se vertat* ad expectandum socium suum. Eodem modo clamarunt unus ad alterum et non erat qui se converteret ad comitem suum.

10. *Diripuerunt argentum¹, et diripuerunt aurum* copiarum Ezechiæ e castris.

11. *Conculcata, dejecta et perrupta*. Ita appellat castra eorum, quia direpta et disjecta fuerunt. *Cor confractum, collisio genuum et tremor in omnibus lumbis* i. e. excussio et iterata excussio (genuum) et commotio et confractio cordis. Hæc dicit de servatis a cæde² qui fugerunt ex Ægypto in

² Pro *conculcata* legendum *conculcata* ut mox habet.

לְכֹסֶם אֶבְרָם מִסִּינַי וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 כִּי אֵת חַלָּה מִעֲרֹקָא וְיִצְחָק מִן מִרְיָה
 לְלֹאֵה דְרֹסְחָא אֶבְרָם אֵת .

אֶבְרָם מִסִּינַי וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 מִעֲרֹקָא מִסִּינַי וְיִצְחָק . אֵת . אֵת .
 לְלֹאֵה דְרֹסְחָא אֶבְרָם מִסִּינַי וְיִצְחָק .
 אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת .
 אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת .
 אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת .
 אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת .
 אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת .

אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת .
 אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת .
 אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת .
 אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת .
 אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת .
 אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת .
 אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת .
 אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת .

CAPUT III.

אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת .
 אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת .
 אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת .
 אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת .
 אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת .
 אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת .
 אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת .
 אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת . אֵת .

¹ Vers. simplex cum hebræo : « ubi. »

² Vers. simpl. אֵת .

Assyriam cum tremore. *Et omnium vultus nigros reddam ut fuliginem ollæ.* Iterum loquitur de servatis a cæde qui fingerunt ex Ægypto cum tremore in Assyriam.

12. *Sicut¹ est lustrum lænæ* i. e. mœnia fortissima Ninivis. Rursus hic lænam appellat Assur. *Et pascuum catuli lænæ*, i. e. pascuum Nemrodis venatoris. Venatorem autem Scriptura Nemrodem appellat, et sic appellatus est quia primus ipse Deo obtulit oblationem e sua Karæ venatione. *Ivit quippe leo cum catulo leonis ad ingrediendum illuc quia non erat qui eum exterreret.* Scilicet exivit Ezechias ad spoliandum castrum eorum et non erat qui eum impediret.

13-14. *Rapuit sufficientem escam catulis suis, imo discerpit etiam pro secundis suis cibis*, i. e. sibi et filiis suis et filiis filiorum suorum congregavit exinde divitias et implevit Jerusalem spoliis. *Nec amplius audietur rumor facinorum tuorum*, i. e. non amplius audietur victoria ejus inter reges. *Replevit lustra sua et cubile suum præda*, i. e. replevit Jerusalem præda.

CAPUT III.

1. *Væ civitati sanguinis.* Iterum de Ninive loquitur. *Quæ tota mendacium est, et plena celere, nec tamen sentitur in ea confractio*, quia propter multitudinem non faciet confractionem in populis.

2-3. *Sonus flagellorum*, i. e.

וְיִתְּלָא . וְ . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .

וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .

וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .

וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .

וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .

וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .

וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .
וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא . וְיִתְּלָא .

¹ Vers. simpl. וְיִתְּלָא , Hebr. וְיִתְּלָא .

strepitus. *Et vox strepitus rotarum*, strepitus scilicet rotarum Chaldæorum qui contra eam congregantur. *Et equus anhelans et currus sese agitans cum reliquis Chaldæis qui praeliantur cum ea. Et equus ducens (equum) et gladius coruscans et hasta fulgurans eorumdem Chaldæorum.*

4. *Propter multitudinem scortationum meretricis aspectu formosæ et magorum dominæ, quæ nutrit gentes in scortatione sua et tribus in maleficiis suis, i. e. seminavit scortationem suam in gentibus et instillavit maleficium suum in ceteris tribubus.*

7. *Omnis qui videt te abominabitur te propter abjectionem tuam. Quis condoleat tibi? Nemo est qui condoleat tibi. Unde quæram consolatorem tibi? Ecce enim omnes valde gaudent de ruina tua.*

8. *Numquid melior es Nun¹ Amon quæ sedet inter flumina, i. e. Alexandria, quia ex mari divitias suas accepit et mare ac Nilus velut murus eam cingunt.*

9. *Chus et Misraim fortitudo ejus, i. e. bellatores ejus. Phutæi et Lybæi fuerunt ejus auxiliares in tempore praelii.*

10. *Et parvuli ejus elisi sunt in capite platearum², et super pretiosa ejus miserunt sortes, i. e. super divitias ejus et thesauros aut super pulchros ejus pueros et puellas.*

11. *Tu quoque infelix eris et abjecta sicut illa, et etiam præsidium quæres ab hostibus tuis sicut illa.*

² Ita hebræus; vers. simpl. omittit « platearum, »

חַמְצָה כְּחֶמֶץ לֶחֶם לֹא יִהְיֶה חֲתָלָה .
 וְכֵן יִהְיֶה חֶמֶץ דֶּחִי וְחֶמֶץ חֶמֶץ . וְ
 לֶחֶם לֹא יִהְיֶה חֲתָלָה . וְכֵן יִהְיֶה
 חֶמֶץ חֶמֶץ .

וְכֵן יִהְיֶה לֶחֶם לֹא יִהְיֶה חֲתָלָה . וְ
 וְכֵן יִהְיֶה חֶמֶץ חֶמֶץ . וְכֵן יִהְיֶה חֶמֶץ חֶמֶץ .

וְכֵן יִהְיֶה חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ . וְ
 חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ . וְ
 חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ . וְ
 חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ .

וְכֵן יִהְיֶה חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ . וְ
 וְכֵן יִהְיֶה חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ .

וְכֵן יִהְיֶה חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ .

וְכֵן יִהְיֶה חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ . וְ
 וְכֵן יִהְיֶה חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ . וְ
 וְכֵן יִהְיֶה חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ . וְ
 וְכֵן יִהְיֶה חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ .

וְכֵן יִהְיֶה חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ . וְ
 וְכֵן יִהְיֶה חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ . וְ
 וְכֵן יִהְיֶה חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ . וְ
 וְכֵן יִהְיֶה חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ חֶמֶץ .

חֶמֶץ

Vers. simpl. חֶמֶץ bellatores tui, vers. 17.

12. *Omnes munitiones tuæ sunt sicut ficus præcoces, quæ ubi maturescunt cadunt in os comedentis, i. e. Sicut gaudet comedens ficum præcocem, sic gaudebunt qui subjugabunt munitiones tuas.*

13. *Et populus tuus ut fœminæ erit in medio tui, i. e. Nemrodus posterius. Agitati tui¹, i. e. commixti tui.*

14. *Intra in lutum, calca argillam, i. e. intra in lutum, scilicet in populos ac si essent lutum et calca cadavera eorum velut argillam, auge promissum, scilicet prædam et dona exercitibus tuis.*

15. *Consumet te ignis ut bruchum, quia ut bruchus multiplicata es.*

18. *Dormierunt socii tui reges Assur.*

19. *Acerbum est vulnus tuum, et pro consolatione quæ tibi præbenda erat, ecce omnes manibus plaudunt cum gaudio super te. Cur lætati sunt in confractione tua, dum conqueri debuissent? Quia super omnes malitia tua constanter transibat.*

Alio modo illud : « *Sonus flagelli et motus rotarum* » et illud : « *equus anhelans et currus sese agitans* » exercitus est Babyloniorum qui motu rotarum suorum curruum cum festinatione sese exagitant in Ninive ad eam destruendam. Plurima deinde repetit liber quæ in prophetia de eadem re dicta sunt.

Finis.

COMMENTARIUM IN HABACUC PROPHETAM.

[illegible][illegible]

CAPUT I.

[illegible]

⁴ *Infra* vers. 13.

מלך אלהים ויהי כענין : ולא נחם בלא
 דרשמה . א . ו . ג . ח . ט . י . יא . יב . יג . יד . יה
 חסד : כי חסד אלהים עשה : כי חסד
 חסד : מלך ויהי : כי חסד חסד
 חסד . א . ו . ג . ח . ט . י . יא . יב . יג . יד . יה
 חסד : כי חסד אלהים עשה : כי חסד
 חסד : מלך ויהי : כי חסד חסד
 חסד . א . ו . ג . ח . ט . י . יא . יב . יג . יד . יה
 חסד : כי חסד אלהים עשה : כי חסד
 חסד : מלך ויהי : כי חסד חסד
 חסד . א . ו . ג . ח . ט . י . יא . יב . יג . יד . יה

חסד : כי חסד אלהים עשה : כי חסד
 חסד : מלך ויהי : כי חסד חסד
 חסד . א . ו . ג . ח . ט . י . יא . יב . יג . יד . יה

חסד : כי חסד אלהים עשה : כי חסד
 חסד : מלך ויהי : כי חסד חסד
 חסד . א . ו . ג . ח . ט . י . יא . יב . יג . יד . יה

חסד : כי חסד אלהים עשה : כי חסד
 חסד : מלך ויהי : כי חסד חסד
 חסד . א . ו . ג . ח . ט . י . יא . יב . יג . יד . יה

חסד : כי חסד אלהים עשה : כי חסד
 חסד : מלך ויהי : כי חסד חסד
 חסד . א . ו . ג . ח . ט . י . יא . יב . יג . יד . יה

חסד : כי חסד אלהים עשה : כי חסד
 חסד : מלך ויהי : כי חסד חסד
 חסד . א . ו . ג . ח . ט . י . יא . יב . יג . יד . יה

1 Invertit ordinem cum versiculo precedenti.

4. *Propter hoc debilitata est lex, et iudicium non exit cum æquitate.* Incœpit propheta loqui de injuriis, initio sumpto a filiis populi sui. *Quia iniquus tractavit pessime justum, exposuit eum violentiæ peccati et maleficii a Babyloniiis inventi, et sic ostendit alia esse mala huic maleficio conjuncta. Et exivit iudicium perversum, i. e. Sic sunt bona quæ in homine initium et in Domino nostro complementum habent.*

7. *Fortis est et terribilis et iudicium ejus ex ipso frontemque suam exerit, frontem appellat divinationem ejus; exerit, quia regnum ejus (populi chaldæi) ex ipso fuit.*

11. *Tunc immutabis spiritum ejus, quia impie agit etiam in illis. Et transibit et superabitur fortitudo ejus a Deo suo, ipse et fortitudo ejus superabitur a Deo populi (Israel).*

10¹. *Et pulverem coacervabit et capiet eum, in exaltatione sua quasi omnem terræ pulverem in pugillo teneret.*

12. *Tu autem, Domine, legi non subjaces, quia longanimus es erga homicidam. Quodpiam iudicium legi subjectum protrahi nequit. Posuisti eum in iudicium,² et formasti me ad arguendum eum; i. e. posuisti eum in iudicium ex tunc et formasti me ad arguendum eum.*

14-15. *Fecisti homines similes piscibus qui rete trahuntur et congregantur in sagena; cumque piscator eos congregavit, lætatus est*

2 Pro חסד חסד Versio simplex habet חסד .

וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת

וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת
וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת
וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת
וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת

וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת
וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת
וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת
וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת

וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת
וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת

וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת
וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת
וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת

וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת
וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת
וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת

וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת
וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת

וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת
וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת
וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת
וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת

וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת
וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת

וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת
וְיִחְיֶה בְּיָמָיו כִּי יִשְׁלַח יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה הַזֹּאת

¹ Vers. simpl. : « in hac fide vivet. »

vivet¹ quia credit retributionem tempore suo futuram esse.

5. *Et vir iniquus² non satiatur*, i. e. Vir iste Babylonius impudens et avidus non satiatur. *Dilatavit animam suam sicut infernus ad includendos in se omnes populos.*

6. *Væ illi qui colligit et multiplicat sibi quæ sua non sunt. Quousque tandem contra se aggerabit nubem luti?* Etenim imperium suum hisce non ditabit sed nubem luti contra se aggerabit.

7. *En illico surgent qui te mor- suri sunt*, i. e. Medi.

8. *Quia tu diripuisti populos plurimos*, Medos scilicet, quorum qui e spoliatione tua et gladio superstit- es erunt te diripient et destruent.

11. *Lapis e pariete exclamat*, ecce clamat contra te per orbem. *Et clavus e ligno*; omnes enim læsisti, quia malitia tua audacter se efferebat contra filios et contra ædificia.

12. *Væ ædificanti urbem in sanguine et constituenti civitatem in iniquitate.* Sanguis qui ædifica- vit eam ipse eradicabit eam.

13. *Hæc omnia sunt a Deo po- tentissimo* qui ea decrevit contra Babylonios. *Exagitabuntur populi igne* i. e. pœna; *et gentes vanitate fatigabuntur* apud idola quæ non possunt eos adjuvare.

14. *Et replebitur terra ad co- gnoscendam majestatem Domini* post reditum (a captivitate).

15. *Væ bibendam præbenti socio* *faciem iræ.* Rursus loquitur de As-

² Vers simpl. וְיִחְיֶה .

חֲקֻמָּהּ שֶׁהָיָה לָהּ . וְכֵן . מִלֵּלָהּ וְכֵן
 עָלָה לָהּ בְּחֻבְבָּרָהּ לְחַבְבָּהּ וְכֵן
 לָהּ לְחַבְבָּהּ . מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 לְחַבְבָּהּ . מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן

מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 לָהּ . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 חֲקֻמָּהּ שֶׁהָיָה לָהּ . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן

מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן

CAPUT III.

מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן
 מִלֵּלָהּ וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן . וְכֵן

¹ חֲקֻמָּה in forma Pael « satiavit. »

syrio-babylonico qui captivos fecit omnes populos eosque dehonesta- vit. Etenim Nabuchodonosor, post- quam captivos effecerat Hebræos eosque in Babylonem abduxerat, quando instruebat convivium ma- gnatibus suis etiam invitabat He- bræorum duces eisque bibendum præbebat potum fermentatum cui immixtum erat quidpiam ine- brians. Ubi inebriati erant adigebat eos ad saltandum. Cadebant porro, ignominia afficiebantur et ludibrio erant Babyloniis. Idcirco propheta dicit: Væ potandas porrigenti pro- ximo suo fæces.

16. *Satiasti¹ ignominia præ ho- nore, i. e. satiasti eos ignominia pro honore quo afficiebantur in oppidis suis. Bibes etiam tu et exagitaberis et redibit super te calix qui mixtus est tibi, et igno- minia tua super honore tuo, i. e. pro mensura honoris tui crescit ignominia tua.*

17. *Quia deprædatio Libani operiet te, i. e. deprædatio totius terræ. Et rapina ferarum exagi- tabit te, i. e. rapina orbis in sua plenitudine exagitabit te.*

CAPUT III.

1. *Domine, audi vi nomen tuum et timui quas attulisti plagas super impios pristinos et quas servasti eventuras peccatoribus novissimis.*

2. *Domine, opera tua in medio annorum vitæ. Scilicet ex magna- nimitate in annos retribuit nec festinat claudere portam pœniten-*

לְהַגְדִּילָא בְּמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא
 לְהַגְדִּילָא בְּמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא
 לְהַגְדִּילָא בְּמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא
 לְהַגְדִּילָא בְּמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא
 לְהַגְדִּילָא בְּמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא

חֲמִינָא וּבְמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא
 חֲמִינָא וּבְמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא
 חֲמִינָא וּבְמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא
 חֲמִינָא וּבְמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא

מִבְּמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא
 חֲמִינָא וּבְמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא
 חֲמִינָא וּבְמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא
 חֲמִינָא וּבְמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא
 חֲמִינָא וּבְמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא

מִבְּמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא
 חֲמִינָא וּבְמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא
 חֲמִינָא וּבְמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא
 חֲמִינָא וּבְמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא
 חֲמִינָא וּבְמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא
 חֲמִינָא וּבְמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא
 חֲמִינָא וּבְמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא
 חֲמִינָא וּבְמִלְחָמָא וּבְמִלְחָמָא

¹ Pro מִבְּמִלְחָמָא versio hexaplaris habet מִבְּמִלְחָמָא ut hebr. et vulg.

² Verbum חֲמִינָא significat mensurare et ungere.

³ חֲמִינָא liquati sunt. Ita vertit Gabriel Sionita in Polyglottis Bibliis. Recte, nam versio hexaplaris pro

gloriam suam, novissime autem quando spiritus cœlestes decantant laudes, ipso in specu nato, et quando stella Magis in Oriente refulsit. *Et gloria ejus repleta est terra* in vicinio specus saxosi, *Etiam repleta est omnis terra scientia Domini. Et splendor ejus sicut lux* quando descendit in montem Sinai.

4. *In civitate¹ manuum suarum collocabit robur ejus in circuitu*, i. e. fortitudinem ejus. Fortissimam suam jucunditatem collocabit in civitate manuum suarum; etiam in Jerusalem habitabit tabernaculum ejus in luce.

5. *Ante eum ibit mors* i. e. pœna. Alio sensu; *ante eum ibit mors*, scilicet Verbum Dei postquam incarnatum est et numero mortalium fuit sicut ceteri homines. *Et egredientur volucres rapaces ad pedem ejus* scilicet pœnæ.

6. *Surrexit et mensus est terram* ut sit in hæreditatem post reditum (a captivitate). Aliter: *unxit² benedictionibus sanctis terram*, quæ maledicta fuit in transgressione mandati. *Aspexit et liquati³ sunt populi* i. e. aspexit et liquefacti sunt per divisionem tribuum quando exierunt ex Ægypto. *Dissipati sunt montes qui a sæculo sunt*, i. e. dissipati sunt reges qui a diebus Abraham sunt. Hoc de illis dictum fuit. *Et humiliati sunt colles qui a sæculis sunt*, i. e.

חֲמִינָא habet חֲמִינָא. Hanc interpretationem confirmat in hoc loco S. Ephræmus. Hæc observatio addenda est iis quæ habet Payne Smith in *Thesaurο Syr.* ad v. חֲמִינָא.

חַיִּים מִן הַיָּם וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם
וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם
וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם

וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם
וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם
וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם
וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם
וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם

וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם
וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם
וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם
וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם

וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם
וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם
וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם
וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם

וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם
וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם
וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם
וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם

וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם
וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם
וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם
וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם : וְיִשְׁכְּנוּ בְּהַרְיָם

fluminibus discinditur » hisce aquis vivis quæ fluunt e ventre præconum Evangelii ; expurgatæ sunt valles et apparuit facies terræ cordium hominum qui peccatorum amaritudine operti erant.

10. *Viderunt te montes et tremuerunt*, i. e. iidem reges. Spiritu- aliter autem montes hic dæmones appellat, qui tremuerunt in adven- tu Verbi Dei. *Et procella aquarum transiit*, i. e. comminationes quas faciebant in reditu nonnulli de populo. *Elevavit abyssus*, i. e. Babylonii, *vocem suam*. *Et altitu- dinem manuum suarum exaltavit super populum*.

11. *Sol et luna steterunt in mansionibus suis in die captivitatis eorum*. *Et in luce sagittarum tua- rum et in splendore fulgurum telorum tuorum ambulabunt*. Lo- co lucis extensæ super eos in radiis et fulgore armorum et telorum am- bulabant.

12. *In indignatione incedes super terram Babyloniorum, et in ira conculcabis populos eosdem*.

13. *Egressus es ad salvandum populum tuum et Christum tuum*, i. e. populum Israel et Zoroba- belem. *Amputasti caput e domo impii* i. e. amputasti potestatem Babylonii. *Et nudasti eum a fun- damentis usque ad collum ejus in æternum*, ut non amplius trans- mittatur corona ejus ad posteros.

14. *Perfodisti baculis ejus ca- pita principum ejus qui audaciæ suæ confidebant*, durus quippe erat etiam suæ ditionis principibus.

/וְיִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו . וְיִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו
 /וְיִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו . וְיִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו
 /וְיִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו . וְיִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו
 /וְיִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו . וְיִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו
 /וְיִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו . וְיִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו

18-19. *Exultabo in Deo salvatore meo, qui pedes meos velut illos cervi reddidit et in loco excelso¹ me constituit ut psallam laudes ejus.* Hæc conveniunt tum rebus post ipsum futuris, tum ejus orationi qua exauditus est, tum saluti populi.

/וְיִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו . וְיִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו

Explicit commentarium Habacuci.

¹ Vers. simpl. /וְיִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו loco excelso meo.

* *וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיָה אֶפְרַיִם*
וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם
וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם
וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם

CAPUT I.

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיָה אֶפְרַיִם
וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם
וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם
וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם
וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיָה אֶפְרַיִם
וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם
וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם
וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם
וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם
וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיָה אֶפְרַיִם
וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם
וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם
וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם
וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם וְהָיָה אֶפְרַיִם

avis rapax. Isaias XLVI, 2: Vocavi ab Oriente Avem. Ad hæc verba alludere videtur Ephra-

EJUSDEM MAR EPHRÆMI COMMENTARIUM IN SOPHONIAM PROPHETAM.

Sophonias erat e tribu Simeonis. Vixit autem in diebus Jeremiæ prophætæ et tempore regis Josiæ.

CAPUT I.

1. *Verbum Domini quod factum est ad Sophoniam filium Chusi, filii Godoliæ, filii Amarîæ, filii Helciæ in diebus Josiæ filii Amon regis Judæ. Ait Sophoniam prophetasse in diebus Josiæ. Porro usque ad Jeremiam pertigit. Erat autem e tribu Simeonis.*

2-5. *Omnia prorsus sum ablaturus a facie terræ. Devastatus est locus, et animalibus, jumentis ac volucris orbatus; perdam porro ex isto loco reliquias Baalis et omnes qui super tecta adorabant exercitus (cœlestes) omnesque qui jurabant per Dominum et jurabant per Melchom. Quum homines in captivitatem abducebantur vastavit locum; ut autem indicaret se propter eorum peccata eos in captivitatem tradere dixit: Perdam ex isto loco Deos, eorumque adoratores, perdam Baal et Melchom errantesque horum simulacrorum adoratores.*

7. *Quia præparavit Dominus victimam et vocatos suos invitavit. Victima filii sunt Judæ et vocati sui sunt Babylonii. Forsan etiam vocati sui avis¹ sunt et fera quæ veluti ad sacrificium filiorum Ju-*

mus qui ibi per Avem Babylonios vel Medos intelligit. Vid. supra ad h. 1.

חלום חלום ויבין * ויהי אדם * חלום
 חלום ויבין חלום חלום חלום חלום
 חלום חלום חלום חלום חלום חלום
 חלום חלום חלום חלום חלום חלום
 חלום חלום חלום חלום חלום חלום
 חלום חלום חלום חלום חלום חלום

חלום חלום חלום חלום חלום חלום
 חלום חלום חלום חלום חלום חלום
 חלום חלום חלום חלום חלום חלום
 חלום חלום חלום חלום חלום חלום
 חלום חלום חלום חלום חלום חלום
 חלום חלום חלום חלום חלום חלום
 חלום חלום חלום חלום חלום חלום
 חלום חלום חלום חלום חלום חלום
 חלום חלום חלום חלום חלום חלום
 חלום חלום חלום חלום חלום חלום

חלום חלום חלום חלום חלום חלום
 חלום חלום חלום חלום חלום חלום
 חלום חלום חלום חלום חלום חלום

חלום חלום חלום חלום חלום חלום
 חלום חלום חלום חלום חלום חלום
 חלום חלום חלום חלום חלום חלום
 חלום חלום חלום חלום חלום חלום
 חלום חלום חלום חלום חלום חלום
 חלום חלום חלום חלום חלום חלום

חלום חלום חלום חלום חלום חלום
 חלום חלום חלום חלום חלום חלום

² Vers. simplex חלום perierunt. Cum vers. simpl. concinunt hebraeus, LXX et Vulgata.

Chanaan. Hoc dicit aut de Hebræis qui suis operibus imitati sunt Chananæos Chananæique idcirco appellati sunt, aut de Chananæis qui cum eis corrupti sunt et in captivitatem redacti. *Et dissipabo¹ omnes qui portant argentum, sacerdotes nempe idola portantes aut opifices qui simulacra-conflarunt.*

12. *Scrutabor lucerna Jerusalem*; aut ut inter bonos discernat malos, aut ut in ea non remaneat ullus qui (hostibus) effugerit. Porro, si ex hac materiali Jerusalem purgabat et educebat facientes malum, e spirituali etiam educit voluntates perversas et opera prava per intellectualem Verbi sui illuminantis lucem. *Et animadvertam in viros qui spernunt custodes suos², i. e. prophetas suos. Sit possessio quam dedi eis in direptionem, quia dixerunt in corde suo: neque malum infert Dominus neque bonum.*

13. *Proxima est admodum dies Domini et festinat.* Hoc dicit ut timeant et pœniteant et irritum fiat decretum contra eos latum.

15-16. *Dies iræ dies illa, dies tubæ et clangoris.* Hoc dicit propter calicem qui commixtus est omnibus populis ut eos stupore non percellat. *Super urbes fortes et super angulos excelsos, i. e. super arces munitas et urbes inexpugnabiles.*

18. *Quia perturbationem et exitium faciet Dominus omnibus habitatoribus terræ.*

² Vers. simplex: custodem suum.

מלכותם : מלכותם : מלכותם : מלכותם : מלכותם :
 * מלכותם *

והיה להם חלק מלכותם : מלכותם : מלכותם : מלכותם : מלכותם :
 * מלכותם *

והיה להם חלק מלכותם : מלכותם : מלכותם : מלכותם : מלכותם :
 * מלכותם *

והיה להם חלק מלכותם : מלכותם : מלכותם : מלכותם : מלכותם :
 * מלכותם *

והיה להם חלק מלכותם : מלכותם : מלכותם : מלכותם : מלכותם :
 * מלכותם *

earum. Tò αλιμον est quidpiam simile Sardæ (amygdalæ amaræ).

12. Vos etiam Æthiopes interfecti gladio estis. Pro eis etiam immixtus est calix iræ per Jeremiam prophetam.

13. Et attollet manum suam ad aquilonem¹, et perdet Assyrium Ninivenque destruet ac vastabit (ut sit) quasi desertum.

14. Et accubabunt in medio ejus greges et omnes bestię gentium, et etiam picæ et hericii in domibus ejus pernoctabunt, et feræ rugient in ea, et devastatio in portis ejus.

15. Quomodo facta est in ruinam et in cubile gregis. Omnis qui transibit per eam, obstupescet et sibilabit. Hæc omnia Ninivi in prophetia dicta sunt, picas scilicet et hericios in muris ejus dirutis pernoctaturos et ingemituros. Quemadmodum autem Deus misertus est ejus quando ipsa pœnituit, sic eam castigavit quando in eum rebellis fuit. Nahum porro de ea vaticinatus est et dedit ei tempus. At Sophonias, Jeremiæ coævus, in sua de Ninive prophetia Jeremiæ similis fuit. Sicut enim Jeremias vaticinatus est de captivitate quæ suis diebus facta est, ita Sophonias de destructione ipso destructionis tempore prophetavit. Omnis qui transierit per eam obstupescet, et sibilabit et movebit manum suam et dicet :

¹ Minus recte Gabriel Sionita in polyglottis

« meridiem » ponit.

CAPUT III.

אֵלֶּיךָ אֶתֵּן אֶת־מִנְחָתִי . וְעַתָּה . חַסְדְּךָ אֶתֵּן
לִּי מִלְּפָנֶיךָ . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־פִּי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־לִבִּי
אֶת־מִנְחָתִי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־פִּי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־לִבִּי
אֶת־מִנְחָתִי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־פִּי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־לִבִּי
אֶת־מִנְחָתִי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־פִּי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־לִבִּי
אֶת־מִנְחָתִי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־פִּי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־לִבִּי

בְּחַסְדְּךָ אֶתֵּן אֶת־מִנְחָתִי . וְעַתָּה . חַסְדְּךָ אֶתֵּן
לִּי מִלְּפָנֶיךָ . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־פִּי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־לִבִּי
אֶת־מִנְחָתִי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־פִּי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־לִבִּי

וְעַתָּה . חַסְדְּךָ אֶתֵּן לִּי מִלְּפָנֶיךָ . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־פִּי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־לִבִּי
אֶת־מִנְחָתִי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־פִּי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־לִבִּי
אֶת־מִנְחָתִי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־פִּי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־לִבִּי
אֶת־מִנְחָתִי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־פִּי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־לִבִּי

וְעַתָּה . חַסְדְּךָ אֶתֵּן לִּי מִלְּפָנֶיךָ . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־פִּי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־לִבִּי
אֶת־מִנְחָתִי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־פִּי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־לִבִּי
אֶת־מִנְחָתִי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־פִּי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־לִבִּי
אֶת־מִנְחָתִי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־פִּי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־לִבִּי

וְעַתָּה . חַסְדְּךָ אֶתֵּן לִּי מִלְּפָנֶיךָ . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־פִּי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־לִבִּי
אֶת־מִנְחָתִי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־פִּי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־לִבִּי
אֶת־מִנְחָתִי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־פִּי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־לִבִּי
אֶת־מִנְחָתִי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־פִּי . וְלֹא־יִשְׁכַּח אֶת־לִבִּי

CAPUT III.

1. *Væ civitati notissimæ. Attoniti de destructione ejus et excidio dicent omnes ejus spectatores: Væ tibi, civitas famosa et notissima, quæ gloriabaris bellis domus Nemrodi venatoris, quæ liberata fueras olim per prædicationem Jonæ.*

4. *Prophetæ ejus libidinosi sunt et sacerdotes ejus impii, i. e. qui a Jona edocti fuere polluerunt sanctuarium operibus suis, dum prædicant legem verbis suis.*

5. *Dominus autem justus in medio ejus, i. e. qui de ea sumit vindictam in justitia. Et non facit iniquitatem, quatenus non facit acceptionem personarum. Sicut misertus est ejus quando pœnitentiam egit, sic eam castigavit quando rebellis fuit.*

6-7. *Disperdidit gentes et destructa est. Igitur nihil peribit sub ejus oculis eorum quæ decrevi per servos meos prophetas contra eam i. e. contra Niniven. Igitur parate vos et destruite omnes machinationes ejus, i. e. o Babylonii surgite et destruite omnes machinationes quæ arte opificum ejus effectæ sunt.*

8. *Quapropter expectate diem, qua surgam ad judicium; expectate, o filii Israel, diem qua surgam ad sigillo muniendum testimonium prophetarum. Appropinquavit judicium meum ad congregandos*

¹ Cod. אֶת־פִּי; vers. simpl. אֶת־פִּי disperdidi.

Cum ea faciunt Hebr., LXX et Vulg.

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח גֹּג בְּבֵיתוֹ
וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף.

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח גֹּג בְּבֵיתוֹ
וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף (sic) וְהָיָה
כִּי יִשְׁמַח גֹּג בְּבֵיתוֹ וְכָל מְעֻלָּתוֹ
יִשְׂרָף. וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח גֹּג בְּבֵיתוֹ
וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף. וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח
גֹּג בְּבֵיתוֹ וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף. וְהָיָה
כִּי יִשְׁמַח גֹּג בְּבֵיתוֹ וְכָל מְעֻלָּתוֹ
יִשְׂרָף. וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח גֹּג בְּבֵיתוֹ
וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף. וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח
גֹּג בְּבֵיתוֹ וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף. וְהָיָה
כִּי יִשְׁמַח גֹּג בְּבֵיתוֹ וְכָל מְעֻלָּתוֹ
יִשְׂרָף. וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח גֹּג בְּבֵיתוֹ
וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף. וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח
גֹּג בְּבֵיתוֹ וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף.

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח גֹּג בְּבֵיתוֹ
וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף. וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח
גֹּג בְּבֵיתוֹ וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף. וְהָיָה
כִּי יִשְׁמַח גֹּג בְּבֵיתוֹ וְכָל מְעֻלָּתוֹ
יִשְׂרָף. וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח גֹּג בְּבֵיתוֹ
וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף. וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח
גֹּג בְּבֵיתוֹ וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף.

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח גֹּג בְּבֵיתוֹ
וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף. וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח
גֹּג בְּבֵיתוֹ וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף. וְהָיָה
כִּי יִשְׁמַח גֹּג בְּבֵיתוֹ וְכָל מְעֻלָּתוֹ
יִשְׂרָף. וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח גֹּג בְּבֵיתוֹ
וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף. וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח
גֹּג בְּבֵיתוֹ וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף.

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח גֹּג בְּבֵיתוֹ
וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף. וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח
גֹּג בְּבֵיתוֹ וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף. וְהָיָה
כִּי יִשְׁמַח גֹּג בְּבֵיתוֹ וְכָל מְעֻלָּתוֹ
יִשְׂרָף. וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח גֹּג בְּבֵיתוֹ
וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף. וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח
גֹּג בְּבֵיתוֹ וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף.

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח גֹּג בְּבֵיתוֹ
וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף. וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח
גֹּג בְּבֵיתוֹ וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף. וְהָיָה
כִּי יִשְׁמַח גֹּג בְּבֵיתוֹ וְכָל מְעֻלָּתוֹ
יִשְׂרָף. וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח גֹּג בְּבֵיתוֹ
וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף. וְהָיָה כִּי יִשְׁמַח
גֹּג בְּבֵיתוֹ וְכָל מְעֻלָּתוֹ יִשְׂרָף.

populos domus Gog. Igne zeli mei
consumetur omnis terra, i. e. om-
nis regio eorum.

9. *Et restituam gentibus labium electum; gentibus superstitibus restituam labium fidele. Labium electum etiam vocat mysterium novae in Christo confessionis. Ecce enim hodie omnes gentes credunt, nomen Christi Domini invocant, eum laudant et adorant. Et adorabunt unusquisque e loco suo¹; significantur omnes insulae gentium relate ad revelationem incarnationis Christi. Quia appropinquavit iudicium meum ad congregandas omnes gentes (vers. 8). Hoc refertur ad Christi sollicitudinem erga omnes gentes. Et adorabunt iugo uno. Subjicientur omnes uni adorationi veræ.*

10. *Ex ultra fluvialibus Æthiopiæ partibus afferent mihi victimas. Idem est quod dixit: E tempore mensis in mensem et e tempore sabbati in sabbatum venient gentes ad adorandum Dominum fortissimum².*

12. *Relinquam in medio tui populum pauperem et humilem. Quantum ad captivos e Babylone reduces ostendit Sophonias paucos sese determinasse ut ascenderent (in Jerusalem).*

13. *Et qui superstites fuerint ex Israel non facient iniquitatem, i. e. revertentur ad justitiam.*

14-15. *Lauda filia Sion et juba filia Israel, quia abstulit a te Dominus iudices tuos et repulit a*

¹ Hæc verba desunt in vers. simpl. et in cæteris

textibus. — ² Is. LXVI, 23.

מַלְאֲכֵי חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 מַלְאֲכֵי חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 מַלְאֲכֵי חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .

חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 יָהּ . חַיִּים . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .

חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .

חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .
 חַיִּים . יָהּ . חַיִּים . חַיִּים .

te hostes tuos. Hostes Israelis Assyrii fuerunt, et iudices Sion Babylonii. Significat etiam mysterium Ecclesiæ, quæ liberata est per crucem e manu diaboli et dæmonum rebellium, qui ejus iudices fuerant eamque sua servitute constringebant dum simulacra eorum adoraret.

17. Dominus Deus in medio tui fortissimus et salvator, quia salvavit Jerusalem et Israel a domo Gog, et ecclesiam in qua habitavit a diabolo et a populis tyrannis. Et efficiet ut exultes in gloria perinde ac in die solemnitatis. Hæc dixit de universa synagoga, mystice autem de gloria et splendore Ecclesiæ sanctæ et de lætitia qua affecit eam Dominus; hæc porro mystice similis est lætitiæ et gloriæ magnæ hujus solemnitatis quæ præparata est sanctis in ecclesia ab æterno absconditis.

18. Et auferam a te qui loquebantur contra te contumeliosa. Edomitas scilicet et filios Lot. (Auferam) autem ab Ecclesia populos illos qui locuti sunt contra fidem ejus mendacium et stultitiam; quia non apprehenderunt nec intellexerunt mysterium divinæ Dei Verbi dispensationis passionemque ejus et mortem pro nobis mysteriumque crucis stultitiam reputaverunt, ut apostolus scripsit.

19. Et reddes eos omnes humiles in medio tui. Hoc dicit eo quod censui subiciebantur tributumque pendere debebant Zorobabelitis, vel eo quod cogerebantur ascendere (in Jerusalem) ad adorandum in

חגגו וזכו לזמנא דחגגה . יא .
למקדש דמלכותא דמלכא . יא .

sabbatis, in novilunio et in solemnitatibus tabernaculorum. *In tempore illo liberabo subjugatam*, i. e. Samariam, *et remotam* i. e. Jerusalem.

והיה יום למלך המלכותא דמלכא
לזכר דמלכותא דמלכא . יא . והיה יום
דמלכותא דמלכא דמלכא דמלכא

20. *Et reddam eos celebres et gloriosos in omni terra confusionis eorum*¹, quando audiet terra universa cladem magnam domui Gog illatam.

והיה יום דמלכותא דמלכא דמלכא
דמלכותא דמלכא דמלכא דמלכא

Explicit mar Ephraemi commentarium in Sophoniam prophetam juxta sensum litteralem et spiritalem.

¹ Differt a versione simplici et a ceteris textibus.

וְנִשְׁפָּץ אֶמֶץ לֹא חָסָה חֵטְא . וְהִצְעִיזָה
וְהִזְלִיזָה אֶת הַחֵטְא

וְעַתָּה אֲהַיְתָה אֶת הַבַּיִת מִתְּמַל חֵטְא
וְהָיָה מִן הַיָּמִים . וְהָיָה אֶת הַחֵטְא
מִן הַיָּמִים . וְהָיָה אֶת הַחֵטְא
חֵטְא אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
וְהָיָה אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה

וְהָיָה אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה

וְהָיָה אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה
אֶת הַחֵטְא אֶת הַחֵטְא . וְהָיָה

¹ Hæc desumpta sunt e cap. I, 8 et conjuncta cum
iis quæ habentur II, 19-20, multis verbis omissis.

dixit ut eos incitaret ad ædificationem templi, et porticus atque atrii interioris et exterioris.

Ascendite in montem, afferte ligna et ædificate domum istam¹, mense nono, et vitis et ficus et malogranata vastata sunt et arbor olivæ fructus non tulit; ab hac autem die benedicam eis, dicit Dominus. Scilicet cum ipsa templi fundatione inchoata sunt omnia quæ per prophetas promissa fuerant. Ut autem indicaret eis hoc esse tempus domus (ædificandæ), et eventura esse huic domo omnia quæ prædicta fuerunt de ea a propheta Ezechiel ejusque sociis, dicit: *Erit gloria domus hujus novissimæ major quam primæ.*

Sermo quem firmavi vobiscum cum exiissetis ex Ægypto². Si dispersi fueritis exinde congregabo vos, ait Dominus. Semel commovebo cælum et terram. Rursus istud « *Ascendite in montem*, etc. », opus indicat creaturæ ut portet crucem suam super humerum et stet in vertice montis, qui enim vult salvare animam suam, quæ est imago Dei, renovet eam in ædificatione virtutum. Denique illud « *Ascendite in montem*, » figura est Christi qui portavit lignum crucis et ascendit in montem Golgotha. Domum autem appellat omnem animam quæ in eo ædificatur.

23-24. *Et subvertam currus super conscensores eorum, cadentque equi et iis insidentes, quisque*

² Supra II, 6.

MONITUM

IN SERMONES QUI SEQUUNTUR.

---

1. Sermo « *de admonitione* » exscriptus est e perantiquo codice Musæi Britannici ubi reponitur inter codd. add. sub n° 14,605 fol. 41-49. Iste codex membranaceus emptus fuit anno Græcorum 964, Christi 653 ; unde colligitur codicem esse isto anno antiquiorem. Continet porro cum nonnullis homiliis sancti Joannis Chrysostomi et Jacobi Sarugensis sequentem sancti Ephræmi « *de admonitione* » sermonem.

2. Sermo « *de reprehensione* » exscriptus est e Musæi britannici cod. add. 14,573, fol. 21-26. E forma scripturæ apparet codicem illum membranaceum sæculo VI fuisse exaratum. Iste codex unus est e 250 codicibus quos abbas Moyses Nisibenus emit A. D. 932 pro monasterio S. Dei Genitricis niriensi. Continet autem sermonem metricum S. Ephræmi « *De Jona et pœnitentia Ninivitarum* » qui invenitur inter *Opp. Syr. lat.* II, 359, sqq. ; deinde duos sermones « *de reprehensione* » quorum secundus editus est in *Opp. Syr. lat.* III, 654 inter sermones S. Ephræmi de diversis. Primus autem nondum

lucem aspexit, idcirco eum hic vulgamus.

3. Alter sermo « *de reprehensione* » exscriptus est e Musæi britannici cod. add. 12,176 fol. 1-2. Membranaceus iste codex antiquissimus est ; pertinet quippe ad sæc. V vel VI. Totus Ephræmiticus continet hymnos S. Ephræmi de fide et contra falsas doctrinas. Initio autem in duobus foliis prioribus, quæ alterius manus paulo recentioris esse videntur, legitur sermo quem hic vulgamus. Codices hic indicati fusius descriptos habes apud W. Wright, *Catalogue of the Syriac mss in the British Museum*. London 1870-1872.

4. Sermo « *De magis, incantoribus et divinis et de fine et consumptione* » exscriptus est e duobus Musæi britannici codicibus, nempe : e cod. addit. 14,615, sæc. X vel XI, fol. 12-20, et e cod. add. 14,650 sæculi VI vel VII, ubi reponitur inter varias sanctorum vitas. Quum iste codex nobis non innotuerit nisi postquam textus e cod. 14,615 jam exscriptus erat, codicem 14,650 littera B. indicavimus et varias lectiones ex eo apposuimus.

[illegible][illegible]

tiones ; alter verbo eum honorat ; est qui defert ei munera, est qui verbis eum delectat ; ex hac parte stant servi, ex illa mercenarii adorant. Adstant debitores cum suis donis, pauperes cum suis laudibus. Susurrone (?) sustentant eum et perversores honorant eum ; festino cursu eum præcedunt et sequuntur adulescentes. Ornatus vestibus pretiosis reverentia et decore induitur. Gerit corpus luxuriosum et deliciis nutritum ; gloriosa refulget ejus persona ; fluit confidenter ejus verbum et celeriter ejus loquela ; imperatoria sunt et formidanda ejus mandata. Quidquid dicat stat. In ore ejus mendacium ; nemo adest qui reprehendat eum ; mediis perversis utitur et nemo eum reprehendere audet ; mentiri naturale ipsi est ; displicet vero quod veritas loquatur ; in iniquitate discurret lingua ejus et pro eo jurat verum esse. Sermo ejus probro insidet et laudatores ejus multi sunt. Fraudulentus est sermo labiorum ejus, eo tamen oblectantur ejus auditores. Aurum ejus os ipsi est et lingua ejus eructat ipsius divitias, et quia vestibus decorus est placent ejus verba. Talis est magnificentia divitis qui exiguo tempore floret ; undecumque eum indages pulchritudinem mundi in eo aspicias.

4. Rursus contemplare attente post aliquod tempus divitem, quando jam finis ad januam adest et ingressa mors in ejus habitaculo sedem fixit; quando ingressus interitus eum rapuit atque possessionibus spoliavit; quando procul a

١٠
 ١١
 ١٢
 ١٣
 ١٤
 ١٥
 ١٦
 ١٧
 ١٨
 ١٩
 ٢٠
 ٢١
 ٢٢
 ٢٣
 ٢٤
 ٢٥
 ٢٦
 ٢٧
 ٢٨
 ٢٩
 ٣٠
 ٣١
 ٣٢
 ٣٣
 ٣٤
 ٣٥
 ٣٦
 ٣٧
 ٣٨
 ٣٩
 ٤٠
 ٤١
 ٤٢
 ٤٣
 ٤٤
 ٤٥
 ٤٦
 ٤٧
 ٤٨
 ٤٩
 ٥٠
 ٥١
 ٥٢
 ٥٣
 ٥٤
 ٥٥
 ٥٦
 ٥٧
 ٥٨
 ٥٩
 ٦٠
 ٦١
 ٦٢
 ٦٣
 ٦٤
 ٦٥
 ٦٦
 ٦٧
 ٦٨
 ٦٩
 ٧٠
 ٧١
 ٧٢
 ٧٣
 ٧٤
 ٧٥
 ٧٦
 ٧٧
 ٧٨
 ٧٩
 ٨٠
 ٨١
 ٨٢
 ٨٣
 ٨٤
 ٨٥
 ٨٦
 ٨٧
 ٨٨
 ٨٩
 ٩٠
 ٩١
 ٩٢
 ٩٣
 ٩٤
 ٩٥
 ٩٦
 ٩٧
 ٩٨
 ٩٩
 ١٠٠

وَمَا حَقُّكَ أَيُّ حَقٍّ؟ حَقُّكَ: حَقُّكَ . أَيْ: حَقُّكَ .

sua habitatione abducitur et vadit ad domum longinquam ; quando exit e suis ædibus et remanent post eum ejus ædificia ; quando protenditur ejus iter usque in viam spatiosam defunctorum ; quando post eum ingressi sunt qui efferent, et arripuerunt eum exieruntque portatores ; quando procul stat aurum ejus et projectus abjectusque jacet mammona ; quando ejus divitiæ eum amplius liberare non possunt nec ejus possessiones eum salvare ; quando mercenarii ejus spernunt eum et servi obedire recusant ; quando male tractant eum ejus olim adoratores ; quando probrosa ejus evulgant qui eum exaltarunt ; quando despiciunt eum familiares, et ejus conversationis immemores sunt amici ; quando abscinditur ab eo concordia concivium ejus ; quando versatur juxta mortem advenientem et accedit ad limina defunctorum ; quando, inclinato capite, vadit deorsum ad portam inferi ; quando præcipitant eum in tenebras et revertuntur ad convivium ; quando conculcant eum in tartaro et nihil decoris ipsi superest ; quando odorem emittit dives et foetet ac dissolvitur corpus ejus ; quando ingressi vermes requiescunt in illo corpore quod gloriabatur ; quando decidit ut flos illud corpus quod deliciis affluebat ; quando marcuit ut herba istud idolum venustate plenum et juxta veritatem æstimatur, figuram ejus exprimit fœnum Isaïæ.

5. « *Omnis caro foenum est et decor ejus herba agri.* » Ita in

[illegible]

veritate, charissimi, herbæ similis est homo, qui exoritur, exornatur, flôret, deinde marcescit, decidit et perit. Intelligatur verbum prophætæ et illico ejus venustas conspicua fiet; veritas sit ejus scrutator et statim ac perspecta fuerit laudabitur. Aures præbete, auditores, et intelligite similem esse mundum, fœno et decorem ejus velut herbam esse sicut prædicavit Isaias. Quid enim pulchri ipsi inest quod non ut flos decadat? Quænam potestas subsistit quæ non ut flos decadat? An illius divitiæ transeunt? An aurum ipsi remanet? An ejus pulchritudo corrumpitur? An potestas evanescit? Nec rex servat coronam, nec judex potestatem, nec magnus sui juris remanet, nec parvus libertatem acquirit. Dignitates quæ heri resonabant, hodie quomodo disjectæ jacent? Vide principes qui terram diripuerunt, abolita est eorum memoria. Ubinam sunt antiqui judices cum ordinibus suis qui temporibus suis celebres fuerunt? Ecce eorum posteri extincti sunt. Ubinam sunt reges antiqui qui auro repleverunt thesauros suos et divitiis mundum subegerunt? Nunc facti sunt velut nihilum. Ubinam sunt imperatores qui in domibus suis illustres facti sunt et fundarunt ac extruxerunt arces? Ceciderunt sicut ceteri. Ubinam sunt heroes qui in præliis reportarunt victoriam et in bellis triumpharunt? Tandem in pulverem redacti sunt. Ubinam sunt principes qui constituerunt muros densos et condiderunt oppida opulenta?

٢٤ لا تافدا ملامه . دقتدا مافدا
٢٥ لا تافدا ملامه . دقتدا مافدا

مفصلا ملامه . دقتدا ملامه .
٢٦ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٢٧ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٢٨ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٢٩ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٣٠ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٣١ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٣٢ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٣٣ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٣٤ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٣٥ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٣٦ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٣٧ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٣٨ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٣٩ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٤٠ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٤١ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٤٢ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٤٣ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٤٤ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٤٥ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٤٦ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٤٧ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٤٨ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٤٩ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .
٥٠ لا تافدا ملامه . دقتدا ملامه .

¹ Cfr. Matth. XIV.

Impudicus quippe duo induit : vestem et cum ea superbiam. Periiit in urbe ornamentum fatuarum congeries omnis perditionis ; depedita sunt monilia luxuriosarum quarum aspectus plenus est offendiculis ; hisce vilibus lapidibus pedes in terram offendunt ; gemmæ et lapides luxuriosarum offendicula præbent oculis puerorum.

2. Calceus ornatus oneri est terræ ^{Invehitur in calceos nimium exornatos.} quæ montes sustinet ; non gravant eam montes, sicut calceus impudicus qui eam premit. Omnia ornamenta reliquit propheta et calceum tantum reprehendit. Propter calceum impurum justum pecunia vendiderunt. Hoc Scripturæ oraculum considera, o quæ impudica et exornata es ; si non assequaris vim ejus, vade, roga expositionem. Non immemor sis hujus dicti. Propter calceum impudica es ; vim calcei agnoscis ; idcirco calceo te armavisti. Calceus ille qui saltavit in convivio abscidit caput Joannis¹. Calceus puellæ occidit divum præconem, sterilis filium. Fuit ille ceteris prophetis major, attamen parvus calceus occidit eum. Calceus ornatus rete fuit quod totum convivium irretiit. Amor ejus mentem Herodis pervasit ; ab eo calceus in pignus accepit jusjurandum inviolabile de patrando scelere quod non condonatur. Caput convivii mittens attulit caput præconis. Despiciat pes calceum, qui pedes exacerbavit in convivio. Time impudentiam præ ira et minue aliquid ex ornatu ; ne putes calceum peccatum esse sim-

[illegible]

6... speculum est mentis ejus. Vitia filiarum Israel eas in captivitatem tradiderunt, ita actum erga Nisibenas.

Depinguntur sapientibus occulta ejus in manifestis. Etiam anima invisibilis in corpore visibilis fit. Quænam sint animæ dispositiones corpus te docere potest. Sit-ne concupiscentia in natura ejus corpus tibi ostendere potest ; sit-ne in ea superbia corpus significare potest. Accede ad corpus exterius et videbis eam totam in toto. Inquire an natura bona vel mala sit ; porro neque bona est neque mala, quia bonum et malum a voluntate pendent. Accede ad sensus externos ; numerant tibi maculas internas, ne hæsites de occultis, quum certiolem de illis te reddant ea quæ patent. Clamavit propheta¹ filias Sion calceo et saltatione iram divinam provocasse ; computavit et numeravit earum ornamenta eaque comparavit cum pœna afflictionum ut metu afflictionum sua ornamenta spernerent ; absolvens (sermonem) numeravit earum ornamenta et contra eas advocavit qui eas captivarent ; contulit pulverem in via collectum cum aromatibus effusis ; pro gemmis pretiosis super detestabiles vitas, pro corona cincinnorum dedit eis caput detectum (?), pro zonis et balteis funiculis cinxit renes earum ; promisit eis discalceationem loco calceorum ornatorum. Quam occulte fecerant nequitiam publica captivitatis ignominia vulgavit. Pro scortatione quam amaverant in captivitate præbuit eis scortationem absque ordine usurpata, absque lege patratam coacte

¹ Cfr. *Is.* III, 46-26.

ܐܡܠ ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ . ܕܡܚܠܐ ܡܚܠܐ qui spiravit Spiritum sanctum¹

¹ Verbum ܡܚܠܐ verti potest *spiravit* vel *flavit*, *insufflavit*. Si prius, refertur ad spirationem qua Filius et Pater ab aeterno spirant Spiritum sanctum. Et S. Ephraëmus hic docet Spiritus sancti processionem a Filio. Si posterius, refertur ad temporalem Spiritus sancti missionem. Sed in hoc posteriori sensu verbum ܡܚܠܐ construitur cum particula ܕ, v. g. *insufflavit in aliquem* quod in hoc loco non fit. Præterea in loco Evangelii Joannis IX, 6 ad quem alludit S. Ephraëmus, sermo non fit de aliqua Christi insufflatione, sed narratur Dominum lutum e sputo fecisse eoque linivisse oculos cæci nati. Restat igitur ut verbum ܡܚܠܐ dictum sit de *spiratione*, vi cuius Spiritus sanctus tum a Patre tum a Filio procedit. Unde sequitur a S. Ephraëmo hic doceri Spiritus sancti a Filio processionem. Quod testimonium quanti sit momenti nemo non videt. Objici quidem potest verbum ܡܚܠܐ cum puncto infra posito hic haberi adeoque in præterito legendum *nephah*, « spiravit, » non in participio ܡܚܠܐ *nophch* « spirans, » quod requiri videtur, siquidem Filius non *spiravit*, sed ab æterno *spirat* Spiritum sanctum. Sed observandum est puncta in nostro codice non esse ubique recte apposita, unde forsitan legendum sit ܡܚܠܐ *nophch*: deinde observandum etiam est Syros quandoque præterito uti ubi nos præsentem utimur. Adeoque ista difficultas non cogit ut præsentem Ephraëmi locum de temporali Spiritus sancti missione accipiamus.

S. Ephraëmus sæpius in suis scriptis de Spiritu sancto locutus est. Supra in *Comment. in Is. LXI*, 1 dicit: « Ille Spiritus qui a Patre procedit ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ et sua essentia est in me qui Verbum et Filius Patris sum. » Hisce verbis simpliciter affirmat Spiritum sanctum a Patre procedere; de processione autem a Filio nec affirmat nec negat. Ex aliis hujusmodi locutionibus Kohlbus concluderat Spiritum sanctum e doctrina S. Ephraëmi a solo Patre procedere. Sed recte hanc argumentationem rejecit J. S. Assemanus (*S. Ephraëmi Opp. græco-lat* t. II, præf. p. 39). Aliud enim est affirmare: Spiritum Sanctum a Patre procedere, et aliud: Spiritum sanctum a solo Patre procedere. Posterius nullibi in Evangelio occurrit, prius vero occurrit apud Joan. XV, 26. Quia autem in Evangelio tantum dicitur Spiritum Sanctum a Patre procedere, S. Ephraëmus et Syri communiter utuntur verbis Evangelii, nullo verbo addito. Interdum tamen addunt ex Joan. XVI, 14:

ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ Spiritus qui a Patre procedit et a Filio accipit. » Ita Jacobus Sarugensis ap. Asseman. *Bibl. orient.* I, 302. Ita etiam Jacobus Baradaeus in sua fidei professione (Vid. *Zeitschrift D. M. G.* 1876), Ne quis autem verba « a Filio accipit » cum Gregorio Barhebræo aliisque Syris Jacobitis intelligat de temporali Spiritus Sancti missione, addit in liturgiis syriacis S. Xysti, Mat-

thæi pastoris, Ignatii Bar-Vahib apud Renaudotium *Liturg. orient. collect.* II, 436, 200 et 349 « qui a Filio accipit essentialiter, » vel « ea qua ad essentiam pertinent, » ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ .

S. Ephraëmus in hymnis adversus *Scrutatores* fuse agit de sanctissima Trinitate et de singulis ejus personis docetque trium personarum unam esse essentiam, personas vero esse distinctas absque separatione et unitas absque confusione, Spiritum sanctum non esse creaturam sed semper cum Patre et Filio fuisse, utrique Deitate, essentia et potestate æqualem (Vid. hymn. adv. *Scrutatores* 59, 73 et 74). De quæstione autem an Spiritus sanctus a Filio procedat, quæ tunc non movebatur, non agit. In hymnis vero quos e cod. Syr. Oxon. Marsh. 714 excipimus hæc præclara habentur, fol. 3, b: ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ . ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ . ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ . Pater genitor et Filius genitus ex ejus sinu, Spiritus sanctus procedens ex Patre et Filio... Pater mens, Filius Verbum, Spiritus vox, tria nomina, una voluntas, una potestas. » In Rogatione quæ legitur ad nocturnum feriæ tertiæ Resurrectionis cod. paris. 161, fol 73^b S. Doctor Spiritum Sanctum appellat « Spiritum Filii, » quod utique nonnisi ratione processionis dici potest.

Ceterum, Syros, antequam erroribus Pholii infecterentur, admisisse processionem Spiritus sancti a Filio prorsus demonstratur e symbolo concilii Seleuciæ et Ctesiphonti anno 410 habiti, ubi quadraginta Persidis episcopi confitentur: « Confitemur etiam Spiritum vivum et sanctum Paracletum vivum qui ex Patre et Filio, ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ, in una trinitate, in una essentia, in una voluntate, amplectentes fidem trecentorum decem et octo episcoporum quæ definita fuit in urbe Nicæa (Vid. meam hujus concilii editionem datam Lovanii 1868 p. 30, sqq. ubi alia Syrorum testimonia congressi). » In Actis martyrii S. Sarbelii sub Trajano passi (Cureton, *Ancient Syr. documents* p. 55) Spiritus sanctus a Barsamia episcopo appellatur « ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ . Spiritus vivus qui ex eo (Filio) » scilicet est vel procedit. Severus, patriarcha Antiochenus, quem Jacobitæ plurimum venerantur, hoc in professione fidei (Musæi Britan. cod. add. 47, 109, fol. 146) confitetur: ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ . ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ ܡܚܠܐ . Pater genitor et non genitus, Filius genitus et non genitor, filius essentiae ejus, et Spiritus qui a Patre procedit et est *filius essentiae Patris et Filii*. » Jam autem dicendo Spiritum sanctum alium esse essentiae Filii sufficienter innuit eum a Filio procedere. Nestoriani diserte profitentur Spiritum Sanctum a Filio proce-

וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .
 וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .
 וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .
 וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .
 וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .
 וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .
 וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .
 וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .
 וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .
 וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .
 וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .

וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .
 וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .
 וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .
 וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .
 וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .
 וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .
 וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .
 וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .
 וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .
 וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .
 וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד . וְכֵן יִשְׁכַּח הַגִּיד .

bus pascunt. Omnis grex sub manu
 numerantis transit et computatur,
 sub manu pastorum mandatur et
 inspicitur. Numerosam castorum et
 castarum gregem quis visitat? Oves
 se invicem pascunt quocumque
 libuerit errantes. Grex se servat a
 lupis circumstantibus; si una ali-
 qua ovis in deserto sejuncta fuerit
 a sociis reducit. Oves Christi
 quis visitat et in ordinem redigit?
 Ovis temporalis invisitur, notam
 ejus quærunt si pereat; nota et
 caulæ quæruntur, spiritus et corpus
 pereunt, Chariora nobis sunt ani-
 malia plus quam mentes et animæ.
 Dereliquit creator ceteras creaturas
 et venit quærere animas nostras;
 nos autem animas negligimus et
 animalibus servi efficimur.

9. Quis non scindat vestimentum
 suum ingemiscens de re tam luc-
 tuosa? Ministri Dei animalium servi
 effecti! Ille omnium pastor qui
 venit ut unam ovem perditam inve-
 niret an sinet nonaginta novem, si
 erraverint, non reduci? Pro nobis
 agni temporales meliores sunt pue-
 ris in disciplina institutis, agni pro
 agnis commutati sunt, pro hœdis
 filii regni, candidi dextræ filii pro
 nigris sinistræ filiis. Hisce adhæreat
 grex temporalis, servetur grex spi-
 ritualis. Grex ovium servatus fuit,
 grex autem hominum despectus.
 Pastores nostri bene computum in-
 eunt cum pastoribus temporalibus.
 Cum illis quomodo computum ini-
 bit magister pastorum? Quia gregem
 cum grege commutavimus gregem
 suum in grege nostro requiret. Grex
 ovium exemplum sit regi spirituali.

. וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 . וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 . וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 . וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 . וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 . וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 . וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 . וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 . וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 . וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 . וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .

. וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 . וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 . וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 . וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 . וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 . וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 . וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 . וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 . וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 . וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 . וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .
 . וְהָיוּ לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ . לְעַמְּךָ .

tores, qui spem absconditam salu-
 temque æternam expectant et Bo-
 num collaudant quod eos gratia
 sua lætificat, omnes filii dextræ,
 milites regis magni, in æternum
 gaudent in celsitudine gloriosi pa-
 radisi, in jucundis ejus umbris
 supportant flatus malorum, et inter
 amœnos arbores recreantur deliciis
 gloriæ in illo paradiso quem aspi-
 cere non potest oculus polluti, cor-
 rupti et iniqui, in illo paradiso e
 quo exit radius percutiens et excæ-
 cans oculos, e quo vident boni in
 abyssu tenebrarum acerbos crucia-
 tus malorum sinistrae filiorum vio-
 lentaque tormenta nigrorum cali-
 ginis filiorum, quorum haud recti
 fuerunt incessus in contortis eorum
 semitis, sicut vidit Abraham fumum
 et incendium Sodomæ super inco-
 las corruentis.

4. Propter incolarum nequitiam ^{Iniquitas}
 incendit Sodomam ignis iræ divinæ, ^{causa rui-}
 propter civium impietatem com- ^{næ Sodo-}
 bussit eam sulphur et invasit timor ^{mitarum.}
 vicinas urbes. Quia afflicti sunt in
 ea pauperes et cruciati egentes et
 ulularunt oppressi, quia clamavit
 vidua, et vociferavit orphanus
 propter impietatem urbis; quia
 egeni et nudi clamores usque in
 cælum protulerunt, quod bonorum
 plena ea coacervaret et coram esu-
 rientibus occluderet, quod cuncti
 comederent et deliciis saturarentur
 dum alii esurirent in plateis, quod
 bonorum possessores potu se ine-
 briarent, dum sitientes linguæ
 siccitate laborarent, quod iniqui
 singulis momentis vestes coloribus
 pulcherrimas mutarent dum egenus

... *ܠܗܝܠܝܬܐ ܕܠܐ ܡܠܝܬܐ* . *ܠܗܝܠܝܬܐ ܕܠܐ ܡܠܝܬܐ* .
ܡܝܬ ܦܩܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܠܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .
ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .
ܠܗܝܠܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .
ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .
ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .
ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .
ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .

ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .
ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .
ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .
ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .
ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .
ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .
ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .
ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .
ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .
ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .
ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .
ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .
ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .
ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .
ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ ܡܡܝܬܐ .

aderit cum eo Esau avidus et gulosus, Jacob ingreditur regnum, Esau damnabitur ut gulosus. Accedet Moyses, prophetarum caput, vir electus et sanctus, et cum eo omnes prophetæ qui prophetarunt de adventu (Christi). Accedet sanctus Stephanus adorans ac glorificans et cum eo omnes martyres sanctam martyrii coronam adepti. Aderit Paulus et cum eo omnes Ecclesiæ doctores cum suis doctrinis quæ homines a recta via non retraxerunt; veniet denique primus regius fructus sanctus Constantinus et cum eo omnes reges qui sanctam Trinitatem confessi sunt.

7. Magnus erit pavor, dilecti mei, quando loquetur Iudex et aperiet os suum sanctum, obmutescent tribus, et ignis circa eum crepitabit malos devorans. Primum advocabit Adamum filium minimum qui dissipavit opes suas et aperiens paradysum introducet eum in locum unde exivit. Concinit hic quod dictum est in Evangelio de Joanne : « Minimus, qui dissipavit opes suas, major est illo in regno coelorum¹. Lætabitur Christus in sanctis suis et exultabit coram adoratoribus suis vocabitque eos : Venite in pace, patres mei, filii mei et fratres mei : patres mei e quibus assumpsi corpus in quo passus sum; filios meos etiam vos appello, quia filii estis regni : « *Esurivi enim et dedistis mihi manducare, sitivi et dedistis mihi bibere, infir-*

¹ *Matth. XI, 11*. Aliter ista verba recitantur in Evangelio.

^a B — ^b C — ^c B

ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ . ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ
 ܡܥܬܝܢ . ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ .
 ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ . ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ :
 ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ . ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ
 ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ . ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ .
 ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ . ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ
 ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ . ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ
 ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ . ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ

alii extra eum expellentur ; sunt
 gloriosi, perfecti et sancti qui cum
 Deo erunt ; unusquisque enim ob-
 tinebit ab ipsa justitia mercedem
 juxta laborem suum. Rogant te,
 o Deus, spes omnium sanctorum.
 Fac oriri super Ephræm miseri-
 cordiam tuam in illo die quo mise-
 ricordia requiretur. Non sum enim
 dignus ingredi in regnum quia pec-
 cator sum ; circumda tabernacula
 sanctorum tuorum, dignum me
 redde ut sim cum eis et sufficit
 mihi, et eructabo gloriam et lau-
 des in generationem generationum.
 Amen, amen.

ܡܥܬܝܢ

Finis.

MONITUM

IN HYMNOS DE NATIVITATE DOMINI.

Editores romani quatuordecim hymnos S. Ephræmi de Nativitate Domini ediderunt (*Opp. Syr.-lat.* II, 396-436; III 599); sed multo plures S. Doctor scripserat. Octo alios hymnos feliciter invenimus in codicibus Musæi Britannici. Nempe :

E cod. add. 1,450 b sæc. X, fol. 140-152 exscripsimus sex hymnos qui primo loco infra occurrunt. Illos contulimus cum codicibus Mossulensibus juxta apographum nobis benevolentia R. D. Rahmani, presbyteri mossulensis, communicatum. Horum codicum lectiones varias littera R. indicavimus. Hymni primi strophæ 21-25 inveniuntur in hymno 4 *Advers. Scrutatores, Opp. Syr. lat.* III, 5-7; strophæ autem 26 invenitur in hymno 7, *lib. cit.* pag. 15. Hymni 2i secunda strophæ etiam recitatur in cod. par. 149, scala 16a. Strophæ 30, 39-40 recitantur in cod. add. 14,520, sæc. VIII, fol. 31, inter ܡܢ ܕܥܦܪܝܡܐ S. Ephræmi de Epiphania.

Hujus codicis lectiones varias littera B designavimus. Modum hujus hymni sequitur hymnus de Martyribus infra edendus. Hymnus 3us etiam invenitur in Musæi Britannici cod. add. 14,511, sæc. X. Habet eundem modum ac hymnus 4us.

Hymnus 4us modum suum præbuit hymno 2° de cruxifixione. Prima ejus strophæ recitatur in scala 5^a cod. par. 149. Hymnus 5us notissimus est in liturgia syriaca; ejus modum sequuntur hymni 3us et 4us de cruxifixione, hymnus 14us de virginitate. Pro parte invenitur in Musæi Brit. cod. orient. 2,297. Ejus strophæ notissima ܡܢ ܕܥܦܪܝܡܐ recitatur in scala 4^a cod. par. 149.

Hymni 7us et 8us exscripti sunt e perantiquo codice membranaceo Musæi Britannici. Signatur codex ille inter additios sub numero 14,571 et pertinet ad sæculum VI. Sequuntur nonnulla Ephræmi fragmenta in nativitatem Domini.

מבטל וכלה מנה ומנה וחסד
 ומנה מנה ומנה *

I.

הסוף מלא חסד מנה ומנה ולא חסד :
 ולא .. חסד מנה

כל מנה ומנה . חסד מנה .
 מנה ומנה חסד . חסד מנה .
 חסד מנה . חסד מנה .
 חסד מנה . חסד מנה .
 חסד מנה . חסד מנה .

לא חסד מנה . חסד מנה .
 חסד מנה . חסד מנה .
 חסד מנה . חסד מנה .
 חסד מנה . חסד מנה .
 חסד מנה . חסד מנה .

חסד מנה . חסד מנה .
 חסד מנה . חסד מנה .
 חסד מנה . חסד מנה .
 חסד מנה . חסד מנה .

¹ In codice R. D. Rahmani, cujus varias lectiones littera R. indicavimus, tonus hoc modo indicatur :
 חסד מנה . חסד מנה .
 חסד מנה . חסד מנה .
 חסד מנה . חסד מנה .
 חסד מנה . חסד מנה .
 חסד מנה . חסד מנה .

a R. חסד מנה . חסד מנה . b R. om. חסד מנה . c R. חסד מנה . d R. חסד מנה .

HYMNI S. EPHRÆMI

DE NATIVITATE CHRISTI IN CARNE.

I.

Mutatur tonus¹. *Responsorium*: Benedictus qui se infinite minuit ut infinite nos exaltaret.

1. De nativitate Unigeniti² verba faciamus in festo ejus. Dat ipse in festo suo auxilia abscondita. Si rex impudicus in festo suo, in commemoratione diei natalis suæ, dedit donum iræ, caput scilicet (præcursoris) in disco³, quanto magis Benedictus benedictiones dabit ei qui psallit in festo ejus.

2. Ne annumeremus vigiliam nostram vigiliis quotidianis. Festum ejus est, cujus merces centuplo ceteris præstantior est. Festum istud sua vigilia pugnât cum somno; voce præditum est qua pugnât cum silentio; beatitudinibus indutum caput est festorum omniumque gaudiorum.

3. Hodie angeli et archangeli in terram descenderunt, laudemque novam decantarunt. In hoc festo mysteriis pleno angeli descendunt et cum vigilantibus exultant. Quo autem tempore angeli laudabant, blasphemia orbem replebat.

Editores enim romani hanc indicationem omiserunt.

¹ בְּכֹרֶךְ respondet hebraico בְּכֹרֶךְ et designat prolium primitias, seu filium qui vulvam aperit sive alii postea generentur filii sive non. Unde notat tam *primogenitum* quam *unigenitum*, scilicet primogenitum ubi plures, unigenitum ubi unicus generatur.

³ *Math.* XIV.

ܕܡܡܟܠܐ ܕܡܡܟܠܐ

ܠܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ
ܠܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ
ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ
ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ
ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ

ܠܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ
ܠܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ
ܠܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ
ܠܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ
ܠܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ

ܠܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ
ܠܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ
ܠܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ
ܠܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ
ܠܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ

ܠܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ
ܠܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ
ܠܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ
ܠܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ
ܠܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ ܡܡܟܠܐ

¹ Jacobus edessenus hanc stropham explicat in *Epistola ad Georgium*, cod. add. 12,172, fol. 83, eamque stropham desumptam dicit ex hymno 25 de

^a Abundat ܡܡܟܠܐ — ^b R. ܡܡܟܠܐ — ^c Lege ܡܡܟܠܐ — ^d Deest unus versus. — ^e R. ܡܡܟܠܐ — ^f R. ܡܡܟܠܐ — ^g Iste vers add. in R.

Benedicta nativitas, qua etiam nunc mundus vocibus laudis resonat.

4. Nox est enim quæ miscuit Vigiles supernos cum vigilantibus terrenis. Venit vigil ut vigilantes crearet in mundo. Ecce vigilantes consociati sunt Vigilibus, laudatores sodales facti sunt Seraphim. Beatus qui effectus est cithara tuarum laudum; præmium ejus facta est gratia tua.

5. Nativitatem Unigeniti¹ laudibus celebrabo, psallam quam ratione divinitas texuit sibi in utero vestimentum; in nativitate induit illud et exivit ex utero, in morte autem illud exuit. Semel exuit illud, bis induit. Sinistra assumpsit vestimentum, illud deinde exuit et in dextra reposuit.

6. Habitavit in sinu parvo virtus quæ omnia regit. Dum illic habitaret frena universi tenebat; libabat Genitori suo ut voluntatem ejus perficeret; cœli creaturæque omnes ipso replebantur. Sol ingressus est uterum, dum radii ejus in supernis et infimis diffundebantur.

7. Habitavit in sinibus spatiosis omnium creaturarum; at illæ nimis angustæ erant ad continendam Unigeniti magnitudinem. Quomodo igitur ei sufficere potuit sinus Mariæ? Quod suffecit mirum est; quod non suffecerit ambiguum est. Ex omnibus sinibus qui suscepe-

Nativitate Domini. Unde colligitur Ephræmum non pauciores 25 hymnos scripsisse de Nativitate Domini.

ܐܘܢ ܕܠܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ

ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ
ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ
ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ
ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ
ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ

ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ
ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ
ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ
ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ
ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ

ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ
ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ
ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ
ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ
ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ

ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ
ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ
ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ
ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ
ܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ

¹ Nonnulla verba a textu sunt resecanda ut mensura servetur.

^a R. ܡܝܬܐ — ^b R. ܡܝܬܐ — ^c R. ܡܝܬܐ — ^d Vox ܡܝܬܐ abundat — ^e R. ܡܝܬܐ
^f R. ܡܝܬܐ — ^g R. ܡܝܬܐ — ^h R. ܡܝܬܐ

runt eum, unus suffecit ei, sinus scilicet magni Genitoris qui (ab æterno) genuit eum.

8. Æqualis est sinus qui suscepit eum, si suscepit eum totum, sinui omnia excedentis qui genuit eum. Quis autem audebit dicere sinum parvum, debilem et vilem æqualem esse sinui entis summi? Habitavit (in sinu exiguo) propter suam misericordiam ille, cujus tam magna est subsistentia ut nulla re circumscribi possit.

9. O Pax reconcilians quæ missa est ad gentes, o Splendor exhilarans qui venit ad mœstos, o Fermentum potens omnem massam secreto subigens; o Longanimus qui singulos irretiisti homines! Beatus ille qui in corde suo gaudium tuum inchoavit et gemituum suorum in te oblitus est.

10. Proclamarunt pacem Vigiles vigilantibus. Vigilantibus annuntiatum est Evangelium a Vigilibus qui a Deo illud attulerunt. Quis dormiet in illa nocte, quæ mundum a somno excitavit? Annuntiata est pax, ira regnante. Benedictus qui suo silentio majestatem suam reconciliavit cum sermone prædicitis qui eum irritaverant¹.

11. Immiscuerunt se Vigiles Vigilibus; gavisus est quod mundus viveret. Erubuit Malus qui regnum mundi tenebat et coronam fraudis gestabat, thronumque suum in mundo constituerat ac si Deus

❖ **ܦܥܡܐ ܣܠܦ ܕܡܪܝܡ**

ܡܪܝܡ ܕܥܡܐ ܡܪܝܡ . ܕܡܪܝܡ ܡܪܝܡ .
ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ .
ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ .
ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ .
ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ .
ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ .

ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ .
ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ .
ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ .
ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ .
ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ .
ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ .

ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ .
ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ .
ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ .
ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ .
ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ .
ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ .

ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ . ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ .

† Strophæ 21-25 inveniuntur in hymno 4 *Adversus Scrutatores*, in quo hymno strophæ aliæ interponuntur. Porro in cod. add. 12,176 Musei Britannici, qui codex ad sæc. V vel VI refendus est, hymni 4-8

† Ed. Rom. III p. 5 **ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ** — b R. om. ; Ed. Rom. **ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ** — c R. et Ed. Rom. **ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ** — d R. **ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ**
‡ Ed. Rom. **ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ** — † R. et Ed. Rom. omm. **ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ**

fecit vetulam adolescentulæ patronam.

20. Sicut vitam terrestrem in nativitate Dominus inchoavit, eam continuavit et in morte terminavit. Nativitas ejus adorationem accepit, mors debitum solvit. Quando venit ad nativitatem magi eum adoraverunt, quando venit ad passionem latro ad eum confugit. Inter nativitatem et mortem medium posuit mundum, quem nativitate et morte vivificavit.

21. Millia¹ millium stant et myriades myriadum festinant nec possunt illa millia myriadesque ens unum perscrutari. Omnes enim in silentio ad ministerium stant. Non habet throni consortem nisi prolem quam genuit. Inquisitio ejus in silentio transigitur, siquando accedant angeli ut investigent ejus naturam, ubi pervenerunt ad silentium, gradum cohibuerunt.

22. Unigenitus ingressus est uterum et nihil passa est casta virgo. Illapsus est in uterum et exivit in puerperio; sensit natum pulcherrima virgo. Invisibili gloria circumdatus occultus fuit in ingressu, vilis vero et manifestus in egressu, quia Deus erat in ingressu et homo in egressu. Res auditu mira et intellectu impervia; ignis ingressus est uterum, corpus induit et exivit.

23. Hunc angelorum Dominum

ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ adversus Scrutatores habent in titulo: « **ܡܪܝܡ ܡܪܝܡ** » ad modum: « De nativitate Unigeniti. » Ista autem verba initium efformant hymni quem vulgamus.

מִיָּדָהּ יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה.^a
 וְעֵדוּתוֹ יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה.^b
 חֲבֵרָהּ לֵאמֹר חֵן . מַחְבֵּלָהּ חֵן.^c
 חֵן חֵן יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה . יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה.^d
 לֹא מִרְאָה חֵן יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה . יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה.^e
 וְעֵדוּתוֹ יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה . יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה .

חֵן מִנְחָה מִבְּחֵן . חֵן מִנְחָה מִבְּחֵן.^f
 לֹא יִבְחַן חֵן . יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה.^g
 חֵן מִנְחָה מִבְּחֵן . יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה.^h
 חֵן מִנְחָה מִבְּחֵן . יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה.ⁱ
 חֵן מִנְחָה מִבְּחֵן . יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה.^j
 חֵן מִנְחָה מִבְּחֵן . יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה .

יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה . חֵן מִנְחָה מִבְּחֵן .
 חֵן מִנְחָה מִבְּחֵן . יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה .
 לֹא מִרְאָה חֵן . יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה .
 חֵן מִנְחָה מִבְּחֵן . יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה .
 חֵן מִנְחָה מִבְּחֵן . יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה .
 חֵן מִנְחָה מִבְּחֵן . יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה .

חֵן מִנְחָה מִבְּחֵן . יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה .
 חֵן מִנְחָה מִבְּחֵן . יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה .
 חֵן מִנְחָה מִבְּחֵן . יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה .
 חֵן מִנְחָה מִבְּחֵן . יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה .
 חֵן מִנְחָה מִבְּחֵן . יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה .
 חֵן מִנְחָה מִבְּחֵן . יֵשׁוּעַ בְּחַיֵּי וְנִלְכָּה .

Gabriel Dominum suum appellavit ; Dominum suum eum appellavit ut doceret eum revera Dominum suum esse et non socium. Gabriel sodalem habet Michaellem, sed Filius Dominus est servorum. Altissima est ejus natura sicut et nomen. Non potest servus eum perscrutari. Quamtumvis enim exaltetur servus, ille servo suo major est.

24. Quando stant coram te angeli laudantes, ubinam te aspiciant nesciunt ; quæsierunt te totum in summis supra ; infra viderunt te in imis ; quæsierunt te in cœlis, viderunt te in abyso ; viderant te apud Deum et invenerunt te in mundo ; descenderunt ad te teque collaudarunt.

25. Totus mirabilis es, quacumque ex parte te perscrutemur. Prope es et procul, quis ad te perveniet ? Inquisitio non potest ad te pervenire, quousque se extendat cohibetur sua brevitate ne culmen montis attingat, illud attingit fides ubi cum charitate et oratione conjungitur.

26. Magi¹ eum quæsierunt et in præsepe cum invenissent, non perscrutati sunt, sed adoraverunt in silentio et loco disputationum inanium dona obtulerunt ei. Quære etiam tu Unigenitum, et si in alto eum inveneris, omissis disquisitionibus confusis, aperi thesauros tuos coram eo et offer ei opera tua.

¹ Invenitur hæc etiam strophæ in hymno 7 adversus scrutatores.

^a R. — ^b R. — ^c Ed. Rom. — ^d Ed. Rom. — ^e Rahmani omittit quæ sequuntur. — ^f Ed. Rom. III, 6 — ^g Ed. Rom. III, 7 ad. — ^h Duo versus additi sunt ex Ed. Rom. ad complendam stropham.

١. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ٢. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ٣. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ٤. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ٥. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ٦. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ٧. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ٨. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ٩. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ١٠. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ١١. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ١٢. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ١٣. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ١٤. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ١٥. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ١٦. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ١٧. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ١٨. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ١٩. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ٢٠. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠

eum simul in corpore totum et in universo totum habitasse? Benedictus qui nulla ratione limitatur.

3. Magnitudo tua abscondita nobis est; at bonitas nobis est manifesta. Tacebo, Domine, de tua magnitudine, loquar de bonitate. Bonitas tibi inhæret, inclinavit te ad malitiam nostram. Bonitas tua infantem te fecit, bonitas tua hominem te fecit. Restrinxit et dilatavit magnitudinem tuam. Benedicta sit virtus quæ parvam se fecit et magnam.

4. Gloria illi qui factus est infimus quum sit natura summus. Amore suo factus est Mariæ unigenitus qui est deitatis Unigenitus. Nomine proles factus est Josephi, quum proles sit Altissimi. Propria voluntate factus est homo, quum sit natura Deus. Gloria voluntati tuæ et naturæ tuæ. Benedicta majestas tua quæ imaginem nostram induit.

5. Divina tua nativitas, Domine, mater fuit creaturarum; ipsa rursus parturiens peperit humanitatem quæ vicissim peperit te. Humanitas peperit te corporaliter, tu eam peperisti spiritualiter. Omnimoda ratio cur venisti ad nativitatem fuit ut hominem ad similitudinem tuam generares. Facta est nativitas tua generatrix omnium. Benedictus

. וְגִבּוֹר מִיָּמֵינוּ חַסְדָּא לֹא
 . חֲסִיד מִיָּמֵינוּ חַסְדָּא פִּינְדָּא
 . שִׁמְרָא וְחֵסֶד מִיָּמֵינוּ
 * חֲנִיף מִיָּמֵינוּ וְחֵסֶד מִיָּמֵינוּ
 . מִיָּמֵינוּ חֲנִיף מִיָּמֵינוּ חֲסִיד
 . וְחֵסֶד מִיָּמֵינוּ חֲסִיד מִיָּמֵינוּ
 . חֲסִיד מִיָּמֵינוּ חֲסִיד מִיָּמֵינוּ
 . חֲסִיד מִיָּמֵינוּ חֲסִיד מִיָּמֵינוּ
 . חֲסִיד מִיָּמֵינוּ חֲסִיד מִיָּמֵינוּ
 . חֲסִיד מִיָּמֵינוּ חֲסִיד מִיָּמֵינוּ
 . חֲסִיד מִיָּמֵינוּ חֲסִיד מִיָּמֵינוּ
 * חֲסִיד מִיָּמֵינוּ חֲסִיד מִיָּמֵינוּ
 . חֲסִיד מִיָּמֵינוּ חֲסִיד מִיָּמֵינוּ
 . חֲסִיד מִיָּמֵינוּ חֲסִיד מִיָּמֵינוּ
 . חֲסִיד מִיָּמֵינוּ חֲסִיד מִיָּמֵינוּ
 . חֲסִיד מִיָּמֵינוּ חֲסִיד מִיָּמֵינוּ
 . חֲסִיד מִיָּמֵינוּ חֲסִיד מִיָּמֵינוּ
 . חֲסִיד מִיָּמֵינוּ חֲסִיד מִיָּמֵינוּ
 . חֲסִיד מִיָּמֵינוּ חֲסִיד מִיָּמֵינוּ
 * חֲסִיד מִיָּמֵינוּ חֲסִיד מִיָּמֵינוּ

defecerat, sed ipse inter filios Joseph commorans laboravit et solvit debita filiorum Joseph. Benedictus qui vocavit eum ex Ægypto.

4. Scribæ singulis diebus legabant stellam e Jacobo oriundam esse¹. Populo Israel vox prophetæ ejusque lectio, gentibus apparitio stellæ et explicatio prophetiæ, Israelitis libri, nobis res; eis rami, nobis fructus. Scribæ legebant in libris, magi videbant in rebus radium lectionis. Benedictus qui adauxit nobis libros eorum.

5. Quis valebit loqui de occultatione et manifestationibus stellæ lucidæ quæ ibat ante dona ferentes. Apparens prædicavit coronam, se abscondens occultavit corpus. Stella Filio fuit, sub diversa ratione, prædicator et custos: servavit corpus, prædicavit coronam. Benedictus qui sapientes reddidit suos prædicatores.

6. Considerabat tyrannus magos interrogantes: « ubi est filius regis? » et dum cor ejus mœstum erat, vultum sibi quærebat hilarem. Misit cum ovibus lupos ut occideret agnum Dei. Interea agnus in Ægyptum ibat; ut unde Judæos salvaverat exinde eos judicaret. Benedictus qui rursus subjecit eos.

¹ Num. XXIV, 17.

١. صٲقٲا ءٲمه ءٲٲٲا .
 ٢. وٲا وٲلٲه ءٲٲ ءٲٲٲ .
 ٣. ءٲٲٲ وٲٲٲا وٲلٲا .
 ٤. اٲ ءٲٲٲا وٲلٲا .
 ٥. لا ءٲٲه وٲٲٲ وٲلٲا .
 ٦. وٲٲٲٲا اٲ وٲلٲا .
 ٧. وٲٲٲٲا وٲلٲا .
 ٨. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ٩. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ١٠. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ١١. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ١٢. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ١٣. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ١٤. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ١٥. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ١٦. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ١٧. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ١٨. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ١٩. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ٢٠. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ٢١. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ٢٢. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ٢٣. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ٢٤. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ٢٥. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ٢٦. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ٢٧. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ٢٨. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ٢٩. وٲلٲا وٲٲٲا .
 ٣٠. وٲلٲا وٲٲٲا .

7. Magi tyranno significarunt :
 « Quando nobiscum commixti sunt
 servi tui stella lucida occultavit
 se et semitæ se abdiderunt. » Nes-
 ciebant beati regem tamquam ado-
 ratores misisse necatores amaros
 ut corrumperet fructum dulcem,
 cujus manducatione amari dulces
 facti sunt. Tibi gloria, o vitæ
 pharmacum.

8. Accepto mandato ut perge-
 rent ad quærendum infantem,
 magi, ut scriptum est, viderunt
 hanc stellam lucidam et gavisii sunt.
 Eam occultatam fuisse notum est.
 Gavisii igitur sunt quod eam rursus
 viderent. Se abscondendo stella
 impedivit satellites, se elevando ad-
 vocavit adoratores. Partem avertit,
 partem vocavit. Benedictus qui ex
 utraque parte triumphavit.

9. Impurus tyrannus qui occidit
 infantes quomodo ad infantem non
 attendit ? Justitia impedivit eum,
 quia magos ad se reversuros puta-
 vit. Dum autem moram traheret
 ut adorandum et adoratores irre-
 taret, omnia manus ejus evaserunt,
 dona adoratoresque a tyranno ad
 filium regis volarunt. Gloria om-
 nium consiliorum cognitori.

10. Magi ingenui dum dormi-
 rent in cubili suo, cogitabant. Som-
 nus speculum fuit et somnium ut
 lux apparuit. Viderunt occisorem
 cum dolo suo et gladio refulgente,

1. *Beata es Ecclesia, quia in festis tuis, in solemnitatibus tuis, Vigiles gaudio perfunduntur. Una quippe nocte Vigiles Deum laudarunt in terra, quæ laudes decantare recusabat. Beatæ laudes tuæ, quæ in terris seminatæ postea demessæ sunt et in horreis cœlestibus conditæ. Os tuum ut thus et voces tuæ ut incensum fumant in tuis solemnitatibus.*
 2. *Beata es Ecclesia, quia omnes oblationes ad te veniunt in hoc festo. Magi semel inter perfidos Veritati suæ dona obtulerunt. Beatum habitaculum tuum, quia dimisit se ut in eo habitaret filius regis, qui muneribus adoratus est. Aurum Occidentis et aromata Orientis offeruntur in tuis solemnitatibus.*
 3. *Beata es Ecclesia quia non est apud te tyrannus, infantium occisor, qui per injuriam occidit in Bethleem pueros ut morti traderet infantem omnium vivificantem. Beati infantes tui, quia invidiam passi adorati sunt a regibus. Promissum quippe erat ad adorationem tuam venturas coronas Orientis. Qui conculcavit amicos tuos conculcetur a dilectis tuis.*
 4. *Beata es Ecclesia, quia exultat in te Isaias cum sua prophetia: Ecce virgo concipiet et pariet filium¹, cujus nomen mysterium est magnum. O explicatio Ecclesiæ revelata! Duo nomina in unum unita fuere: Emmanuel, Deus te-*

¹ Is. VII, 14.

^a R *Beata es Ecclesia* — ^b R *Beata es Ecclesia* — ^c R *Beata es Ecclesia*

ܡܥܬܝܢܐ ܕܡܥܬܝܢܐ . ܐܡܠܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .

ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .

ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .

ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .

ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .
ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ ܡܥܬܝܢܐ .

cum sit semper, qui membris suis te univit.

6. Beata es Ecclesia in Michea, qui proclamavit : « *Pastor ex Ephrata egredietur*¹. » Venit enim Bethleem, ut ex ea assumeret virgam Isai qua populos regeret. Beati agni tui qui signo ejus signati sunt et oves tuæ quæ verbo ejus servatæ sunt. Tu es, o Ecclesia, Bethleem (domus panis) constans, quia in te est panis vitæ.

7. Beata es Ecclesia, quia in te gaudet etiam Daniel, vir desiderii², qui vaticinatus est occidendum esse Christum gloriosum et urbem sanctam ejus nece esse destruendam. Væ populo reprobato qui converti noluit ! Beati populi qui vocati sunt et (ad errorem) non redierunt. Invitati sese excusarunt, et alii pro eis fruuntur eorum conviviis.

8. Beata es Ecclesia, quia cithara tua psallit tibi David rex. In Spiritu de Christo psallit : « *Filius es-tu : in splendoribus sanctitatis genui te hodie*³. » Beatæ aures tuæ quæ mundatæ sunt ut hoc audirent. In die qui ejus est ratione corporis assumpti expurgare et invoca eum, in Sion eruditor quæ solemnitatem mœrore affecit ; lætifica eum qui lætificavit te.

9. Beata es Ecclesia, quia omnes solemnitates e Sion avolarunt ut manerent apud te. In medio tui requieverunt prophetæ, labore et

¹ Mich. V, 2. — ² Dan. IX, 4. — ³ Ps. 2, 7.

^a Cod. ܡܥܬܝܢܐ — ^b R ܡܥܬܝܢܐ — ^c R ܡܥܬܝܢܐ — ^d Cod. ܡܥܬܝܢܐ

ܠܡܠܟܐ ܡܥܡܝܠܐ .

ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܕܐܝܬܐ ܒܡܡܝܠܐ .

ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܕܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

ܚܕܐ ܠܡܠܟܐ ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ . ܚܕܐ ܡܡܝܠܐ ܠܡܠܟܐ .

puellam inopem et vicum parvum
elegit sibi ut se humiliaret.

13. Beata es Bethleem, quia in te initium sumpsit Filius qui ab aeterno est in Patre. Difficile est comprehendere eum, qui ante omne tempus existit, temporibus in te se subjecisse. Beatæ aures tuæ quæ primitias habuere occursus agni Dei, qui in te exsiliit. Quum præsepe tuum angustius esset, extendit se Filius ad omnes mundi plagas et ab omnibus adoratus est.

14. Beata es Maria, quia nomen tuum magnum est et sublime propter infantem tuum. Potes-ne dicere quomodo, quatenus et ubi habitavit in te Maximus qui factus est pusillus? Beatum os tuum, quod laudes protulit et non scrutatum est; beata lingua tua quæ glorificavit et non inquisivit. Mater ejus de mysterio quasi anceps hærebat dum eum portaret. Quis ejus inquisitioni sufficiet?

15. O mulier quam vir non cognovit, quomodo aspicere possumus filium quem peperisti? Oculus quippe sustinere nequit gloriosas ejus transfigurationes. Insident enim ei linguæ ignis, quum linguas ignis miserit per ascensionem suam. Omnis attendat flammam esse illum de quo inquirimus et ignem illum quem perscrutamur.

16. Benedictus sacerdos qui in

^a R Or. ܡܡܝܠܐ — ^b Or. ܚܕܐ — ^c R Or. ܚܕܐ — ^d R Or. ܚܕܐ — ^e R Or. ܚܕܐ — ^f R Or. ܚܕܐ — ^g R Or. ܚܕܐ — ^h R Or. ܚܕܐ

ܡܡܥܠܐ ܠܐܗ ܗܝ ܡܥܬܐ .
ܦܨ ܡܡܥܬܐ ܢܨܐ ܡܡܥܬܐ ܡܡܥܬܐ

ܡܡܥܬܐ

ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ

ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ .
ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ .
ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ .
ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ

ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ .
ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ .
ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ .
ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ

ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ .
ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ .
ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ .
ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ

ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ .
ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ .
ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ .
ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ

ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ .
ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ ܗܝ ܡܡܥܬܐ .

¹ IV Reg. XVI, 7.

magi exinde venerunt ad nos cum catervis. Eorum aromata in vicis nostris suavem suum odorem sparserunt.

Responsorium.

Tibi gloria, fili Domini universorum, qui omnes salvas.

2. Quia filius es Clementissimi, miserta est magorum benevolentia tua ; quia filius Æmulatoris es, potentia tua de iis se vindicavit ; quia filius Ditissimi es persolverunt magi secundum amorem suum debita sua per oblationes suas.

3. Univisti hæc ut nos non contristares et eos salvares. Quia rapuerant argentum nostrum, attulerunt aurum ; quia verberarant corpora nostra, attulerunt myrrham ; quia incenderant sanctuarium nostrum, thus obtulerunt divinitati tuæ.

4. Myrrham eorum requiris propter gladios quibus nos interemerunt ; aurum eorum requiris propter thesauros nostros, quos diripuerunt spoliando thesauros Ezechiae ; thus eorum in reconciliationem accipis quia irritaverunt Patrem tuum.

5. Quia misit Achaz legatos ad Assyrium dicens : « *Ascende, salva me*¹, » qui humiliati fuerant a te exaltati sunt ; (Assyrii) miserunt ad te legatos veluti obsides pro Jechonia quem obsidem rapuerunt e domo David.

6. Quia per legatos suos submisit se Achaz Assyrio, submiserunt se

ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ
ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ

ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ
ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ
ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ

ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ
ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ
ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ

ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ
ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ
ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ

ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ
ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ
ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ

ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ
ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ
ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ

ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ ܡܥܬܝܢ

¹ Sceptrum Juda.

² Is. VII.

tibi Assyrii per legatos suos. Quia
sceptrum catuli leonis¹ adoravit
Assyrium, te, qui adorandus es,
adorarunt fortes qui adorati fue-
rant.

7. Quia Aram et Ephraim² ausi
sunt ascendere, timuit Sion ne
ipsam viduares (semine) e domo
David. Quia reliquit Achaz urbem
et fuga se ex ea surripuit, Isaias
attulit ei nuntium tui adventus his
verbis: *Nobiscum est Deus*³.

8. *Ecce virgo concipiet et pa-
riet*⁴, absque conjugio. Somnium
mihi videtur, aut visum semi-
somnia, ecce super genua mea Em-
manuel (nobiscum est Deus); cessabo
ab omnibus et omnium Dominum
omnibus diebus celebrabo.

9. Et quia in Sion virgines vi-
tiaverant (Assyrii), magi matrem
tuam honorarunt, o puer virgo, qui
virginalia matris tuæ induisti et,
ipsis integris exivisti, tu mihi es
infans, et sponsus et filius et Deus.

10. Babylonii ascenderant in
Judæam infantesque occiderant.
Per te infantes pacem nacti sunt,
quia per te occisores adoratores
effecti sunt. Contempti sunt senes,
sed honoratus fuit puer omnibus
senior.

11. Misit Babel dona Ezechiæ.
Admiratione rapti sunt legati vi-
dentes thesauros regis. Quid osten-
disti magis? Mirum quid ostendisti,
ut te quamvis pauperem adora-
verint.

12. Etsi magnum erat templum,

³ Syriace Ammanuel fere Emmanuel ut habetur
hebraice.

⁴ Is. VII. 14.

לְהַלְלֵךְ אֶתְּכֶם אֶתְּכֶם
וְלִלְבֹּד אֶתְּכֶם אֶתְּכֶם לְחַיֵּי

doce me ut taceam ; qui me lassum
reddidisti, præbe mihi requiem.
Gloria Patri tuo.

VIII.

וְהָיָה דָּמָה כִּי מָלֵךְ

VIII.

Decimus sextus. Ejusdem toni¹

מְהֵרָה יִשְׁעָךְ מִן הַיָּם
בְּחַיֵּי וְלִבְיָדָה לֹא יִשְׁעָךְ לֹא
יִשְׁעָךְ וְלִבְיָדָה .. חֲסֵדָה
חֲסֵדָה .. מְהֵרָה אֶתְּכֶם כִּי מָלֵךְ
חֲסֵדָה
יְיָ . חֲסֵד . מִן . אֶתְּכֶם . חֲסֵדָה .
חֲסֵדָה . חֲסֵדָה . חֲסֵדָה

1. Propter te zelo abrepta est
Sara contra consuetudinem suam.
Non æmulabatur matrem pueri....
propter te, o fili liber.

Responsorium.

A domo Saræ et etiam a gentibus
tibi gloria.

מְהֵרָה יִשְׁעָךְ מִן הַיָּם
בְּחַיֵּי וְלִבְיָדָה לֹא יִשְׁעָךְ לֹא
יִשְׁעָךְ וְלִבְיָדָה .. חֲסֵדָה
חֲסֵדָה .. מְהֵרָה אֶתְּכֶם כִּי מָלֵךְ
חֲסֵדָה

2. Propter ortum tuum precatus
est Isaac super conjuge sua, quæ
lupum et agnum simul concepit.
Ostendit scriptura non esse semina
benedicta, quia Abrahamo promis-
sum fuit unicum semen omnes be-
nedicens.

אֱלֹהֵי מִצְרָיִם וְיִצְחָק בְּחַיֵּי
וְלִבְיָדָה לֹא יִשְׁעָךְ לֹא
יִשְׁעָךְ וְלִבְיָדָה .. חֲסֵדָה
חֲסֵדָה .. מְהֵרָה אֶתְּכֶם כִּי מָלֵךְ
חֲסֵדָה

3. Si Abraham plura haberet
semina benedicta, ecce Ismael et
Esau primogeniti sunt domus
Abrahæ. Quum duo illi fuerint
maledicti, manifestum est unum
esse semen benedictum.

יְיָ . חֲסֵד . מִן . אֶתְּכֶם . חֲסֵדָה .
חֲסֵדָה . חֲסֵדָה . חֲסֵדָה
חֲסֵדָה . חֲסֵדָה . חֲסֵדָה
חֲסֵדָה . חֲסֵדָה . חֲסֵדָה

4. Tibi regis filio amor Saræ
quæ regem² odio habuit. Saræ non
placuit domus regia in qua cum
(marito) exule inclusa erat ; ovis
fuit pura ei, quia vidit ortum tuum
in se absconditum.

לֹא מָלֵךְ דָּם מִן הַיָּם
בְּחַיֵּי וְלִבְיָדָה לֹא יִשְׁעָךְ לֹא
יִשְׁעָךְ וְלִבְיָדָה .. חֲסֵדָה
חֲסֵדָה .. מְהֵרָה אֶתְּכֶם כִּי מָלֵךְ
חֲסֵדָה

5. Non pertæsa fuit quod nona-
ginta annos te expectaret. Venisti
ad eam anno nonagesimo et anno
centesimo ad Abraham... (*Cetera
deficiunt.*)

¹ Ejusdem toni est ac hymnus 12us qui hic habetur sub numero VII.

² Alludit ad Pharoonem qui rapuit Saram.

MONITUM

IN HYMNOS S. EPHRÆMI DE BEATA DEI GENITRICE MARIA.

Hymni de Beata Maria Virgine, numero 20, descripti sunt e sex Musæi Britannici codicibus ad collectionem nitriensem pertinentibus. Codices illi, quum sint liturgici omnes, plures vel pauciores hymnos, interdum ad abbrevianda officia decurtatos, continent. Codex A = Add. man. 14,506, de quo diximus t. I, *prol.* XLVIII-XLIX et col. 1-3. Iste codex, fol. 6-13, 123-126, 159-162 continet omnes hymnos hic inclusos, exceptis duobus ultimis, imo hymnum 16^m secunda vice describit fol. 184. Primum autem hymnum in duos dividit, similiter et secundum. Codex B, add. man. 14,515, anni 893, continet hymnos 1-4, 6, 14. Cod. C, add. man. 14,516, anni 893, continet hymnos 1-4, 8, 15-16 et

Sugitam de Maria et angelo. Cod. D, add. man. 14,511, sæc. X, continet hymnos 1, 3-5 et Sugitam de ܡܪܝܡ Cod. add. 14,512 continet hymnum 15; Cod. add. 17,141, fol. 81 nonnullas continet strophas hymnorum 5, 7, 11. In *Scalis* 1-4, 6-7, 9-10, 13, 19, 29-30, 33 cod. paris. 149 citantur multæ strophæ sejunctæ, ut indicabitur ad unumquemque hymnum. Scalæ istæ, quæ in plurimis codicibus vaticanis, parisiensibus et Oxoniensibus inveniuntur, alias strophas de B. M. V. continent quæ ad hymnos hucusque non repertos pertinent. Quia vero in istis scalis quædam habentur interpolata, omisimus ea quæ Ephræmi esse non constat aliunde.

אֱלֹהֵי חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל מִבְּרָא מִן הַיָּם וְהַיָּבֵשׁ
וְהַיָּבֵשׁ מִן הַיָּם

I.

חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל
וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל

חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל
וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל
וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל

חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל
וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל
וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל

חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל
וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל
וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל

חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל
וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל
וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל חַיִּים וְיִשְׁרָאֵל

^a Strophæ quatuor habet versus: primus et ul-

^a A = cod. 14,306; B = cod. 14,313; C = 14,316; D = 14,314. — ^b BC חַיִּים; cod. par. חַיִּים
Scala 1^a חַיִּים

HYMNI SANCTI MAR EPHRÆM

DE BEATA MARIA.

I.

In tono Cantilenarum. *Responso-*
rium. Gloria natiuitati tuæ di-
uinæ et humanæ¹.

1. Virgo invitavit me ut canerem
ejus mysterium quod cum admi-
ratione contemplor. O fili Dei da
mihi mirabile tuum donum, ut
ditem citharam meam et formo-
sissimam genitricis tuæ effigiem
depingam.

2. Fœtus in utero ejus absque
hominis commercio, o magnum
prodigium! lac in uberibus contra
consuetum naturæ morem, integra
virginalia simul cum lacte in cor-
pore puro, o res miranda! Quis
hæc eloqui poterit?

3. Virgo Maria sancte peperit
filium, et lac dedit nationum alitori
atque in virgineis genibus susten-
tavit eum qui omnia sustinet. Vir-
go est et mater, et quidnam non
est?

4. Sancta corpore, animo decora,
pura mente, intellectu sincera,
sensu perfectissima, casta, propositi
tenax, corde munda, probata et
omnibus virtutibus plena est.

5. Gaudeat in Maria omnis ordo
virginum, quia earum una se in-
clinavit ut pareret heroem creaturas

timus 12, secundus et tertius octo syllabas continent,
hoc schemate: 12, 8, 8, 12. Vid. t. I, 5, n. a.

✧ חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא

סַלְלָא וְיֵסֶד וְלֹא מַחְסְדָּא . סִבְכָּא לֹא חִיָּה .
וּמַחְסְדָּא לֹא חִיָּה . חַמְצִימָר . חַמְצִימָר .
✧ חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא

לֹא חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .
וּמַחְסְדָּא לֹא חִיָּה . חַמְצִימָר .

✧ חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .
חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .

✧ חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .
חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .

✧ חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .
חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .

✧ חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .
חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .

✧ חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .
חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .

✧ חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .
חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .

✧ חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .
חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .

✧ חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .
חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .

✧ חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .
חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .

✧ חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .
חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .

✧ חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .
חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .

✧ חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .
חַמְצִימָר וְיֵסֶד לְחַסְדָּא .

ubi est lac non superest virginitas.
Illud in Maria mirabile est quod
virgo peperit.

4. Ager est qui nunquam novit
sulcum agricolæ ; ex illo exsurgit
manipulus benedictionis ; absque
semine dedit mundo fructum.

5. Navis est onerata ditissimo
thesauro quæ pauperibus attulit
divitias cœlestes. Mortui ditati sunt
ab ea quæ vitam portabat.

6. In Maria gloriantur omnes
virgines, quia virgo est quæ causa
fuit bonorum. Ex illa orta est lux
sedentibus in tenebris.

7. In Maria exaltatum est incli-
natum Hevæ caput. Quia Maria
suscepit infantem qui comprehendit
aspidem, folia ignominiae absorpta
sunt a gloria.

8. Humano generi duæ datæ
sunt virgines : una causa fuit vitæ,
altera mortis. Per Hevam orta est
mors et vita per Mariam.

9. Filia matrem lapsam susten-
tavit. Quia mater induerat folia
ignominiae, filia texuit ei atque
dedit stolam gloriæ.

10. Femineo generi spes facta est
per Mariam. Quia infecerat invidia
feminarum aures et pudor vultus
earum, Maria liberavit eas irrepre-
hensibilesque effecit.

11. Exhilarantur hodie omnes
uxores, quia, sicut illæ, Maria fruc-
tum gestavit qui vitam largitur
earum natis. Gloria missori ejus.

12. Per Mariam orta est lux, quæ
dissipavit tenebras per Hevam ad-

^a C ܠܚܝܬܐ — ^b A ܠܚܝܬܐ — ^c AB omm. strophas 6, 8. — ^d In A est strophæ ultima. — ^e A hic incipit
hymn. 4^m cum hac rubrica ܠܚܝܬܐ ܠܚܝܬܐ — ^f Ex codd. BC — ^g C ܠܚܝܬܐ

ܡܕܝܢܐ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
 ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
 ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
 ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
 ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
 ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
 ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
 ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
 ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ

V.

ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
 ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
 ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
 ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ

ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
 ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
 ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
 ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
 ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
 ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
 ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
 ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ

¹ Ezech. XLIV, 1-2.

² Ita appellatur quia hymni S. Ephræmi de *Paradiso Eden* hoc metro exarati sunt. Constat autem strophæ 11 versibus quinque syllabarum, excepto septimo, qui septem habet syllabas. Schema igitur est 55555575555. Legenti patet hymnum non esse

• D ܡܪܝܡ

virginitatis effigiem delineavit in revelationibus divinis.

13. Propheta Chaldææ Mariæ figuram depinxit eamque in libro prophetarum posuit virginisque res in Scripturis servari voluit, ut qui legit intelligat.

14. Ostendit Dominus prophetæ in atriis sacris portam clausam et dixit ei : « *Hæc clausa erit, quia Deus ingreditur per eam*¹. »

V.

Alius hymnus in tono Paradisi².

Responsorium : Benedictus qui ex benignitate fecit te sibi matrem atque ex te ortus et egressus illuminavit creaturas.

1. Virginem parturire audiunt et non credunt scriba et disputator, quia vident naturaliter fieri non posse ut virgines intactæ parturiant. In Maria natura defecit atque victa fuit. Maria quippe virgo concepit et virgo peperit. Qua utique via natura incedere non valet.

2. Infans editus est et exivit per viam natorum. Mater ejus virgo fuit ; prodigio induta, fructum portavit ; simul autem venter ejus sigillo munitus clausus remansit.

integrum ; imo stropharum ordo diversus est in duobus codicibus unde hymnus desumptus est. Continetur iste hymnus in cod. D ; et in scala 10^a cod. par. 149 continentur strophæ, 5, 7-8. Codex E = cod. add. 17, 141 et continet strophas 1-2.

ܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ ܐܰ . ܠܚܠܝܠܐ ܡܰܝܚܕܐ .
ܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ . ܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ .

ܠܚܠܝܠܐ ܐܰ ܠܡܝܚܕܐ . ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ .
ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ . ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ .
ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ . ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ .
ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ . ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ .
ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ . ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ .

ܠܚܠܝܠܐ ܐܰ ܠܡܝܚܕܐ . ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ .
ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ . ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ .
ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ . ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ .
ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ . ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ .
ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ . ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ .

ܠܚܠܝܠܐ ܐܰ ܠܡܝܚܕܐ . ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ .
ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ . ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ .
ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ . ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ .
ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ . ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ .
ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ . ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ .
ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ . ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ .
ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ . ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ .
ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ . ܠܡܝܚܕܐ ܠܡܝܚܕܐ .

¹ Alludit ad urnam auream quæ mannam continebat et reposita erat in arca foederis. Hebr. IX, 4.

^a A ܠܡܝܚܕܐ — ^b D invertit ordinem et hanc stropham primam ponit — ^c E cod. D — ^d D et scala ܡܝܚܕܐ — ^e Scala ܡܝܚܕܐ — ^f Scala 10^a ܡܝܚܕܐ — ^g Scala 10^a ܡܝܚܕܐ — ^h A ܠܡܝܚܕܐ scala ܡܝܚܕܐ

Nova igitur via fuit qua prodigium incessit et virgini natum dedit, quod natura (absque viri commercio) foeminis non dat.

3. Virginem celebrabo gratia matrem effectam Domini omnium. Ipsa absque semine concepit, absque viro peperit, absque maritali congressu gravida fuit, inauditum plane in mundo miraculum. Filium edidit admirabilem, nec quomodo factum sit istud concipitur; docti quippe mysterio perscrutando impares sunt.

4. Puella lac, virgo natum habet. Quis non miretur gloriosam matrem ad pariendum se incurvantem, lac nato præbentem, cæterisque matribus per omnia similem? Erubescat scriba qui scrutatur divam matrem, quomodo scilicet mater effecta sit sui plasmatoris.

5. Figuræ tuæ, o virgo, in arca foederis reponuntur. Prophetia depinxit effigiem tuam eamque in libris sacris reposuit pro illo qui intelligit. Isti libri per urnam novam¹ prædicarunt te. Filius tuus sal fuit, quod condidit fontem quo revixit mundus morte sopitus.

6. Iidem præfigurarunt te per virgam² in arca repositam, quæ, etsi non plantata, fronduit, ut generationem tuam illustraret. Virga absque irrigatione foliis coronata fuit, ut esset figura virginis quæ fructum miraculosum produxit et

² Cfr. Num. XVII, 1, sqq.

ܡܥܝܢܐ ܕܡܥܝܢܐ
 ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ
 ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ
 ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ
 ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ

ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ
 ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ
 ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ
 ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ
 ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ
 ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ

ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ
 ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ
 ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ
 ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ
 ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ
 ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ

ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ
 ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ
 ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ
 ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ
 ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ
 ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ

88888133. Porro hymnus IX invenitur in cod. add.
 14,512 sæc. X. Strophæ 1^a - 2^a recitantur in scala
 3^a cod. par. 149.

* Scala 3^a ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ — b Scala 3^a ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ — c Cod. A add.
 ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ ܡܥܝܢܐ

regum, et sancte in sinu tuo habi-
 tavit ille cujus laudibus pleni sunt
 cœli. Beatum pectus tuum quod
 cum ardenti amore eum lactavit;
 beatum os tuum quod ejus desiderio
 captum ei blanditum est; beata
 brachia tua quæ eum amplexa sunt.
 Currus fuisti et Igneum gestasti.

2. Beata es Maria, quia sinus
 tuus palatium fuit regis, et ad te
 divertit qui coronam nectit prin-
 cipibus et gradus præbet domi-
 nantibus. E tribu Judæ origo tua,
 et e domo David prosapia tua.
 Genus tuum illustre est, quæ virgo
 manens effecta es mater filio David.

3. Beata es, o puella, quia por-
 tasti catulum leonis de quo scripsit
 Jacob¹. Ille humiliavit semetipsum
 et suxit tuum purum lac, quo enu-
 tritus est atque ex ove virgine
 agnus factus est, ut in aram crucis
 offeretur ad nos salvandos. Tui
 figura erat arbor quæ dedit arietem
 quo liberatus est Isaac².

4. Beata es, o benedicta, quia
 per te soluta et a fœminis ablata est
 maledictio Hevæ, et per te solutum
 est commune debitum chirographo
 serpentis in omnes generationes
 obsignatum. Tu enim peperisti the-
 saurum qui omnia auxilia mundo
 largitus est. In te orta est lux, qua
 tenebræ earumque potestas dissi-
 patæ fuere, ita ut amplius non sint.

¹ Gen. XLIX, 9.

² Vide supra col. 33 not. i.

אֵל מִן מַיִם וְלֹא חֲתָן .
 מִן רוּחַ אֱלֹהִים מִן אֵל
 מִן אֵל מִלֵּא אֱלֹהִים . מִלֵּא וּמִחֲתָן
 מִחֲתָן מִחֲתָן .
 אֵל וְיֵלָא מִמֶּנּוּ

מִלֵּא מִלֵּא מִן חֲתָן וְיֵלָא .
 מִחֲתָן מִחֲתָן . אֵל מִחֲתָן מִחֲתָן מִחֲתָן

אֵל מִחֲתָן אֵל חֲתָן אֵל חֲתָן
 מִחֲתָן אֵל אֵל מִחֲתָן אֵל
 מִחֲתָן מִחֲתָן מִחֲתָן .
 מִחֲתָן מִחֲתָן מִחֲתָן .
 מִחֲתָן מִחֲתָן מִחֲתָן .
 אֵל מִחֲתָן אֵל .
 אֵל וְלֹא מִחֲתָן .
 מִחֲתָן מִחֲתָן .
 מִחֲתָן מִחֲתָן וְלֹא מִחֲתָן .

לֹא חֲתָן וְיֵלָא לֹא חֲתָן וְיֵלָא .
 וְלֹא מִחֲתָן אֵל .
 אֵל חֲתָן אֵל חֲתָן .
 אֵל חֲתָן אֵל חֲתָן .
 וְיֵלָא מִחֲתָן וְיֵלָא .
 וְיֵלָא מִחֲתָן וְיֵלָא .
 אֵל מִחֲתָן אֵל .
 אֵל מִחֲתָן אֵל .
 אֵל מִחֲתָן אֵל .

אֵל מִחֲתָן אֵל מִחֲתָן .
 מִחֲתָן מִחֲתָן מִחֲתָן .
 מִחֲתָן מִחֲתָן מִחֲתָן .
 מִחֲתָן מִחֲתָן מִחֲתָן .
 מִחֲתָן מִחֲתָן מִחֲתָן .

• Add. אֵל מִחֲתָן אֵל

natum ; e flumine, e matre et e
 Patre unus idemque es Puer Deus.
 Oracula sapientiæ coacervata et
 abdita sunt in te, qui in præsepio
 recumbens lac suges virgineum
 e filia Davidis.

11. Venter te gestavit, præsepe
 tibi sufficiens fuit, Simeon te por-
 tavit, divine gigas, ecce limitatus,
 circumdatus, apprehensus, corpore
 circumseptus, attractabilisque es
 tu, cujus natura nullis unquam
 limitibus circumscripta fuit ; ecce
 in parvi præsepîi limitibus inclusus
 fuisti. Quis autem limites imponere
 potest tuæ essentiae ? Ecce intra
 limites jaces, o infinite, quia limi-
 tibus circumscribi voluit filius
 infinitus qui limitibus non circum-
 scribitur.

12. Similis Patri tuo, similis es
 matri tuæ, cuinam similis es ? Deus
 formam non habet, absque colore
 similis es Patri in virtute, in es-
 sentia, in natura, in potestate ;
 similis es Mariæ tuæ parenti, ex
 qua assumpsisti formam humanam.
 Ecce similis es Patri et similis
 matri, et tu ipse tibi similis es. O
 qui assumpsisti formam servi, tibi
 gloria.

13. Quam diligens es, quam
 humilis, quam vehemens ! nota et
 occulta est generatio tua. Projicis
 te ad omnes, cuicumque occurrenti
 rides, hilarem præbes frontem

[illegible]

osculis, labia tua stillant phar-
macum vitæ, balsamum fluit e digittis
tuis, pulchri sunt oculi tui, ecce
in matrem tuam diriguntur quæ
fame visionis tuæ premitur : omnes
filii Ecclesiæ te ardentissime ap-
petunt.

14. Igneus es, spiritualis es, Entis summi filius es, incarnatus e filia Davidis, e genere servorum es; etiam ossa et carnem habes, o incorporee, qui corpus assumpsisti; verissimum est te creatum non esse qui creaturas ad existentiam adduxisti; tu creasti, quia voluisti, tu factus es quod amasti, tu ille es qui nunc dominatur cum Genitore suo.

15. Seraphim ter sanctam proclamant, cherubim circumdant, angeli celebrant divinitatem tuam; legunt suis corporibus præsepe, stant Joseph et Maria cum tremore et timore, audito sonitu alarum trementium Seraphim et tonitru terribili eorum vocum. Quis sufficiet tibi? Quis comprehendet te? Quis investigabit te? Quis audeat scrutari nativitatem tuam?

16. Fili Dei, venisti ut ovem
rationalem irretires; Soboles vir-
ginis, factus es agnus et tibi obviam
cucurrit ovis quæ perierat¹, quia
audivit vocem balatus tui. O agne,

qui tulisti sanctitatem, o lactens
qui portasti antiquum dierum, o
pastor et agnus, o sacerdos et hos-
tia, o agnus lactens quam mansue-
tus es.

17. **Exultat mater tua, exultat Josephus, exultas et tu, o agne nostri paschatis (exultationis), exultat Maria, quia peperit te et osculatur te, catulum leonis¹, quia voce tua conturbatus est vulpes ille, Herodes, rex protervus. Cessavit regnum ejus, inchoato regno tuo ; obtinuit autem regnum tuum, quia rex es, imo rex regum.**

18. Plasmasti Adamum e pulvere et matrem tuam creasti et tu teipsum formasti in mente tua. Quod enim in esse tuo (humano) naturale est, non venit a Patre tuo, quia talis est, Domine, tua natura [humana], pater ejus non est Pater tuus. Voluntas enim tua formavit humanitatem tuam. In nativitate tua ex Patre non te formasti, quia non habes principium. In Maria autem formasti te, quia voluisti.

19. Stat Maria, mater tua, soror tua, sponsa tua, ancilla tua; ipsa quippe inclinata peperit te, jam te amore fovit, amplexa est, osculata est, laudavit, oravit, gratias egit et lac dedit, ecce tenet te, blanditur tibi, ridet pueritiæ tuæ, tu vero, hilaris et exultans, lac suges; an-

⁴ Cfr. *Gen.* XLIX, 9.

XII.

אִשְׁתָּא חַמְלָא וְיִפְתָּיָא חַמְלָא עֲסַחְלָא
 חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא
 חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא
 חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא

חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא
 חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא
 חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא
 חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא
 חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא

חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא
 חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא
 חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא
 חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא
 חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא

חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא
 חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא
 חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא
 חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא
 חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא

חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא
 חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא
 חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא חַמְלָא

¹ Ita appellatur, quia hymni S. Ephraemi de Paradiso Eden hoc metro exarati sunt. Constat strophæ undecim versibus, decem versus quinque sunt syl-

XII.

Alius hymnus in tono Paradisi¹.
 Responsorium : Gloria illi qui
 natus est ab æterno ex Patre
 et beneficentia sua factus est
 infans in tempore.

1. Quis non miretur nativitatem
 tuam gloriosissimam? Absque con-
 gressu conceptus et absque diffi-
 cultate natus, in cœlis absque matre
 es, et in terra absque patre ; tua
 nativitas sub quocumque respectu
 prorsus admirabilis est. Etenim
 sigillis non solutis, et virginalibus
 non destructis, ubera virginis plena
 sunt lacte quo ipsa nutrit omnium
 Alitorem.

2. Quis in vitibus intus sculpsit
 uvas absque dolabra et digito ar-
 tificis ? Quomodo vites concipiunt
 vinum absque patre ? Figuram filii
 sustinentes stant ac concipiunt,
 servato sigillo et absque ruptura
 fœcundantur. Hoc ad confusionem
 sufficit impiorum.

3. In monte Horeb petra typum
 tuum, o virgo, designavit ; etenim
 parturivit non excavata et præbuit
 potum castris Israelitarum, quæ
 siti languebant ac moriebantur.
 Umbra tua attigit petram eamque
 fœcundavit ; quia ex te ortæ sunt
 aquæ cœlestes, quarum potu sitim
 suam extinxit mundus per gratiam.

4. In utero carneo thalamus dis-
 positus erat, in quo recumbens
 requiescebat sponsus cœlestis ; vir-

labarum, septimus septem habet syllabas. Schema
 est : 55555575555.

ܡܢ ܕܢܝܠܐ ܡܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ .
ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ .
ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ .

ܕܢܝܠܐ ܡܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ .
ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ .
ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ .
ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ .
ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ .

XIII.

ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ .
ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ .
ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ .

ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ .
ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ .
ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ .
ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ .
ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ .
ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ .
ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ .
ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ .
ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ .
ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ ܡܢܝܢ .

¹ Luc. I, 48.

² Tonus est hymni primi de Nativitate Domini,

ginalia diligenti custodia servabant portas. Quando autem sponsus gloriosus exire voluit, virginalia somno oppressa reliquit, ita ut non sentirent ejus egressum. Interea Vigiles cum angelis laudes decantabant.

5. *Beatam me dicent omnes generationes*¹, ait cum exultatione Maria; quia facta sum per gratiam Mater Dei et absque congressu peperit agnum Dei angelorumque Dominum, ut dixit mihi angelus qui nuntium attulit.

XIII.

Alius hymnus in tono: Hic dies lætificavit, Domine². *Responsorium*: Benedictus natus tuus, o mater plane admirabilis.

1. Virgo plane admirabilis quæ peperisti nobis filium Dei, incapax est os meum ut digne loquatur de tua puritate.

2. Thesaurum omnibus beatitudinibus refertum vitamque suis possessoribus profundentem tribuisti nobis in virginitate tua. Quis valeat debitas rependere laudes?

3. Ortus est e te humiliter altissimus, qui parvulum se fecit, ut homines exaltaret et ut honorarem ac magnificarem memoriam tuam hic in terra et superne in cœlo.

4. Lætantur et exultant hodie cœlum et terra et omnia quæ in eis sunt et satagunt gloriam tuam canere laudesque celebrare.

Opp. Syr.-lat. II. Constat strophæ quatuor versibus septem syllabarum.

❖ ܠܐ ܗܕܝܢ ܢܥܠܝ ܕܐܡܪ

ܐܡܪ ܕܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܕܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܕܡܚܪܝܐ.
ܠܐ ܡܚܪܝܐ. ܠܐ ܡܚܪܝܐ. ܠܐ ܡܚܪܝܐ.
ܠܐ ܡܚܪܝܐ. ܠܐ ܡܚܪܝܐ. ܠܐ ܡܚܪܝܐ.
ܠܐ ܡܚܪܝܐ. ܠܐ ܡܚܪܝܐ. ܠܐ ܡܚܪܝܐ.
ܠܐ ܡܚܪܝܐ. ܠܐ ܡܚܪܝܐ. ܠܐ ܡܚܪܝܐ.
ܠܐ ܡܚܪܝܐ. ܠܐ ܡܚܪܝܐ. ܠܐ ܡܚܪܝܐ.
ܠܐ ܡܚܪܝܐ. ܠܐ ܡܚܪܝܐ. ܠܐ ܡܚܪܝܐ.

ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ.
ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ.
ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ.
ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ.
ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ.
ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ.
ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ.

XVI.

ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ.
ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ.

ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ.
ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ.
ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ.
ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ.
ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ.
ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ.
ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܚܪܝܐ.

¹ Hæc strophæ hic ex hymno ܡܚܪܝܐ inserta fuerit. Strophæ autem 7^a e scala 19 desumpta est.

² Sponsa regis, tonus notissimus ad quem confecti sunt hymni 5-7 de crucifixione, hymnus nisibenus 34 et quindecim hymni S. Isaaci a Bickell editi in t. II ejus operum. Schema strophæ est: 64464444 44558 vel potius: 686888558. Continetur iste hym-

³ Scala 19 ܡܚܪܝܐ. — ܡܚܪܝܐ. — Ed. Rom. ܡܚܪܝܐ. — Ed. Rom. ܡܚܪܝܐ. — Ed. Rom. ܡܚܪܝܐ, scala 19 ܡܚܪܝܐ.

illam aperuit Taceant disputatores.

6. Mater¹ quæ eum peperit digna est memoria; sinus qui eum portavit dignus est benedictione; Joseph etiam per gratiam pater appellatus est filii veritatis, cujus Pater est omnino laudandus. O pastor omnium creaturarum, qui missus est ad ovem perditam quæ erraverat et ad caulas portavit et reduxit eam!

7. Ubi inveniet te, qui te quærit? Ubi videbit te qui te amat? In cœlo quærat te in sinu Genitoris tui, aut in Ephrata, in præsepio Bethleemitico; si autem in sinu Mariæ quærat te, absconderis ibi servatus sub sigillo; prorsus et omnimode admirabilis est nativitas tua.

XVI.

Alius hymnus ad tonum Sponsa regis². Responsorium: Memoria Mariæ in omnes generationes.

1. Benedicta virgo angeli salutationem³ audivit, qua accepta concepit. Eadem salutatione discipuli in cœnaculo recreati sunt. Salutatio tua sit murus pacis regibus et sacerdotibus in oppidis eorum. Filios Ecclesiæ serva per

nus in cod. add. 14,506, fol. 13 et fol. 184, et in cod. add. 14,516. B = 14,506, fol. 184; C = 14,516. Scala 3^a cod. par. 149 habet strophas 1, 6-7.

³ Syriace ܡܚܪܝܐ pax, quia Syri olim sicut Hebræi se salutabant dicendo: « Pax tibi. » Hæc formula Christus pluries suos discipulos salutavit.

1. *Beata es Maria, quia in te
 habitavit Spiritus sanctus quem
 cecinit David; beata es quæ
 digna fuisti ut a Gabriele
 salutationem Patris acciperes.
 Beata quæ effecta es velut
 currus Filio Dei; eum
 genua tua sustentarunt,
 brachia tua gestarunt,
 ubera tua velut fontes
 ei fuerunt; infantem flam-
 mis vestitum amplexa es.*
 2. *Beata es Maria, quia
 figuravit te rubus a Moyse
 visus; beata es Maria,
 quæ fuisti infanti tuo velut
 velum quo Moyses operiebat
 splendorem vultus sui; beata
 es Maria, quia ex te ortus
 est unicus radius, qui
 occultavit solem. Iste radius
 jampridem super Moysen in
 vertice montis irradiavit,
 et hodie radios suos porrigit
 in omnes terræ fines.*
 3. *Beata es Maria, quia
 omnes prophetæ in libris
 suis te depinxerunt; beata
 es Maria, quia Isaias in
 suo vaticinio te annuntiavit:
 « Ecce virgo concipiet et
 pariet filium cujus nomen
 Emmanuel ». Ecce omnes
 gentes clamant: « Nobiscum
 est ille qui sua voluntate
 omnia dirigit. »*
 4. *Beata es Maria, quia
 in tua virginitate appellata
 es nova mater; beata es
 Maria, quia designata
 fuisti sub figura terræ
 quæ Adam produxit et
 parens effecta es*

tuam crucem ut hosannis laudent
nomen tuum.

2. Beata es Maria quia in te
habitavit Spiritus sanctus quem
cecinit David; beata es quæ digna
fuisti ut a Gabriele salutationem
Patris acciperes. Beata quæ effecta
es velut currus Filio Dei; eum
genua tua sustentarunt, brachia
tua gestarunt, ubera tua velut
fontes ei fuerunt; infantem flam-
mis vestitum amplexa es.

3. Beata es Maria, quia figuravit
te rubus a Moyse visus; beata es
Maria, quæ fuisti infanti tuo velut
velum quo Moyses operiebat splen-
dorem vultus sui; beata es Maria,
quia ex te ortus est unicus radius,
qui occultavit solem. Iste radius
jampridem super Moysen in ver-
tice montis irradiavit, et hodie
radios suos porrigit in omnes terræ
fines.

4. Beata es Maria, quia omnes
prophetæ in libris suis te depinxer-
unt; beata es Maria, quia Isaias
in suo vaticinio te annuntiavit:
« *Ecce virgo concipiet et pariet
filium cujus nomen Emmanuel* ». «
Ecce omnes gentes clamant: « No-
biscum est ille qui sua voluntate
omnia dirigit. »

5. Beata es Maria, quia in tua
virginitate appellata es nova mater;
beata es Maria, quia designata
fuisti sub figura terræ quæ Ada-
mum produxit et parens effecta es

¹ Is. VII, 14.

^a B seu idem codex fol. 184 habet: *Beata es Maria, quia in te habitavit Spiritus sanctus quem cecinit David; beata es quæ digna fuisti ut a Gabriele salutationem Patris acciperes. Beata quæ effecta es velut currus Filio Dei; eum genua tua sustentarunt, brachia tua gestarunt, ubera tua velut fontes ei fuerunt; infantem flammis vestitum amplexa es.* — ^b B habet: *Beata es Maria, quia in te habitavit Spiritus sanctus quem cecinit David; beata es quæ digna fuisti ut a Gabriele salutationem Patris acciperes. Beata quæ effecta es velut currus Filio Dei; eum genua tua sustentarunt, brachia tua gestarunt, ubera tua velut fontes ei fuerunt; infantem flammis vestitum amplexa es.* — ^c Ita cod. BC. Cod. A assuit versus e strophæ 4^a. — ^d BC habet: *Beata es Maria, quia in te habitavit Spiritus sanctus quem cecinit David; beata es quæ digna fuisti ut a Gabriele salutationem Patris acciperes. Beata quæ effecta es velut currus Filio Dei; eum genua tua sustentarunt, brachia tua gestarunt, ubera tua velut fontes ei fuerunt; infantem flammis vestitum amplexa es.* — ^e Ita C. A autem habet: *Beata es Maria, quia in te habitavit Spiritus sanctus quem cecinit David; beata es quæ digna fuisti ut a Gabriele salutationem Patris acciperes. Beata quæ effecta es velut currus Filio Dei; eum genua tua sustentarunt, brachia tua gestarunt, ubera tua velut fontes ei fuerunt; infantem flammis vestitum amplexa es.* — ^f C habet: *Beata es Maria, quia in te habitavit Spiritus sanctus quem cecinit David; beata es quæ digna fuisti ut a Gabriele salutationem Patris acciperes. Beata quæ effecta es velut currus Filio Dei; eum genua tua sustentarunt, brachia tua gestarunt, ubera tua velut fontes ei fuerunt; infantem flammis vestitum amplexa es.* — ^g E cod. C.

1. *da mihi verba facere de magna tua
et incomprehensibili generatione.*
 2. *Fili ditissime, qui amore vo-
luisti habitare in utero paupercu-
læ, da mihi vocem et sermonem
ut cum admiratione loquar de te.*
 3. *Os meum nimis exiguum est
ut loquar de te et lingua non suffi-
cit ut mysteria tua exponat. Defi-
ciunt vox et sermo ad narrandam
tuam pulchritudinem, jube et di-
cam de te.*
 4. *Omnium Domine, da mihi
accedere cum tremore ad sublimi-
tatem archangeli, quando attulit
virgini matri nuntium adventus tui.*
 5. *O sapientes, venite, ausculta-
mini, et audite rem prodigiosis-
simam, et laudes cantate ei qui se
demisit ut vivificaret Adamum pec-
cato suo mortuum.*
 6. *Pater suæ misericordiæ nutu
significavit Filio suo ut descenderet
in terram ad salvandam creaturam
suam, et Gabrieli angelo præcepit
ut viam pararet descendentem.*
 7. *In filia Davidis misericordiæ
apparuerunt, ut mater fieret geni-
toris Adæ et mundi, cujus nomen
sole antiquius est.*
 8. *Illapsa est voluntas incom-
prehensibilis, vocavit ex ordinibus
cœlestibus angelum eumque in
terram misit, ut nuntium afferret
virgini purissimæ.*
 9. *Attulit ille epistolam mysterio
a sæculis abscondito obsignatam,*

a B — b B — c B — d B — e B om.

. س سحره واط بهه رجا .
 . وحره واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .

. واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .

. واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .
 . واط بهه رجا .

25. *A.* Amor Patris voluit ut in virginitate tua pareres filium ; oportet igitur ut sileas et credas ; voluntati quippe Patris non resistitur.

26. *M.* Aspectus tuus venerabilis est genusque tremendum et flamma tua ardens ; subsistentia Domini tui inscrutabilis est ; attamen tuum assertum credere mihi difficile est.

27. *A.* Bonum nuntium attuli tibi, quo te parituram Dominum tuum significavi. Puella, gratias age ei qui dignam te habuit ut mater ejus fieres et ipse esset filius tuus.

28. *M.* Puella sum et virum igneum suscipere non possum ; res, quam dicis, a me celata est et meo intellectui impervia.

29. *A.* Hodie spes Adamo facta est Dominum universi in te ita reconciliatum esse, ut descenderet ad eum a maledictione solvendum ac liberandum ; accipe verba mea cum gratiarum actione.

30. *M.* Hæc quæ mihi hodie locutus es stupore et admiratione me percusserunt. Timeo, domine, præbere tibi assensum, ne fraus adsit in verbis tuis.

31. *A.* Quando missus sum ut nuntium tibi afferrem, audisti salutem quam attuli tibi ; verax est Dominus meus, qui sic vult ex te mundo apparere.

32. *M.* Omnia verba tua admiratione me percellunt, rogo, domine, ne reprehendas me, nam

• • • • •
 • • • • •
 • • • • •

• • • • •
 • • • • •
 • • • • •
 • • • • •
 • • • • •

• • • • •
 • • • • •
 • • • • •
 • • • • •
 • • • • •
 • • • • •
 • • • • •
 • • • • •

• • • • •
 • • • • •
 • • • • •
 • • • • •
 • • • • •

• • • • •
 • • • • •
 • • • • •
 • • • • •
 • • • • •
 • • • • •
 • • • • •

Communicavit nobis magnitudinem suam et acquisivit infirmitatem nostram; factus est nobiscum mortalis, ut, infusa nobis ejus vita, non amplius moriamur.

13. Adam supernus apparuit cum omnibus quæ erant prioris Adami ejusque vestigia secutus est, excepto peccato, et idcirco Adam appellatus est a suo præcone Paulo¹.

14. In formatione prioris Adæ conjugium et partus requisita haud fuere, quia Deus, assumpto pulvere in pugillo suo, solus plasmavit Adamum, atque in eo ostendit virtutem et sapientiam suam.

15. Patet eadem ratione Verbum incarnatum esse de Maria virgine et in mysterio adventus ejus nulum apparuisse conjugium; ipse quippe, prout voluit, corpus assumpsit, incarnatus est et venit in mundum.

16. Maria hortus est in quem imber benedictionum a Patre descendit; ipsa ex illo imbre aspersit faciem Adami, et revixit atque a sepulchro surrexit ille qui a suis inimicis sepultus fuerat in inferno.

17. Magnus doctrinæ thesaurus aperuit se ex amore coram me et ursit ut de mysterio filiæ Davidis verba facerem; venite, auditores, delectamini doctrina amatores suos ditescente.

18. De hominum salute doctrina benedicta semper sollicita fuit; nunc loquitur de mysterio virginis purissimæ quæ peperit in carne

¹ I Cor. XV, 48.

١ ٢ ٣ ٤ ٥ ٦ ٧ ٨ ٩ ١٠ ١١ ١٢ ١٣ ١٤ ١٥ ١٦ ١٧ ١٨ ١٩ ٢٠ ٢١ ٢٢ ٢٣ ٢٤ ٢٥ ٢٦ ٢٧ ٢٨ ٢٩ ٣٠ ٣١ ٣٢ ٣٣ ٣٤ ٣٥ ٣٦ ٣٧ ٣٨ ٣٩ ٤٠ ٤١ ٤٢ ٤٣ ٤٤ ٤٥ ٤٦ ٤٧ ٤٨ ٤٩ ٥٠ ٥١ ٥٢ ٥٣ ٥٤ ٥٥ ٥٦ ٥٧ ٥٨ ٥٩ ٦٠ ٦١ ٦٢ ٦٣ ٦٤ ٦٥ ٦٦ ٦٧ ٦٨ ٦٩ ٧٠ ٧١ ٧٢ ٧٣ ٧٤ ٧٥ ٧٦ ٧٧ ٧٨ ٧٩ ٨٠ ٨١ ٨٢ ٨٣ ٨٤ ٨٥ ٨٦ ٨٧ ٨٨ ٨٩ ٩٠ ٩١ ٩٢ ٩٣ ٩٤ ٩٥ ٩٦ ٩٧ ٩٨ ٩٩ ١٠٠ ١٠١ ١٠٢ ١٠٣ ١٠٤ ١٠٥ ١٠٦ ١٠٧ ١٠٨ ١٠٩ ١١٠ ١١١ ١١٢ ١١٣ ١١٤ ١١٥ ١١٦ ١١٧ ١١٨ ١١٩ ١٢٠ ١٢١ ١٢٢ ١٢٣ ١٢٤ ١٢٥ ١٢٦ ١٢٧ ١٢٨ ١٢٩ ١٣٠ ١٣١ ١٣٢ ١٣٣ ١٣٤ ١٣٥ ١٣٦ ١٣٧ ١٣٨ ١٣٩ ١٤٠ ١٤١ ١٤٢ ١٤٣ ١٤٤ ١٤٥ ١٤٦ ١٤٧ ١٤٨ ١٤٩ ١٥٠ ١٥١ ١٥٢ ١٥٣ ١٥٤ ١٥٥ ١٥٦ ١٥٧ ١٥٨ ١٥٩ ١٦٠ ١٦١ ١٦٢ ١٦٣ ١٦٤ ١٦٥ ١٦٦ ١٦٧ ١٦٨ ١٦٩ ١٧٠ ١٧١ ١٧٢ ١٧٣ ١٧٤ ١٧٥ ١٧٦ ١٧٧ ١٧٨ ١٧٩ ١٨٠ ١٨١ ١٨٢ ١٨٣ ١٨٤ ١٨٥ ١٨٦ ١٨٧ ١٨٨ ١٨٩ ١٩٠ ١٩١ ١٩٢ ١٩٣ ١٩٤ ١٩٥ ١٩٦ ١٩٧ ١٩٨ ١٩٩ ٢٠٠ ٢٠١ ٢٠٢ ٢٠٣ ٢٠٤ ٢٠٥ ٢٠٦ ٢٠٧ ٢٠٨ ٢٠٩ ٢١٠ ٢١١ ٢١٢ ٢١٣ ٢١٤ ٢١٥ ٢١٦ ٢١٧ ٢١٨ ٢١٩ ٢٢٠ ٢٢١ ٢٢٢ ٢٢٣ ٢٢٤ ٢٢٥ ٢٢٦ ٢٢٧ ٢٢٨ ٢٢٩ ٢٣٠ ٢٣١ ٢٣٢ ٢٣٣ ٢٣٤ ٢٣٥ ٢٣٦ ٢٣٧ ٢٣٨ ٢٣٩ ٢٤٠ ٢٤١ ٢٤٢ ٢٤٣ ٢٤٤ ٢٤٥ ٢٤٦ ٢٤٧ ٢٤٨ ٢٤٩ ٢٥٠ ٢٥١ ٢٥٢ ٢٥٣ ٢٥٤ ٢٥٥ ٢٥٦ ٢٥٧ ٢٥٨ ٢٥٩ ٢٦٠ ٢٦١ ٢٦٢ ٢٦٣ ٢٦٤ ٢٦٥ ٢٦٦ ٢٦٧ ٢٦٨ ٢٦٩ ٢٧٠ ٢٧١ ٢٧٢ ٢٧٣ ٢٧٤ ٢٧٥ ٢٧٦ ٢٧٧ ٢٧٨ ٢٧٩ ٢٨٠ ٢٨١ ٢٨٢ ٢٨٣ ٢٨٤ ٢٨٥ ٢٨٦ ٢٨٧ ٢٨٨ ٢٨٩ ٢٩٠ ٢٩١ ٢٩٢ ٢٩٣ ٢٩٤ ٢٩٥ ٢٩٦ ٢٩٧ ٢٩٨ ٢٩٩ ٣٠٠ ٣٠١ ٣٠٢ ٣٠٣ ٣٠٤ ٣٠٥ ٣٠٦ ٣٠٧ ٣٠٨ ٣٠٩ ٣١٠ ٣١١ ٣١٢ ٣١٣ ٣١٤ ٣١٥ ٣١٦ ٣١٧ ٣١٨ ٣١٩ ٣٢٠ ٣٢١ ٣٢٢ ٣٢٣ ٣٢٤ ٣٢٥ ٣٢٦ ٣٢٧ ٣٢٨ ٣٢٩ ٣٣٠ ٣٣١ ٣٣٢ ٣٣٣ ٣٣٤ ٣٣٥ ٣٣٦ ٣٣٧ ٣٣٨ ٣٣٩ ٣٤٠ ٣٤١ ٣٤٢ ٣٤٣ ٣٤٤ ٣٤٥ ٣٤٦ ٣٤٧ ٣٤٨ ٣٤٩ ٣٥٠ ٣٥١ ٣٥٢ ٣٥٣ ٣٥٤ ٣٥٥ ٣٥٦ ٣٥٧ ٣٥٨ ٣٥٩ ٣٦٠ ٣٦١ ٣٦٢ ٣٦٣ ٣٦٤ ٣٦٥ ٣٦٦ ٣٦٧ ٣٦٨ ٣٦٩ ٣٧٠ ٣٧١ ٣٧٢ ٣٧٣ ٣٧٤ ٣٧٥ ٣٧٦ ٣٧٧ ٣٧٨ ٣٧٩ ٣٨٠ ٣٨١ ٣٨٢ ٣٨٣ ٣٨٤ ٣٨٥ ٣٨٦ ٣٨٧ ٣٨٨ ٣٨٩ ٣٩٠ ٣٩١ ٣٩٢ ٣٩٣ ٣٩٤ ٣٩٥ ٣٩٦ ٣٩٧ ٣٩٨ ٣٩٩ ٤٠٠ ٤٠١ ٤٠٢ ٤٠٣ ٤٠٤ ٤٠٥ ٤٠٦ ٤٠٧ ٤٠٨ ٤٠٩ ٤١٠ ٤١١ ٤١٢ ٤١٣ ٤١٤ ٤١٥ ٤١٦ ٤١٧ ٤١٨ ٤١٩ ٤٢٠ ٤٢١ ٤٢٢ ٤٢٣ ٤٢٤ ٤٢٥ ٤٢٦ ٤٢٧ ٤٢٨ ٤٢٩ ٤٣٠ ٤٣١ ٤٣٢ ٤٣٣ ٤٣٤ ٤٣٥ ٤٣٦ ٤٣٧ ٤٣٨ ٤٣٩ ٤٤٠ ٤٤١ ٤٤٢ ٤٤٣ ٤٤٤ ٤٤٥ ٤٤٦ ٤٤٧ ٤٤٨ ٤٤٩ ٤٥٠ ٤٥١ ٤٥٢ ٤٥٣ ٤٥٤ ٤٥٥ ٤٥٦ ٤٥٧ ٤٥٨ ٤٥٩ ٤٦٠ ٤٦١ ٤٦٢ ٤٦٣ ٤٦٤ ٤٦٥ ٤٦٦ ٤٦٧ ٤٦٨ ٤٦٩ ٤٧٠ ٤٧١ ٤٧٢ ٤٧٣ ٤٧٤ ٤٧٥ ٤٧٦ ٤٧٧ ٤٧٨ ٤٧٩ ٤٨٠ ٤٨١ ٤٨٢ ٤٨٣ ٤٨٤ ٤٨٥ ٤٨٦ ٤٨٧ ٤٨٨ ٤٨٩ ٤٩٠ ٤٩١ ٤٩٢ ٤٩٣ ٤٩٤ ٤٩٥ ٤٩٦ ٤٩٧ ٤٩٨ ٤٩٩ ٥٠٠ ٥٠١ ٥٠٢ ٥٠٣ ٥٠٤ ٥٠٥ ٥٠٦ ٥٠٧ ٥٠٨ ٥٠٩ ٥١٠ ٥١١ ٥١٢ ٥١٣ ٥١٤ ٥١٥ ٥١٦ ٥١٧ ٥١٨ ٥١٩ ٥٢٠ ٥٢١ ٥٢٢ ٥٢٣ ٥٢٤ ٥٢٥ ٥٢٦ ٥٢٧ ٥٢٨ ٥٢٩ ٥٣٠ ٥٣١ ٥٣٢ ٥٣٣ ٥٣٤ ٥٣٥ ٥٣٦ ٥٣٧ ٥٣٨ ٥٣٩ ٥٤٠ ٥٤١ ٥٤٢ ٥٤٣ ٥٤٤ ٥٤٥ ٥٤٦ ٥٤٧ ٥٤٨ ٥٤٩ ٥٥٠ ٥٥١ ٥٥٢ ٥٥٣ ٥٥٤ ٥٥٥ ٥٥٦ ٥٥٧ ٥٥٨ ٥٥٩ ٥٦٠ ٥٦١ ٥٦٢ ٥٦٣ ٥٦٤ ٥٦٥ ٥٦٦ ٥٦٧ ٥٦٨ ٥٦٩ ٥٧٠ ٥٧١ ٥٧٢ ٥٧٣ ٥٧٤ ٥٧٥ ٥٧٦ ٥٧٧ ٥٧٨ ٥٧٩ ٥٨٠ ٥٨١ ٥٨٢ ٥٨٣ ٥٨٤ ٥٨٥ ٥٨٦ ٥٨٧ ٥٨٨ ٥٨٩ ٥٩٠ ٥٩١ ٥٩٢ ٥٩٣ ٥٩٤ ٥٩٥ ٥٩٦ ٥٩٧ ٥٩٨ ٥٩٩ ٦٠٠ ٦٠١ ٦٠٢ ٦٠٣ ٦٠٤ ٦٠٥ ٦٠٦ ٦٠٧ ٦٠٨ ٦٠٩ ٦١٠ ٦١١ ٦١٢ ٦١٣ ٦١٤ ٦١٥ ٦١٦ ٦١٧ ٦١٨ ٦١٩ ٦٢٠ ٦٢١ ٦٢٢ ٦٢٣ ٦٢٤ ٦٢٥ ٦٢٦ ٦٢٧ ٦٢٨ ٦٢٩ ٦٣٠ ٦٣١ ٦٣٢ ٦٣٣ ٦٣٤ ٦٣٥ ٦٣٦ ٦٣٧ ٦٣٨ ٦٣٩ ٦٤٠ ٦٤١ ٦٤٢ ٦٤٣ ٦٤٤ ٦٤٥ ٦٤٦ ٦٤٧ ٦٤٨ ٦٤٩ ٦٥٠ ٦٥١ ٦٥٢ ٦٥٣ ٦٥٤ ٦٥٥ ٦٥٦ ٦٥٧ ٦٥٨ ٦٥٩ ٦٦٠ ٦٦١ ٦٦٢ ٦٦٣ ٦٦٤ ٦٦٥ ٦٦٦ ٦٦٧ ٦٦٨ ٦٦٩ ٦٧٠ ٦٧١ ٦٧٢ ٦٧٣ ٦٧٤ ٦٧٥ ٦٧٦ ٦٧٧ ٦٧٨ ٦٧٩ ٦٨٠ ٦٨١ ٦٨٢ ٦٨٣ ٦٨٤ ٦٨٥ ٦٨٦ ٦٨٧ ٦٨٨ ٦٨٩ ٦٩٠ ٦٩١ ٦٩٢ ٦٩٣ ٦٩٤ ٦٩٥ ٦٩٦ ٦٩٧ ٦٩٨ ٦٩٩ ٧٠٠ ٧٠١ ٧٠٢ ٧٠٣ ٧٠٤ ٧٠٥ ٧٠٦ ٧٠٧ ٧٠٨ ٧٠٩ ٧١٠ ٧١١ ٧١٢ ٧١٣ ٧١٤ ٧١٥ ٧١٦ ٧١٧ ٧١٨ ٧١٩ ٧٢٠ ٧٢١ ٧٢٢ ٧٢٣ ٧٢٤ ٧٢٥ ٧٢٦ ٧٢٧ ٧٢٨ ٧٢٩ ٧٣٠ ٧٣١ ٧٣٢ ٧٣٣ ٧٣٤ ٧٣٥ ٧٣٦ ٧٣٧ ٧٣٨ ٧٣٩ ٧٤٠ ٧٤١ ٧٤٢ ٧٤٣ ٧٤٤ ٧٤٥ ٧٤٦ ٧٤٧ ٧٤٨ ٧٤٩ ٧٥٠ ٧٥١ ٧٥٢ ٧٥٣ ٧٥٤ ٧٥٥ ٧٥٦ ٧٥٧ ٧٥٨ ٧٥٩ ٧٦٠ ٧٦١ ٧٦٢ ٧٦٣ ٧٦٤ ٧٦٥ ٧٦٦ ٧٦٧ ٧٦٨ ٧٦٩ ٧٧٠ ٧٧١ ٧٧٢ ٧٧٣ ٧٧٤ ٧٧٥ ٧٧٦ ٧٧٧ ٧٧٨ ٧٧٩ ٧٨٠ ٧٨١ ٧٨٢ ٧٨٣ ٧٨٤ ٧٨٥ ٧٨٦ ٧٨٧ ٧٨٨ ٧٨٩ ٧٩٠ ٧٩١ ٧٩٢ ٧٩٣ ٧٩٤ ٧٩٥ ٧٩٦ ٧٩٧ ٧٩٨ ٧٩٩ ٨٠٠ ٨٠١ ٨٠٢ ٨٠٣ ٨٠٤ ٨٠٥ ٨٠٦ ٨٠٧ ٨٠٨ ٨٠٩ ٨١٠ ٨١١ ٨١٢ ٨١٣ ٨١٤ ٨١٥ ٨١٦ ٨١٧ ٨١٨ ٨١٩ ٨٢٠ ٨٢١ ٨٢٢ ٨٢٣ ٨٢٤ ٨٢٥ ٨٢٦ ٨٢٧ ٨٢٨ ٨٢٩ ٨٣٠ ٨٣١ ٨٣٢ ٨٣٣ ٨٣٤ ٨٣٥ ٨٣٦ ٨٣٧ ٨٣٨ ٨٣٩ ٨٤٠ ٨٤١ ٨٤٢ ٨٤٣ ٨٤٤ ٨٤٥ ٨٤٦ ٨٤٧ ٨٤٨ ٨٤٩ ٨٥٠ ٨٥١ ٨٥٢ ٨٥٣ ٨٥٤ ٨٥٥ ٨٥٦ ٨٥٧ ٨٥٨ ٨٥٩ ٨٦٠ ٨٦١ ٨٦٢ ٨٦٣ ٨٦٤ ٨٦٥ ٨٦٦ ٨٦٧ ٨٦٨ ٨٦٩ ٨٧٠ ٨٧١ ٨٧٢ ٨٧٣ ٨٧٤ ٨٧٥ ٨٧٦ ٨٧٧ ٨٧٨ ٨٧٩ ٨٨٠ ٨٨١ ٨٨٢ ٨٨٣ ٨٨٤ ٨٨٥ ٨٨٦ ٨٨٧ ٨٨٨ ٨٨٩ ٨٩٠ ٨٩١ ٨٩٢ ٨٩٣ ٨٩٤ ٨٩٥ ٨٩٦ ٨٩٧ ٨٩٨ ٨٩٩ ٩٠٠ ٩٠١ ٩٠٢ ٩٠٣ ٩٠٤ ٩٠٥ ٩٠٦ ٩٠٧ ٩٠٨ ٩٠٩ ٩١٠ ٩١١ ٩١٢ ٩١٣ ٩١٤ ٩١٥ ٩١٦ ٩١٧ ٩١٨ ٩١٩ ٩٢٠ ٩٢١ ٩٢٢ ٩٢٣ ٩٢٤ ٩٢٥ ٩٢٦ ٩٢٧ ٩٢٨ ٩٢٩ ٩٣٠ ٩٣١ ٩٣٢ ٩٣٣ ٩٣٤ ٩٣٥ ٩٣٦ ٩٣٧ ٩٣٨ ٩٣٩ ٩٤٠ ٩٤١ ٩٤٢ ٩٤٣ ٩٤٤ ٩٤٥ ٩٤٦ ٩٤٧ ٩٤٨ ٩٤٩ ٩٥٠ ٩٥١ ٩٥٢ ٩٥٣ ٩٥٤ ٩٥٥ ٩٥٦ ٩٥٧ ٩٥٨ ٩٥٩ ٩٦٠ ٩٦١ ٩٦٢ ٩٦٣ ٩٦٤ ٩٦٥ ٩٦٦ ٩٦٧ ٩٦٨ ٩٦٩ ٩٧٠ ٩٧١ ٩٧٢ ٩٧٣ ٩٧٤ ٩٧٥ ٩٧٦ ٩٧٧ ٩٧٨ ٩٧٩ ٩٨٠ ٩٨١ ٩٨٢ ٩٨٣ ٩٨٤ ٩٨٥ ٩٨٦ ٩٨٧ ٩٨٨ ٩٨٩ ٩٩٠ ٩٩١ ٩٩٢ ٩٩٣ ٩٩٤ ٩٩٥ ٩٩٦ ٩٩٧ ٩٩٨ ٩٩٩ ١٠٠٠

jacenti : « Filia tua, virginalibus integris, peperit puerum qui soluturus est tuum debitum. »

46. Altissimus erat in puellæ visceribus, dum ipsa nesciret illum in ventre suo moveri ; sigilla posita erant super sinum ejus, et ipse jam in utero degebat ; illa expectabat quandonam venturus esset, et ipse jam ingressus integer erat in utero ejus.

47. Antiquus dierum cum sua celsitate habitavit, ut infans, in utero. Ignis habitavit in ventre carnis ; ille qui est ab æterno initium sumpsit per conceptionem.

48. Gloria infanti qui matrem suam prius in utero formavit, et, ad eam postea rediens, factus est infans ipsa junior ; qui matre sua senior erat, junior ipsa factus est, quia voluit.

49. Laus Mari sapientiæ, quod, in sinum virginis ingressum, ibi habitavit. Dum cœli et terra plena sunt majestate ejus, continuit eum uterus filiæ David, et puella parva amplexata est eum in sinu suo.

50. Duæ matres visæ sunt quæ pepererunt pueros dissimiles, una peperit hominem qui ipsam maledictione affecit, et Maria peperit Deum qui mundum replet benedictione.

51. Benedicta tu, Maria, filia Davidis, et benedictus fructus quem dedisti nobis. Benedictus Pater qui misit Filium suum ad salutem nostram, et benedictus Spiritus Paraclitus qui docuit nos mysterium ejus. Benedictum nomen ejus.

7. « Mens mea tuo timore per-
 turbatur, collige sensus meos, ut
 laudem te. Miror te, quomodo
 siles, quum tonitrua vocum in te
 occultentur.
 8. « Ut infans e me ortus es,
 et ut gigas roborascis; *Admirabilis*
 es, sicut te appellavit Isaias, de te
 vaticinatus¹.
 9. « Ecce totus apud me es,
 et in Genitore tuo totus abscon-
 deris. Omnes cœli altitudines tua
 majestate plenæ sunt, et sinus
 meus pro te angustior non est.
 10. « Habitatulum tuum est in
 me simul et in cœlis. Cum cœlis
 laudabo te. Cœlicolæ me admi-
 rantur beatissimamque prædicant.
 11. « Cœlum sustineat me suis
 amplexibus, quia præ illo hono-
 rata sum. Etenim cœlum non fuit
 tibi mater; sed illud effecisti thro-
 num tuum.
 12. « Quam honorabilior et ve-
 nerabilior mater regis throno ejus!
 Gratias tibi agam, Domine, quia
 voluisti ut fierem mater tua; blan-
 dis canticis te celebrabo.
 13. « O gigas qui terram sustines
 et voluisti ut ipsa te portaret, tibi
 laus. O dives qui filius factus es
 filiæ pauperis, tibi gloria.
 14. « Omnibus antiquior, qui
 descendisti ad me, infans factus, tibi
 meum « Magnificat. » Sedes super
 genua mea, et super te suspensa

¹ Is. IX, 6.

אעסב — דקל ד — ענה ד — אב א — א — א

ܐܘܡܐ ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܬܝܢ ܕ

sunt summa et ima totusque mundus.

ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

15. « Arripis ubera mea, et regis terram, maria et omnia quæ in eis sunt. Ecce currus tuus in cœlis est, et ego porto te in me manentem.

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

16. « Dum apud me es, omnes cœtus angelorum te adorant. Dum brachiis meis amplexatus detineris, a cherubim gestaris.

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

17. « Cœli superni tua majestate pleni sunt, sinus filiæ terrestris portat te. Inter cœlites habitas in igne, et terrestres non comburis.

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

18. « Seraphim ter sanctum te proclamant, quomodo, Domine, tibi gratuler? Cherubim cum tremore tibi benedicunt, et cantibus meis honoraris?

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

19. « Audiat nunc et veniat ad me Heva, antiqua nostra mater; exaltetur ejus caput quod sub ignominia horti inclinatum fuit.

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

20. « Discooperiat faciem suam et gratuletur tibi, quia ejus confusionem abstulisti; audiat vocem pacis perfectæ, quia ejus filia ejus debitum solvit.

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

21. « Serpens, illius seductor, contritus est per te, surculum qui e sinu meo ortus est. Cherubim et gladius per te remoti sunt, ut redeat Adamus in paradysum unde expulsus est.

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

22. « Heva et Adam ad te confugiant et fructum vitæ e me de-

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

ܡܥܡܩܡܐ ܡܚܠܐ ܕܠܠܝܢ ܐܡܐ ܕܠܠܝܢ ܡܥܡܩܡܐ ܕ

* A ܡܥܡܩܡܐ — b B ܡܥܡܩܡܐ

١. ٢. ٣. ٤. ٥. ٦. ٧. ٨. ٩. ١٠. ١١. ١٢. ١٣. ١٤. ١٥. ١٦. ١٧. ١٨. ١٩. ٢٠. ٢١. ٢٢. ٢٣. ٢٤. ٢٥. ٢٦. ٢٧. ٢٨. ٢٩. ٣٠. ٣١. ٣٢. ٣٣. ٣٤. ٣٥. ٣٦. ٣٧. ٣٨. ٣٩. ٤٠. ٤١. ٤٢. ٤٣. ٤٤. ٤٥. ٤٦. ٤٧. ٤٨. ٤٩. ٥٠. ٥١. ٥٢. ٥٣. ٥٤. ٥٥. ٥٦. ٥٧. ٥٨. ٥٩. ٦٠. ٦١. ٦٢. ٦٣. ٦٤. ٦٥. ٦٦. ٦٧. ٦٨. ٦٩. ٧٠. ٧١. ٧٢. ٧٣. ٧٤. ٧٥. ٧٦. ٧٧. ٧٨. ٧٩. ٨٠. ٨١. ٨٢. ٨٣. ٨٤. ٨٥. ٨٦. ٨٧. ٨٨. ٨٩. ٩٠. ٩١. ٩٢. ٩٣. ٩٤. ٩٥. ٩٦. ٩٧. ٩٨. ٩٩. ١٠٠. ١٠١. ١٠٢. ١٠٣. ١٠٤. ١٠٥. ١٠٦. ١٠٧. ١٠٨. ١٠٩. ١١٠. ١١١. ١١٢. ١١٣. ١١٤. ١١٥. ١١٦. ١١٧. ١١٨. ١١٩. ١٢٠. ١٢١. ١٢٢. ١٢٣. ١٢٤. ١٢٥. ١٢٦. ١٢٧. ١٢٨. ١٢٩. ١٣٠. ١٣١. ١٣٢. ١٣٣. ١٣٤. ١٣٥. ١٣٦. ١٣٧. ١٣٨. ١٣٩. ١٤٠. ١٤١. ١٤٢. ١٤٣. ١٤٤. ١٤٥. ١٤٦. ١٤٧. ١٤٨. ١٤٩. ١٥٠. ١٥١. ١٥٢. ١٥٣. ١٥٤. ١٥٥. ١٥٦. ١٥٧. ١٥٨. ١٥٩. ١٦٠. ١٦١. ١٦٢. ١٦٣. ١٦٤. ١٦٥. ١٦٦. ١٦٧. ١٦٨. ١٦٩. ١٧٠. ١٧١. ١٧٢. ١٧٣. ١٧٤. ١٧٥. ١٧٦. ١٧٧. ١٧٨. ١٧٩. ١٨٠. ١٨١. ١٨٢. ١٨٣. ١٨٤. ١٨٥. ١٨٦. ١٨٧. ١٨٨. ١٨٩. ١٩٠. ١٩١. ١٩٢. ١٩٣. ١٩٤. ١٩٥. ١٩٦. ١٩٧. ١٩٨. ١٩٩. ٢٠٠. ٢٠١. ٢٠٢. ٢٠٣. ٢٠٤. ٢٠٥. ٢٠٦. ٢٠٧. ٢٠٨. ٢٠٩. ٢١٠. ٢١١. ٢١٢. ٢١٣. ٢١٤. ٢١٥. ٢١٦. ٢١٧. ٢١٨. ٢١٩. ٢٢٠. ٢٢١. ٢٢٢. ٢٢٣. ٢٢٤. ٢٢٥. ٢٢٦. ٢٢٧. ٢٢٨. ٢٢٩. ٢٣٠. ٢٣١. ٢٣٢. ٢٣٣. ٢٣٤. ٢٣٥. ٢٣٦. ٢٣٧. ٢٣٨. ٢٣٩. ٢٤٠. ٢٤١. ٢٤٢. ٢٤٣. ٢٤٤. ٢٤٥. ٢٤٦. ٢٤٧. ٢٤٨. ٢٤٩. ٢٥٠. ٢٥١. ٢٥٢. ٢٥٣. ٢٥٤. ٢٥٥. ٢٥٦. ٢٥٧. ٢٥٨. ٢٥٩. ٢٦٠. ٢٦١. ٢٦٢. ٢٦٣. ٢٦٤. ٢٦٥. ٢٦٦. ٢٦٧. ٢٦٨. ٢٦٩. ٢٧٠. ٢٧١. ٢٧٢. ٢٧٣. ٢٧٤. ٢٧٥. ٢٧٦. ٢٧٧. ٢٧٨. ٢٧٩. ٢٨٠. ٢٨١. ٢٨٢. ٢٨٣. ٢٨٤. ٢٨٥. ٢٨٦. ٢٨٧. ٢٨٨. ٢٨٩. ٢٩٠. ٢٩١. ٢٩٢. ٢٩٣. ٢٩٤. ٢٩٥. ٢٩٦. ٢٩٧. ٢٩٨. ٢٩٩. ٣٠٠. ٣٠١. ٣٠٢. ٣٠٣. ٣٠٤. ٣٠٥. ٣٠٦. ٣٠٧. ٣٠٨. ٣٠٩. ٣١٠. ٣١١. ٣١٢. ٣١٣. ٣١٤. ٣١٥. ٣١٦. ٣١٧. ٣١٨. ٣١٩. ٣٢٠. ٣٢١. ٣٢٢. ٣٢٣. ٣٢٤. ٣٢٥. ٣٢٦. ٣٢٧. ٣٢٨. ٣٢٩. ٣٣٠. ٣٣١. ٣٣٢. ٣٣٣. ٣٣٤. ٣٣٥. ٣٣٦. ٣٣٧. ٣٣٨. ٣٣٩. ٣٤٠. ٣٤١. ٣٤٢. ٣٤٣. ٣٤٤. ٣٤٥. ٣٤٦. ٣٤٧. ٣٤٨. ٣٤٩. ٣٥٠. ٣٥١. ٣٥٢. ٣٥٣. ٣٥٤. ٣٥٥. ٣٥٦. ٣٥٧. ٣٥٨. ٣٥٩. ٣٦٠. ٣٦١. ٣٦٢. ٣٦٣. ٣٦٤. ٣٦٥. ٣٦٦. ٣٦٧. ٣٦٨. ٣٦٩. ٣٧٠. ٣٧١. ٣٧٢. ٣٧٣. ٣٧٤. ٣٧٥. ٣٧٦. ٣٧٧. ٣٧٨. ٣٧٩. ٣٨٠. ٣٨١. ٣٨٢. ٣٨٣. ٣٨٤. ٣٨٥. ٣٨٦. ٣٨٧. ٣٨٨. ٣٨٩. ٣٩٠. ٣٩١. ٣٩٢. ٣٩٣. ٣٩٤. ٣٩٥. ٣٩٦. ٣٩٧. ٣٩٨. ٣٩٩. ٤٠٠. ٤٠١. ٤٠٢. ٤٠٣. ٤٠٤. ٤٠٥. ٤٠٦. ٤٠٧. ٤٠٨. ٤٠٩. ٤١٠. ٤١١. ٤١٢. ٤١٣. ٤١٤. ٤١٥. ٤١٦. ٤١٧. ٤١٨. ٤١٩. ٤٢٠. ٤٢١. ٤٢٢. ٤٢٣. ٤٢٤. ٤٢٥. ٤٢٦. ٤٢٧. ٤٢٨. ٤٢٩. ٤٣٠. ٤٣١. ٤٣٢. ٤٣٣. ٤٣٤. ٤٣٥. ٤٣٦. ٤٣٧. ٤٣٨. ٤٣٩. ٤٤٠. ٤٤١. ٤٤٢. ٤٤٣. ٤٤٤. ٤٤٥. ٤٤٦. ٤٤٧. ٤٤٨. ٤٤٩. ٤٥٠. ٤٥١. ٤٥٢. ٤٥٣. ٤٥٤. ٤٥٥. ٤٥٦. ٤٥٧. ٤٥٨. ٤٥٩. ٤٦٠. ٤٦١. ٤٦٢. ٤٦٣. ٤٦٤. ٤٦٥. ٤٦٦. ٤٦٧. ٤٦٨. ٤٦٩. ٤٧٠. ٤٧١. ٤٧٢. ٤٧٣. ٤٧٤. ٤٧٥. ٤٧٦. ٤٧٧. ٤٧٨. ٤٧٩. ٤٨٠. ٤٨١. ٤٨٢. ٤٨٣. ٤٨٤. ٤٨٥. ٤٨٦. ٤٨٧. ٤٨٨. ٤٨٩. ٤٩٠. ٤٩١. ٤٩٢. ٤٩٣. ٤٩٤. ٤٩٥. ٤٩٦. ٤٩٧. ٤٩٨. ٤٩٩. ٥٠٠. ٥٠١. ٥٠٢. ٥٠٣. ٥٠٤. ٥٠٥. ٥٠٦. ٥٠٧. ٥٠٨. ٥٠٩. ٥١٠. ٥١١. ٥١٢. ٥١٣. ٥١٤. ٥١٥. ٥١٦. ٥١٧. ٥١٨. ٥١٩. ٥٢٠. ٥٢١. ٥٢٢. ٥٢٣. ٥٢٤. ٥٢٥. ٥٢٦. ٥٢٧. ٥٢٨. ٥٢٩. ٥٣٠. ٥٣١. ٥٣٢. ٥٣٣. ٥٣٤. ٥٣٥. ٥٣٦. ٥٣٧. ٥٣٨. ٥٣٩. ٥٤٠. ٥٤١. ٥٤٢. ٥٤٣. ٥٤٤. ٥٤٥. ٥٤٦. ٥٤٧. ٥٤٨. ٥٤٩. ٥٥٠. ٥٥١. ٥٥٢. ٥٥٣. ٥٥٤. ٥٥٥. ٥٥٦. ٥٥٧. ٥٥٨. ٥٥٩. ٥٦٠. ٥٦١. ٥٦٢. ٥٦٣. ٥٦٤. ٥٦٥. ٥٦٦. ٥٦٧. ٥٦٨. ٥٦٩. ٥٧٠. ٥٧١. ٥٧٢. ٥٧٣. ٥٧٤. ٥٧٥. ٥٧٦. ٥٧٧. ٥٧٨. ٥٧٩. ٥٨٠. ٥٨١. ٥٨٢. ٥٨٣. ٥٨٤. ٥٨٥. ٥٨٦. ٥٨٧. ٥٨٨. ٥٨٩. ٥٩٠. ٥٩١. ٥٩٢. ٥٩٣. ٥٩٤. ٥٩٥. ٥٩٦. ٥٩٧. ٥٩٨. ٥٩٩. ٦٠٠. ٦٠١. ٦٠٢. ٦٠٣. ٦٠٤. ٦٠٥. ٦٠٦. ٦٠٧. ٦٠٨. ٦٠٩. ٦١٠. ٦١١. ٦١٢. ٦١٣. ٦١٤. ٦١٥. ٦١٦. ٦١٧. ٦١٨. ٦١٩. ٦٢٠. ٦٢١. ٦٢٢. ٦٢٣. ٦٢٤. ٦٢٥. ٦٢٦. ٦٢٧. ٦٢٨. ٦٢٩. ٦٣٠. ٦٣١. ٦٣٢. ٦٣٣. ٦٣٤. ٦٣٥. ٦٣٦. ٦٣٧. ٦٣٨. ٦٣٩. ٦٤٠. ٦٤١. ٦٤٢. ٦٤٣. ٦٤٤. ٦٤٥. ٦٤٦. ٦٤٧. ٦٤٨. ٦٤٩. ٦٥٠. ٦٥١. ٦٥٢. ٦٥٣. ٦٥٤. ٦٥٥. ٦٥٦. ٦٥٧. ٦٥٨. ٦٥٩. ٦٦٠. ٦٦١. ٦٦٢. ٦٦٣. ٦٦٤. ٦٦٥. ٦٦٦. ٦٦٧. ٦٦٨. ٦٦٩. ٦٧٠. ٦٧١. ٦٧٢. ٦٧٣. ٦٧٤. ٦٧٥. ٦٧٦. ٦٧٧. ٦٧٨. ٦٧٩. ٦٨٠. ٦٨١. ٦٨٢. ٦٨٣. ٦٨٤. ٦٨٥. ٦٨٦. ٦٨٧. ٦٨٨. ٦٨٩. ٦٩٠. ٦٩١. ٦٩٢. ٦٩٣. ٦٩٤. ٦٩٥. ٦٩٦. ٦٩٧. ٦٩٨. ٦٩٩. ٧٠٠. ٧٠١. ٧٠٢. ٧٠٣. ٧٠٤. ٧٠٥. ٧٠٦. ٧٠٧. ٧٠٨. ٧٠٩. ٧١٠. ٧١١. ٧١٢. ٧١٣. ٧١٤. ٧١٥. ٧١٦. ٧١٧. ٧١٨. ٧١٩. ٧٢٠. ٧٢١. ٧٢٢. ٧٢٣. ٧٢٤. ٧٢٥. ٧٢٦. ٧٢٧. ٧٢٨. ٧٢٩. ٧٣٠. ٧٣١. ٧٣٢. ٧٣٣. ٧٣٤. ٧٣٥. ٧٣٦. ٧٣٧. ٧٣٨. ٧٣٩. ٧٤٠. ٧٤١. ٧٤٢. ٧٤٣. ٧٤٤. ٧٤٥. ٧٤٦. ٧٤٧. ٧٤٨. ٧٤٩. ٧٥٠. ٧٥١. ٧٥٢. ٧٥٣. ٧٥٤. ٧٥٥. ٧٥٦. ٧٥٧. ٧٥٨. ٧٥٩. ٧٦٠. ٧٦١. ٧٦٢. ٧٦٣. ٧٦٤. ٧٦٥. ٧٦٦. ٧٦٧. ٧٦٨. ٧٦٩. ٧٧٠. ٧٧١. ٧٧٢. ٧٧٣. ٧٧٤. ٧٧٥. ٧٧٦. ٧٧٧. ٧٧٨. ٧٧٩. ٧٨٠. ٧٨١. ٧٨٢. ٧٨٣. ٧٨٤. ٧٨٥. ٧٨٦. ٧٨٧. ٧٨٨. ٧٨٩. ٧٩٠. ٧٩١. ٧٩٢. ٧٩٣. ٧٩٤. ٧٩٥. ٧٩٦. ٧٩٧. ٧٩٨. ٧٩٩. ٨٠٠. ٨٠١. ٨٠٢. ٨٠٣. ٨٠٤. ٨٠٥. ٨٠٦. ٨٠٧. ٨٠٨. ٨٠٩. ٨١٠. ٨١١. ٨١٢. ٨١٣. ٨١٤. ٨١٥. ٨١٦. ٨١٧. ٨١٨. ٨١٩. ٨٢٠. ٨٢١. ٨٢٢. ٨٢٣. ٨٢٤. ٨٢٥. ٨٢٦. ٨٢٧. ٨٢٨. ٨٢٩. ٨٣٠. ٨٣١. ٨٣٢. ٨٣٣. ٨٣٤. ٨٣٥. ٨٣٦. ٨٣٧. ٨٣٨. ٨٣٩. ٨٤٠. ٨٤١. ٨٤٢. ٨٤٣. ٨٤٤. ٨٤٥. ٨٤٦. ٨٤٧. ٨٤٨. ٨٤٩. ٨٥٠. ٨٥١. ٨٥٢. ٨٥٣. ٨٥٤. ٨٥٥. ٨٥٦. ٨٥٧. ٨٥٨. ٨٥٩. ٨٦٠. ٨٦١. ٨٦٢. ٨٦٣. ٨٦٤. ٨٦٥. ٨٦٦. ٨٦٧. ٨٦٨. ٨٦٩. ٨٧٠. ٨٧١. ٨٧٢. ٨٧٣. ٨٧٤. ٨٧٥. ٨٧٦. ٨٧٧. ٨٧٨. ٨٧٩. ٨٨٠. ٨٨١. ٨٨٢. ٨٨٣. ٨٨٤. ٨٨٥. ٨٨٦. ٨٨٧. ٨٨٨. ٨٨٩. ٨٩٠. ٨٩١. ٨٩٢. ٨٩٣. ٨٩٤. ٨٩٥. ٨٩٦. ٨٩٧. ٨٩٨. ٨٩٩. ٩٠٠. ٩٠١. ٩٠٢. ٩٠٣. ٩٠٤. ٩٠٥. ٩٠٦. ٩٠٧. ٩٠٨. ٩٠٩. ٩١٠. ٩١١. ٩١٢. ٩١٣. ٩١٤. ٩١٥. ٩١٦. ٩١٧. ٩١٨. ٩١٩. ٩٢٠. ٩٢١. ٩٢٢. ٩٢٣. ٩٢٤. ٩٢٥. ٩٢٦. ٩٢٧. ٩٢٨. ٩٢٩. ٩٣٠. ٩٣١. ٩٣٢. ٩٣٣. ٩٣٤. ٩٣٥. ٩٣٦. ٩٣٧. ٩٣٨. ٩٣٩. ٩٤٠. ٩٤١. ٩٤٢. ٩٤٣. ٩٤٤. ٩٤٥. ٩٤٦. ٩٤٧. ٩٤٨. ٩٤٩. ٩٥٠. ٩٥١. ٩٥٢. ٩٥٣. ٩٥٤. ٩٥٥. ٩٥٦. ٩٥٧. ٩٥٨. ٩٥٩. ٩٦٠. ٩٦١. ٩٦٢. ٩٦٣. ٩٦٤. ٩٦٥. ٩٦٦. ٩٦٧. ٩٦٨. ٩٦٩. ٩٧٠. ٩٧١. ٩٧٢. ٩٧٣. ٩٧٤. ٩٧٥. ٩٧٦. ٩٧٧. ٩٧٨. ٩٧٩. ٩٨٠. ٩٨١. ٩٨٢. ٩٨٣. ٩٨٤. ٩٨٥. ٩٨٦. ٩٨٧. ٩٨٨. ٩٨٩. ٩٩٠. ٩٩١. ٩٩٢. ٩٩٣. ٩٩٤. ٩٩٥. ٩٩٦. ٩٩٧. ٩٩٨. ٩٩٩. ١٠٠٠.

¹ Gen. VIII, 20, sqq.

² Gen. XV, 2, sqq.

tissima radius qui illuminat mundum; postquam illapsus est, exivit ex ea creaturasque salvavit. Sua nativitate fugavit umbras et sua epiphania dissipavit tenebras.

3. Portavit Maria infantem qui sua sapientia genuit Adamum. Lacte ejus nutritus est, sinu confotus, brachiis portatus qui suo nutu sustinet mundum.

4. Virgo ejus revelationem accepit quando ipse exivit ad visitandum mundum. Posthabito animalium ratione præditorum curru, voluit a virgine gestari. Quis poterit digne de ea loqui?

5. Virgo attulit eum in templum, ut ipse domum Patris cum oblationibus visitaret offerretque victimas ac legem perficeret, sicque in omni re assimilaretur pueris quibus permixtus erat.

6. Cum Patre suo fuit in monte Sina, dans legem populo ac recipiens dona ac orationes; hic autem puella eum portat et pro eo offert oblationes.

7. Accepit victimas a levitis et oblationes a sacerdotibus omnibus; qui autem accepit sacrificia, ipse profert petitiones et pullos columbarum et similam, eaque in purificationem offert ad altare.

8. A Noe accepit oblationes¹, apparuit Abrahæ in sacrificio², et Isaaco in holocausto³ et Jacobo in scala⁴. Ex suo amore propitius

¹ Gen. XXII, 15.

² Gen. XXVIII, 12.

וְאֵל תִּזְכֹּר חַסְדְּךָ לְעַלְמֵי
 אֱלֹהִים וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ.
 וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח
 עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ .
 וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח
 עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ .

וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח
 עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ .
 וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח
 עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ .
 וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח
 עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ .

וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח
 עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ .
 וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח
 עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ .
 וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח
 עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ .

וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח
 עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ .
 וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח
 עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ .
 וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח
 עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ .

וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח
 עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ .
 וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח
 עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ .
 וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח
 עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ .
 וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח
 עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ .
 וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח
 עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ .
 וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח
 עֲוֹנוֹתֵינוּ . וְיִשְׁכַּח עֲוֹנוֹתֵינוּ .

¹ Luc. II, 30.

15. « Ecce oculi mei vident
 Misericordem tuum¹. Juxta pactum
 a te initum, dimitte me, Domine.
 Conservasti me et honorasti me
 senectute, dimitte me e vita, quia
 vidi te; in vita quippe remane-
 bam ut te susciperem.

16. « Dimitte me, Domine, ut
 requiescam in pulvere et annun-
 tiem omnibus defunctis: « Adest
 qui solvit captivos; Dominus attu-
 lit nuntium vobis defunctis, ad-
 venire scilicet illum qui resuscitat
 omnes. »

17. « Dimitte me, o vitæ fili,
 qui me conservasti et reliquisti ut
 in mundo te conspicerem. Vidi
 manifestationem tuam et visione
 tua exaltatus sum. Vadam et inter
 mortuos requiescam ut omnibus
 nuntium tui adventus afferam. »

18. A sene annoso tenerem pue-
 rulum supplicari ut senex ab eo e
 vita dimittatur res est valde mira
 sapientibus, illa eadem cedit Ju-
 dæis et gentibus in confusionem;
 facile quippe erat ei qui senem
 servaverat ut illum e vita dimit-
 teret.

19. Portat Simeon infantem in
 ulnis, seraphim ac angeli in for-
 cipe. Iste infans decus est Ecclesiæ
 et synagogæ scandalum. Subsā-
 natrix odit lucem, filia autem lucis
 exultat in pueri humiliatione.

20. Veni, o Judæ assecla, qui
 non confiteris Deum natum esse;
 quemnam Simeon deprecabatur ut
 e vita dimitteretur, nisi Dominum
 spirituum, qui Deus est et homo
 apparuit?

[illegible]

21. Quisnam est ille puerulus quem in ulnis portat sacerdos et coram quo supplices fundit preces? Confitetur cum amore se ab eo in vita servatum et cum amore supplicat e vita ab eo dimitti.

22. Quis est ille senex annosus
qui supplex recens natum rogat
ut dimittatur? Nisi senex puerulo
junior esset, supplices ei non offer-
ret preces ut ab onere senectutis
solveretur.

23. Benedictus ille senex infantem fasciis involutum deprecabatur, quia didicerat quis esset et sciebat illum esse a quo vita ejus servabatur ; ratus etiam erat illum infantem sole ac homine esse antiquiorem.

24. Etenim, nisi scivisset illum esse omnium ætatum dominum posseque servare aut dissolvere sæculum, supplices ad eum non direxisset preces ut a senectutis onere liberaretur æternaque donaretur requie.

25. Per Spiritus revelationem agnoverat puerulum silentem. Statim igitur ac illum vidit a precibus non se continuit, sed vocem elevavit ut confiteretur Deum esse qui homo apparuit.

26. Veniat Mediator audiatque petitionem hujus inclyti senis, qui, inclinato capite, supplex adorabat puerulum ulnis suis impositum, deprecans ut misericorditer suæ indigentiae subveniret.

27. « Quia vidi Misericordem tuum, dimitte me ex hac vita. » Ita orabat Simeon, et sua illa con-

[illegible]

fessione testimonium reddebat in-
fanti qui misericordiam et bene-
dictiones possidet et sua miseri-
cordia condonat omni carni.

28. Inclinat se senex coram parvulo et senectus testimonium reddit infanti, ipsum vere esse antiquum dierum¹. De eo David testatur : « *Tu, puer, eras ab initio*².

**29. Senex sapiens qui in templo
puerum in ulnis suis portabat,
considerabat eum, et sciens illum
esse antiquum dierum, deprecaba-
tur ut ejus misericordia ab hac vita
dimitteretur.**

30. Filius Jesse appellavit eum puerum, quia eum sub forma pueri aspiciebat. In prima nativitate Patre junior non est, at quia venit ad nativitatem secundam, David vocavit eum puerum, utpote ex Maria natum.

31. Audivit Maria orationem
senis Spiritu acti, et exultans atque
ad eum accedens, dixit: « Loquere,
senex grandæve, dulcis est ut mel
sermo tuus.

32. « Elève vocem tuam, o senex,
ut matres creatæ audiant et sis
prece tua testis virginitati meæ,
quod absque congressu conjugii
natus est Bonus, ut salvaret mun-
dum.

33. « Eleva vocem tuam, mitissime, et constringe chordas citharæ tuæ ad psallendum et cantu tuo

¹ *Dan. VII, 9.*

* Ps. 109, 3.

ܕܠܠܐ ܕܠܠܐ ܕܠܠܐ ܕܠܠܐ .
 ܐܢ ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .

40. Virgo exultavit quod eum peperisset et senex quod ejus manifestatione e vita dimitteretur. Altare, quod parvulus cum oblatione visitavit, eum desideravit. Cælum et terra et omnia quæ in eis sunt glorificant eum quia per ejus nativitatem lætitia perfusi sunt¹.

¹ E codice parisiensi 149, fol. 240 exscriptimus

ܐܢ ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .

stropham, Ephræmo adscriptam ad cujus normam hic hymnus compositus est :

Pater scripserat epistolam per angelum eamque ad virginem Mariam in Nazareth miserat; eam enim elegerat ut esset mater Unigeniti sui, quando oriretur ut salvaret mundum.

MONITUM

IN HYMNOS S. EPHRÆMI DE JEJUNIO QUADRAGESIMALI, ET DE CHRISTI MIRACULIS AC MYSTERIIS.

Hymnos 12 de magno jejunio subministrarunt sex Musæi Britannici codices. Nempe codex A = Add. man. 14,571, anno 519 exaratus. Iste codex, e quo jam edidimus hymnos de Azymis et Crucifixione, olim continebat decem Ephræmi hymnos de jejunio, sed quatuor priora exciderunt et nonnisi pars 5ⁱ servata est. Nostra hæc editio incipit ab hymno 6°.

Codex B = Add. man. 14,627, sæc. VI vel VII; is, sicut præcedens, olim decem habuit Ephræmi hymnos de jejunio, sed duo dumtaxat ultimi integri servati sunt cum ultimis octavi hymni vocibus. Respondent hymnis 9-10 codicis præcedentis et hymnis 4-5 nostræ editionis. De isto codice diximus I, prol. XLVIII.

Codex C = Add. man. 14,512, sæc. X. Is codex continet hymnos hic editos sub numeris 1-6 et subministravit hymnos 7-11. Hymni autem in hoc codice, ut fit in codicibus liturgicis, decurtati sunt, et ita quidem ut ex hymnis 1-5 codex unum dumtaxat effecerit.

Codex D = Add. man. 14,506, unde hymnos de Epiphania, de

Nativitate Domini et de beata Maria virgine aliosque desumpsimus; subministravit hymnos 2 et 6 per duas vices.

Codex E = Add. man. 17,189, sæc. V-VI. Ex eo hausimus hymnum 12^m, cujus textus syriacus jam ab Overbeek editus fuit sed absque translatione.

Codex F = Add. man. 14,438 sæc. VI. Is codex fol. 50-52 præbuit maximam partem hymni 7ⁱ, quem apud se etiam exstare mihi testatus est D. Rahmani.

Quum hymnus noster 6^m in cod. D positus sit ante hymnum nostrum 1^m putaverim hymnos 6-7 initium efformavisse collectionis quam continebant codd. AB.

Ante hymnos de jejunio et post hymnos de crucifixione in tomo I editos, codex A continet quinque hymnos, quorum tres priores generali modo agunt de miraculis Christi usque ad ejus resurrectionem. Videntur convenire cum hymnis quinque ab J. S. Assemano recensitis inter hymnos Ephræmi de Ecclesia, *Bibl. or.* I, 90, n. 38. Tres tantum quinque horum hymnorum codex A continet, est enim

initio mancus. Strophæ autem eodem modo compositæ sunt in codice vaticano et in nostro codice, sequuntur duo hymni de tabulis legis et de Christo, quos Assemanus, *Bibl. Orient.* I, 91 recenset etiam inter hymnos Ephræmi de Ecclesia. Quinque isti hymni veniunt sub numm. XIII-XVII.

Codex B præbuit quatuor hymnos de mense Nisan ad triumphum Christi in resurrectione spectantes. Isti hymni veniunt sub numm. XVIII-XXI.

Codex 17,141, sæc. VIII aut IX, nobis servavit novem hymnos qui primum locum occupant inter hos 51 hymnos quos J. S. Assemanus, *Bibl. Orient.* I, 92 « de Virginitate » inscribit. Codex D supra indicatus tres alios hymnos ejusdem collectionis præbuit. Tota quidem collectio habetur in cod. vat. Niriensi VII, sed pauca legi possunt quia codex aquis Nili immersus fuit quum Romam adveheretur. Hi duodecim hymni veniunt sub numm. XXII-XXXIII.

١٥ مَعْدَا يَهْلَس .
 حَقْدَاوِ وَحْ: لَيْعَب .
 فَعْلَسَا لَيْعِبْ وَبَلَحْدَاوِ مَعْدَا .
 حَبْ لَا رَحَا . فَعْلَسَا مَعْدَا حَسَلَا .
 وَحَقْدَاوِ لَيْعِبْ . حَبْ رَحْبَلْ .
 وَبَلَحْدَاوِ لَيْعِبْ . لَيْعِبْ مَعْدَا لَعْلَا .
 وَبَلَحْدَاوِ حَبْ رَحْبَلْ .
 مَعْدَا لَيْعِبْ .
 ١٥ مَعْدَا مَعْدَاوِ .
 دَاوِدَاوِ مَعْدَا مَعْدَا مَعْدَا دَاوِدَاوِ .
 وَبَلَحْدَاوِ رَحْبَلْ . لَيْعِبْ مَعْدَا .
 مَعْدَا لَيْعِبْ دَاوِدَاوِ . حَبْ مَعْدَا مَعْدَا حَسَلَا .
 وَبَلَحْدَاوِ مَعْدَا وَحَقْدَاوِ .
 مَعْدَا وَلَا مَعْدَا .
 دَاوِدَاوِ مَعْدَا مَعْدَا .
 لَاوِدَاوِ مَعْدَا مَعْدَا .
 فَعْلَسَا حَقْدَاوِ . لَيْعِبْ مَعْدَا .
 مَعْدَا حَبْ . فَعْلَسَا حَسَلَا .
 وَبَلَحْدَاوِ لَيْعِبْ حَسَلَا . حَبْ مَعْدَا مَعْدَا .
 حَسَلَا وَبَلَحْدَاوِ مَعْدَا [مَعْدَا] .
 مَعْدَا وَلَا مَعْدَا .
 لَعْلَا وَبَلَحْدَاوِ .
 لَعْلَا مَعْدَا حَسَلَا لَيْعِبْ .
 مَعْدَا رَحْبَلْ . لَيْعِبْ مَعْدَا .
 مَعْدَا مَعْدَا حَسَلَا . لَعْلَا مَعْدَا .
 وَبَلَحْدَاوِ مَعْدَا . لَعْلَا مَعْدَا مَعْدَا .
 وَبَلَحْدَاوِ مَعْدَا مَعْدَا .

¹ Cfr. Marc. X, 46.

5. O Jesus qui aperuisti oculos
 Bartimæi¹, aperuisti eos quia, illo
 invito, excæcati fuerant, aperi,
 Domine, oculos cum assensu nostro
 obcæcatos ut exaltetur gratia tua.
 Lutum a te factum¹ nos docet te
 esse plasmatoris nostri filium.

6. Quis similis tibi, o personæ
 nostræ honorator; in terram ex-
 puisti non in faciem ut formam
 nostram extolleret. Expue autem,
 Domine, in faciem nostram et aperi
 oculos quos libera nostra voluntas
 clausit. Benedictus qui oculum de-
 dit menti quam excæcaveramus.

7. Quis non obstupescat recog-
 itans quomodo oculi Adamo aperti
 fuerint. Adamo plurimum nocuit
 oculorum apertio. Nos vero Sal-
 vator multum adjuvit aperiendo
 oculos quos spiritus nequam clau-
 serat. Benedictus qui clausit et
 aperuit oculos ut nos efficeret sanos.

8. Quis non maledicat blanditori
 qui nos prodidit. Fraude aperuit
 oculos Adamo ut videret suum
 opprobrium. Suis autem blanditiis
 oculos nobis clausit ut maximam
 nostram abjectionem non videre-
 mus. Maledictus sit, Domine, præ
 omnibus ut tu præ omnibus sis
 benedictus.

² Alludit ad lutum quo Christus cæcum sanavit,
 Joan. IX, 6.

II.

אֵל וְיֵהוּא בְּיָמָיו מִלֵּא מִלֵּא
 חֲסִידֵי יְהוָה

וְאֵל וְיֵהוּא בְּיָמָיו חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה

חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה

חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה

חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה
 חֲסִידֵי יְהוָה חֲסִידֵי יְהוָה

¹ Exscriptus est hic hymnus e codice A, collatis codicibus CD. Strophæ confecta est ad normam hymni 8i de Epiphania, supra t. I, 74. Constat strophæ decem versibus inæqualibus hoc ordine :

^a A אֵל — ^b CD וְיֵהוּא — ^c C חֲסִידֵי יְהוָה — ^d A חֲסִידֵי יְהוָה — ^e D חֲסִידֵי יְהוָה — ^f A חֲסִידֵי יְהוָה — ^g A חֲסִידֵי יְהוָה
 — ^h C om. — ⁱ CD חֲסִידֵי יְהוָה

II.

Rursus de jejunio ad tonum : Deus
 in misericordia sua¹.

1. Ecce jejunium benedictum, exsiliamus in occursum ejus. The-saurus est apertus prudentibus, cordis oblectatio scientibus, mentis nutrimentum sapientibus, trium-phus est animæ prudentis et intel-lectus sapientis, qui antiquos con-siderat. Jejunium enim possidet arma Moysi et Eliæ.

Responsorium : Beati quorum je-junia præclara facta sunt.

2. Considerate carnem in avi; hæc si copiose manducet exquisi-tum cibum, corpus fatigat illudque gravat, nec ut antea volare potest. Aquila, omnium sublimissima, si gulosa fuit, volatu in altum non amplius ascendere potest, ut facie-bat quando levi cibo gravabatur, quousque scilicet ponderoso cibo gravatur.

3. In Babylone Daniel ejusque socii pingues formosique effecti sunt, quia olera manducabant²; pueri autem eorum æquales gulose usi sunt obsoniis regis mortalis. Dux eorum qui a sinistris erunt vino suo gravare volebat cor men-

8889555568, vel si quis versum 9 syllabarum in duos dividerit : 88845555568.

² Dan. I, 8-9. Exstat S. Ephraemi encomium in Daniele et tres pueros inter opera ejus græca t. II, 319.

✧ חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה

autem errorem spreuit, quia undique ejus successus abscidit.

III.

III.

✧ חַיָּה חַיָּה

Ejusdem toni.

חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 ✧ חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה

1. O peccatum, quod fornacem accendit ut veritatem in medio ejus opprimeret ! Nesciebat se fornacem fecisse ut fulgeret in medio ejus pulchritudo veritatis. Ignis prædicatores peccati incendit publicaue ignominia affecit. Hi quippe fuerunt extra fornacem, et incensi sunt ac in cinerem redacti. Veritas autem in tribus pueris resplenduit et sicut aurum refulgens exivit.

Responsorium : Benedictus qui
 Babyloñi inclauit in pueris

חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה

חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 ✧ חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה
 ✧ חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה חַיָּה

2. Abolitæ igitur fuerunt infidelitas regiaque dignitas regis superbi. Media quippe, mater barbarorum, vicit Babylonem, Chaldæorum filiam ; Medi simplices et integri vicerunt incantationes, auguria et divinationes Chaldæorum. Filii Babylonis prostrati sunt, omnes una mors abstulit.

3. Magna confusione opertus fuit error Chaldæorum¹, quia non advertit necem suorum dilectorum ; medio in furore repressa et pudore suffusa divinatio consistere non potuit ; ipsa calicem furoris porrexit cunctis regibus. Fæx hujus calicis bibenda data est ; quæ enim primis potum dederat fæcem obtinuit ultimis reservatam.

¹ Astrologia.

ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .
 ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .
 ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .
 ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .
 ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .
 ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .
 ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .

ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .
 ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .
 ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .
 ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .
 ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .
 ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .
 ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .

ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .
 ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .
 ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .
 ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .
 ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .
 ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .
 ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .

ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .
 ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .
 ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .
 ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ .

¹ Daniel.

² Cfr. Dan. V.

³ Ita appellatur Satanas, Luc. VII, 30.

4. Jejunator¹ legit et interpretatus est sententiam in Chaldæos latam; super murum scripsit eam digittus Altissimi; figuris eam expressit ut interpretanda foret. Recumbentes, statim ac conspexerunt voces scriptas, obstupuerunt et hæsitaverunt dubii de lectione quam non sunt assecuti; Pudefacti sunt gulosi et sapientes Chaldæorum quando ingressus jejunator scripturam legit atque interpretatus est².

5. Convivio aderat Legio³; convivæ libationibus Satanam oblectabant; is enim accurrerat et recumbebat in calicibus eorum; dum autem blasphemias loquebantur super calices suos, ecce vola manus turbavit convivium et exagitavit compotatores. Jejunator, qui inter eos non recubuerat, ingressus est et sua lectione solvit convivarum coronas⁴.

6. Jejunator, vir desiderii⁵, qui non projectus fuerat in fornacem, projectus fuit in lacum, ut undique veritas triumpharet et significaretur eam omnibus præstare et ubique adesse. Abolito quippe simulacro⁶ ejusque nomine, gulosi jejunatorem projecerunt ad feras, ut in lacu, sicut in fornace, laudaretur Salvator illustrium puerorum.

7. Prolapso autem jejunatore inter feras, exhalavit se odor jejunii ejus in lacu. Quietum precum suspirium vicit formidandum leonum rugitum; gemitus orationis rugitum

⁴ Dan. V. 13, sqq.

⁵ Dan. IX, 23.

⁶ Dan. XIV, 21.

וְהוֹרֵם וְדוֹלֵל לֵבָב . דְּרִשְׁתָּ דְּחַלָּה .
 מִלִּפְנֵי וְיִחְבֹּד . עֵשֶׂה אֲדִירָא .
 לְחַסְבֵּי שְׂמַיָא .
 חַי יְהוֹשֻׁעַ [וְיִשְׁמַח] וְיִשְׂרָאֵל .

IV.

מִדְּרֹשׁ חַי מִלֵּוֹי .
 וְיִשְׁמַח וְיִשְׂרָאֵל לְחַסְבֵּי שְׂמַיָא .
 וְיִחְבֹּד מִלִּפְנֵי וְיִשְׁמַח .
 וְיִשְׂרָאֵל לְחַסְבֵּי שְׂמַיָא .
 וְיִחְבֹּד מִלִּפְנֵי וְיִשְׁמַח .
 וְיִשְׂרָאֵל לְחַסְבֵּי שְׂמַיָא .
 וְיִחְבֹּד מִלִּפְנֵי וְיִשְׁמַח .
 וְיִשְׂרָאֵל לְחַסְבֵּי שְׂמַיָא .

וְיִשְׁמַח וְיִשְׂרָאֵל לְחַסְבֵּי שְׂמַיָא .
 וְיִחְבֹּד מִלִּפְנֵי וְיִשְׁמַח .
 וְיִשְׂרָאֵל לְחַסְבֵּי שְׂמַיָא .
 וְיִחְבֹּד מִלִּפְנֵי וְיִשְׁמַח .
 וְיִשְׂרָאֵל לְחַסְבֵּי שְׂמַיָא .
 וְיִחְבֹּד מִלִּפְנֵי וְיִשְׁמַח .
 וְיִשְׂרָאֵל לְחַסְבֵּי שְׂמַיָא .
 וְיִחְבֹּד מִלִּפְנֵי וְיִשְׁמַח .
 וְיִשְׂרָאֵל לְחַסְבֵּי שְׂמַיָא .

ferarum exstinxit; voces humiles
 voces feroces ad silentium redege-
 runt; cohibitæ sunt feræ jejunio
 et humilitate Danielis.

IV.

Ejusdem toni.

1. Jejunium duas pulchritudinis
 species consecravit, corpus quippe
 et animam exornavit; animæ glo-
 riam tribuit coram angelis, corpori
 nitorem contulit coram hominibus;
 fames per illud emarcuit; pulchri
 juvenes jejunando pinguiore effec-
 ti majorem nacti sunt pulchri-
 tudinem; intuemini Moysen je-
 junum e monte descendente, quo-
 modo splendor ejus super gulosos
 irradiabat.

Responsorium: Gloria tibi qui tuo
 jejunio eos decoros reddidisti.

2. Quidquid fit e lætitia cordis,
 etsi ferendo sit onerosum, jucun-
 dum est, et quidquid cum tristitia
 peragitur, etsi esui sit mel, amarum
 est; jejunium cum gaudio perac-
 tum cordi victoriam præbet; mens
 enim hilaris faciei nitorem con-
 fert. Tres pueri sua jejunia obser-
 varunt et nitidi facti sunt eorum
 vultus.

3. Daniel magnopere jejunium
 gustavit, ut gulosus qui paratos
 cibos gustavit, statim ac eos sump-
 sit cogitur continuare; quia con-
 suetudo a consuetis abstinere ne-

חַי יְהוֹשֻׁעַ — חַי יְהוֹשֻׁעַ וְיִשְׁמַח וְיִשְׂרָאֵל : Cod. B ab hac strophæ incipit et habet in ultimo versu :
 — c B — d A om, עֵשֶׂה

ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .

ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .

ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .
 ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ .

¹ Dan. X, 41.

quit. Puer in ablactatione una vice obliviscitur lac nutricis suæ; mira res est quod Daniel in senectute non potuerit desinere a jejunio suæ adolescentiæ.

4. Ut sitis vina expetit, ita Daniel jejunium exoptabat; sic jejunii memor ad ætatem maturam pervenit. Tribus hebdomadibus continuis jejunavit; senis pulchritudo marcuit, attamen propter jejunium suum desideratus erat; Gabriel enim eum appellavit « desideratum¹ » ut indicaret senectutem ejus desideratam esse propter jejunium et adolescentiam propter olera.

5. Unus jejunii dies difficile est juvenibus, senex autem hebdomadas jejunii sustinuit. Sicut mercator suas divitias super humeros portat, Daniel incurvatus sustinuit onus trium hebdomadum; posthabuit desiderium panis qui præ ceteris cibis exquiritur. Quapropter charissimus factus est supernis spiritibus; cœlestes desiderarunt eum quia posthabuit desideria terrenorum.

6. Pura erant nomina et corpora puerorum quibus cognomina (a Babyloniiis) imposita fuerunt; unita fuerunt nomina ethnica nominibus adorandis et sanctis. Nomen enim Danielis² « judicium Dei » proclamat. Ab hoc nomine judicari reformidabat Babylon. Judicavit enim eam Deus et dedit ejus regnum Medis et Persis.

² Daniel hebraice et syriace « judicium Dei » vel « judicavit me Deus » significat.

^a A — ^b A om. — ^c B om.

ארלכד סגלד סכעלד 100 .
 דכד עכדל דכלל וכלל .
 אסד עכד סגלד וכלל 100 .
 וכלל דכד סכעלד לאלל רכל .
 וכלל עכד דכל . ארלכד סכעלד סגלד
 סגלד סכעלד 100 . ארלכד עכדל .
 וכלל וכלל 100 דכלל עכד .
 סגלד סכעלד ארלכד סכעלד ארלכד דכד
 וכלל 100 סכעלד וכלל וכלל עכד .
 וכלל סכעלד דכלל וכלל .
 וכלל אכד סכעלד וכלל וכלל .
 וכלל סגלד סכעלד וכלל וכלל .
 וכלל סגלד וכלל וכלל .
 וכלל סגלד וכלל וכלל .
 וכלל סגלד וכלל וכלל .

ארלכד סגלד סכעלד 100 .
 אסד עכד סגלד וכלל 100 .
 ארלכד סגלד סכעלד 100 .
 וכלל סגלד סכעלד וכלל וכלל .
 וכלל סגלד סכעלד וכלל וכלל .
 וכלל סגלד סכעלד וכלל וכלל .
 וכלל סגלד סכעלד וכלל וכלל .
 וכלל סגלד סכעלד וכלל וכלל .

סגלד סכעלד 100 .
 וכלל סגלד סכעלד וכלל וכלל .
 וכלל סגלד סכעלד וכלל וכלל .
 וכלל סגלד סכעלד וכלל וכלל .
 וכלל סגלד סכעלד וכלל וכלל .

¹ Sub nomine Baltassar (Dan. 1, 7). juxta Bar-Ali nomen est idoli Bel.

² A ארלכד — B אסד

7. Sua fraude peccatum conclusit gloriosum Danielis nomen sub insano ethnicismi nomine¹, ut idolis subjiceretur Deus victor; at magnum istud nomen etiam sub altero conclusum ostendit virtutem suam; coegit quippe captivantem ad adorandum filium captivitatis; imo captivans velut sacerdos aromata ipsi obtulit.

8. Quia nomen est adorandum istud nomen quod Deus secreto consilio imposuit Danieli, Deus ejus adorationem in Babylone requisivit ut suus triumphus persecutoribus Danielis ostenderetur. Rex Babylonis proclamavit Danielem templum incendisse Belique adoratores delevisse², et restituit cum in locum suum adorans filium captivitatis, cui nomen adorandum impositum erat.

9. Aliud etiam nomen adorandum Deus arcano consilio imposuit Misaeli. Peccatum dolos struxit nomini adorando, ut scilicet Misael prostratus adoraret idolum. Respexit Misael ad nomen ipsi impositum: Quomodo nomen ferens adorandum ipse idolum adoraret? Quia autem (tres pueri) non se prostraverunt coram errore, errantes cum Misaele adorarunt veritatem.

10. Nunc abstrahamus nos a nominibus quæ arcano consilio jejunatoribus imposita fuere. Tempus non est eorum nomina recitandi sed narrandi eorum abstinentiam. Inspiciamus eorum jejunia. Hæc

² Cfr. Dan. XIV, 21.

ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ . ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ .
ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ .
ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ .

ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ .
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ .
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ .
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ .
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ .
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ .

ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ .
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ .
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ .
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ .
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ .
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ .

ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ .
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ .
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ .
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ .
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ .
ܡܠܟܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ ܕܡܪܝܢܐ .

enim claves fuerunt quæ aperuerunt thesaurum magnum Spiritus sancti ; aperuerunt et acceperunt revelationem de pane ejusque explicatione edocentem.

11. Satanæ anxius de regno suo cœpit increpare suos asseclas ; Fraudulentus convertit se ad damnandum suos damnatos ; diffidit enim peccatum de servis suis. Error et scientia in certamen descendunt ; error per senes ignominia affectus cecidit, veritas autem a pueris coronata eos coronavit¹.

12. Sionis lugentes² oleribus gulosos Babelis liberarunt et salvarunt. Eductus est gladius ut perderet sapientes, sed retusus est jejunio Ananiæ ejusque domus. Respexerunt enim jejunatores ministros ventris et viderunt rabie erroris pervasos ejus prædicatores ; error quippe, sui immemor, se converterat ut cum suis fautoribus pugnaret.

13. Arioch furore abreptus et fremens exivit ; dispersi sunt hædi ovesque nigræ, exterriti sunt greges sinistræ ; sinistra quippe mater est cujus amor constantiam nescit ; agni autem dextræ accurrerunt, iramque compresserunt, induentes cum festinatione jejunium, armaturam illustrium discipulorum Moysi et Eliæ, qui suis orationibus cælum clausurunt et aperuerunt.

¹ Alludit ad Suzannæ historiam.

² Lugentes id est jejunantes. Cfr. *Dan.* X, 2.

V.

ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ

ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ
 ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ
 ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ
 ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ
 ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ
 ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ
 ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ

ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ

ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ
 ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ
 ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ
 ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ
 ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ
 ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ
 ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ

ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ
 ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ
 ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ
 ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ
 ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ
 ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ
 ܕܢܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܝܕܝܢܐ ܕܡܝܕܝܢܐ

¹ Cfr. Exod. XXXIV, 29.

² B ܡܠܟܐ — b ܡܠܟܐ — c B ܡܠܟܐ

V.

Ejusdem toni.

1. Solemnitates Ægyptiorum dimisit Moyses, in sinu filiæ Pharaonis educatus; ipsa eum bonis regiis enutriebat, lactis mellisque deliciis eum oblectabat. Moyses reliquit filiam Pharaonis, quæ eum (ex aquis) extraxerat et eduxerat, ut amaret filiam Jacobi, quæ odio et contumeliis eum prosecuta est. Fastidivit thesauros Ægyptiacæ, quia attenderat ad thesaurum omnium ditatorem.

Responsorium: Beati jejunatores qui illustres facti estis.

2. Mensam cibis plenam filiæ Pharaonis sprexit Moyses, princeps jejunatorum, repulsit et abiecit regias ejus dapes, jejunium montis ardenti desiderio prosequens: jejunavit et illustris factus est, oravit et inclaruit; ascendit enim in montem nativa cum facie et descendit cum altera, ascendit cum facie terrestri et descendit refulgens claritate cœlesti¹.

3. Ecce Nisan, mensis jejuniorum; in verticem montis² ascendit Moyses et enutritus est atque pinguefactus; jejunium enim fuit illi velut convivium et oratio velut fons aquarum viventium, vir sapiens factus est et jejunium ejus fuit propitium. Descendens e monte Moyses vidit vitulum in populo

¹ Exod. XXXIV, 28.

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל
לֹא מִפִּי הָעָם אֲנִי מֵבִיא.

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע הָעָם אֶת הַקוֹל

¹ Num. XI, 7-8, juxta versionem Syriacam, ubi

^a B וְהָיָה — ^b B וְהָיָה — ^c B וְהָיָה

pleri necessitas, qua nova semper esurit.

8. Considerate populum cum murmuratione mannam cœlestem manducantem. Color mannæ color erat berylli et gustus ejus velut favus mellis¹. Plurimis figuris depinxit Scriptura mannam ut ejus pulchritudines auribus auditorum exprimere posset; per gustum rerum notarum sapes ejus occultos nobis patefecit.

9. Beryllo assimilavit eam ut doceret colore luci similem fuisse; coriandri appellatione eam designavit propter odorem et saporem quos secum traducebat; sub figura olei et mellis repræsentavit eam, ut per oleum doceret eam fontem esse pinguedinis, et per mel indicaret fontem esse dulcedinis.

10. Hanc mannam, quæ quidem colore, odore et sapore donata erat, Israelitæ cum fastidio manducarunt veluti ægroti. Porro, ut sunt gulosi pravis desideriis ægrotantes, lactucas et azyma manducarunt istæ talpæ, terræ filiæ, ut recordarentur se mannam cœlestem manducasse cum murmuratione utpote quæ cæpis ægyptiacis assucti erant.

11. Quisnam igitur par est jejunatori qui voluntarie os suum abstinentiæ subjicit? esuriens enim videt cibos et non concupiscit, sitiensque aspicit potum et illius

tamen gustus assimilatur pani oleato ut in hebræo.

templetur et ejus intuitione sursum
feratur. Onus quippe terreni cor-
poris ad terram eam inclinatur. Be-
nedictus qui dedit nobis jejunia
veluti alas pulchras, quibus ad eum
advolemus.

3. **Excellens est jejunium et juvat eum qui mundus est, ut Deum contempletur. Non potest impurus sordibus quibuslibet inquinatus oculos in Ens purissimum intendere; qui autem oculum purum habet potest eum, quantum homini datum est, contemplari. A vinis perturbantibus mentem purget, ut possit videre Purissimum, qui jejunio vicit Malum omnium perturbatorem.**

4. Hoc est jejunium quo gulositas effugit a populis in vertice montis. Jejunii veste indutus Unigenitus vicit Heluonem cibus adamiticis veluti vestimento opertum. Princeps triumphantium dedit nobis armaturam suam et in altum sublatus est, ut eum inspiceremus. Quis non recurrat ad arma quibus Deus ipse vicit? Probrosus est, fratres, nos succumbere cum armis quibus Unigenitus vicit et victoriam hominibus præstitit.

5. Quum¹ inimicus sit occultus, mundemus mentem nostram ut ille videat se a nobis videri. A quibus enim se non videri videt, eos fallit. Quando anima in jejunio lapsa est, tollit eam et dat eam socio suo. Inter undas eorum mundatur ocu-

¹ Codex in hac strophā viliosus est, ut patet e numero et dispositione versuum.

a B 100 (أجل) — b C 100 (أجل) — c BC 100 (أجل) — d B 100 (أجل) — e C 100 (أجل) — f C 100 (أجل) — g D 100 (أجل)

١. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٢. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٣. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٤. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٥. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٦. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٧. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٨. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٩. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ١٠. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ١١. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ١٢. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ١٣. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ١٤. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ١٥. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ١٦. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ١٧. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ١٨. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ١٩. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٢٠. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠

pe descendit e monte Sina in castra
 clade percussa et sanavit dolores
 occultos animæ et curavit magnam
 mentis plagam ; jejunium sustinuit
 populum in deserto collapsum.
 Demus gloriam misericordiæ, quia
 jejunium melius est pro nobis
 quam pharmaca.

4. Ecce jejunium ditans, acci-
 piamus e thesauro ejus et ditemur
 ex ejus abundantia. Initio quippe
 Adam cibo damnum sibi intulit
 et inops factus est. Ecce ditat nos
 jejunium Adæque debita solvit ;
 viscera spoliât, sed thesaurum ani-
 mæ replet merce salvifica. Demus
 gloriam Unigenito, cujus jejunium
 ligamen est vulnerum nostrorum.

5. Ecce jejunium liberans, sol-
 vens comestores a jugo gulositatis ;
 dominatio enim ventris laborem et
 molestiam affert, nec libertatem
 christianam decet. Abstineat ven-
 ter a famulatu corporis, ministret
 autem spiritus per verba vitæ ;
 implete ergo corda vestra doctrina
 spiritali, animarum cibo. Gloriam
 demus Unigenito qui oves suas
 pascit in pratis benedictis Scrip-
 turarum.

6. Ecce jejunium ad virtutem
 exercens clamat desidiis : Surgite,
 vincite desidiam. Ecce vestis ejus
 saccus velut lorica et humiliatio
 quam requirit velut armatura est.

a F ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 b F ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 c F ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 d F ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 e G ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 f F ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 g F ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠

ad regem, ipsa ab eo petiit vitam morituris¹. Benedictus rex qui Ecclesiam sanctam ornavit jejunio, oratione et vigilia.

10. Spernite etiam, vos juvenes, corporis ornamenta tempore vestrorum jejuniorum. Poterant tres pueri in media Babylone omnia induere ornamenta. Quia aurum spreverant, Fraudulentus ut aurum projecit eos in fornacem ignis. Jejunatores in fornace pulchritudinem adepti sunt auri probati. Benedictus qui dedit nobis jejunium, ut a gulæ rubigine mundaret nostram mentem.

11. Ecce jejunium lætificans quo persuasio lege fit fortior. Jonas quippe ut judex clamabat et Nini-ven ream proclamabat. Illa elegit sibi jejunium. Jejunium vias consequendi novit, odit autem dolos; ingressum locutum est, suo silentio vicit Jonam regisque decretum. Gloria misericordiæ quæ os commune jejunii disposuit ut rogaret pro reis.

12. Ecce etiam benedictus Dominus Deus noster ac Moyses et Elias triverunt viam jejunii et, postquam illam mensurassent ac disposuissent pro infirmis, ipsi, nulla observata meta, per eam inces-
serunt, quia virtus, quam natura non dat, non sustinetur pane et cibo naturali; strenue quippe salit

^a F — ^b F — ^c F — ^d F

11. Surge jejunator, collige te ex
 erroribus et hæitationibus ; sis tu
 omnino unus, occultus et mani-
 festus corpore, anima et spiritu, ut
 gratia Domini tui adjuvet te.
 12. Sanctitatem da corpori, ani-
 mæ præbe amorem sublimem,
 spiritum humilia per laborem bo-
 norum operum, ut totus placeas
 Deo, et ad totum te Salvator mit-
 tatur.
 13. Parvo gubernaculo (?) avis,
 summo in aere, salit, et alarum pon-
 dere non gravatur quæ cibo non
 est gravata. Minue cibum tuum,
 jejunator, ut in cælum absque
 dolore avoles.

X.

1. Surge jejunator, collige te ex
 erroribus et hæitationibus ; sis tu
 omnino unus, occultus et mani-
 festus corpore, anima et spiritu, ut
 gratia Domini tui adjuvet te.

2. Sanctitatem da corpori, ani-
 mæ præbe amorem sublimem,
 spiritum humilia per laborem bo-
 norum operum, ut totus placeas
 Deo, et ad totum te Salvator mit-
 tatur.

3. Parvo gubernaculo (?) avis,
 summo in aere, salit, et alarum pon-
 dere non gravatur quæ cibo non
 est gravata. Minue cibum tuum,
 jejunator, ut in cælum absque
 dolore avoles.

4. Surge jejunator, collige te ex
 erroribus et hæitationibus ; sis tu
 omnino unus, occultus et mani-
 festus corpore, anima et spiritu, ut
 gratia Domini tui adjuvet te.

¹ Tonus ad marginem indicatus est. Est autem:

idem ac *ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ* et continet sex versus
quinque syllabarum.

X.

Alius hymnus (ad tonum) : Edessa
 Mesopotamiæ¹. Responsorium.
 Benedictus qui dedit nobis arma
 ad vincendum Satanam.

1. Laudemus Dominum om-
 nium. Ipse aperiat os nostrum ad
 glorificandas et exaltandas partes
 jejunatorum, deprimendas vero
 partes gulosorum.

2. De jejunio locutus, fratres,
 magnificavi illud et secundum vi-
 res meas encomio ornavi, ad inci-
 tandum avidos et gulosos ut effi-
 ciantur jejunatores.

3. Non construitur domus ex
 una aliqua materia, sed e diversis
 rebus templum exornatur, ut præ-

XI.

ܐܬܝܬܐ ܕܝܚܝܬܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ
ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ

ܐܬܝܬܐ ܕܝܚܝܬܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ
ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ
ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ
ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ

ܐܬܝܬܐ ܕܝܚܝܬܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ
ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ
ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ
ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ

ܐܬܝܬܐ ܕܝܚܝܬܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ
ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ
ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ
ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ

ܐܬܝܬܐ ܕܝܚܝܬܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ
ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ
ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ
ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܕܢܚܐ

¹ Vide supra col. 833, 873.

XI.

Alius hymnus (ad tonum) Paradisi¹.

Responsorium : Benedictus qui
dedit nobis jejunium quo Malum
impugnemus.

1. Qui voluntate jejunium diligit, non potest esse sine suæ dilectionis objecto ; qui autem coacte et specietenus jejunat, jejunium repugnantiam ei atque molestiam affert, quia intus in corde non diligit jejunium nec gustu percipit ejus suavitatem.

2. Qui enim jejunium revera diligit et amat, etiam in comedendo jejunium observare potest ; qui autem externe tantum aut coacte se jejunatorem ostendit, ille est velut qui nunquam a cibis abstinet. Jejunium voluntarium illud est quod fit acceptabile et permanet.

3. Quod enim a pane absterneat quis, hoc non est verum jejunium, verum quippe jejunium est ut absterneat quis a malis, ita scilicet ut a pane simul et ab iniquitate absterneat. Timuerunt filii iniquitatis quia suo jejunio peccata multiplicaverant ; proclamato enim jejunio Naboth occiderunt² et jejunii prae-textu pravam suam voluntatem perfecerunt.

4. Quod enim vir naturaliter manducet et satietur, non peccat, modo modum non excedat. Quod manducet naturæ est, quod jejundet liberæ voluntatis est. In jejunio invenitur gloria et labor ; in cibo immoderato labor est et lassitudo,

² III Reg. XXI, 9, sqq.

למ יי: לענין חסדך . מחסדך
 לעתידהו דפסח .
 סודות אסתריהו לאלהי ויחיה ויפסח .
 מחסדך ויפסח חסדך . לא חסד אסת
 מהסדך חסדך . לא חסד אסת
 מהסדך בלעם לא חסד . כי סעסע
 ויח חסד דהסדך ויח חסד ויפסח
 חסדך ויח חסד ויפסח אסת
 חסדך ויח חסד . חסד למ יי: חסדך
 חסדך ויח חסד ויפסח . חסדך
 חסדך ויח חסד ויפסח . לא חסד
 חסדך ויח חסד . חסד חסדך ויח חסד
 חסדך ויח חסד . כי ויח חסדך .....

XIII.

. . . . .
 חסדך ויח חסדך ויח חסדך .
 חסדך ויח חסדך ויח חסדך .
 חסדך ויח חסדך ויח חסדך .

חסדך

חסדך ויח חסדך ויח חסדך .
 חסדך ויח חסדך ויח חסדך .
 חסדך ויח חסדך ויח חסדך .
 חסדך ויח חסדך ויח חסדך .
 חסדך ויח חסדך ויח חסדך .
 חסדך ויח חסדך ויח חסדך .

¹ Psal. 33, 2.

² Psal. 103, 3.

³ Matth. VI, 33.

⁴ Illic hymnus cum quatuor qui sequuntur de-

⁵ Deest primus versiculus.

*semper laus ejus in ore meo*¹. »
 Et rursus : « *Beati qui servant
 judicia ejus et faciunt justitiam
 omni tempore*². » Non pro rebus
 sæcularibus, sed pro vita et salute
 nostra Deum deprecemur, repu-
 tantes omnibus mundi divitiis præ-
 stare justitiam ; huic voluntati
 consueverunt adhærere cætera bo-
 na : « *Quærite primum regnum
 Dei et justitiam ejus et hæc omnia
 adjicientur vobis*³. » Ne adhæ-
 reamus iis quæ exiguo tempore
 splendent et non permanent sem-
 per apud nos, et excidamus ab iis
 quæ permanent in æternum.

XIII.

1. Diabolus⁴.... ascendens sedit
 in vertice montis eo in loco ubi
 Salvatori nostro dixerat : « *Omnes
 hos populos tibi dabo si adora-
 veris me*⁵. »

Responsorium : Gloria Filio qui
 venit ut genus nostrum perditum
 inveniret (ac ad ovile reduceret).

2. Restitit Malus, et, caput quod
 inclinaverat efferens, vidit coronam
 hominum qui eum cum contemptu
 deseruerunt et venientes corona-
 runt ejus victorem eique gloriam
 dederunt atque ad eum confuge-
 runt.

3. Ululavit Malus, videns impuros

scripti sunt e Musæi Britannici cod. add. 14,571,
 anni 519, fol. 27-31. Deest 1us versus 1 strophæ.

⁵ Strophæ autem est ad tonum : *ܡܠܝܟܐ* Vid.
 supra col. 502, n. 2.

ܠܚܝܬܐ ܕܝܫܘܥ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ

ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ

ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ

ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ

ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ
ܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ ܕܡܪܝܡ

¹ Cfr. Luc. VII, 26-33.

² Cfr. Luc. XVIII, 8.

³ Cfr. Joan. XII, 6.

homines sanctificatos, peccatores
justificatos, et Legionem sui exer-
citus ducem, se cum suo agmine,
in mare projicientem¹.

4. Vidit etiam Zachæum, suum
olim amicum, qui stabat clamans :
« Venite, defraudati, reassume-
re opes vestras². » Sed Iscariotes eum
paululum recreavit, quum prospi-
ciens Satanas vidit illum e colla-
tione furantem³.

5. Irruerunt autem in eum do-
lores acerbi veluti parturientium,
quum vidit etiam populos ethnicos
suis hosannis acclamare Unigeni-
tum. Ululavit quod cerneret Uni-
genitum etiam ad gentes projecisse
sui luminis radios.

6. Vidit figuram cum ipsa re,
pullum asinæ⁴ et gentes. Pullus
duræ cervicis portavit Dominum
in figura, cor gentium portavit
eum in veritate. Ululavit Malus,
videns figuræ conjunctam ejus ex-
positionem.

7. Vidit gentes hosanna sua pro-
ferentes, et intellexit advenisse lu-
men gentium. Væ undique eum
circumdederunt. Laqueus Iscariotæ
defecit.

8. Pulchritudo gloriosissima os-
tendit suam venustatem inter osores
suos ; sol benedictus, ex alto des-
cendens, sparsit suos radios inter
abnegatores ; thesaurus plenus dis-
tribuit suas divitias inter oppres-
sores.

9. Dies qua hæc facta sunt digna
est quæ coronetur ; mensis quo hæc

⁴ Pullus asini designat Synagoga Judæorum juxta
Gen. XLIX, 11. Ita interpretatur hanc vocem S. Me-
lito in Clavi ap. Em. card. Pitra, *Analecta sacra* II, 92.

ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .
ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .

XIV.

ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ

ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .
ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .
ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .
ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .

ܐܠܗܐ

ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .

ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .
ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .
ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .
ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .

ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .
ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .
ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .
ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .

ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .
ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .

ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .
ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .

ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .
ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .
ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .
ܐܠܗܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ ܕܝܫܪܐܐ .

evenerunt eximius est, tempus quo
hæc contigerunt benedictum est,
populus in quo hæc facta sunt
maledictus est, quia Domini sodalis
fuit et eum abnegavit.

XIV.

II. Ejusdem toni.

1. Mundus os magnum factus
est tibi, Domine : creaturæ labia
fuerunt et veritas lingua ; populus
autem Israel velut surdus fuit et
gloriam negavit.

Responsorium : Verbis omnium
nostrum proferamus laudem no-
stro omnium Domino.

2. Buccinarum myriades iteratis
vocibus claxerunt, personarunt
tubæ sonis repetitis, geminatis mo-
dulationibus citharæ psallerunt ;
ipsi etiam mortui vae dixerunt po-
pulo qui te non agnovit.

3. Mancus manu extensa arri-
puit ramos olivarum, claudus a
Deo sanatus clamans cœpit exsilire
coram pullo ejus, surdi et muti glo-
riam dederunt ei in hosannis suis.

4. Novæ citharæ nostræ, o Salva-
tor noster, quantum psallerunt tibi.
Vivi, quos sanasti, muta etiam
mortuorum cithara laudem dede-
runt tibi : Chordæ tantum citharæ
hujus populi mutæ fuerunt.

5. Duabus tubis cecinit Moyses
ut populum doceret, cithara usus
est David. Cuinam assimilandus
est populus qui tacebat ? Senes qui
tacuerunt tintinnabula sunt quæ
de laude siluerunt.

ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ
ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ
ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ
ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ

ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ
ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ
ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ
ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ

ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ
ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ
ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ
ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ

ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ
ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ
ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ
ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ

ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ
ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ
ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ
ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ

ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ
ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ
ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ
ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ

ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ
ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ
ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ
ܕܡܪ ܡܢ ܫܠܐ ܫܥܠܐ ܡܢ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ

¹ Alludit ad Gen. VIII, 11.

6. Populus cum vitulo fabricavit cymbala et tibias; clamavit ad vitulum surdum, sed ad Deum qui omnia audit mutus fuit. Natura proba reprehendat eos quantum eos aversamur.

7. Idolum tanquam sodalem amavit Sion, et ita quidem ut illud invocaret. In corde suo concepit quod manus fabricavit; quem adoravit, illum et dominum suum fecit; omnium osorem cum quo fornicata est maritum appellavit.

8. Cuinam assimilabitur cœtus puerorum laudes canentium? Columbæ¹ illi purissimæ cujus os folio olivæ veluti laude plenum fuit. Si autem os columbæ folium ferens locutum est, victi sunt tacentes.

9. Folium mutum tempori muto assimilatum fuit, quia silentium et mœstitia cataclysmi creaturas involuebant; lætum autem fuit et gratum tempus Domini nostri qui omnes lætitia affecit.

10. In tempore laudis et confessionis, quando surdi et muti Dominum glorificaverunt et ora clausa laudem dederunt, abnegatores tacuerunt. Quia autem illi tacuerunt, lapides clamaverunt ut promissum fuerat².

11. Petræ sepulchrorum scissæ sunt et adauxerunt laudem, terra commota vocem dedit super habitatores suos qui laudem negarunt: velum sua scissura scidit induratas eorum aures.

12. Terra Judæ tacuit de laude Domini, velut scorpius cujus os mutum et aculeus acerbis silentio vae

² Luc. XIX, 40.

לֹא הָיָה מִן הַיָּמִים .
 חֲתָלָה וְעֵסֶר עֶשְׂרֵי עֶשְׂרֵי וְשֵׁשׁ וְיָרֵךְ .

חֲתָלָה עֶשְׂרֵי עֶשְׂרֵי עֶשְׂרֵי עֶשְׂרֵי .
 אֶל הַמִּשְׁכָּן בְּהָרָה וְיָרֵךְ .

קָלָה מִתָּלָה . לְעֵלְיָה מִתָּלָה .

מִלֵּל לְעֵלְיָה מִלֵּל וְיָרֵךְ אֶל הַיָּמִים .

מִלֵּל וְיָרֵךְ אֶל הַיָּמִים וְיָרֵךְ .

אֶל הַיָּמִים וְיָרֵךְ אֶל הַיָּמִים .

אֶל הַיָּמִים וְיָרֵךְ אֶל הַיָּמִים .

אֶל הַיָּמִים וְיָרֵךְ אֶל הַיָּמִים .

לֹא הָיָה מִן הַיָּמִים .

חֲתָלָה וְעֵסֶר עֶשְׂרֵי עֶשְׂרֵי .

חֲתָלָה וְעֵסֶר עֶשְׂרֵי עֶשְׂרֵי .

חֲתָלָה וְעֵסֶר עֶשְׂרֵי עֶשְׂרֵי .

חֲתָלָה וְעֵסֶר עֶשְׂרֵי עֶשְׂרֵי .

חֲתָלָה וְעֵסֶר עֶשְׂרֵי עֶשְׂרֵי .

חֲתָלָה וְעֵסֶר עֶשְׂרֵי עֶשְׂרֵי .

חֲתָלָה וְעֵסֶר עֶשְׂרֵי עֶשְׂרֵי .

XV.

חֲתָלָה .

חֲתָלָה וְעֵסֶר עֶשְׂרֵי עֶשְׂרֵי .

חֲתָלָה וְעֵסֶר עֶשְׂרֵי עֶשְׂרֵי .

חֲתָלָה וְעֵסֶר עֶשְׂרֵי עֶשְׂרֵי .

חֲתָלָה וְעֵסֶר עֶשְׂרֵי עֶשְׂרֵי .

דָּבָר

אֶל הַיָּמִים וְיָרֵךְ אֶל הַיָּמִים .

אֶל הַיָּמִים וְיָרֵךְ אֶל הַיָּמִים .

אֶל הַיָּמִים וְיָרֵךְ אֶל הַיָּמִים .

et lamentationes ingerunt. Prophetæ eam velut scorpium calcarunt, apostoli contriverunt, spiritus dissipavit.

13. Coetus puerorum et innocentium laudem dedit; hirundo nova novas dedit voces regi novo, vidit Nisan absconditum venientem et exhilarata est.

14. Æstas venit ad hiemales moestitia afflictos, auxit vinum in crateribus eorum, ut exhilararet eos, et non sunt consolati, multiplicavit panem in eorum conviviis, et ira exarserunt.

15. Puer puero et parvulus parvulo conjungantur ut nectant coronam hosannarum pulchram, puram, et prorsus assimilata victori qui vicit Malum et venit ut vinceret etiam mortem.

16. Duobus modis e duabus partibus duos devicit. Vicit Satanam in monte alto et prostravit superbum qui prostraverat Adamum, et in profundo vicit Mortem quæ conculcaverat Hevam in inferos.

XV.

Ejusdem toni.

1. Sacerdotes populi tunicam induerunt cum ephod: præclara tui figura, o princeps sacerdotum, corpus quippe fuit tibi velut ephod, et pro tunica talari induisti virtutem occultam.

Responsorium: Tibi gloria, Domine, qui induisti corpus nostrum et per illud nos vivificasti.

2. Quis potest celebrare the-

וְהָיוּ אֵלֶיךָ כְּמִשְׁכָּנֵי
וְהָיוּ אֵלֶיךָ כְּמִשְׁכָּנֵי
וְהָיוּ אֵלֶיךָ כְּמִשְׁכָּנֵי

וְהָיוּ אֵלֶיךָ כְּמִשְׁכָּנֵי
וְהָיוּ אֵלֶיךָ כְּמִשְׁכָּנֵי
וְהָיוּ אֵלֶיךָ כְּמִשְׁכָּנֵי

וְהָיוּ אֵלֶיךָ כְּמִשְׁכָּנֵי
וְהָיוּ אֵלֶיךָ כְּמִשְׁכָּנֵי
וְהָיוּ אֵלֶיךָ כְּמִשְׁכָּנֵי

XVI.

וְהָיוּ אֵלֶיךָ כְּמִשְׁכָּנֵי
וְהָיוּ אֵלֶיךָ כְּמִשְׁכָּנֵי
וְהָיוּ אֵלֶיךָ כְּמִשְׁכָּנֵי

XVI.

וְהָיוּ אֵלֶיךָ כְּמִשְׁכָּנֵי
וְהָיוּ אֵלֶיךָ כְּמִשְׁכָּנֵי
וְהָיוּ אֵלֶיךָ כְּמִשְׁכָּנֵי

¹ Strophæ habet sex versus quinque syllabarum. Vide supra col. 523, n. 4. Hic et sequens hymnus agunt de tabulis legis et recensentur a J. S. Assemano, *Bibl. Orient.* 1, 91, n. 43, inter hymnos Ephræmi de Ecclesia.

sponte se perdiderant, quomodo quærerent animas suas easque lucrarentur. Reversi sunt ergo mercatores ad lucrandam unusquisque animam suam.

10. Mare, quod deglutit omnia lucra, lucrum dedit, sua voce indidit fidem, vitæ thesaurum omnibus negociatoribus. Hac maris voce illi didicerunt quanta esset vox filii.

11. Dedit Salvator noster mari tranquillitatem quam auris et oculus perceperunt. Quia porro undæ suo silentio laudem ei dare non poterant, lingua solvit debitum sensuum et protulit laudem.

XVI.

Ad tonum : Qui longanimus est¹.

1. Digitus Dei, qui super tabulas absconditas scripsit manifesta, frænis mandatorum coercuit populum in idololatria pervicacem.

Responsorium : Benedictus liber absconditus.

2. Puer, Agaræ filius, onager fuit in solitudine², et populus e Sara ortus vitulus in deserto. Ambo imitati sunt bestias et adoraverunt bruta.

3. Antequam demitterentur tabulæ illæ legis, serotinus puer³ attulit tabulas conscientiæ, e qui-

² Cfr. *Gen.* XVI, 12 et *Comment.* S. Ephræmi ad h. l.

³ Non satis intelligo quid ista strophæ significetur. Alludere videtur vel ad Ismaelem et Isaacum, quos mox nominavit, vel ad Cainum et Sethum.

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

עבד 0000 יסתר . וסב 0000 עתיר .

veniebant exemplaria, quoniam consonabant veritates.

11. Adjecit (Deus) sabbatum quod non erat in tabulis conscientiae. Nulla fuit contradictio. Sabbatum abolevit infirma ut regnarent sana.

12. Postquam composita est lex infirmorum populo temporario, putavit hic ipsam esse firmam, sed sapienter eam solvit Justus per sabbatum quod praescipit.

13. Quæritur adversus populum (Israel): Cur in tabulis inscriptum est sabbatum tantum absque circumcissione? Ramos superbos, unum ab altero, divulsit (Deus).

14. Duæ potentiae sunt quæ in certamen descenderunt utra victoriam reportaret. Vicit sabbatum, sed illud vicissim circumcisio devicit.

15. Vicit sabbatum quoniam inscriptum est in tabulis. Superavit illud circumcisio, duplicem victoriam reportans; vicit enim per necessitatem et vicit per voluntatem.

16. Quoties infans nascitur in sabbato, hoc fit per necessitatem agentis, qui sabbatum violat; redeunte autem sabbato, ipsum denuo violat circumcisio.

17. Hoc est certamen quod nullo modo dedit victoriam populo antiquo. Quis vidit unquam utrumque athletam cladem referre?

18. Quod si sabbatum superat circumcisionem, ipsum vicissim superatur, quisquis autem amborum vincat, clades est utriusque. Divulsit autem Deus atque abiecit brachia, quibus veluti suspendebatur populus Israel.

וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .
וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .
וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .

וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .
וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .
וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .

XVII.

בְּהַעֲבִירָהּ

וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .
וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .
וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .

וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .
וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .

וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .
וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .
וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .

וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .
וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .
וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .

וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .
וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .
וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .

וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .
וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ . וְהַעֲבִירָהּ עַל הַחֶמֶץ .

19. Dum sabbatum honoravit illudque in tabulis inscripsit, humiliavit et despexit circumcisionem quam non inscripsit, sed duplo crevit opprobrium sabbati quod violatum est.

20. Lex infirmorum seipsam dissolvit propriis suis manibus; duæ manus, de quibus maxime superbiebat populus Judæus, os ipsius fregerunt ut prædicaret sana.

XVII.

Ejusdem toni.

1. Intendite, fratres mei, in tabulas scriptas, quid nempe exaratum sit in una, et quid scriptum sit in altera per Moysen e monte allata.

Responsorium: Benedictus qui veritatem signavit.

2. Auxit unam tabulam comparatio sociæ; illustravit unam per alteram qui conscientiam noverat, ut in conscientiae tabula describeret apographum utriusque.

3. Valde replevit tabulas scriptas, quia eodem modo anima plena fuit observantiarum. Tabulam implevit, infusa lege in sinu animarum.

4. Insuper ibi effinxit figuram (legis) remotæ. Quoniam enim futurum erat ut duo Testamenta darentur, exinde reprehenduntur impii, quum una sit duorum Testamentorum sententia.

5. Sicut tabulæ separatæ non

אֵל לֹא יִשְׁלַח כָּל חַיָּה אֶת
וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא

וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .
וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .
וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .

וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .
וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .
וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .
וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .
וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .

וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .
וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .
וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .
וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .
וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .
וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .
וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .
וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .

וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .
וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .
וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .
וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .
וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .
וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .
וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .
וְהוּא הוּא הוּא הוּא . וְהוּא הוּא הוּא הוּא .

sunt una ab altera, sic nec Testa-
menta separata sunt unum ab
altero ; separatus est ille qui ad-
hærentia separat.

6. Viderunt legem opus esse
digiti Dei, sicut Dominus noster
proles est summæ Majestatis. Di-
gitus Dei et lex ejus testimonium
reddunt dilecto ejus.

7. Quia virtus legis symbolum
est Salvatoris nostri et digitus Dei
typus est ejus essentiæ, admirandus
est digitus mirandaque essentia.

8. Quo modo scripsit digitus
legem ? an stylo in ære, an calamo
aut atramento ? scriptam quidem
esse apprehenditur, sed non ap-
prehenditur quomodo.

9. Virtus legis ex Deo est, et
digitus Dei etiam ex Deo est, qui
e se per se genuit Virtutem omnes
vivificantem.

10. Non apprehenditur tempus
legis, quando nempe exorta sit in
sinu Dei ; non enim recenter con-
cepta est in mente ejus.

11. Duplici modo lex prævaluit
contra sapientes. Illi quippe non
sapiunt quando (exorta sit) nec co-
gnoscunt quomodo ; procul absunt
duo illa quando et quomodo.

12. Causa suprema vocavit, fra-
tres, legem et concepta est in sinu
tabulæ sanctificatæ, quæ similis
fuit filiæ hominis Virgini gloriosæ.

13. Illam præparavit vir, hanc
genuit vir, illius amator Moyses,
hujus sponsus Joseph, illam porta-
vit Moyses, hanc honoravit Joseph.

14. Virtus legis induit corpus e
lapide, descendit et sua disciplina
sanavit animas, coercuit ethnicis-

ܡܝܢ ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ
ܡܝܢ ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ
ܡܝܢ ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ
ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ
ܡܝܢ ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܡܝܢ ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ
ܡܝܢ ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ
ܡܝܢ ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ
ܡܝܢ ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ
ܡܝܢ ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

XVIII.

ܡܝܢ ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ
ܡܝܢ ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ
ܡܝܢ ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ
ܡܝܢ ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܡܝܢ ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ
ܡܝܢ ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

ܡܝܢ ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ
ܡܝܢ ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ
ܡܝܢ ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ
ܡܝܢ ܐܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ ܕܡܪܝܬܐ

⁴ Desunt duo primi versiculi e deperditione folii præcedentis in cod. add. 14,627, fol. 22. Schema strophæ est : 78884. Quatuor qui sequuntur hymni

23. Quia synagoga corrupta est in deserto per vitulum, lex tabulas fregit ac destruxit ut doceret synagogam esse rejectam. Causa suprema clamavit : « Remaneat donec adimpleantur tempora.

24. « Non rejiciet (Christus) justos qui in ea fuerunt, neque operiet figuras in ea depictas, neque abscindentur radices recentioribus temporibus alligatæ ».

25. Audi nunc sub alio symbolo alteram synagogam : Quo modo lex propter peccatum multum perpessa exiit lapides eosque rursus induit,

26. Sic Dominus noster induit corpus et propter peccata passus est, et rursus induit corpus ac resurrexit. Synagoga quæ Deum ad iram provocavit prius per vitulum, et rursus per latronem eum exacerbavit.

XVIII.

1¹. . . . .
Ipse factus est nobis sacerdos, corpus ejus oblatum est in sacrificium, et sanguine ejus respersi sumus. Benedictus finis ejus.

Responsorium :

Benedictus ingrediens tuus.

2. Ille omnium pastor volans descendit et quæsiuit Adamum, ovem perditam, quam in scapulis suis sustulit, quamque gregis pastori obtulit. Benedictus ejus amor.

spectant ad descensum Christi ad inferos, ad festum paschatis et resurrectionis.

١. ٢. ٣. ٤. ٥. ٦. ٧. ٨. ٩. ١٠. ١١. ١٢. ١٣. ١٤. ١٥. ١٦. ١٧. ١٨. ١٩. ٢٠. ٢١. ٢٢. ٢٣. ٢٤. ٢٥. ٢٦. ٢٧. ٢٨. ٢٩. ٣٠. ٣١. ٣٢. ٣٣. ٣٤. ٣٥. ٣٦. ٣٧. ٣٨. ٣٩. ٤٠. ٤١. ٤٢. ٤٣. ٤٤. ٤٥. ٤٦. ٤٧. ٤٨. ٤٩. ٥٠. ٥١. ٥٢. ٥٣. ٥٤. ٥٥. ٥٦. ٥٧. ٥٨. ٥٩. ٦٠. ٦١. ٦٢. ٦٣. ٦٤. ٦٥. ٦٦. ٦٧. ٦٨. ٦٩. ٧٠. ٧١. ٧٢. ٧٣. ٧٤. ٧٥. ٧٦. ٧٧. ٧٨. ٧٩. ٨٠. ٨١. ٨٢. ٨٣. ٨٤. ٨٥. ٨٦. ٨٧. ٨٨. ٨٩. ٩٠. ٩١. ٩٢. ٩٣. ٩٤. ٩٥. ٩٦. ٩٧. ٩٨. ٩٩. ١٠٠. ١٠١. ١٠٢. ١٠٣. ١٠٤. ١٠٥. ١٠٦. ١٠٧. ١٠٨. ١٠٩. ١١٠. ١١١. ١١٢. ١١٣. ١١٤. ١١٥. ١١٦. ١١٧. ١١٨. ١١٩. ١٢٠. ١٢١. ١٢٢. ١٢٣. ١٢٤. ١٢٥. ١٢٦. ١٢٧. ١٢٨. ١٢٩. ١٣٠. ١٣١. ١٣٢. ١٣٣. ١٣٤. ١٣٥. ١٣٦. ١٣٧. ١٣٨. ١٣٩. ١٤٠. ١٤١. ١٤٢. ١٤٣. ١٤٤. ١٤٥. ١٤٦. ١٤٧. ١٤٨. ١٤٩. ١٥٠. ١٥١. ١٥٢. ١٥٣. ١٥٤. ١٥٥. ١٥٦. ١٥٧. ١٥٨. ١٥٩. ١٦٠. ١٦١. ١٦٢. ١٦٣. ١٦٤. ١٦٥. ١٦٦. ١٦٧. ١٦٨. ١٦٩. ١٧٠. ١٧١. ١٧٢. ١٧٣. ١٧٤. ١٧٥. ١٧٦. ١٧٧. ١٧٨. ١٧٩. ١٨٠. ١٨١. ١٨٢. ١٨٣. ١٨٤. ١٨٥. ١٨٦. ١٨٧. ١٨٨. ١٨٩. ١٩٠. ١٩١. ١٩٢. ١٩٣. ١٩٤. ١٩٥. ١٩٦. ١٩٧. ١٩٨. ١٩٩. ٢٠٠. ٢٠١. ٢٠٢. ٢٠٣. ٢٠٤. ٢٠٥. ٢٠٦. ٢٠٧. ٢٠٨. ٢٠٩. ٢١٠. ٢١١. ٢١٢. ٢١٣. ٢١٤. ٢١٥. ٢١٦. ٢١٧. ٢١٨. ٢١٩. ٢٢٠. ٢٢١. ٢٢٢. ٢٢٣. ٢٢٤. ٢٢٥. ٢٢٦. ٢٢٧. ٢٢٨. ٢٢٩. ٢٣٠. ٢٣١. ٢٣٢. ٢٣٣. ٢٣٤. ٢٣٥. ٢٣٦. ٢٣٧. ٢٣٨. ٢٣٩. ٢٤٠. ٢٤١. ٢٤٢. ٢٤٣. ٢٤٤. ٢٤٥. ٢٤٦. ٢٤٧. ٢٤٨. ٢٤٩. ٢٥٠. ٢٥١. ٢٥٢. ٢٥٣. ٢٥٤. ٢٥٥. ٢٥٦. ٢٥٧. ٢٥٨. ٢٥٩. ٢٦٠. ٢٦١. ٢٦٢. ٢٦٣. ٢٦٤. ٢٦٥. ٢٦٦. ٢٦٧. ٢٦٨. ٢٦٩. ٢٧٠. ٢٧١. ٢٧٢. ٢٧٣. ٢٧٤. ٢٧٥. ٢٧٦. ٢٧٧. ٢٧٨. ٢٧٩. ٢٨٠. ٢٨١. ٢٨٢. ٢٨٣. ٢٨٤. ٢٨٥. ٢٨٦. ٢٨٧. ٢٨٨. ٢٨٩. ٢٩٠. ٢٩١. ٢٩٢. ٢٩٣. ٢٩٤. ٢٩٥. ٢٩٦. ٢٩٧. ٢٩٨. ٢٩٩. ٣٠٠. ٣٠١. ٣٠٢. ٣٠٣. ٣٠٤. ٣٠٥. ٣٠٦. ٣٠٧. ٣٠٨. ٣٠٩. ٣١٠. ٣١١. ٣١٢. ٣١٣. ٣١٤. ٣١٥. ٣١٦. ٣١٧. ٣١٨. ٣١٩. ٣٢٠. ٣٢١. ٣٢٢. ٣٢٣. ٣٢٤. ٣٢٥. ٣٢٦. ٣٢٧. ٣٢٨. ٣٢٩. ٣٣٠. ٣٣١. ٣٣٢. ٣٣٣. ٣٣٤. ٣٣٥. ٣٣٦. ٣٣٧. ٣٣٨. ٣٣٩. ٣٤٠. ٣٤١. ٣٤٢. ٣٤٣. ٣٤٤. ٣٤٥. ٣٤٦. ٣٤٧. ٣٤٨. ٣٤٩. ٣٥٠. ٣٥١. ٣٥٢. ٣٥٣. ٣٥٤. ٣٥٥. ٣٥٦. ٣٥٧. ٣٥٨. ٣٥٩. ٣٦٠. ٣٦١. ٣٦٢. ٣٦٣. ٣٦٤. ٣٦٥. ٣٦٦. ٣٦٧. ٣٦٨. ٣٦٩. ٣٧٠. ٣٧١. ٣٧٢. ٣٧٣. ٣٧٤. ٣٧٥. ٣٧٦. ٣٧٧. ٣٧٨. ٣٧٩. ٣٨٠. ٣٨١. ٣٨٢. ٣٨٣. ٣٨٤. ٣٨٥. ٣٨٦. ٣٨٧. ٣٨٨. ٣٨٩. ٣٩٠. ٣٩١. ٣٩٢. ٣٩٣. ٣٩٤. ٣٩٥. ٣٩٦. ٣٩٧. ٣٩٨. ٣٩٩. ٤٠٠. ٤٠١. ٤٠٢. ٤٠٣. ٤٠٤. ٤٠٥. ٤٠٦. ٤٠٧. ٤٠٨. ٤٠٩. ٤١٠. ٤١١. ٤١٢. ٤١٣. ٤١٤. ٤١٥. ٤١٦. ٤١٧. ٤١٨. ٤١٩. ٤٢٠. ٤٢١. ٤٢٢. ٤٢٣. ٤٢٤. ٤٢٥. ٤٢٦. ٤٢٧. ٤٢٨. ٤٢٩. ٤٣٠. ٤٣١. ٤٣٢. ٤٣٣. ٤٣٤. ٤٣٥. ٤٣٦. ٤٣٧. ٤٣٨. ٤٣٩. ٤٤٠. ٤٤١. ٤٤٢. ٤٤٣. ٤٤٤. ٤٤٥. ٤٤٦. ٤٤٧. ٤٤٨. ٤٤٩. ٤٥٠. ٤٥١. ٤٥٢. ٤٥٣. ٤٥٤. ٤٥٥. ٤٥٦. ٤٥٧. ٤٥٨. ٤٥٩. ٤٦٠. ٤٦١. ٤٦٢. ٤٦٣. ٤٦٤. ٤٦٥. ٤٦٦. ٤٦٧. ٤٦٨. ٤٦٩. ٤٧٠. ٤٧١. ٤٧٢. ٤٧٣. ٤٧٤. ٤٧٥. ٤٧٦. ٤٧٧. ٤٧٨. ٤٧٩. ٤٨٠. ٤٨١. ٤٨٢. ٤٨٣. ٤٨٤. ٤٨٥. ٤٨٦. ٤٨٧. ٤٨٨. ٤٨٩. ٤٩٠. ٤٩١. ٤٩٢. ٤٩٣. ٤٩٤. ٤٩٥. ٤٩٦. ٤٩٧. ٤٩٨. ٤٩٩. ٥٠٠. ٥٠١. ٥٠٢. ٥٠٣. ٥٠٤. ٥٠٥. ٥٠٦. ٥٠٧. ٥٠٨. ٥٠٩. ٥١٠. ٥١١. ٥١٢. ٥١٣. ٥١٤. ٥١٥. ٥١٦. ٥١٧. ٥١٨. ٥١٩. ٥٢٠. ٥٢١. ٥٢٢. ٥٢٣. ٥٢٤. ٥٢٥. ٥٢٦. ٥٢٧. ٥٢٨. ٥٢٩. ٥٣٠. ٥٣١. ٥٣٢. ٥٣٣. ٥٣٤. ٥٣٥. ٥٣٦. ٥٣٧. ٥٣٨. ٥٣٩. ٥٤٠. ٥٤١. ٥٤٢. ٥٤٣. ٥٤٤. ٥٤٥. ٥٤٦. ٥٤٧. ٥٤٨. ٥٤٩. ٥٥٠. ٥٥١. ٥٥٢. ٥٥٣. ٥٥٤. ٥٥٥. ٥٥٦. ٥٥٧. ٥٥٨. ٥٥٩. ٥٦٠. ٥٦١. ٥٦٢. ٥٦٣. ٥٦٤. ٥٦٥. ٥٦٦. ٥٦٧. ٥٦٨. ٥٦٩. ٥٧٠. ٥٧١. ٥٧٢. ٥٧٣. ٥٧٤. ٥٧٥. ٥٧٦. ٥٧٧. ٥٧٨. ٥٧٩. ٥٨٠. ٥٨١. ٥٨٢. ٥٨٣. ٥٨٤. ٥٨٥. ٥٨٦. ٥٨٧. ٥٨٨. ٥٨٩. ٥٩٠. ٥٩١. ٥٩٢. ٥٩٣. ٥٩٤. ٥٩٥. ٥٩٦. ٥٩٧. ٥٩٨. ٥٩٩. ٦٠٠. ٦٠١. ٦٠٢. ٦٠٣. ٦٠٤. ٦٠٥. ٦٠٦. ٦٠٧. ٦٠٨. ٦٠٩. ٦١٠. ٦١١. ٦١٢. ٦١٣. ٦١٤. ٦١٥. ٦١٦. ٦١٧. ٦١٨. ٦١٩. ٦٢٠. ٦٢١. ٦٢٢. ٦٢٣. ٦٢٤. ٦٢٥. ٦٢٦. ٦٢٧. ٦٢٨. ٦٢٩. ٦٣٠. ٦٣١. ٦٣٢. ٦٣٣. ٦٣٤. ٦٣٥. ٦٣٦. ٦٣٧. ٦٣٨. ٦٣٩. ٦٤٠. ٦٤١. ٦٤٢. ٦٤٣. ٦٤٤. ٦٤٥. ٦٤٦. ٦٤٧. ٦٤٨. ٦٤٩. ٦٥٠. ٦٥١. ٦٥٢. ٦٥٣. ٦٥٤. ٦٥٥. ٦٥٦. ٦٥٧. ٦٥٨. ٦٥٩. ٦٦٠. ٦٦١. ٦٦٢. ٦٦٣. ٦٦٤. ٦٦٥. ٦٦٦. ٦٦٧. ٦٦٨. ٦٦٩. ٦٧٠. ٦٧١. ٦٧٢. ٦٧٣. ٦٧٤. ٦٧٥. ٦٧٦. ٦٧٧. ٦٧٨. ٦٧٩. ٦٨٠. ٦٨١. ٦٨٢. ٦٨٣. ٦٨٤. ٦٨٥. ٦٨٦. ٦٨٧. ٦٨٨. ٦٨٩. ٦٩٠. ٦٩١. ٦٩٢. ٦٩٣. ٦٩٤. ٦٩٥. ٦٩٦. ٦٩٧. ٦٩٨. ٦٩٩. ٧٠٠. ٧٠١. ٧٠٢. ٧٠٣. ٧٠٤. ٧٠٥. ٧٠٦. ٧٠٧. ٧٠٨. ٧٠٩. ٧١٠. ٧١١. ٧١٢. ٧١٣. ٧١٤. ٧١٥. ٧١٦. ٧١٧. ٧١٨. ٧١٩. ٧٢٠. ٧٢١. ٧٢٢. ٧٢٣. ٧٢٤. ٧٢٥. ٧٢٦. ٧٢٧. ٧٢٨. ٧٢٩. ٧٣٠. ٧٣١. ٧٣٢. ٧٣٣. ٧٣٤. ٧٣٥. ٧٣٦. ٧٣٧. ٧٣٨. ٧٣٩. ٧٤٠. ٧٤١. ٧٤٢. ٧٤٣. ٧٤٤. ٧٤٥. ٧٤٦. ٧٤٧. ٧٤٨. ٧٤٩. ٧٥٠. ٧٥١. ٧٥٢. ٧٥٣. ٧٥٤. ٧٥٥. ٧٥٦. ٧٥٧. ٧٥٨. ٧٥٩. ٧٦٠. ٧٦١. ٧٦٢. ٧٦٣. ٧٦٤. ٧٦٥. ٧٦٦. ٧٦٧. ٧٦٨. ٧٦٩. ٧٧٠. ٧٧١. ٧٧٢. ٧٧٣. ٧٧٤. ٧٧٥. ٧٧٦. ٧٧٧. ٧٧٨. ٧٧٩. ٧٨٠. ٧٨١. ٧٨٢. ٧٨٣. ٧٨٤. ٧٨٥. ٧٨٦. ٧٨٧. ٧٨٨. ٧٨٩. ٧٩٠. ٧٩١. ٧٩٢. ٧٩٣. ٧٩٤. ٧٩٥. ٧٩٦. ٧٩٧. ٧٩٨. ٧٩٩. ٨٠٠. ٨٠١. ٨٠٢. ٨٠٣. ٨٠٤. ٨٠٥. ٨٠٦. ٨٠٧. ٨٠٨. ٨٠٩. ٨١٠. ٨١١. ٨١٢. ٨١٣. ٨١٤. ٨١٥. ٨١٦. ٨١٧. ٨١٨. ٨١٩. ٨٢٠. ٨٢١. ٨٢٢. ٨٢٣. ٨٢٤. ٨٢٥. ٨٢٦. ٨٢٧. ٨٢٨. ٨٢٩. ٨٣٠. ٨٣١. ٨٣٢. ٨٣٣. ٨٣٤. ٨٣٥. ٨٣٦. ٨٣٧. ٨٣٨. ٨٣٩. ٨٤٠. ٨٤١. ٨٤٢. ٨٤٣. ٨٤٤. ٨٤٥. ٨٤٦. ٨٤٧. ٨٤٨. ٨٤٩. ٨٥٠. ٨٥١. ٨٥٢. ٨٥٣. ٨٥٤. ٨٥٥. ٨٥٦. ٨٥٧. ٨٥٨. ٨٥٩. ٨٦٠. ٨٦١. ٨٦٢. ٨٦٣. ٨٦٤. ٨٦٥. ٨٦٦. ٨٦٧. ٨٦٨. ٨٦٩. ٨٧٠. ٨٧١. ٨٧٢. ٨٧٣. ٨٧٤. ٨٧٥. ٨٧٦. ٨٧٧. ٨٧٨. ٨٧٩. ٨٨٠. ٨٨١. ٨٨٢. ٨٨٣. ٨٨٤. ٨٨٥. ٨٨٦. ٨٨٧. ٨٨٨. ٨٨٩. ٨٩٠. ٨٩١. ٨٩٢. ٨٩٣. ٨٩٤. ٨٩٥. ٨٩٦. ٨٩٧. ٨٩٨. ٨٩٩. ٩٠٠. ٩٠١. ٩٠٢. ٩٠٣. ٩٠٤. ٩٠٥. ٩٠٦. ٩٠٧. ٩٠٨. ٩٠٩. ٩١٠. ٩١١. ٩١٢. ٩١٣. ٩١٤. ٩١٥. ٩١٦. ٩١٧. ٩١٨. ٩١٩. ٩٢٠. ٩٢١. ٩٢٢. ٩٢٣. ٩٢٤. ٩٢٥. ٩٢٦. ٩٢٧. ٩٢٨. ٩٢٩. ٩٣٠. ٩٣١. ٩٣٢. ٩٣٣. ٩٣٤. ٩٣٥. ٩٣٦. ٩٣٧. ٩٣٨. ٩٣٩. ٩٤٠. ٩٤١. ٩٤٢. ٩٤٣. ٩٤٤. ٩٤٥. ٩٤٦. ٩٤٧. ٩٤٨. ٩٤٩. ٩٥٠. ٩٥١. ٩٥٢. ٩٥٣. ٩٥٤. ٩٥٥. ٩٥٦. ٩٥٧. ٩٥٨. ٩٥٩. ٩٦٠. ٩٦١. ٩٦٢. ٩٦٣. ٩٦٤. ٩٦٥. ٩٦٦. ٩٦٧. ٩٦٨. ٩٦٩. ٩٧٠. ٩٧١. ٩٧٢. ٩٧٣. ٩٧٤. ٩٧٥. ٩٧٦. ٩٧٧. ٩٧٨. ٩٧٩. ٩٨٠. ٩٨١. ٩٨٢. ٩٨٣. ٩٨٤. ٩٨٥. ٩٨٦. ٩٨٧. ٩٨٨. ٩٨٩. ٩٩٠. ٩٩١. ٩٩٢. ٩٩٣. ٩٩٤. ٩٩٥. ٩٩٦. ٩٩٧. ٩٩٨. ٩٩٩. ١٠٠٠.

3. Effudit rorem et imbrem vivum super Mariam, terram sitiientem. Sicut frumentum in terram, sic cecidit in inferos. Ascendit ut manipulus et panis novus. Benedicta ejus oblatio.

4. Cognitio ejus expulsiit errorem ex humanitate, quæ perdita erat. Malus in eo deceptus perturbatus est. Ejus cognitio omnem sapientiam in populos effudit. Benedictus fons sapientiæ.

5. Ex alto Virtus ad nos descendit, ex utero Spes illuxit nobis; e sepulchro nobis Vita orta est; et in dextra (Patris) Rex noster sedet. Benedictus honor ejus.

6. Ex alto effluxit ut fluvius; e Maria ortus est ut radix; e ligno descendit ut fructus; ascendit in cælum ut primitiæ. Benedicta voluntas ejus.

7. Verbum Patris venit e sinu ejus, et in sinu alio corpus induit; e sinu in sinum exivit; illo repleti sunt sinus puri. Benedictus qui habitat in nobis.

8. Ex alto descendit ut Dominus, et ex utero exivit ut servus; in inferis mors genua flexit coram eo, et in resurrectione ejus vita adoravit eum. Benedictus ejus triumphus.

9. Maria portavit eum ut infantem; sacerdos (Simeon) portavit eum ut oblationem; crux portavit eum ut occisum; cœli portarunt eum ut Deum. Gloria Patri ejus.

١٩ / مصلوباً له سماءاً .
 ٢٠ / مصلوباً له مصلوباً .
 * مصلوباً له .

٢١ / مصلوباً له مصلوباً .
 ٢٢ / مصلوباً له مصلوباً .

٢٣ / مصلوباً له مصلوباً .
 ٢٤ / مصلوباً له مصلوباً .

٢٥ / مصلوباً له مصلوباً .

٢٦ / مصلوباً له مصلوباً .

٢٧ / مصلوباً له مصلوباً .

٢٨ / مصلوباً له مصلوباً .

٢٩ / مصلوباً له مصلوباً .

٣٠ / مصلوباً له مصلوباً .

٣١ / مصلوباً له مصلوباً .

٣٢ / مصلوباً له مصلوباً .

٣٣ / مصلوباً له مصلوباً .

٣٤ / مصلوباً له مصلوباً .

٣٥ / مصلوباً له مصلوباً .

٣٦ / مصلوباً له مصلوباً .

٣٧ / مصلوباً له مصلوباً .

٣٨ / مصلوباً له مصلوباً .

٣٩ / مصلوباً له مصلوباً .

٤٠ / مصلوباً له مصلوباً .

٤١ / مصلوباً له مصلوباً .

٤٢ / مصلوباً له مصلوباً .

٤٣ / مصلوباً له مصلوباً .

٤٤ / مصلوباً له مصلوباً .

٤٥ / مصلوباً له مصلوباً .

٤٦ / مصلوباً له مصلوباً .

٤٧ / مصلوباً له مصلوباً .

٤٨ / مصلوباً له مصلوباً .

٤٩ / مصلوباً له مصلوباً .

ficatio; mors ejus nobis vitam præstat et ascensio exaltationem. Quam nobis laudandus !

17. Ab insipientibus reputabatur comestor, a sapientibus omnium alitor; ab ebriosis potator vini¹, ab intelligentibus extinctor sitis. Benedicta ejus providentia.

18. Caiphæ immunda fuit ejus conceptio, Gabrieli gloriosa ejus nativitas; apud abnegatores difficultatem parit ejus ascensio, apud discipulos miranda fit ejus infantia. Benedicta ejus prudentia.

19. Ipsius genitori ejus generatio verax est, scrutatoribus difficultatem ingerit ejus nativitas; cœlicolis ipse veritas est plana, hominibus vero objectum investigationis et hæsitationis. Obsignata sit ejus perscrutatio.

20. A Malo tentatus fuit et a populo abnegatus; ab Herode interrogatus, suo silentio despexit ipsum examinare volentem. Benedictus ejus genitor.

21. E baptizatis esse in flumine reputatus est; in mari inter dormientes numeratus est; in crucem eum ut interficiendum elevarunt et ut cadaver in sepulchro posuerunt. Benedicta ejus humilitas.

22. Quis tibi, Domine, similis est? Tu magnus qui effectus es parvus; tu vigil qui somno correptus fuisti; tu purissimus qui baptismum suscepisti; tu semper

¹ Matth. XI, 19.

1. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ כְּעֵצֶיהָ .
 2. שִׁמְתָּהּ תְּפִיחָה לֵב לֵּלָא .
 3. כְּעֵצֶיהָ בְּיָמֶיהָ לֵב גִּדְּעָהּ .
 4. מִלְּעֵל חֲשֹׁקָהּ בְּיָמֶיהָ .
 5. חֲנִיף בָּהּ וְנִחַף עֲלֶיהָ .
 6. שָׂא חֵן מִנָּה לְחֵן מִלָּהּ .
 7. שָׂא וְנִחַף מִלְּאֲמֹנָהּ .
 8. שָׂא וְנִחַף מִלְּאֲמֹנָהּ .
 9. חֲשִׁיתָּהּ חֲדָהּ לֵב .
 10. מִלְּאֲמֹנָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 11. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 12. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 13. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 14. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 15. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 16. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 17. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 18. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 19. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 20. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 21. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 22. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 23. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 24. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 25. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 26. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 27. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 28. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 29. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 30. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 31. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 32. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 33. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 34. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 35. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 36. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 37. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 38. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 39. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 40. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 41. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 42. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 43. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 44. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 45. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 46. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 47. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 48. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 49. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 50. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 51. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 52. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 53. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 54. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 55. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 56. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 57. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 58. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 59. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 60. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 61. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 62. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 63. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 64. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 65. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 66. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 67. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 68. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 69. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 70. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 71. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 72. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 73. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 74. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 75. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 76. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 77. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 78. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 79. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 80. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 81. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 82. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 83. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 84. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 85. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 86. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 87. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 88. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 89. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 90. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 91. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 92. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 93. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 94. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 95. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 96. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 97. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 98. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 99. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .
 100. בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ בְּלִיָּהּ חַלְלָהּ .

1. XXXV, 3. In titulo in margine superiori ad

hierunt ut cervi¹, cæci illuminati
 sunt ut lampades, laudatio facta
 est cum ramis palmarum. Bene-
 dictus qui pudicam reddidit spon-
 sam despectam.

5. Vidit filia Saræ filium regis,
 vidit ipsum esse verecundum et
 desponsatæ est; vidit ipsum esse
 castum et infirmata est, quia cum
 adulteris consuetudinem habebat;
 accusavit eum, ut non accusaretur;
 criminis insimulavit eum, quasi alia
 de causa repudiasset eam; rabie
 quippe arrepta, nesciebat ipsum
 sponsum suum esse sanctum. Bene-
 dictus qui toleravit immunditiam
 ejus.

6. Nisan autem, mensis justus,
 exuit eam ornamentis illius eaque
 abstulit. Quo mense synagoga ea
 induerat, eodem illa exuit. Nisan
 scidit et laceravit velum, vestimen-
 tum istud mundum, quo operie-
 bantur ornamenta sacra; spoliavit
 synagogam festis ejus eaque abstu-
 lit; abstulit caput festorum a quo
 pendebant cætera festa. Benedictus
 qui abstulit illud in æternum.

7. Filius regis, visa illius ini-
 quitate, venit et desponsavit sibi
 ecclesiam gentium, cujus amorem
 et veritatem probata habebat; uni-
 vit eam sibi et se univit ei, adeo
 ut nulla prorsus daretur separatio.
 Ecce hæc sedet in templo regis
 induta ornamentis regiis. Ministrat
 ei mensis Nisan ornatus indutusque

hanc stropham apposita sunt verba : **לא מִלְּאֲמֹנָהּ**
 De resurrectione.

١٠ ٢٠ ٣٠ ٤٠ ٥٠ ٦٠ ٧٠ ٨٠ ٩٠ ١٠٠
 ١١٠ ١٢٠ ١٣٠ ١٤٠ ١٥٠ ١٦٠ ١٧٠ ١٨٠ ١٩٠ ٢٠٠
 ٢١٠ ٢٢٠ ٢٣٠ ٢٤٠ ٢٥٠ ٢٦٠ ٢٧٠ ٢٨٠ ٢٩٠ ٣٠٠
 ٣١٠ ٣٢٠ ٣٣٠ ٣٤٠ ٣٥٠ ٣٦٠ ٣٧٠ ٣٨٠ ٣٩٠ ٤٠٠
 ٤١٠ ٤٢٠ ٤٣٠ ٤٤٠ ٤٥٠ ٤٦٠ ٤٧٠ ٤٨٠ ٤٩٠ ٥٠٠
 ٥١٠ ٥٢٠ ٥٣٠ ٥٤٠ ٥٥٠ ٥٦٠ ٥٧٠ ٥٨٠ ٥٩٠ ٦٠٠
 ٦١٠ ٦٢٠ ٦٣٠ ٦٤٠ ٦٥٠ ٦٦٠ ٦٧٠ ٦٨٠ ٦٩٠ ٧٠٠
 ٧١٠ ٧٢٠ ٧٣٠ ٧٤٠ ٧٥٠ ٧٦٠ ٧٧٠ ٧٨٠ ٧٩٠ ٨٠٠
 ٨١٠ ٨٢٠ ٨٣٠ ٨٤٠ ٨٥٠ ٨٦٠ ٨٧٠ ٨٨٠ ٨٩٠ ٩٠٠
 ٩١٠ ٩٢٠ ٩٣٠ ٩٤٠ ٩٥٠ ٩٦٠ ٩٧٠ ٩٨٠ ٩٩٠ ١٠٠٠

a longe Tēsrin, mensis dives qui offert ei oblationem. Benedicta virtus omnium ordinatrix.

15. Clamavit propheta : « Dilata o sterilis, sinum tuum, ut sufficiat filiis tuis¹. » Jerusalem enim occidit incircumcisos ; Ecclesia vivificat circumcisos (corde) ; hortatur quippe homines corporeos nativitate carnali gaudentes, partu infantium gloriantes et terræ proventus expectantes ut spiritualiter renascantur. Benedictus qui promisit beatitudinem gentibus.

16. Parvus filiæ Sion sinus constrinxit se ; quia temporarius erat, sufficebat populo parvo ; jussit Deus ut festum (paschatis) perageretur in Jerusalem tantum et ut populus illuc suas victimas adduceret. Quomodo potuissent omnes populi ex omnibus finibus illuc adducere suas victimas ? Benedictus qui ubique fregit corpus suum.

17. Lapis, quem vidit Daniel², orbem totum implevit ; nubes, quam vidit Elias³, sua dilatatione figura fuit Evangelii, quod se dilatavit et se extendit ad omnes populos atque distillavit abundantes suos imbres, ut possent extinguere

¹ Alludit forsitan ad Is. LIV, 1-2.

² Dan. II, 34-35.

³ III Reg. XVIII, 44.

ܐܘܢ ܕܠܡܐ . ܐܘܢ ܐܘܢ ܕܠܡܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .

ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .

ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .

ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .

quam solvit et reliquit Christus et a principatu
 et a domo extorrem fecit, illa fecit sibi domum flagitii
 in quo meretricium ageret; libellum repudii dedit ei
 ut eam alliceret et ad reditum provocaret.

⁴ Strophæ una et altera omissa fuerit ante stropham
 tertiam. Ad strophas omittas pertinent quæ J. S.
 Assemanus. *Bibl. Orient.* I, 93 recitat verba: «ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ»

totum odibilem, ne rursus destruat
 novitatem illam quam in baptismo
 induisti; est enim perversa retri-
 butio, si, ubi renovatus fuit, vetus
 homo, rursus destruat te. Caro, audi
 consilia mea, exue eum bonis tuis
 actionibus, ut ille non induat te
 pravis moribus.

Responsorium: Ab omnibus sanctis
 in terra et in cœlis gloria Patri
 et Filio et Spiritui sancto.

2. Ecce enim Dominus noster
 renovavit in baptismo tuum vete-
 rem hominem, serva vitam quam
 per sanguinem ejus acquisivisti;
 condidit et ædificavit sibi templum
 ad habitandum; ne habites, o homo
 vetus, pro Domino nostro in tem-
 plo quod Dominus innovavit; o
 caro, si habitaveris in templo tuo
 digne Deo, etiam tu eris sedes
 regni ejus.

3. Qui restitit spreverunt¹ (an-
 geli) eum, et qui pœnituit curarunt
 eum, et justum eum pronuntiavit
 judex. Pervicacem angeli repre-
 hendunt, et sanant pœnitentem;
 disceptant enim cum unico Malo
 qui semper juvenis est, et unicuique
 adhæret, et constanter nocere stu-
 det, adhærent et ipsi unicuique et
 quocumque tempore oblivioni dan-
 tur et constanter adsunt.

4. Audi naturam et legem quan-

ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .
 ܐܘܢ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ ܕܠܡܐ .

Diabolus miseros avertit a nuptiis specie disciplinæ.
 Quoniam ad conjugii gradum pudet eos reverti, in
 laqueos flagitiorum prolabantur.

XXIII.

וְלֹא־יָדָעְתָּ מִי־הוּא כִּי־מֵלֶכֶךְ

מִי־זֶה־הוּא כִּי־לֵבִי־לָקַחְתִּי .
 וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .
 וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .
 וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .
 וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .
 וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .
 וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .

וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .
 וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .

וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .
 וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .
 וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .
 וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .
 וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .
 וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .
 וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .
 וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .
 וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .
 וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .
 וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .
 וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .
 וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .
 וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא . וְיָדָעְתָּ מִי־הוּא .

¹ Cfr. II Reg. XIII, 1, sqq.

XXIII.

Secundus ejusdem toni.

1. Nequam Hamnon sub habitu agni accesserat ad illam ovem (Thamar¹), et quum omne studium impendisset ad eam seducendam, finxit se ægrotum et rapuit coronam invidiæ ejus subjectam. Quum vidisset in nido Thamaris commorari virginitatem, induxit eam dolose in foveam suam et irretivit eam.

Responsorium: Ab omnibus sanctis gloria Sanctissimo qui inter gentes suscitavit virginitatem.

2. Astutus fuit irretitor tuus, o virgo, et tu innocens; Hamnon quippe qui te exquisivit, alium cibum quam quem petebat, intus requirebat; cibo igitur quo non indigebat, obsecutus est desiderio carnis quo detinebatur; o nequam, qui petebat quod obtinere nolebat, ut hoc prætextu obtineret quod volebat.

3. Thamar vestes scidit videns perditam margaritam suam; vice suæ tunicæ potuit acquirere aliam, at suam virginitatem non recuperavit, quia virginitas si furto surripiatur, rursus acquiri nequit. O virginitas! cujus amissio omnibus facilis est, sed instauratio soli Deo pervia.

4. In cubiculis et in deserto ubique tibi insidias struunt, o virginitas! Si cubiculum ingrediaris,

١. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٢. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٣. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٤. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٥. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٦. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٧. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٨. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٩. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ١٠. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ١١. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ١٢. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ١٣. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ١٤. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ١٥. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ١٦. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ١٧. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ١٨. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ١٩. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٢٠. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠

XXIV.

١. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠

١. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٢. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٣. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٤. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠
 ٥. ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠

¹ Gen. XXXIV, 2.

furatur nequam Hamnon divitias tuas; exis in desertum, pergis in solitudinem, Sichem latro diripit thesaurum tuum¹. Quonam ibis, columba solitaria, quia multiplicati sunt ubique raptores tui.

5. Maritata mori volebat ut cessarent adulteria; virgo mortua est², ut votum patris ejus adimpleretur; quia unio conjugalis, mater est prolis, mori exoptabat ne acciperet semen adulterum, patre (?) destitutum. Virgo non furetur occulte semen impurum, ut fœtus uteri ejus fœtus purus sit.

6. Puritas in oculis tuis depingatur, resonet vox veritatis in auribus tuis; in verbo vitæ inmerge linguam tuam, eleemosynæ sint omnino in manibus tuis; visitatione infirmorum obsigna vestigia tua; imago Domini tui imprimatur in corde tuo. Honoratur tabula propter imaginem regis, quanto magis honorandus est ille, cujus Dominus depictus est in omnibus ejus sensibus.

XXIV.

Tertius ejusdem toni.

1. Ramo fructuum similis est adolescentula pulchra in æstate; et quando spoliata est sua pulchritudine, rejicitur et cuncti oculos suos avertunt ab ea, fitque quæ præ ceteris desiderabatur odiosa

² Filia Jephthe. Jud. XII.

١. ٢. ٣. ٤. ٥. ٦. ٧. ٨. ٩. ١٠. ١١. ١٢. ١٣. ١٤. ١٥. ١٦. ١٧. ١٨. ١٩. ٢٠. ٢١. ٢٢. ٢٣. ٢٤. ٢٥. ٢٦. ٢٧. ٢٨. ٢٩. ٣٠. ٣١. ٣٢. ٣٣. ٣٤. ٣٥. ٣٦. ٣٧. ٣٨. ٣٩. ٤٠. ٤١. ٤٢. ٤٣. ٤٤. ٤٥. ٤٦. ٤٧. ٤٨. ٤٩. ٥٠. ٥١. ٥٢. ٥٣. ٥٤. ٥٥. ٥٦. ٥٧. ٥٨. ٥٩. ٦٠. ٦١. ٦٢. ٦٣. ٦٤. ٦٥. ٦٦. ٦٧. ٦٨. ٦٩. ٧٠. ٧١. ٧٢. ٧٣. ٧٤. ٧٥. ٧٦. ٧٧. ٧٨. ٧٩. ٨٠. ٨١. ٨٢. ٨٣. ٨٤. ٨٥. ٨٦. ٨٧. ٨٨. ٨٩. ٩٠. ٩١. ٩٢. ٩٣. ٩٤. ٩٥. ٩٦. ٩٧. ٩٨. ٩٩. ١٠٠. ١٠١. ١٠٢. ١٠٣. ١٠٤. ١٠٥. ١٠٦. ١٠٧. ١٠٨. ١٠٩. ١١٠. ١١١. ١١٢. ١١٣. ١١٤. ١١٥. ١١٦. ١١٧. ١١٨. ١١٩. ١٢٠. ١٢١. ١٢٢. ١٢٣. ١٢٤. ١٢٥. ١٢٦. ١٢٧. ١٢٨. ١٢٩. ١٣٠. ١٣١. ١٣٢. ١٣٣. ١٣٤. ١٣٥. ١٣٦. ١٣٧. ١٣٨. ١٣٩. ١٤٠. ١٤١. ١٤٢. ١٤٣. ١٤٤. ١٤٥. ١٤٦. ١٤٧. ١٤٨. ١٤٩. ١٥٠. ١٥١. ١٥٢. ١٥٣. ١٥٤. ١٥٥. ١٥٦. ١٥٧. ١٥٨. ١٥٩. ١٦٠. ١٦١. ١٦٢. ١٦٣. ١٦٤. ١٦٥. ١٦٦. ١٦٧. ١٦٨. ١٦٩. ١٧٠. ١٧١. ١٧٢. ١٧٣. ١٧٤. ١٧٥. ١٧٦. ١٧٧. ١٧٨. ١٧٩. ١٨٠. ١٨١. ١٨٢. ١٨٣. ١٨٤. ١٨٥. ١٨٦. ١٨٧. ١٨٨. ١٨٩. ١٩٠. ١٩١. ١٩٢. ١٩٣. ١٩٤. ١٩٥. ١٩٦. ١٩٧. ١٩٨. ١٩٩. ٢٠٠. ٢٠١. ٢٠٢. ٢٠٣. ٢٠٤. ٢٠٥. ٢٠٦. ٢٠٧. ٢٠٨. ٢٠٩. ٢١٠. ٢١١. ٢١٢. ٢١٣. ٢١٤. ٢١٥. ٢١٦. ٢١٧. ٢١٨. ٢١٩. ٢٢٠. ٢٢١. ٢٢٢. ٢٢٣. ٢٢٤. ٢٢٥. ٢٢٦. ٢٢٧. ٢٢٨. ٢٢٩. ٢٣٠. ٢٣١. ٢٣٢. ٢٣٣. ٢٣٤. ٢٣٥. ٢٣٦. ٢٣٧. ٢٣٨. ٢٣٩. ٢٤٠. ٢٤١. ٢٤٢. ٢٤٣. ٢٤٤. ٢٤٥. ٢٤٦. ٢٤٧. ٢٤٨. ٢٤٩. ٢٥٠. ٢٥١. ٢٥٢. ٢٥٣. ٢٥٤. ٢٥٥. ٢٥٦. ٢٥٧. ٢٥٨. ٢٥٩. ٢٦٠. ٢٦١. ٢٦٢. ٢٦٣. ٢٦٤. ٢٦٥. ٢٦٦. ٢٦٧. ٢٦٨. ٢٦٩. ٢٧٠. ٢٧١. ٢٧٢. ٢٧٣. ٢٧٤. ٢٧٥. ٢٧٦. ٢٧٧. ٢٧٨. ٢٧٩. ٢٨٠. ٢٨١. ٢٨٢. ٢٨٣. ٢٨٤. ٢٨٥. ٢٨٦. ٢٨٧. ٢٨٨. ٢٨٩. ٢٩٠. ٢٩١. ٢٩٢. ٢٩٣. ٢٩٤. ٢٩٥. ٢٩٦. ٢٩٧. ٢٩٨. ٢٩٩. ٣٠٠. ٣٠١. ٣٠٢. ٣٠٣. ٣٠٤. ٣٠٥. ٣٠٦. ٣٠٧. ٣٠٨. ٣٠٩. ٣١٠. ٣١١. ٣١٢. ٣١٣. ٣١٤. ٣١٥. ٣١٦. ٣١٧. ٣١٨. ٣١٩. ٣٢٠. ٣٢١. ٣٢٢. ٣٢٣. ٣٢٤. ٣٢٥. ٣٢٦. ٣٢٧. ٣٢٨. ٣٢٩. ٣٣٠. ٣٣١. ٣٣٢. ٣٣٣. ٣٣٤. ٣٣٥. ٣٣٦. ٣٣٧. ٣٣٨. ٣٣٩. ٣٤٠. ٣٤١. ٣٤٢. ٣٤٣. ٣٤٤. ٣٤٥. ٣٤٦. ٣٤٧. ٣٤٨. ٣٤٩. ٣٥٠. ٣٥١. ٣٥٢. ٣٥٣. ٣٥٤. ٣٥٥. ٣٥٦. ٣٥٧. ٣٥٨. ٣٥٩. ٣٦٠. ٣٦١. ٣٦٢. ٣٦٣. ٣٦٤. ٣٦٥. ٣٦٦. ٣٦٧. ٣٦٨. ٣٦٩. ٣٧٠. ٣٧١. ٣٧٢. ٣٧٣. ٣٧٤. ٣٧٥. ٣٧٦. ٣٧٧. ٣٧٨. ٣٧٩. ٣٨٠. ٣٨١. ٣٨٢. ٣٨٣. ٣٨٤. ٣٨٥. ٣٨٦. ٣٨٧. ٣٨٨. ٣٨٩. ٣٩٠. ٣٩١. ٣٩٢. ٣٩٣. ٣٩٤. ٣٩٥. ٣٩٦. ٣٩٧. ٣٩٨. ٣٩٩. ٤٠٠. ٤٠١. ٤٠٢. ٤٠٣. ٤٠٤. ٤٠٥. ٤٠٦. ٤٠٧. ٤٠٨. ٤٠٩. ٤١٠. ٤١١. ٤١٢. ٤١٣. ٤١٤. ٤١٥. ٤١٦. ٤١٧. ٤١٨. ٤١٩. ٤٢٠. ٤٢١. ٤٢٢. ٤٢٣. ٤٢٤. ٤٢٥. ٤٢٦. ٤٢٧. ٤٢٨. ٤٢٩. ٤٣٠. ٤٣١. ٤٣٢. ٤٣٣. ٤٣٤. ٤٣٥. ٤٣٦. ٤٣٧. ٤٣٨. ٤٣٩. ٤٤٠. ٤٤١. ٤٤٢. ٤٤٣. ٤٤٤. ٤٤٥. ٤٤٦. ٤٤٧. ٤٤٨. ٤٤٩. ٤٥٠. ٤٥١. ٤٥٢. ٤٥٣. ٤٥٤. ٤٥٥. ٤٥٦. ٤٥٧. ٤٥٨. ٤٥٩. ٤٦٠. ٤٦١. ٤٦٢. ٤٦٣. ٤٦٤. ٤٦٥. ٤٦٦. ٤٦٧. ٤٦٨. ٤٦٩. ٤٧٠. ٤٧١. ٤٧٢. ٤٧٣. ٤٧٤. ٤٧٥. ٤٧٦. ٤٧٧. ٤٧٨. ٤٧٩. ٤٨٠. ٤٨١. ٤٨٢. ٤٨٣. ٤٨٤. ٤٨٥. ٤٨٦. ٤٨٧. ٤٨٨. ٤٨٩. ٤٩٠. ٤٩١. ٤٩٢. ٤٩٣. ٤٩٤. ٤٩٥. ٤٩٦. ٤٩٧. ٤٩٨. ٤٩٩. ٥٠٠. ٥٠١. ٥٠٢. ٥٠٣. ٥٠٤. ٥٠٥. ٥٠٦. ٥٠٧. ٥٠٨. ٥٠٩. ٥١٠. ٥١١. ٥١٢. ٥١٣. ٥١٤. ٥١٥. ٥١٦. ٥١٧. ٥١٨. ٥١٩. ٥٢٠. ٥٢١. ٥٢٢. ٥٢٣. ٥٢٤. ٥٢٥. ٥٢٦. ٥٢٧. ٥٢٨. ٥٢٩. ٥٣٠. ٥٣١. ٥٣٢. ٥٣٣. ٥٣٤. ٥٣٥. ٥٣٦. ٥٣٧. ٥٣٨. ٥٣٩. ٥٤٠. ٥٤١. ٥٤٢. ٥٤٣. ٥٤٤. ٥٤٥. ٥٤٦. ٥٤٧. ٥٤٨. ٥٤٩. ٥٥٠. ٥٥١. ٥٥٢. ٥٥٣. ٥٥٤. ٥٥٥. ٥٥٦. ٥٥٧. ٥٥٨. ٥٥٩. ٥٦٠. ٥٦١. ٥٦٢. ٥٦٣. ٥٦٤. ٥٦٥. ٥٦٦. ٥٦٧. ٥٦٨. ٥٦٩. ٥٧٠. ٥٧١. ٥٧٢. ٥٧٣. ٥٧٤. ٥٧٥. ٥٧٦. ٥٧٧. ٥٧٨. ٥٧٩. ٥٨٠. ٥٨١. ٥٨٢. ٥٨٣. ٥٨٤. ٥٨٥. ٥٨٦. ٥٨٧. ٥٨٨. ٥٨٩. ٥٩٠. ٥٩١. ٥٩٢. ٥٩٣. ٥٩٤. ٥٩٥. ٥٩٦. ٥٩٧. ٥٩٨. ٥٩٩. ٦٠٠. ٦٠١. ٦٠٢. ٦٠٣. ٦٠٤. ٦٠٥. ٦٠٦. ٦٠٧. ٦٠٨. ٦٠٩. ٦١٠. ٦١١. ٦١٢. ٦١٣. ٦١٤. ٦١٥. ٦١٦. ٦١٧. ٦١٨. ٦١٩. ٦٢٠. ٦٢١. ٦٢٢. ٦٢٣. ٦٢٤. ٦٢٥. ٦٢٦. ٦٢٧. ٦٢٨. ٦٢٩. ٦٣٠. ٦٣١. ٦٣٢. ٦٣٣. ٦٣٤. ٦٣٥. ٦٣٦. ٦٣٧. ٦٣٨. ٦٣٩. ٦٤٠. ٦٤١. ٦٤٢. ٦٤٣. ٦٤٤. ٦٤٥. ٦٤٦. ٦٤٧. ٦٤٨. ٦٤٩. ٦٥٠. ٦٥١. ٦٥٢. ٦٥٣. ٦٥٤. ٦٥٥. ٦٥٦. ٦٥٧. ٦٥٨. ٦٥٩. ٦٦٠. ٦٦١. ٦٦٢. ٦٦٣. ٦٦٤. ٦٦٥. ٦٦٦. ٦٦٧. ٦٦٨. ٦٦٩. ٦٧٠. ٦٧١. ٦٧٢. ٦٧٣. ٦٧٤. ٦٧٥. ٦٧٦. ٦٧٧. ٦٧٨. ٦٧٩. ٦٨٠. ٦٨١. ٦٨٢. ٦٨٣. ٦٨٤. ٦٨٥. ٦٨٦. ٦٨٧. ٦٨٨. ٦٨٩. ٦٩٠. ٦٩١. ٦٩٢. ٦٩٣. ٦٩٤. ٦٩٥. ٦٩٦. ٦٩٧. ٦٩٨. ٦٩٩. ٧٠٠. ٧٠١. ٧٠٢. ٧٠٣. ٧٠٤. ٧٠٥. ٧٠٦. ٧٠٧. ٧٠٨. ٧٠٩. ٧١٠. ٧١١. ٧١٢. ٧١٣. ٧١٤. ٧١٥. ٧١٦. ٧١٧. ٧١٨. ٧١٩. ٧٢٠. ٧٢١. ٧٢٢. ٧٢٣. ٧٢٤. ٧٢٥. ٧٢٦. ٧٢٧. ٧٢٨. ٧٢٩. ٧٣٠. ٧٣١. ٧٣٢. ٧٣٣. ٧٣٤. ٧٣٥. ٧٣٦. ٧٣٧. ٧٣٨. ٧٣٩. ٧٤٠. ٧٤١. ٧٤٢. ٧٤٣. ٧٤٤. ٧٤٥. ٧٤٦. ٧٤٧. ٧٤٨. ٧٤٩. ٧٥٠. ٧٥١. ٧٥٢. ٧٥٣. ٧٥٤. ٧٥٥. ٧٥٦. ٧٥٧. ٧٥٨. ٧٥٩. ٧٦٠. ٧٦١. ٧٦٢. ٧٦٣. ٧٦٤. ٧٦٥. ٧٦٦. ٧٦٧. ٧٦٨. ٧٦٩. ٧٧٠. ٧٧١. ٧٧٢. ٧٧٣. ٧٧٤. ٧٧٥. ٧٧٦. ٧٧٧. ٧٧٨. ٧٧٩. ٧٨٠. ٧٨١. ٧٨٢. ٧٨٣. ٧٨٤. ٧٨٥. ٧٨٦. ٧٨٧. ٧٨٨. ٧٨٩. ٧٩٠. ٧٩١. ٧٩٢. ٧٩٣. ٧٩٤. ٧٩٥. ٧٩٦. ٧٩٧. ٧٩٨. ٧٩٩. ٨٠٠. ٨٠١. ٨٠٢. ٨٠٣. ٨٠٤. ٨٠٥. ٨٠٦. ٨٠٧. ٨٠٨. ٨٠٩. ٨١٠. ٨١١. ٨١٢. ٨١٣. ٨١٤. ٨١٥. ٨١٦. ٨١٧. ٨١٨. ٨١٩. ٨٢٠. ٨٢١. ٨٢٢. ٨٢٣. ٨٢٤. ٨٢٥. ٨٢٦. ٨٢٧. ٨٢٨. ٨٢٩. ٨٣٠. ٨٣١. ٨٣٢. ٨٣٣. ٨٣٤. ٨٣٥. ٨٣٦. ٨٣٧. ٨٣٨. ٨٣٩. ٨٤٠. ٨٤١. ٨٤٢. ٨٤٣. ٨٤٤. ٨٤٥. ٨٤٦. ٨٤٧. ٨٤٨. ٨٤٩. ٨٥٠. ٨٥١. ٨٥٢. ٨٥٣. ٨٥٤. ٨٥٥. ٨٥٦. ٨٥٧. ٨٥٨. ٨٥٩. ٨٦٠. ٨٦١. ٨٦٢. ٨٦٣. ٨٦٤. ٨٦٥. ٨٦٦. ٨٦٧. ٨٦٨. ٨٦٩. ٨٧٠. ٨٧١. ٨٧٢. ٨٧٣. ٨٧٤. ٨٧٥. ٨٧٦. ٨٧٧. ٨٧٨. ٨٧٩. ٨٨٠. ٨٨١. ٨٨٢. ٨٨٣. ٨٨٤. ٨٨٥. ٨٨٦. ٨٨٧. ٨٨٨. ٨٨٩. ٨٩٠. ٨٩١. ٨٩٢. ٨٩٣. ٨٩٤. ٨٩٥. ٨٩٦. ٨٩٧. ٨٩٨. ٨٩٩. ٩٠٠. ٩٠١. ٩٠٢. ٩٠٣. ٩٠٤. ٩٠٥. ٩٠٦. ٩٠٧. ٩٠٨. ٩٠٩. ٩١٠. ٩١١. ٩١٢. ٩١٣. ٩١٤. ٩١٥. ٩١٦. ٩١٧. ٩١٨. ٩١٩. ٩٢٠. ٩٢١. ٩٢٢. ٩٢٣. ٩٢٤. ٩٢٥. ٩٢٦. ٩٢٧. ٩٢٨. ٩٢٩. ٩٣٠. ٩٣١. ٩٣٢. ٩٣٣. ٩٣٤. ٩٣٥. ٩٣٦. ٩٣٧. ٩٣٨. ٩٣٩. ٩٤٠. ٩٤١. ٩٤٢. ٩٤٣. ٩٤٤. ٩٤٥. ٩٤٦. ٩٤٧. ٩٤٨. ٩٤٩. ٩٥٠. ٩٥١. ٩٥٢. ٩٥٣. ٩٥٤. ٩٥٥. ٩٥٦. ٩٥٧. ٩٥٨. ٩٥٩. ٩٦٠. ٩٦١. ٩٦٢. ٩٦٣. ٩٦٤. ٩٦٥. ٩٦٦. ٩٦٧. ٩٦٨. ٩٦٩. ٩٧٠. ٩٧١. ٩٧٢. ٩٧٣. ٩٧٤. ٩٧٥. ٩٧٦. ٩٧٧. ٩٧٨. ٩٧٩. ٩٨٠. ٩٨١. ٩٨٢. ٩٨٣. ٩٨٤. ٩٨٥. ٩٨٦. ٩٨٧. ٩٨٨. ٩٨٩. ٩٩٠. ٩٩١. ٩٩٢. ٩٩٣. ٩٩٤. ٩٩٥. ٩٩٦. ٩٩٧. ٩٩٨. ٩٩٩. ١٠٠٠.

XXV.

١. ٢. ٣. ٤. ٥. ٦. ٧. ٨. ٩. ١٠. ١١. ١٢. ١٣. ١٤. ١٥. ١٦. ١٧. ١٨. ١٩. ٢٠. ٢١. ٢٢. ٢٣. ٢٤. ٢٥. ٢٦. ٢٧. ٢٨. ٢٩. ٣٠. ٣١. ٣٢. ٣٣. ٣٤. ٣٥. ٣٦. ٣٧. ٣٨. ٣٩. ٤٠. ٤١. ٤٢. ٤٣. ٤٤. ٤٥. ٤٦. ٤٧. ٤٨. ٤٩. ٥٠. ٥١. ٥٢. ٥٣. ٥٤. ٥٥. ٥٦. ٥٧. ٥٨. ٥٩. ٦٠. ٦١. ٦٢. ٦٣. ٦٤. ٦٥. ٦٦. ٦٧. ٦٨. ٦٩. ٧٠. ٧١. ٧٢. ٧٣. ٧٤. ٧٥. ٧٦. ٧٧. ٧٨. ٧٩. ٨٠. ٨١. ٨٢. ٨٣. ٨٤. ٨٥. ٨٦. ٨٧. ٨٨. ٨٩. ٩٠. ٩١. ٩٢. ٩٣. ٩٤. ٩٥. ٩٦. ٩٧. ٩٨. ٩٩. ١٠٠.

١. ٢. ٣. ٤. ٥. ٦. ٧. ٨. ٩. ١٠. ١١. ١٢. ١٣. ١٤. ١٥. ١٦. ١٧. ١٨. ١٩. ٢٠. ٢١. ٢٢. ٢٣. ٢٤. ٢٥. ٢٦. ٢٧. ٢٨. ٢٩. ٣٠. ٣١. ٣٢. ٣٣. ٣٤. ٣٥. ٣٦. ٣٧. ٣٨. ٣٩. ٤٠. ٤١. ٤٢. ٤٣. ٤٤. ٤٥. ٤٦. ٤٧. ٤٨. ٤٩. ٥٠. ٥١. ٥٢. ٥٣. ٥٤. ٥٥. ٥٦. ٥٧. ٥٨. ٥٩. ٦٠. ٦١. ٦٢. ٦٣. ٦٤. ٦٥. ٦٦. ٦٧. ٦٨. ٦٩. ٧٠. ٧١. ٧٢. ٧٣. ٧٤. ٧٥. ٧٦. ٧٧. ٧٨. ٧٩. ٨٠. ٨١. ٨٢. ٨٣. ٨٤. ٨٥. ٨٦. ٨٧. ٨٨. ٨٩. ٩٠. ٩١. ٩٢. ٩٣. ٩٤. ٩٥. ٩٦. ٩٧. ٩٨. ٩٩. ١٠٠.

* Tonus ille indicatur ad primum hymnum nisi-
 benum apud Bickell, *Carmina Nisib.* I, cum varia
 lectione habenda. Strophæ continet
 13 versus hac ratione apud Bickell dispositos :

* B. O. I. 93. ج.

TOM. II.

5. Judex noster æquissimus est,
 non illico ulciscitur delicta nostra,
 ut idcirco veniat animæ resipis-
 centia. Pœnitentia vir delet iniqui-
 tatem suam ; quod si perversus est,
 non remanet ei excusatio ; in om-
 nibus igitur delictis nostris elucere
 debet resipiscentia, ut in iudicio
 anima testimonium accipiat.

6. Acquire pœnitentiam quæ
 permanet et non resipiscentiam
 animæ momentaneam. Pœnitentia
 enim sua perseverantia sanat cul-
 pas nostras ; resipiscentia autem
 momentanea hoc habet, o caro, ut
 singulis horis dolorem renovet et
 destruat, si pœnitentiam agas et
 rursus pecces. Sigillum chirographi
 tui est animæ resipiscentia.

XXV.

De oleo et oliva et mysteriis Do-
 mini. Ad tonum : Apertum est
 os meum scientiæ¹.

1. Aperi nobis, Domine, thesauri
 tui fores, quia divitiæ tuæ appe-
 tuntur ab indigentibus, ut nutriant
 mentes eorum. Oratores sunt veluti
 mercatores ; pecunia tua se multi-
 plicat et eos ditat, ipsa mercatores
 lucratur. Talento tuo colliguntur
 divitiæ thesauri vitæ, quia pecunia
 tua sua natura strenue incrementa
 prosequitur et per eam mna decem

7778777477778 ; in nostris vero hymnis schema 12
 syllabas habet hoc modo : 777877747777. Raro ulti-
 mus versus octo syllabas habet. Ceterum hic illic una
 aut altera syllaba abundat aut deficit quæ facile vel
 suppleri vel deleri potest, ut mensura versus servetur.

**mnas producit et talentum quin-
quies multiplicatur.**

Responsorium : Gloria Christo qui apparuit et illuminavit mysteria abscondita.

2. Doctrina tua, Domine, ori sit velut copia mercium mercatori ; ab ea enim fluit omnis sapientia ; ab oliva, velut a thesauro mysteriorum, acquirat lingua mea divitias doctrinæ ; verbum meum sit ei velut rete, irretiat in se mysteria ejus quasi in profundo abscondita, colligat ea in cibum auris esurientis abscondita quæ rete tuum porrexit ad saliandum os manifesta esuriens.

3. Oleum baculum est senectutis et armatura juventutis, sustentat ætate debiles et protegit bene valentes ; suis auxiliis unum est et multiplex ; altaribus, ut oblationem reconciliationis sustineant, unctionem præbet. Quid oleo par sit ? Oleum recreat malos sicut bonos, refocillat afflictos sicut justos ; thesaurus ejus, velut ille Domini, apertus est, ut inde omnia tollantur auxilia.

4. Oleum res est qua obtinent peccatores remissionem culparum; etenim oleo Christus peccatrici, quæ pedes ejus unxerat, culpas di-

ܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .

XXVI.

ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .

ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .

ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .

ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .
 ܕܠܝܠܝܢܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ .

a Cod. 2

ille qui in mensa tua projecit pecuniam a se lucratam, laudet symbola olivæ et figuras olei. Quis consideravit ramos olivæ, quæ symbola pro fructibus dedit et pro foliis sacramenta produxit? Quis consideravit oleum? ipsum velut mare est et ejus symbola velut pisces; lingua ad convivium invitat aures esurientes.

XXVI.

Secundus ejusdem toni. -

1. Deus Oleum velut lucernam, quæ nos in alto illuminet, statuit. Christus, lux vera, refulgere fecit gloriam suam in Golgotha. In luce omnia distinguuntur et in Christo omnia explicantur; absque luce cuncta usu destituuntur, absque Christo omnia sua perfectione carent; lux perficit manifesta, Christus, omnia abscondita.

Responsorium : Gloria Christo. quando venit defluxerunt mysteria ex ejus plenitudine.

2. Per oleum ejusque virtutem lucent lucernæ in tenebris, virtute autem Spiritus Sancti prophetæ fortiter egerunt in populo. Oleum munit lampades, ut impugnent tenebras donec veniat sol, qui suo

١. ٢. ٣. ٤. ٥. ٦. ٧. ٨. ٩. ١٠. ١١. ١٢. ١٣. ١٤. ١٥. ١٦. ١٧. ١٨. ١٩. ٢٠. ٢١. ٢٢. ٢٣. ٢٤. ٢٥. ٢٦. ٢٧. ٢٨. ٢٩. ٣٠. ٣١. ٣٢. ٣٣. ٣٤. ٣٥. ٣٦. ٣٧. ٣٨. ٣٩. ٤٠. ٤١. ٤٢. ٤٣. ٤٤. ٤٥. ٤٦. ٤٧. ٤٨. ٤٩. ٥٠. ٥١. ٥٢. ٥٣. ٥٤. ٥٥. ٥٦. ٥٧. ٥٨. ٥٩. ٦٠. ٦١. ٦٢. ٦٣. ٦٤. ٦٥. ٦٦. ٦٧. ٦٨. ٦٩. ٧٠. ٧١. ٧٢. ٧٣. ٧٤. ٧٥. ٧٦. ٧٧. ٧٨. ٧٩. ٨٠. ٨١. ٨٢. ٨٣. ٨٤. ٨٥. ٨٦. ٨٧. ٨٨. ٨٩. ٩٠. ٩١. ٩٢. ٩٣. ٩٤. ٩٥. ٩٦. ٩٧. ٩٨. ٩٩. ١٠٠.

XXVIII.

١. ٢. ٣. ٤. ٥. ٦. ٧. ٨. ٩. ١٠. ١١. ١٢. ١٣. ١٤. ١٥. ١٦. ١٧. ١٨. ١٩. ٢٠. ٢١. ٢٢. ٢٣. ٢٤. ٢٥. ٢٦. ٢٧. ٢٨. ٢٩. ٣٠. ٣١. ٣٢. ٣٣. ٣٤. ٣٥. ٣٦. ٣٧. ٣٨. ٣٩. ٤٠. ٤١. ٤٢. ٤٣. ٤٤. ٤٥. ٤٦. ٤٧. ٤٨. ٤٩. ٥٠. ٥١. ٥٢. ٥٣. ٥٤. ٥٥. ٥٦. ٥٧. ٥٨. ٥٩. ٦٠. ٦١. ٦٢. ٦٣. ٦٤. ٦٥. ٦٦. ٦٧. ٦٨. ٦٩. ٧٠. ٧١. ٧٢. ٧٣. ٧٤. ٧٥. ٧٦. ٧٧. ٧٨. ٧٩. ٨٠. ٨١. ٨٢. ٨٣. ٨٤. ٨٥. ٨٦. ٨٧. ٨٨. ٨٩. ٩٠. ٩١. ٩٢. ٩٣. ٩٤. ٩٥. ٩٦. ٩٧. ٩٨. ٩٩. ١٠٠.

١. ٢. ٣. ٤. ٥. ٦. ٧. ٨. ٩. ١٠. ١١. ١٢. ١٣. ١٤. ١٥. ١٦. ١٧. ١٨. ١٩. ٢٠. ٢١. ٢٢. ٢٣. ٢٤. ٢٥. ٢٦. ٢٧. ٢٨. ٢٩. ٣٠. ٣١. ٣٢. ٣٣. ٣٤. ٣٥. ٣٦. ٣٧. ٣٨. ٣٩. ٤٠. ٤١. ٤٢. ٤٣. ٤٤. ٤٥. ٤٦. ٤٧. ٤٨. ٤٩. ٥٠. ٥١. ٥٢. ٥٣. ٥٤. ٥٥. ٥٦. ٥٧. ٥٨. ٥٩. ٦٠. ٦١. ٦٢. ٦٣. ٦٤. ٦٥. ٦٦. ٦٧. ٦٨. ٦٩. ٧٠. ٧١. ٧٢. ٧٣. ٧٤. ٧٥. ٧٦. ٧٧. ٧٨. ٧٩. ٨٠. ٨١. ٨٢. ٨٣. ٨٤. ٨٥. ٨٦. ٨٧. ٨٨. ٨٩. ٩٠. ٩١. ٩٢. ٩٣. ٩٤. ٩٥. ٩٦. ٩٧. ٩٨. ٩٩. ١٠٠.

١. ٢. ٣. ٤. ٥. ٦. ٧. ٨. ٩. ١٠. ١١. ١٢. ١٣. ١٤. ١٥. ١٦. ١٧. ١٨. ١٩. ٢٠. ٢١. ٢٢. ٢٣. ٢٤. ٢٥. ٢٦. ٢٧. ٢٨. ٢٩. ٣٠. ٣١. ٣٢. ٣٣. ٣٤. ٣٥. ٣٦. ٣٧. ٣٨. ٣٩. ٤٠. ٤١. ٤٢. ٤٣. ٤٤. ٤٥. ٤٦. ٤٧. ٤٨. ٤٩. ٥٠. ٥١. ٥٢. ٥٣. ٥٤. ٥٥. ٥٦. ٥٧. ٥٨. ٥٩. ٦٠. ٦١. ٦٢. ٦٣. ٦٤. ٦٥. ٦٦. ٦٧. ٦٨. ٦٩. ٧٠. ٧١. ٧٢. ٧٣. ٧٤. ٧٥. ٧٦. ٧٧. ٧٨. ٧٩. ٨٠. ٨١. ٨٢. ٨٣. ٨٤. ٨٥. ٨٦. ٨٧. ٨٨. ٨٩. ٩٠. ٩١. ٩٢. ٩٣. ٩٤. ٩٥. ٩٦. ٩٧. ٩٨. ٩٩. ١٠٠.

TOM. II.

partu vero¹, et peperit eum mundus per figuras; induit Unigenitus unum corpus e membris et alterum e triumphis; Virtus quæ nunquam lassatur suo labore requiem nobis præstitit. Quia lassæ erant creaturæ ferendo figuras Majestatis ejus, eas suis figuris exoneravit, sicut exoneravit ventrem qui eum gestavit.

5. Oleum sacerdotio affine, sicut Joannes, sacerdotis filius, viam parat ad baptismum. Postquam obmutuit sacerdos ante præconem² et venit Verbum in aurem³, in quam illud expressit voluntas dicentis; in via illa, quæ parata erat a Joanne, incessit Verbum Patris absconditi; postquam per Joannem depicta est imago missoris ejus, odiosa gentium impudentia in pulchritudinem versa est, quia eam missor illis contulit.

XXVIII.

Quartus ejusdem toni.

1. Pœnitentia et gnavitas duobus mundis requiruntur: ad laborem terræ gnavitas, ad laborem spiritus pœnitentia; gnavus etiamsi dives non fiat, res animæ suæ prosperas

sentirent egressum ejus. • Addit in hymno VIII, 3: « Beata quæ dolores maritalium haud experta exultavit in fructu matrum. »

2 Verbotenus « ante vocem » juxta illud: « Vox clamantis in deserto (Matth. III, 3.) »

3 Beata Virgo per aurem concepisse dicitur supra in hymn. de B. M. V.

ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ :
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .

ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .

ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .
 ܡܥܬܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ ܕܥܠܐ .

reddit, et pœnitens, etiamsi mul-
 torum debitor sit, victoriam repor-
 tat; pigri et peccatores induerunt
 nomen prorsus malum; otiosis
 quippe ignominia et peccatoribus
 dedecus adhæret.

Responsorium : Quantumcumque
 admiremur te, o Salvator noster.
 laus tua eloquium nostrum ex-
 cedit.

2. Tesri, qui recreat lassos a
 pulvere et sordibus æstatis, imbri-
 bus suis abluit et rore suo ungit
 arbores eorumque fructus; Nisan,
 qui recreat jejunatores, ungit,
 baptizat, candidosque reddit bapti-
 zatos, maculam delens peccati ab
 animabus nostris. Tesri nostris
 usibus subministrat oleum; Nisan
 misericordiam nobis adauget; in
 Tesri fructus decerpuntur, in Ni-
 san peccata condonantur.

3. Quia Jezabel negaverat veri-
 tatem, terra negavit fructus suos,
 hujus sinus divino jussu compressus
 destruxit semina ipsi ab agricolis
 commodata, suffocavit in se semi-
 na, quia incolæ ejus negaverant
 veritatem et mater, contra suam
 naturam, facta est sterilis, viscera (?)
 vero sterilia genuerunt et produxe-
 runt contra naturam, quia vox quæ
 orbavit terram fœcundavit uteros
 steriles.

XXIX.

לֹאֵךְ מִדְּתָעָא בְּחַלָּא דְּרִינִי וְעִנִּי .
חַלָּא מִלָּא בְּחַסְיָא דְּרִינִי .

בְּרֵאשִׁית לְחַיִּי חֲסִידִי . לְחַיִּי חֲסִידִי .
עֵץ מִעֵץ חַיִּי . חֵטְא פֶּה דְּחַיִּי .
מִחַיִּי חֲסִידִי .

חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי .

חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי .
חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי .
חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי .

חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי .
חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי .
חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי .

חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי .
חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי .
חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי .

חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי .
חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי .
חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי .

חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי .
חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי .
חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי .

חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי . חֲסִידִי .

¹ Stropha continet quinque versus quinque syllabarum. Tonus indicatur saepius primis hujus hymni

XXIX.

Hymni de mysteriis Domini nostri,
ad tonum : Dives in mysterio
suo¹.

1. Venit ad nos in suo amore
arbor benedicta ; lignum ligno
superatum fuit, fructus fructu,
fructus lethalis vita absorptus fuit.

Responsorium : Benedictus quem
depinxerunt prophetæ.

2. In Eden et in orbe ubique
figuræ Domini nostri. Quis simili-
tudines mysteriorum ejus colligere
posset ? figuratur enim ipse uni-
versus in universis.

3. Figuratur in virga Moysi et
in hyssopo Aaronis atque in corona
Davidis ; a prophetis depictus fuit
et ab apostolis prædicatus.

4. Revelata te, Domine, intuen-
tur ; parabolæ te expectant ; figuræ
te præstolantur ; similitudines in
te prosiliunt ; symbola ad te con-
fugiunt.

5. Virtus Domini adimplevit
typos ; veritas ejus elucidavit pa-
rabolas ; ipse explicavit effata
(Scripturæ) stolidosque persuasos
effecit.

6. Certa sua veritate, potenti
sua luce suam suis pulchritudinem
demonstravit. Exhibuerunt se ejus
ornatus et placuerunt in eo ; exhi-
buerunt se ejus passiones et adim-
pletæ sunt in eo.

7. Fine prophetis in Joanne im-

vocibus, vel etiam verbis : חֲסִידִי vel חֲסִידִי . Vid. Bickell, *Carmina nistib.* p. 31.

ܡܢ ܐܡܪܐ ܡܠܟܐ . ܐܦܠܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ
 ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ
 ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ
 ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ
 ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ
 ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ
 ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ
 ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ . ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ
 ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ
 ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ
 ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ
 ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ
 ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ
 ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ
 ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ
 ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ
 ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

¹ Psalm. 109, 4.

posita, vocavit ac misit apostolos. Migrare et requiescere fecit priores, ad laborem excitavit et defatigatione subiecit posteriores.

8. In Abel, Domine, grex tuus præsignatur; in Noe adumbratur tua Ecclesia, in Jacob pecus tuum, et in virga Moysi figuratur virga gregis tui.

9. In tribubus e Jacobo ortis præsignantur duodecim tui apostoli, in Juda stola tua, in Levi thuribulum tuum, et providentia tua in Joseph.

10. In Sem exultat tua imago; in Abraham tuum gaudium; Isaac portat crucem tuam; veteres et recentiores figuris tuis induti sunt.

11. Signum Gedeoni datum typus est doctrinae tuae quæ ad gentes propagata eas rore suo aspersit et madefecit ut earum fructus acceptabiles tibi forent.

12. A David conscriptum est juramentum Patris tui¹, tuum nempe sacerdotium esse verum. Cessarunt sacerdotes temporales quia tu es sacerdos in æternum.

13. Ecce ille Melchisedech e sacerdotibus populi electi in populis munere sacerdotis fungitur et docet sacerdotem qui ad populos venturus est a populo occidendum esse.

14. Invidet tibi tribus Levi et fremet contra hyssopum tuum, quo gentes dealbas. Quia defecerunt levitæ, apostoli sacra peregerunt tibi.

١. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ٢. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ٣. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ٤. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ٥. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ٦. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ٧. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ٨. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ٩. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ١٠. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ١١. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ١٢. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ١٣. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ١٤. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ١٥. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ١٦. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ١٧. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ١٨. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ١٩. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠
 ٢٠. ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠ ٢٠٠

1 Matth. IV, 3.
 2 Exod. VIII, 8.

confugisse; Satanas quippe in lucta et jurgio beatus est sicut piscis in aquis maris. Ubi non datur jurgium, ubi deficit contentio, ipse velut lucerna vacillat et extinguitur.

3. Veritas illa quæ omnes errores cognovit non ex impotentia sinceritatem proclamavit in suo Testamento. Visa autem veritate, Malus timuit; Perversus ille contentionem nobis excitavit et reos nos constituit atque excitavit quæstiones odium generantes et luctam, quæstionibusque suis damnum in nostram perniciem addidit.

4. Lapidibus tentavit Satanas¹ Lapidem qui potum dedit populo², Lapidem qui factus est panis vivus³, Lapidem qui confregit magnam statuam⁴. Tentator portans eum non timebat quia ejus intellectus erat obcæcatus et non advertibat. Prima omnis statuæ causa Satanam loco illius statuæ confregit.

5. Quis attente consideravit Dominum nostrum super pinnaculum templi stantem? Lapis perfectus assumptus stabat super lapidem reprobato. Fraudulentus Satanas, qui te assumpsit te super gradum tuum constituit. O rem visu miram! En mysterium ejusque signum, veritas ejusque umbra.

6. Satanas in montem assumpsit humillimum (Salvatorem) assumptumque super locum excelsum posuit. Ibi ponderibus libratæ sunt humilitas et superbia; superbia

3 Joan. VI, 35.
 4 Dan. II, 34.

וְהוּא חָרַסָהּ אֶלְמִיכָה .
 וְהַשְׁמִיטָהּ אֶלְמִיכָה וְהַלְלִיכָהּ .
 אֶלְמִיכָה חָרַסָהּ : וְהַשְׁמִיטָהּ וְהַלְלִיכָהּ .
 אֶלְמִיכָה חָרַסָהּ : וְהַשְׁמִיטָהּ וְהַלְלִיכָהּ .
 אֶלְמִיכָה חָרַסָהּ : וְהַשְׁמִיטָהּ וְהַלְלִיכָהּ .
 אֶלְמִיכָה חָרַסָהּ : וְהַשְׁמִיטָהּ וְהַלְלִיכָהּ .
 אֶלְמִיכָה חָרַסָהּ : וְהַשְׁמִיטָהּ וְהַלְלִיכָהּ .
 אֶלְמִיכָה חָרַסָהּ : וְהַשְׁמִיטָהּ וְהַלְלִיכָהּ .
 אֶלְמִיכָה חָרַסָהּ : וְהַשְׁמִיטָהּ וְהַלְלִיכָהּ .
 אֶלְמִיכָה חָרַסָהּ : וְהַשְׁמִיטָהּ וְהַלְלִיכָהּ .

XXXIII.

אֶלְמִיכָה חָרַסָהּ : וְהַשְׁמִיטָהּ וְהַלְלִיכָהּ .
 אֶלְמִיכָה חָרַסָהּ : וְהַשְׁמִיטָהּ וְהַלְלִיכָהּ .

אֶלְמִיכָה חָרַסָהּ : וְהַשְׁמִיטָהּ וְהַלְלִיכָהּ .
 אֶלְמִיכָה חָרַסָהּ : וְהַשְׁמִיטָהּ וְהַלְלִיכָהּ .
 אֶלְמִיכָה חָרַסָהּ : וְהַשְׁמִיטָהּ וְהַלְלִיכָהּ .
 אֶלְמִיכָה חָרַסָהּ : וְהַשְׁמִיטָהּ וְהַלְלִיכָהּ .
 אֶלְמִיכָה חָרַסָהּ : וְהַשְׁמִיטָהּ וְהַלְלִיכָהּ .
 אֶלְמִיכָה חָרַסָהּ : וְהַשְׁמִיטָהּ וְהַלְלִיכָהּ .
 אֶלְמִיכָה חָרַסָהּ : וְהַשְׁמִיטָהּ וְהַלְלִיכָהּ .
 אֶלְמִיכָה חָרַסָהּ : וְהַשְׁמִיטָהּ וְהַלְלִיכָהּ .
 אֶלְמִיכָה חָרַסָהּ : וְהַשְׁמִיטָהּ וְהַלְלִיכָהּ .
 אֶלְמִיכָה חָרַסָהּ : וְהַשְׁמִיטָהּ וְהַלְלִיכָהּ .

* Idem est tonus ac hymni præcedentis. Hic hymnus desumptus est e cod. add. 14,506, fol. 95. Est autem 17us inter hymnos de virginitate apud

æquitate prostrata fuit; humilis eam per suam exaltationem prostravit. O Domine, Satanas qui tentavit te arma tua reddidit tibi.

7. In monte tentavit Satanas Dominum; veluti per ludibrium populos ei obtulit. Effectus verbum ejus comprobavit. Populi quippe ad Satanae victorem conversi sunt. Etenim Dominus coronam, quæ ipsi victori accipienda a Satana per ludibrium oblata fuerat, libere et in æquitate accepit

XXXIII.

Alius hymnus in tono: Beata es Ecclesia¹. Responsorium: Beatus qui coronavit Sichem (bis).

1. Beata es, o Sichem, quia apud te divertit lux quam expulsiit terra Judæ². Alii accedentes petierunt ut migraret ab eis fons misericordiæ. Beati autem incolæ tui qui rogarunt atque circumdederunt thesaurum aromatum suavium ut eorum odore recrearentur, et in eorum sensibus inferretur virtus ejus auxiliorum.

2. Beata es, o mulier habitatione indigens, quia duos thesauros posuisti in cælo. O miram rem! Suprema Majestas oculos defixit deorsumque dimisit in mulierem contemptibilem; duo minuta in bilance Dei appensa vicerunt talentum³. Salus hujus mulieris

J. S. Assemanum, *Bibl. Or.* 1, 95.

² Cfr. *Joan.* IV.

³ Cfr. *Marc.* XII, 41 44.

דאָסער אָרדן . אַלעמביר אָרדן .
 אָרדן אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע .
 אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע .
 אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע .
 אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע .
 אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע .
 אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע .

אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע .
 אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע .
 אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע .
 אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע .
 אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע .
 אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע .
 אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע אַלע .

✧ אַלע

3. Inter invitatos gratias agam
 quod potu me refecit. Invitavi
 sponsum cœlestem, qui se demisit
 ut omnes invitaret. Ad convivium
 ejus purissimum conviva ingrediar;
 inter juvenes gratias agam quia
 ipse sponsus est et non est qui ad
 thalamum ejus pulset; convivium
 ejus opulentum non indiget sicut
 illud convivium quod defecit et
 repletum (a Domino) fuit.

4. Laudet eum desertum quod
 panem in se multiplicavit; esurien-
 tes satiati fuerunt et abundarunt
 ac cum viaticis abierunt. Viatica
 asportata Christum annuntiarunt
 in civitatibus suis. Hordeaceus men-
 sæ regis panis desiderabilis erat.
 Beatus qui dignus fuit ut illum
 manducaret et te, Domine mira-
 bundus intueretur.

EXPLICIT.

INDEX.

	PAG.
Præfatio.	v
Prolegomena.	vi
Acta S. Ephræmi.	1
Commentaria in Isaiam.	103
» in Lamentationes.	215
» in Jonam.	229
» in Nahum.	247
» in Habacuc.	261
» in Sophoniam.	283
» in Aggæum.	301
Sermo de admonitione.	311
Sermo 1 ^{us} de reprehensione.	335
Sermo 2 ^{us} de reprehensione.	363
Sermo de magis et incantatoribus.	393
Hymni de nativitate Christi.	427
Hymni de beata Maria Virgine.	517
Hymni de jejuniis quadragesimali.	647
Hymni de miraculis Christi.	717
Hymni de tabulis legis.	729
Hymni de resurrectione Christi.	741
Hymni de diversis.	774

